

KONGL. MAJ:TS
NÅDIGA
PROPOSITION

TILL
Riksdagen
angående statsverkets tillstånd och behof;

Gifven Stockholms slott den 14 Januari 1886.

Jemlikt grundlagens bud afgifver Kongl. Maj:t härmed nådig proposition angående statsverkets tillstånd och behof.

Dervid förekommer först frågan om beräkningen för nästa statsregleringsperiod af *statsverkets inkomster*.

Med åberopande af de beslut, hvarom bilagda statsrådsprotokoll öfver finansärenden för den 11 innevarande månad *) lemnar närmare upplysning, föreslår Kongl. Maj:t, att statsverkets inkomster för år 1887 upptagas sålunda:

*) Se bil. till statsverkspropositionen: **"Inkomstberäkningen"**.

Ordinarie inkomster:

Grundskatt	kronor	4,097,000: —
Kyrkotionde	»	250,000: —
Kavalleriregementenas hästvakansspanmål	»	320,000: —
Trosspassevolansafgift	»	26,000: —
Tillfälliga rotevakansafgifter	»	63,000: —
Soldatvakansafgift	»	106,000: —
Båtsmansvakansafgift	»	183,000: —
Arrendemedel	»	3,150,000: —
Bergverkstionde	»	12,000: —
Mantalspenningar	»	650,000: —
Bötesmedel	»	270,000: —
Kontrollstämpelmedel	»	25,000: —
Fyr- och båkmedel	»	1,200,000: —
Telegrafmedel	»	1,300,000: —
Jernvägstrafikmedel	»	6,000,000: —
Skogsmedel	»	1,600,000: —
Extra uppbörd	»	90,000: —
säger 19,342,000: —		

Bevillningar:

Tullmedel	kronor	29,000,000: —
Postmedel	»	6,235,000: —
Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter	»	300,000: —
Stämpelmedel	»	3,300,000: —
Bränvinstillverkningsskatt	»	13,000,000: —
Hvitbetssockertillverkningsafgift	»	200,000: —
Bevillning af fast egendom samt af inkomst	»	3,500,000: —
säger 55,535,000: —		
summa		kronor 74,877,000: —

Kongl. Maj:t föreslår vidare enligt ofvan nämnda protokoll öfver finansärenden för den 11 innevarande månad:

att såsom tillgång vid förevarande statsreglering må beräknas och användas öfverskott å statsregleringarne för år 1884 och föregående år

kronor 8,153,000: —

Transport kronor 83,030,000: —

	Transport	kronor 83,030,000: —
att såsom tillgång vid statsregleringen jemväl må		
upptagas och beräknas öfverskott från postverket	»	1,800,000: —
samt att af riksbankens vinst för år 1885 må an-		
visas för statsverkets behof, att utbetalas vid den tid		
under år 1887, som af Riksdagen bestämmes, ...	»	1,300,000: —
hvarrefter det för nästa statsregleringsperiod disponibla		
beloppet af statsverkets tillgångar uppgår till		<u>kronor 86,130,000: —</u>

Första hufvudtiteln,

innefattande anslagen till Kongl. hof- och slottsstaterna.

Nu gällande riksstat upptager såsom årliga och ständiga utgifter:		
för Kongl. hofstaten	kronor	1,214,900: —
» » slottsstaten	»	123,100: —
	tillsammans	<u>kronor 1,338,000: —</u>

Häruti föreslår Kongl. Maj:t icke någon ändring.

Andra hufvudtiteln,

innefattande anslagen till justitiedepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt kronor 3,814,599: — vill Kongl. Maj:t, i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver justitiedepartementens ärenden den 11 innevarande månad *), föreslå, beträffande

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Andra hufvudtiteln".

Ersättning åt domare, vittnen och parter:

[1.] att från detta anslag må utgå de ersättningar, som, under förutsättning att Riksdagen antager Kongl. Maj:ts förslag till lag angående ersättning af allmänna medel åt oskyldigt häktade eller dömda, kunna komma att på grund af denna lag beviljas.

Öfriga ordinarie anslag:

[2.] I dessa föreslås ej annan förändring, än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., för närvarande uppgående till 64,011 kronor, höjes med..... kronor 68: — eller till 64,079 kronor.

Lägges härtill summan af hufvudtitelns ordinarie anslag enligt nu gällande riksstat » 3,814,599: — skulle denna hufvudtitels ordinarie anslag enligt Kongl. Maj:ts förslag uppgå till kronor 3,814,667: —

Extra anslag.

Under åberopande af de beslut, som innefattas i omförmälda statsrådsprotokoll, vill Kongl. Maj:t föreslå Riksdagen att bevilja såsom extra anslag för år 1887:

[3.] till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och tre militäre ledamöter	kronor	5,000: —
[4.] för nya lagberedningen	»	40,000: —
[5.] till understöd åt förbättringskolonien vid Hall	»	15,000: —
[6.] till ersättning för vissa af Statskontoret förskottvis utbetalda belopp	»	24,333: —
		<u>tillsammans kronor 84,333: —</u>

En jämförelse emellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i riksstaten för år 1886 upptagen och sådan den af Kongl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1886.	1887.		
ordinarie anslag	3,814,599: —	3,814,667: —	således ökning	 kronor 68: —
extra »	178,401: —	84,333: —	» minskning »	94,068: —
summa kronor	3,993,000: —	3,899,000: —	således minskning	kronor 94,000: —

Tredje hufvudtiteln,

innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisade 613,800 kronor, vill Kongl. Maj:t, i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver utrikesdepartementsärenden den 11 innevarande månad*), föreslå,

att, med uteslutande ur riksstaten af anslaget till underhåll af svenska kronans egendom i Konstantinopel, nedannämnda ordinarie anslag måtte af Riksdagen anvisas att utgå emot nu gällande redovisningsskyldighet samt med samma rätt till deras användande och under enahanda vilkor som hittills, nemligen:

Kabinettskassans utgifter:

[1.] departementschefen, ministern för utrikes ärendena	kronor	24,000: —	
[2.] utrikesdepartementet	»	27,495: —	
[3.] ministerstaten	»	345,000: —	
[4.] militärattachéer	»	8,400: —	
[5.] skrifmaterialier, expenser och extra utgifter	»	45,955: —	450,850: —
		Transport	kronor 450,850: —

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Tredje hufvudtiteln".

Transport kronor 450,850: —

Konsulskassans utgifter:

[6.] utrikesdepartementet	kronor	10,000: —	
[7.] konsulsstaten	»	132,770: —	
[8.] skrifmaterialier, expenser och extra			
utgifter	»	17,230: —	160,000: —
		summa kronor	610,850: —

Utgifter, som bestridas af svenska statsverket allena:

[9.] svenska kyrkan i Paris	kronor	3,500: —
		tillsammans kronor 614,350: —

Extra anslag.

Under åberopande af hvad i statsrådsprotokollet för den 11 innevarande Januari månad finnes antecknadt, vill Kongl. Maj:t föreslå Riksdagen att bevilja:

[10.] för fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater»	kronor	4,500: —
[11.] för anställande af kommersiella attachéer	»	20,000: —
		tillsammans kronor 24,500: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i 1886 års rikstat upptagen och sådan den af Kongl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1886.	1887.	
ordinarie anslag	613,800: —	614,350: —	således ökning kronor 550: —
extra »	4,500: —	24,500: —	» » » 20,000: —
summa kronor	618,300: —	638,850: —	således ökning kronor 20,550: —

Fjerde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till landtförvarsdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i 1886 års riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant	kronor 17,505,900: —
indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag:	
friheter	» 817,000: —
ersättningar	» 693,400: —
tillsammans kronor 19,016,300: —	

vill Kongl. Maj:t, i enlighet med de beslut, som innefattas i bilagda statsrådsprotokoll öfver landtförvarsärenden den 11 innevarande Januari*), föreslå, beträffande anslagen till

Departementschefen:

[1.] att, efter det nuvarande innehafvaren af befattningen såsom chef för landtförvarsdepartementet från samma befattning afgått, må till remontering och underhåll af två tjenstehästar för chefen för landtförvarsdepartementet användas af de å allmänna ordinarie anslag under fjerde hufvudtiteln uppkommande besparingar 1,530 kronor årligen, intill dess medel för ändamålet kunna varda uppförda på ordinarie stat;

Indelta arméns befälsafflöning:

[2.] att efter 1886 års utgång de fyrtiosju sqvadrons-hästläkaretjensterna vid kavalleriet, i mån af inträffande ledigheter, må indragas samt, i stället och allt efter det medel genom dessa tjensters indragning blifva för ändamålet tillgängliga, vid kavalleriet inrättas tolf bataljonsveterinärbefattningar med den i förutnämnda

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Fjerde hufvudtiteln".

statsrådsprotokoll angifna fördelning å kavalleriets regementen och corpser, jemte det fem extra hästläkare anställas;

att, i sammanhang härmed, aflöningsförmånerna för hästläkarne vid kavalleriet och artilleriet bestämmas att från och med år 1887 utgå på sätt i samma protokoll angifvits, dock, hvad häst- och fourageersättning till kavalleriets hästläkare angår, först i den mån Kongl. Maj:t finner de genom ofvanberörda indragningar tillgängliga medel å vederbörande anslag lemna tillgång till dylik ersättning; samt

att, vid bifall härtill, de efter år 1886 ifrågakommande ålderstillägg för regementsveterinärer må utgå från anslaget under fjerde hufvudtiteln till ålderstillägg, äfvensom för öfrigt de medel, hvilka under anslagen till indelta arméns befäls aflöning, lifgardet till häst och kronprinsens husarregemente finnas uppförda till hästläkares aflönande, måtte ställas till Kongl. Maj:ts förfogande, att, från och med år 1887 och intill dess slutlig reglering af vederbörande anslag kan ega rum, i mån af behof användas till genomförande af de föreslagna förändringarne i veterinärstaten;

Svea lifgarde:

[3.] att under detta anslag, med anledning af lifbeväringensregementets indragning, uppföres aflöning för en kapten af andra klassen med 2,895 kronor, men att deremot från anslaget afföres en mönsterskrifvarelön med 450 kronor, samt att i följd häraf anslaget, som nu utgör 162,629 kronor, höjes med..... kronor

2,445: —

till 165,074 kronor;

Andra lifgardet:

[4.] att detta anslag, nu 161,594 kronor, för beredande af aflöning till en kapten af andra klassen, höjes med

»

2,895: —

till 164,489 kronor;

Transport kronor

5,340: —

Transport kronor 5,340: —

Artilleriet:

[5.] att detta anslag, under vilkor af bifall till det förslag, som här nedan framställles om uppförande i riksstaten af särskildt anslag till artilleriskjutskolor, från dess nuvarande belopp..... kronor 1,091,966: — nedsättes med » 2,400: —

till kronor 1,089,566: —

samt att nu förevarande anslag, under förutsättning att under fjerde hufvudtiteln uppföres anslag till fästnings- och positionsartilleri, måtte erhålla benämningen »fältartilleriet»;

Fästningsartilleribataljon å Vaxholm—Oscar-Fredriksborg:

[6.] att Riksdagen — med godkännande af de i statsrådsprotokollet den 11 Januari 1886 omförmälda grunder för organisation af en fästningsartilleribataljon å Vaxholm—Oscar-Fredriksborg jemte hvad som dervid föreslagits beträffande personalens aflöning — måtte till genomförande af den del af bataljonens organisation, som enligt samma protokoll skulle ega rum under år 1887, anvisa, utöfver de för Svea artilleriregementes tre fästningskompanier och ett fästningskompani vid Göta artilleriregemente jemte befäl samt till arfvoden åt kommandant och placemajor å Vaxholm—Oscar-Fredriksborg nu anslagna medel, jemväl 10,400 kronor af reservartilleriets anslag, i den mån detta belopp är eller blifver tillgängligt, samt såsom nytt anslag » 86,400: —

att sistnämnda anslagsbelopp, under benämning »fästningsartilleribataljonen å Vaxholm—Oscar-Fredriksborg», uppföres under fjerde hufvudtiteln såsom *reservationsanslag* näst efter anslaget till fältartilleriet;

samt att de besparingar, som under uppsättnings-tiden kunna å de för fästningsartilleribataljonen sålunda afsedda medel beredas, må, i likhet med hvad förut vid uppsättning af nya trupper varit medgifvet, af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsätt-

Transport kronor 91,740: —

Transport kronor 91,740: —

ningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter;

Fästnings- och positionsartilleriregemente å Karlsborg:

[7.] att Riksdagen — med godkännande af de i nämnda statsrådsprotokoll angifna grunder för organisation af ett fästnings- och positionsartilleriregemente å Karlsborg jemte hvad som dervid föreslagits beträffande personalens aflöning — måtte till genomförande af den organisation af fästnings- och positionsartilleri å Karlsborg, som enligt samma protokoll skulle ega rum under år 1887, anvisa, utöfver de för två fästningskompanier vid Göta artilleriregemente med befäl och detta artilleriregementes å Karlsborg förlagda tygstat nu anslagna medel, jemväl 20,875 kronor af reservartilleriets anslag, i den mån detta belopp är eller bliver tillgängligt, samt såsom nytt anslag »

45,100: —

att sistnämnda anslagsbelopp under benämning »fästnings- och positionsartilleriregementet å Karlsborg» uppföres under fjärde hufvudtiteln såsom *reservationsanslag* näst efter anslaget till fästningsartilleribataljonen å Vaxholm—Oscar-Fredriksborg;

samt att de besparingar, som under uppsättnings-tiden kunna å de för fästnings- och positionsartilleriet på Karlsborg sålunda afsedda medel beredas, må af Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter;

Marinregementet:

[8.] att, vid bifall till här nedan omförmälda förslag, att till genomförande af stater för Blekinge, Hallands och Västernorrlands bataljoner får användas i mån af behof, bland annat, marinregementets anslag, allt efter det medel derå blifva tillgängliga, detta

Transport kronor 136,840: —

Transport kronor 136,840: —

anslag, hvilket nu är af förslagsanslags natur, måtte i riksstaten upptagas såsom *reservationsanslag*;

Lifbeväringen:

[9.] att — under vilkor att Kongl. Maj:ts förslag, dels om den vid lifbevärringsregementet ännu kvarstående personalens öfverflyttande på allmänna indragningsstaten och dels om uppförande under hvartdera af anslagen för Svea lifgarde och Andra lifgardet af aflöningsmedel för en kapten af andra klassen, vinna Riksdagens bifall — från riksstaten för år 1887 måtte afföras det nuvarande anslaget för lifbeväringen, 11,432 kronor;

Gotlands nationalbeväring samt Hallands, Vesternorrlands och Blekinge beväring:

[10.] att Riksdagen måtte, med godkännande af de vid statsrådsprotokollet den 11 Januari 1886 fogade förslag till stat för Blekinge bataljon och till nya starter för Gotlands nationalbeväring samt Hallands och Vesternorrlands bataljoner, medgifva, att ej mindre Gotlands nationalbevärrings nuvarande anslag till den del, som för nationalbevärringens nya stat icke behöfver tagas i anspråk, än äfven marinregementets anslag, allt efter det medel å dessa begge anslag blifva tillgängliga, må, från och med år 1887 och intill dess slutlig reglering af vederbörande anslag kan ega rum, användas i mån af behof till genomförandet af de föreslagna staterna för Blekinge, Hallands och Vesternorrlands bataljoner; samt att, i sammanhang med tillämpning vid Gotlands nationalbevärrings artillerikår af förändrade grunder för stammanskapets anställning, tjenstgöring och aflöning, denna artillerikårs nummerstyrka må efter hand ökas från 75 till 100 man;

Transport kronor 136,840: —

Transport kronor 136,840: —

Beväringsmanskapets vapenöfningar:

[11.] att detta anslag, för den nya värnpligtslagens tillämpning och till förbättring af beväringsmanskapets afföring under öfningarne samt vid marscher till och från mötena, måtte från sitt nuvarande belopp, 652,500 kronor, höjas med » 270,000: — till 922,500 kronor;

Ersättning åt värnpligtsområdenas befäl m. fl.:

[12.] att — jemte det Kongl. Maj:t medgifves att i vederbörande afföringsstater vidtagna de ändringar, hvilka påkallas af den i statsrådsprotokollet den 11 Januari 1886 framlagda plan för handhafvandet af inskrifningen och redovisningen af de värnpligtige samt för anordnande af befälet i inskrifnings-, bataljons-, kompani- och afdelningsområdena, — Riksdagen, i afvaktan att de härtill nödiga medlen, efter fulla genomförandet af det i nämnda plan ingående nya afföringssätt för en del af arméns befäl, kunna på sina tillbörliga anslag fördelas, nu måtte under fjerde hufvudtiteln, näst efter anslaget till beväringsmanskapets vapenöfningar, uppföra under benämning »ersättning åt värnpligtsområdenas befäl m. fl.» ett särskildt ordinarie anslag å » 218,000: —

Försvarsverket till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement:

[13.] att detta anslag, i anledning af den år 1887 inträdande förlängning i öfningstiden för beväringen samt till beredande åt Gotlands nationalbeväring af likställighet med det öfriga beväringsmanskapet i afseende å förmånen af beklädnad på kronans bekostnad, måtte ökas med » 178,584: — eller från sitt nuvarande belopp, 2,150,916 kronor, till 2,329,500 kronor;

Transport kronor 803,424: —

Transport kronor 803,424: —

samt att såsom extra anslag för år 1887 beviljas *dels* till anskaffning för beväringen af målskjutningsutredning 20,200 kronor *och dels* till nyuppsättning af munderings- m. fl. persedlar för en klass af Gotlands nationalbeväring 70,000 kronor;

Byggnader och sängkläder på mötesplatserna m. m.:

[14.] att detta anslag, som nu utgör 100,000 kronor, höjes med » 65,000: —
till 165,000 kronor;

Artilleriskjutskolor:

[15.] att under fjerde hufvudtiteln måtte, näst efter anslaget till skjutskolor, uppföras under benämning »artilleriskjutskolor» ett ordinarie *reservationsanslag* å » 18,100: —
samt att, vid bifall härtill, det nuvarande anslaget »till skjutskolor» må i riksstaten benämnas »skjutskolor för infanteriet och kavalleriet»;

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli:

[16.] att detta förslagsanslag, till jemnande af de ordinarie anslagens slutsumma, från 4,329 kronor höjes med » 8: —
till 4,337 kronor.

Beträffande öfriga under fjerde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag föreslår Kongl. Maj:t ingen förändring.

sunma kronor 886,532: —

Härför afgår

dels den föreslagna minskningen i anslaget till artilleriet kronor 2,400: —

och dels hela det till afförande från riksstaten föreslagna anslaget till lifbeväringen, ... » 11,432: — » 13,832: —

hvidan förhöjningen utgör kronor 872,700: —

Lägges härtill summan af hufvudtitelns ordinarie anslag enligt nu gällande riksstat » 19,016,300: —

skulle denna hufvudtitels ordinarie anslag enligt Kongl. Maj:ts förslag uppgå till kronor 19,889,000: —

Extra anslag.

Förutom de extra anslag, som här ofvan under punkten 13 blifvit begärda, nemligen:

till anskaffning för beväringen af målskjutnings- utredning	kronor	20,200: —
till nyuppsättning af munderings- m. fl. persedlar för en klass af Gotlands nationalbeväring	»	70,000: —
föreslår Kongl. Maj:t vidare, med åberopande af stats- rådsprotokollet för den 11 innevarande Januari, att Riks- dagen må under denna hufvudtitel på extra stat be- vilja till		
[17.] fältartillerimateriel	»	600,000: —
[18.] positionsartillerimateriel	»	50,000: —
[19.] fästningsartillerimateriel	»	100,000: —
[20.] infanteriammunitionsvagnar	»	30,000: —
[21.] skjutförsök	»	15,000: —
[22.] Karlsborgs fästningsbyggnad	»	200,000: —
[23.] försvarsarbeten vid Vaxholm — Oscar-Fredriks- borg	»	28,000: —
[24.] krigsbryggemateriel	»	29,200: —
[25.] fälttelegrafmateriel	»	16,000: —
[26.] en stallbyggnad å Karlsborg för positions- artilleriet	»	15,000: —
samt att af det utaf Riksdagen redan beviljade anslag anvisas för år 1887 till		
[27.] byggnader för trängbataljonen	»	100,000: —
Derjemte föreslår Kongl. Maj:t Riksdagen att på extra stat bevilja till		
[28.] reseunderstöd för officerare och intendentur- tjenstemän	»	9,000: —
[29.] fortsättande af generalstabens topografiska arbeten	»	60,000: —
[30.] skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande dels för 1887 års behof kronor 105,000: — och dels såsom fyllnad i 1886 års anslag	»	25,000: —
eller sammanlagdt	»	130,000: —
tillsammans kronor		1,472,400: —

En jemförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i 1886 års riksstat upptagen och sådan den af Kongl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1886.	1887.	
ordinarie {	19,016,300: —	19,889,000: —	således ökning kronor 872,700: —
anslag {			
extra {	1,223,000: —	1,472,400: —	» » » 249,400: —
anslag {			
summa kronor	20,239,300: —	21,361,400: —	således ökning kronor 1,122,100: —

Femte hufvudtiteln,

innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga och ständiga utgifter anvisadt:

kontant kronor 5,684,702: 75

indelning och dermed jemförlig anvisning:

friheter » 75,905: —
 ersättningar » 26,404: —

tillsammans kronor 5,787,011: 75

vill Kongl. Maj:t, i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver sjöförsvarsärenden den 11 innevarande månad*), föreslå, beträffande

Officerskårens tillökning:

[1.] att, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle att i den ordning, som kan finnas lämplig, öka an-

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Femte Hufvudtiteln".

talet officerare vid flottan med en flaggman, två kommandörkaptener af första grad, två kommandörkaptener af andra grad, nitton kaptener och elfva löjtnanter, den permanenta reservstaten skall i mån af afgång upphöra samt de genom uppkommande ledigheter på denna reservstat samt öfriga reserv- och indragningsstater disponibla löneförmåner, intill det för permanenta reservstatens aflönande nu anvisade belopp 114,000 kronor, få användas till aflöning åt nämnda antal officerare samt

[2.] att detta medgifvande äfven må få afse innevarande år;

Aflöning för flottans kårer och stater:

[3.] att hvad af anslaget till ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Möre härad af Kalmar län icke redan på grund af 1872 och 1876 årens riksdagsbeslut bör inräknas bland tillgångarne till aflöning för flottans kårer och stater må för genomförande af den år 1876 beslutade löneregleringen under år 1887 användas;

[4.] att i öfrigt för denna lönereglerings genomförande under år 1887 ett anslag af 50,000 kronor måtte å extra stat för samma år anvisas och gemensamt med anslaget till aflöning för flottans kårer och stater redovisas;

Flottans nybyggnad och underhåll:

[5.] att ifrågavarande anslag måtte förhöjas med 361,200 kronor eller från nuvarande belopp, 1,078,800 kronor, till 1,440,000 kronor kronor 361,200: —

Sjöbeväringens vapenöfningar:

[6.] att för sjöbeväringens vapenöfningar måtte under femte hufvudtiteln å ordinarie stat uppföras ett förslagsanslag å » 67,000: —

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna:

[7.] att det till lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna erforderliga penningeanslag må upptagas till enahanda belopp, hvartill inkomsten af titeln fyr- och båkmedel beräknats, eller till 1,200,000 kronor, och följ-

Transport kronor 428,200: —

Transport kronor 428,200: —

aktligen anslaget, med inberäkning af deri ingående friheter och ersättningar, utföras med 1,200,409 kronor; hvarvid Kongl. Maj:t tillika förutsätter, att de å inkomsttiteln fyr- och båkmedel uppkommande öfverskott fortfarande må såsom hittills få användas för de med anslaget afsedda ändamål;

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

[8.] att det härtill i nuvarande riksstat anvisade anslag, 47,223 kronor 75 öre, må till jemnande af hufvudtiteln slutsumma nedsättas med 211 kronor 75 öre till 47,012 kronor.

I afseende å öfriga under femte hufvudtiteln i riksstaten uppförda anslag har Kongl. Maj:t icke att föreslå någon förändring.

Den föreslagna tillökningen i ordinarie anslag utgör således	kronor	428,200: —
hvarifrån bör afräknas nedsättningen af expensmedelsanslaget	»	211: 75
da anslagsförhöjningen utgör	kronor	427,988: 25
Lägges härtill femte hufvudtiteln slutsumma enligt gällande riksstat	»	5,787,011: 75
skulle femte hufvudtiteln ordinarie anslag enligt Kongl. Maj:ts förslag uppgå till	kronor	6,215,000: —

Extra anslag.

Förutom ofvan begärda extra anslag för genomförande under år 1887 af lönereregleringen för flottan kronor | 50,000: — |

vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att bevilja till:

[9.] en 1:a klassens pansarbåt 2,868,000 kronor, deraf för år 1887 » | 838,000: — |

Transport kronor 888,000: —

	Transport kronor	888,000: —
[10.] anskaffning af två 2:a klassens minbåtar	»	210,000: —
[11.] » » sju ångslupar för sju 3:e klassens pansarbåtar	»	33,600: —
[12.] » » stångminattiralj till tio st. privata ångslupar	»	18,400: —
[13.] artillerimateriel och utredning	»	190,000: —

äfvensom medgifva:

[14.] att af det öfverskott af 127,200 kronor, som uppkommit å det för byggandet af två 1:a klassens minbåtar af Riksdagen beviljade anslagsbelopp, tillhoppa 381,200 kronor, 127,000 kronor måtte få användas till anskaffande af ytterligare en 1:a klassens minbåt, hvarom kontrakt, under förbehåll af Riksdagens medgifvande, redan är med enskild verkstad afslutadt, och

[15.] att det öfverskott, som tilläfventyrs kan uppkomma i anslaget till ett eller flera fartyg, måtte få användas till betäckande af möjligen uppkommande brist i anslaget till ett eller flera andra fartyg;

samt anvisa till:

[16.] byggande af minskjul vid Stockholms station	»	107,600: —
[17.] anskaffande af elektriska kablar	»	50,000: —
[18.] mintillverkningspersonalens aflöning	»	23,885: 75
[19.] anskaffning af minmateriel samt till minväsendets utveckling	»	28,514: 25
[20.] tillbyggnad af underbefälsskolans hus i Carlskrona 177,300 kronor, deraf för år 1887	»	125,000: —
[21.] anskaffning af beklädnad och sängservis för sjöbeväringen	»	71,000: —
[22.] anskaffningar m. m. för försvaret af Färösund	»	354,000: —
summa kronor		2,100,000: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i 1886 års riksstat upptagen och sådan den af Kongl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1886.	1887.	
ordinarie anslag	5,787,011: 75	6,215,000: —	således ökning kronor 427,988: 25
extra »	2,078,688: 25	2,100,000: —	» » » 21,311: 75
summa kronor	7,865,700: —	8,315,000: —	således ökning kronor 449,300: —

Sjette hufvudtiteln,

innefattande anslagen till civildepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant	kronor 4,603,379: —
indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag:	
friheter	» 9,290: —
ersättningar	» 24,445: —
tillsammans kronor 4,637,114: —	

vill Kongl. Maj:t, i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver civilärenden den 11 innevarande månad *), föreslå, be-
träffande

Kommerskollegium:

[1.] att Riksdagen må *dels*, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle tilldela Kommerskollegiets ledamöter samt dess i stat uppförde embets- och tjenstemän, med undantag af fyra kanslisters, tillfällig löneförbättring under år 1887 till samma belopp, som för innevarande år beviljats, på extra stat för år 1887 anvisa 8,540 kronor,

dels medgifva, att intill slutet af år 1887, i den mån sådant är erforderligt för bestridande af göromålen inom Kollegiet eller för beredande åt bemälda embets- och tjenstemän af samma aflöningsförmåner, som andre med dem likstälde tjenstemän åtnjuta, af Kongl. Maj:t må för ändamålet disponeras de aflöningsbelopp, som äro i Kommerskollegiets stat anvisade ej mindre för en advokatfiskalstjänst, än äfven för andra ledigblifna eller ledigblifvande befattningar inom Kollegiet, i afseende å hvilka indragning kan ega rum eller förändring eljest vidtagas;

[2.] *dels* på extra stat för år 1887 anvisa såsom tillfälligt lönetillägg för tre tjenstemän vid Sala silfververk tjugo procent å de till dem utgående löner, eller tillsammans 500 kronor;

*) Se bil. till statsverkspropositionen "Sjette hufvudtiteln".

[3.] *dels ock* ytterligare medgifva, att de under år 1887 inflytande afgifter för patent och för registrering af varumärken må användas till bestridande af de utgifter, hvilka betingas af tillämpning under samma år af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken;

Statistiska tabellkommissionen:

[4.] att, för utarbetande och offentliggörande årligen af uppgifter om rikets folkmängd till ledning vid val af landstingsmän och af valmän för utseende af landstingsmän, de under anslaget till »statistiska tabellkommissionen» uppförda två reservationsanslagen »till arfvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättningar» å 12,000 kronor och »till officiella statistiska trycket» å 15,000 kronor höjas, det förra med 200 kronor till 12,200 kronor och det senare med 800 kronor till 15,800 kronor;

kommande, i händelse detta bifalles, ordinarie anslaget till »statistiska tabellkommissionen» att ökas från 58,900 kronor till 59,900 kronor, eller med..... kronor 1,000: —

Rikets ekonomiska kartverk:

[5.] att Riksdagen må, utöfver det å riksstatens sjetta hufvudtitel för rikets ekonomiska kartverk uppförda ordinarie anslag, 6,000 kronor, under samma hufvudtitel på extra stat för år 1887 anvisa till fortsättande af de ekonomisk-geografiska kartarbetena i Norrbottens län 31,000 kronor och för de ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket 45,000 kronor, eller tillsammans 76,000 kronor, äfvensom medgifva, att möjligen uppstående behållningar å båda anslagen må användas äfven för bestridande af utgifter för det topografiska kartverket;

Landsstaterna i länen:

[6.] att, på det Sköns länsmansdistrikt i Vester-norrlands län må kunna delas i två distrikt, aflönings-

Transport kronor 1,000: —

Transport kronor 1,000: —
 belopp, som blifver tillgängligt i följd af anbefalda regle-
 ringar af länsmansdistrikten inom Gotlands och Vest-
 manlands län, må användas för inrättande af en ny läns-
 manstjenst inom Vesternorrlands län;

[7.] samt att penningeanslaget under »landsstaterna
 i länen» må höjas med det belopp, hvartill två indragna
 landsstatsboställens afkastning är i stat beräknad, eller..... » 1,130: —

kommande, i händelse af bifall härtill, anslaget till
 »landsstaterna i länen (deraf 90,000 kronor reservations-
 anslag)» att höjas från 2,636,179 kronor till 2,637,309
 kronor;

Väg- och Vattenbyggnadsstaten:

[8.] att det under anslaget till »väg- och vatten-
 byggnadsstaten» uppförda reservationsanslag »till under-
 sökningar och expenser för allmänna arbeten» må från
 och med år 1887 höjas från 50,000 kronor till 60,000
 kronor och således med » 10,000: —

kommande, i händelse detta bifalles, anslaget till
 »väg- och vattenbyggnadsstaten» att ökas från 116,400
 kronor till 126,400 kronor;

Gästgifvares friheter:

[9.] att, med bifall till dels de i statsrådsprotokollet
 föreslagna utbyten af ränteersättningar mot bestämda
 årliga belopp och dels öfriga i protokollet omnämnda för-
 enklingar, penningeanslaget under »gästgifvares friheter»,
 utgörande 1,040 kronor, höjes med i jemnt tal 5,840
 kronor, eller sålunda till 6,880 kronor;

Och deremot det å anslaget till »gästgifvares fri-
 heter» under rubriken »indelning och dermed jemförlig
 anvisning på förslag, ersättningar» uppförda belopp, 11,900
 kronor, minskas med 5,840 kronor till 6,060 kronor;

Färjor och färjekarlar:

[10.] att, med bifall till det i statsrådsprotokollet
 omnämnda utbyte af indelningsersättning mot bestämdt

Transport kronor 12,130: —

Transport kronor 12,130: —

belopp, penningeanslaget under anslaget »färjor och färjekarlar» höjes med ett jemnadt belopp af 2 kronor från 150 kronor till 152 kronor; och deremot det i kolumnen »indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag, ersättningar» uppförda belopp af 210 kronor minskas med motsvarande belopp till 208 kronor;

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:

[11.] att såsom bidrag till underhåll af sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnes behof — inom de orter, der hushållningssällskapen förbundit sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till desse och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — må på ordinarie stat från och med år 1887 uppföras ett anslag af 3,000 kronor för hvarje station, eller tillsammans

» 21,000: —

motsvarande det nu på extra stat för samma ändamål anvisade belopp; kommande, i händelse af bifall härtill, ordinarie anslaget till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar» att höjas från 45,450 kronor till 66,450 kronor;

Befrämjande i allmänhet af slöjderna:

[12.] att Riksdagen må ej mindre höja det under denna anslagstitel på ordinarie stat särskildt till befrämjande af husslöjden uppförda belopp, 10,000 kronor, till 20,000 kronor, eller med

» 10,000: —

motsvarande det nu på extra stat för ändamålet anvisade belopp;

[13.] än äfven medgifva, att under denna anslagstitel må på ordinarie stat från och med år 1887 uppföras till väfskolan i Borås det nu på extra stat till upprätthåll-

Transport kronor 43,130: —

	Transport kronor	43,130: —
lande af skolan och till aflönande af en andre lärare der- städes anvisade belopp..... »		4,800: —
att användas		
dels med 3,800 kronor såsom bidrag till upprätt- hållande af skolan, med vilkor att från Elfsborgs läns landsting eller eljest tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften af dessa 3,800 kronor;		
dels ock med 1,000 kronor såsom bidrag till af- lönande af en andre lärare vid samma skola, under vilkor att enahanda belopp varder för ändamålet från Elfsborgs läns landsting eller eljest tillskjutet;		
kommande det ordinarie anslaget till »befrämjande i allmänhet af slöjderna» att, i händelse Riksdagen bifaller hvad sålunda föreslagits, höjas från dess nuvarande be- lopp, 40,500 kronor, till 55,300 kronor;		

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket:

[14.] att, med bifall till det i statsrådsprotokollet
omförmälda utbyte af ränteersättning mot visst årligt
belopp, det under anslaget till »befrämjande i allmänhet
af bergsbruket» i kolumnen »indelning och dermed jem-
förlig anvisning på förslag, ersättningar» uppförda be-
lopp, 15 kronor, må från riksstaten uteslutas och samma
anslag till följd deraf nedsättas från 8,715 kronor till
8,700 kronor;

Skiften och afvittringar:

[15.] att Riksdagen må *dels* för år 1887 bevilja för-
höjning i årsarfvodet med 400 kronor till hvarje stor-
skifteslandtmätare i Kopparbergs län, som icke kommer
att åtnjuta arfvode efter taxa, samt i styresmannens för
storskiftesverket årsarfvode likaledes med 400 kronor;
dels medgifva, att de belopp, hvarmed inkomsterna af
tjensten under år 1887 för afvittringslandtmätare i
Vesterbottens och Norrbottens län och de storskiftes-

Transport kronor 47,930: —

Transport kronor 47,930: —

landtmätare i Kopparbergs län, hvilka åtnjuta arfvode efter taxa, kunna komma att understiga 2,500 kronor för dem, som tillhöra första lönegraden, och 3,000 kronor för dem, som på grund af ålder i tjensten åtnjuta arfvodesförhöjning, må desse tjenstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken; *dels* för år 1887 åt föredragandena af afvittringsärendena i Vesterbottens och Norrbottens län samt till skrifbiträde åt dem bevilja en tillökning af 400 kronor i det åt hvarje af dem anslagna belopp, *dels ock* bevilja tillfällig förhöjning i styresmannens för afvittringsverket i Vesterbottens län årsarfvode för år 1887 med 200 kronor;

[16.] att, till bestridande af kostnaderna för storskiftes- och afvittringsverken under år 1887, för samma år, utöfver ordinarie anslaget, 63,000 kronor, på extra stat anvisas 187,000 kronor;

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

[17.] att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, detta anslag minskas från 119,038 kronor till 118,663 kronor, eller med 375 kronor.

summa ökning kronor 47,930: —

Beträffande de öfriga under sjette hufvudtiteln i riksstaten uppförda ordinarie anslag har Kongl. Maj:t icke att föreslå någon förändring.

Om till förestående ökning lägges de ordinarie anslagens nuvarande slutsumma ... kronor 4,637,114: —

efter afdrag af de föreslagna
minskningarne å anslagen
till befrämjande i allmän-
het af bergsbruket samt
skrifmaterialier och expen-
ser, ved m. m., tillsammans »

390: —

således ... » 4,636,724: —

komma sjette hufvudtitelns ordinarie anslag att uppgå till kronor 4,684,654: —

Extra anslag.

Förutom ofvan begärda extra anslag, nemligen:

under punkten 1, till tillfällig löneförbättring åt Kommerskollegium	kronor	8,540: —
under punkten 2, till tillfälligt lönetillägg för de tre tjenstemännen vid Sala silfver- verk	»	500: —
under punkten 5, till fortsatt bearbetande af rikets ekonomiska kartverk	»	76,000: —
under punkten 16, till fullföljande af stor- skiftes- och afvittringsarbetena	»	187,000: —
vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att bevilja till:		
[18.] anordnande af kontroll å försäkringsan- stalterna	»	4,500: —
[19.] ett skyndsammare bearbetande af aflönings- och pensionsstatistiken	»	5,000: —
[20.] fortsatt utgifvande af »polisunderrättelser»	»	15,000: —
[21.] anslag till två fögderitjenster inom Jemt- lands län	»	6,800: —
[22.] aflöning m. m. åt särskild polisstyrka på landet	»	50,000: —
[23.] anordnande af tillsynen öfver statens jern- vägsbyggnader	»	20,000: —
[24.] arfvode åt en extra byråingeniör hos Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen	»	3,000: —
[25.] uppförande af ny byggnad för laboratoriet vid Ultuna landtbruksinstitut	»	32,000: —
[26.] anordnande af högre undervisning i mejeri- hushållning vid Ultuna och Alnarps landt- bruksinstitut	»	10,000: —
[27.] bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten	»	5,000: —
[28.] prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten för husdjur, redskap, maskiner m. m.	»	10,000: —
[29.] de geologiska undersökningarne	»	86,000: —
[30.] anställande af en andre undervisare i hus- slöjd och en elev	»	3,500: —
Transport kronor		522,840: —

		Transport kronor	522,840: —
[31.]	bergsskolorna i Filipstad och Falun	»	14,000: —
[32.]	ersättning för åtskilliga utaf Statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	»	8,506: —
[33.]	bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	»	500,000: —
[34.]	understödjande af brobyggnader och mindre hamnbyggnader samt upprepning af åar och farleder	»	100,000: —
[35.]	understödjande, medelst anslag utan åter- betalningsskyldighet, af torrläggning utaf sådana vattensjuka marker, som utan att kunna med fördel odlas sprida frostskador öfver omgifvande nejd	»	100,000: —
[36.]	iståndsättande och förstärkande af Skanörs hamn	»	20,000: —

Vidare anmärkes här:

- [37.] att till odlingslånefonden skola under år 1887 af Riksgäldskontoret, i mån af behof, öfverlemnas medel till så stort belopp, som jemte de till fonden ingående annuiteter å äldre odlingslån kan erfordras till fyllande af högst 1,000,000 kronor.

Ytterligare föreslår Kongl. Maj:t Riksdagen att

- [38.] dels å riksstatens sjetta hufvudtitel för år 1887 anvisa: till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens jernvägstrafik » 400,000: —
dels å riksstaten utom hufvudtitlarne bevilja till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar 1,500,000 kronor, att utgå med en tredjedel under hvartera af åren 1887, 1888 och 1889, och således under år 1887 med 500,000 kronor;

Transport kronor 1,665,346: —

Transport kronor 1,665,346: —

- [39.] dels ock till arbetena å stambanan mellan Bräcke och Sollefteå för år 1887 anvisa ett anslag af 750,000 kronor *).

Slutligen erinras,

- [40.] att Riksdagen år 1885 till inköp och ombyggnad af jernvägen mellan Hudiksvall och Näsvisen samt densamma utsträckande till norra stambanan vid Ljusdal och förseende med rörlig materiel för år 1887 anvisat ett belopp af 2,350,300 kronor.

tillsammans kronor 1,665,346: —

En jemförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i 1886 års riksstat upptagen och sådan den af Kongl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1886.	1887.	
ordinarie anslag:	4,637,114: —	4,684,654: —	således ökning kronor 47,540: —
extra »	1,610,886: —	1,665,346: —	» » » 54,460: —
summa kronor	6,248,000: —	6,350,000: —	således ökning kronor 102,000: —

Sjunde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till finansdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant	kronor 13,857,760: —
indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag:	
friheter och kyrkotionde	» 2,520: —
ersättningar	» 2,720: —

tillsammans kronor 13,863,000: —

vill Kongl. Maj:t, i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver finansärenden för den 11 innevarande månad **) föreslå, beträffande

*) Se vidare här nedan »statsverkspropositionen»: pag. 54.

) Se bil. till statsverkspropositionen: »Sjunde hufvudtiteln**».

Postverket:

[1.] att Riksdagen, *dels* med beviljande af årliga pensioner för vaktbetjenten Carl Josef Snells enka Charlotta Öster och vaktbetjenten Anders Johan Luthboms enka Christina Catarina Sundberg å 150 kronor till hvardera, att utgå så länge de lefva ogifta, samt af årliga understöd för vaktbetjenten Snells söner Carl Hjalmar och Oscar Emil å 50 kronor till hvardera, att uppbäras till fylda femton år, *dels ock*, med godkännande af öfriga enligt statsrådsprotokollet för den 11 Januari tillstyrkta ändringar i postverkets stater, äfvensom af de bestämmelser, hvilka i sammanhang med ifrågasatta förbättrade aflöningsförmåner för en del posttjenstemän enligt samma protokoll föreslagits, måtte för år 1887 bestämma postverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 6,235,000 kronor, att utgå direkte af postmedlen, hvarigenom postverkets utgiftsstater, som nu utgöra 5,694,500 kronor, skulle ökas med kronor 540,500: —

Telegrafverket:

[2.] att Riksdagen, med godkännande af de i ofvannämnda protokoll öfver finansärenden närmare omförmälda ändringar i telegrafverkets stater, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstater göra de jemkningar, som kunna finnas af behofvet påkallade, må såsom reservationsanslag, att utgå direkte af telegrafmedlen, till telegrafverket för år 1887 anvisa enahanda belopp, 1,300,000 kronor, hvartill telegrafinkomsterna för året blifvit beräknade, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kan å telegrafinkomsterna uppstå, må af Kongl. Maj:t användas för telegrafverkets tidsenliga utveckling och förbättring; blifvande härigenom anslaget slutsumma i staten minskad med 30,000 kronor;

Tullverket:

[3.] att Riksdagen, med godkännande af de enligt ofvannämnda protokoll öfver finansärenden föreslagna förändringar i tullverkets stater, må bestämma anslaget

Transport kronor 540,500: —

Transport kronor 540,500: —

för tullverket till ett mot staternas slutsunna svarande
belopp af 2,464,000 kronor, att såsom förslagsanslag
utgå direkte af tullmedlen; hvarvid uppstår en minsk-
ning i anslagets nuvarande belopp af 4,000 kronor;

Skogsväsendet:

[4.] att, med godkännande af de enligt statsråds-
protokollet för den 11 Januari tillstyrkta ändringar i
staten för skogspersonalen och i sammanhang dermed
af de för åtnjutande af löneförmånerna vid de nya
öfverjägmästarebefattningarne föreslagna villkor, det be-
stämda anslaget för skogsstaten höjes med 9,020 kronor
till 413,420 kronor;

att anslaget för statens skogsskolor ökas med 850
kronor till 24,500 kronor;

samt att anslaget till kronoskogarnes förvaltning
och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet ökas med
130 kronor till 214,180 kronor;

så att anslaget till skogsväsendet erhåller denna
uppställning:

bestämdt anslag:

för skogsstaten ... kronor 413,420: —

» statens skogs-
skolor..... » 24,500: — kronor 437,920: —

reservationsanslag:

till skogsinstitutet kronor 21,300: —

» enskilda skogs-
undervisningen » 8,600: —

» kronoskogarnes
förvaltning och
befrämjande af
skogsväsendet i
allmänhet » 214,180: — » 244,080: —

summa kronor 682,000: —

hvarigenom det nu utgående anslaget till skogsväsendet
skulle ökas med » 10,000: —

Transport kronor 550,500: —

Transport kronor 550,500: —

Kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter:

[5.] att det härtill anvisade förslagsanslag, högst 16,000 kronor, måtte bestämmas till högst 20,000 kronor och således ökas med » 4,000: —

Beträffande öfriga under sjunde hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag föreslår Kongl. Maj:t icke någon förändring.

summa kronor 554,500: —

Härför afgår ofvan angifna minskning i anslagen:
till telegrafverket..... kronor 30,000: —

» tullverket » 4,000: — » 34,000: —

hvidan förhöjningen utgör..... kronor 520,500: —

Lägges härtill summan af hufvudtiteln's ordinarie anslag enligt nu gällande riksstat..... » 13,863,000: —

skulle denna hufvudtiteln's ordinarie anslag enligt Kongl. Maj:ts förslag uppgå till kronor 14,383,500: —

Extra anslag.

Kongl. Maj:t föreslår vidare, med åberopande af ofvannämnda protokoll öfver finansärenden den 11 innevarande Januari, att under denna hufvudtitel må å extra stat beviljas till:

[6.] genomförande af Statskontorets nya organisation..... kronor 5,400: —

[7.] beredande af förstärkning af arbetskrafterna å Statskontorets riksbokslutsbyrå..... » 4,500: —

[8.] ersättning för af Statskontoret gjorda förskotter » 44,961: —

[9.] genomförande af Öfverintendentsembetets nya organisation..... » 1,000: —

Transport kronor 55,861: —

	Transport kronor	55,861: —
[10.] iståndsättande af taket å Kalmar slott och verkställande i sammanhang dermed af vissa förändringar i afseende å slottstornen, en femtedel af det beviljade anslaget, 80,000 kronor, med.....		
	»	16,000: —
[11.] aflöning åt domänintendenter och uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna		
	»	45,000: —
[12.] resekostnader vid domänförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		
	»	21,639: —
[13.] äfvensom för de Kongl. teatrarne anvisas ett kreditiv af högst		
	»	15,000: —
att under spelåret 1886—1887 användas endast i den mån anslaget å ordinarie stat, Kongl. Maj:ts bidrag till teatrarne tillika med Stockholms stads tillskott och teatrarne öfriga inkomster icke förslå till bestridande af teatrarne utgifter, samt med vilkor jemväl att statsmedel, utöfver sålunda bestämda anslag, icke få för de Kongl. teatrarne användas.		

tillsammans kronor 153,500: —

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i riksstaten för år 1886 upptagen och sådan den af Kongl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1886.	1887.	
ordinarie anslag	13,863,000: —	14,383,500: —	således ökning kronor 520,500: —
extra »	274,500: —	153,500: —	» minskning » 121,000: —
summa kronor	14,137,500: —	14,537,000: —	således ökning kronor 399,500: —
hvilken sistnämnda siffra, i betraktande af att postverkets stater höjas med 540,500 kronor, utmärker, att å hufvudtiteln i öfrigt kunnat mot föregående år göras nedsättning i anslagen med 141,000 kronor.			

Åttonde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnes i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisadt:

kontant	kronor	9,605,678: —
	Transport kronor	9,605,678: —

	Transport kronor	9,605,678: —
indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag:		
friheter och kyrkotionde	»	253,190: —
ersättningar	»	618,891: —
	tillsammans kronor	10,477,759: —

vill Kongl. Maj:t, i enlighet med de beslut, som innefattas uti bilagda statsrådsprotokoll öfver ecklesiastikärenden för den 11 innevarande månad *), föreslå, beträffande:

Kleresistaten:

[1.] att de till Lyrestads och Fägredds prestgårdar i Skaraborgs län, såsom ersättning för jordförluster genom Göta kanals anläggning beviljade, med lösen efter årligt medelmarkegångspris jemte försellön utgående anslag af 315 kubikfot spanmål, hälften råg och hälften korn, till den förra och 31,5 kubikfot enahanda sädesslag till den senare må från och med år 1887 utbytas mot bestämda årliga penninganslag till belopp af 825 kronor för Lyrestads och 82 kronor för Fägredds prestgård;

att för sådant ändamål den under kleresistaten uppförda anvisning i kontant höjes med 907 kronor;

och att det under samma stat förekommande förslagsanslag till »indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag: ersättningar» nedsattes med ett jemnadt belopp af 900 kronor, till följd hvaraf anslaget till kleresistaten ökas med

kronor 7: —

Lappmarks ecklesiastikverk:

[2.] att detta förslagsanslag må höjas med » 37,300: —

Universiteten:

[3.] att till aflöning åt en extra ordinarie professor i anatomi vid universitetet i Upsala må på ordinarie stat uppföras

» 4,500: —

deraf 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar;

Transport kronor 41,807: —

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Åttonde hufvudtiteln".

Transport kronor 41,807: —

[4.] att Riksdagen må medgifva, det 1876 års Riksdags beslut angående lönereglering för professorer med flere tjenstemän vid Lunds universitet må så förstås, att den rätt till ängslott eller ersättning därför, som enligt hittills gällande ordning tillkommer innehafvare af vissa spannmåls-löner, må af dem åtnjutas utan minskning i de fastställda aflöningsbeloppen;

[5.] att förhöjning i årsanslaget till den patologiskt-anatomiska institutionen vid universitetet i Lund må beviljas med..... » 1,600: —

deraf 1,000 kronor såsom anslag till materielen och 600 kronor såsom arfvode åt en vaktmästare;

[6.] att till materielen vid den fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund må beviljas ett årligt anslag af ... » 2,500: —

[7.] att till förhöjning af årsanslaget till materielen för botaniska institutionen vid universitetet i Lund må beviljas » 1,000: —

[8.] att förhöjning i årsanslaget till materielen vid den fysiska institutionen vid universitetet i Lund må beviljas med » 1,400: —

Karolinska mediko-kirurgiska institutet:

[9.] att till aflöning åt en eldare och maskinist vid institutet må uppföras ett årligt anslag af » 1,000: —

[10.] att till inköp af nödiga förbrukningsföremål åt den hygieniska institutionen vid institutet må beviljas ett årligt anslag af » 500: —

Allmänna läroverken:

[11.] att, på det den bibliotekarien vid allmänna läroverket i Skara nu efter årligt medelnarkegångspris jemte forsellön tillkommande ersättning för 34 kubikfot 7,15 kannor råg och lika mycket korn må kunna vid 1886 års utgång till statsverket indragas, det för allmänna läroverken uppförda fasta penninganslag höjes med de till fyllnad i bibliotekariens arfvode intill fastställt belopp erforderliga medel » 145: 74

samt att till nuvarande innehafvaren af nämnda bibliotekariebefattning må, såsom godtgörelse för den genom

Transport kronor 49,952: 74

Transport kronor 49,952: 74

indelningersättningens indragande föranledda minskning i de honom hittills tillkommande löneförmåner, ärligen från och med år 1887, så länge han vid befattningen qvarstår, af reservationerna å anslagen till allmänna läroverken utgå ett belopp af 45 kronor 19 öre;

[12.] att, på det den till Visingsborgs skolestat utgående ersättning från Jönköpings och Kronobergs län för indragna indelningar må kunna med år 1886 upphöra, Visingsöfonden befrias från utgifvande efter samma tid af till statsverket ingående andel, 497 kronor 11 öre, af skolegodsets räntor och tillerkännes från och med år 1887 ett årligt belopp af 488 kronor 36 öre utöfver den fonden redan nu tillkommande ersättning för minskning i salpeterhjelpen, samt

att i anledning häraf kontanta anslaget till allmänna läroverken må ökas med sistnämnda belopp » 488: 36

[13.] att, på det de till allmänna läroverken i Malmö, Lund, Helsingborg, Ystad, Kristianstad och Halmstad från förslagsanslaget till indelningersättningar utgående belopp må kunna vid 1886 års utgång till statsverket indragas, anvisningen i kontant för de allmänna läroverken höjes med ett belopp, som för anslagets beräkning i jemnt kronantal hör utföras med » 737: 90

hvaraf såsom lönefyllnad till rektorn vid allmänna läroverket i Malmö 6 kronor 32 öre samt såsom ersättning för indragna landtgillen och klockarepensioner: till Lunds allmänna läroverks bibliotekskassa 80 kronor 57 öre, till Helsingborgs allmänna läroverks ljus- och vedkassa 394 kronor 15 öre, till Ystads allmänna läroverks premie- och fattigkassa 16 kronor 44 öre, till Kristianstads allmänna läroverks äldre byggnadskassa 235 kronor 47 öre, till sistnämnda läroverks stipendiefonder 1 krona 50 öre samt till Halmstads allmänna läroverks premie- och fattigkassa 3 kronor;

[14.] att, derest hvad i punkterna 11, 12 och 13 föreslagits varder bifallet, det under allmänna läroverken med rubrik »indelning och dermed jämförlig anvisning, på för-

Transport kronor 51,179: —

	Transport kronor	51,179: —
slag: ersättningar» uppförda förslagsanslag å 1,080 kronor		
må ur riksstaten uteslutas;		

Högre lärarinneseminariet:

[15.] att för en lektors och en lärarinnas uppflyttning i högre lönegrad anslaget till detta läroverk må höjas med	»	1,000: —
--	---	----------

Pedagogier och folkskolor:

[16.] att de från detta anslag hittills utgående indelningserättningar till Sigtuna och Munktorps skolor samt Östhammars och Torshälla pedagogier äfvensom de från nämnda anslag i kontant anvisade belopp: 4 kronor 62 öre till Sigtuna skola, 24 kronor till Vaxholms pedagogi, 11 kronor 75 öre till Torshälla pedagogi och 15 kronor 62 öre till Eskilstuna pedagogi må ur riksstaten uteslutas; — samt

att i följd häraf anslaget »indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag: ersättningar» minskas med ett jemnadt belopp af 1,100 kronor och anvisningen i kontant nedsättes med jemnt 55 kronor;

Folkundervisningen:

[17.] att för lärares och lärarinnors vid folkskolelärareseminarierna uppflyttning i högre lönegrad, enligt gällande bestämmelser, anslaget till samma seminarier må ökas med	»	6,200: —
---	---	----------

Farsoters och smittosamma sjukdomars botande:

[18.] att detta förslagsanslag må höjas med	»	55,000: —
---	---	-----------

Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien:

[19.] att följande, för akademien på ordinarie stat uppförda anslag må höjas, nemligen:

Transport kronor	113,379: —
------------------	------------

	Transport kronor	113,379: —
anslaget till rese- och transportkostnader, fornlämningars vård, lyshållning m. m. till 2,300 kronor, eller med	»	1,000: —
och den ene vaktmästarens lön till 900 kronor, eller med	»	300: —
samt att följande, hittills på extra stat uppförda anslag må beviljas på akademiens ordinarie stat, nemligen:		
till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och vården af de under akademiens in-seende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening	»	4,000: —
till undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlämningar m. m.	»	3,200: —
till utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m.	»	2,000: —

Naturhistoriska riksmuseum:

[20.] att, med hänsyn till behof af vetenskapligt biträde åt intendenten vid riksmuseets mineralogiska afdelning, förhöjning i anslaget till materiel, till inköp af sällsynta föremål samt till vetenskapligt biträde vid samlingarnes ordnande må beviljas med	»	1,000: —
[21.] att, för inköp och insamling af naturalier vid riksmuseets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbiträden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter, förhöjning i nyssberörda anslag må beviljas med	»	2,000: —

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:

[22.] att Riksdagen må medgifva, att af det till understöd och uppmuntran åt mindre uppfostringsanstalter för medellösa döfstumma och blinda barn uppförda anslag må från och med år 1886 till understöd

Transport kronor	126,879: —
------------------	------------

Transport kronor 126,879: —

för beredande af vård och undervisning för sådana personer, som äro både döfstumma och blinda, användas, enligt de närmare bestämmelser, Kongl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, ett årligt belopp af högst 2,000 kronor;

Fattigvården i Stockholm och landsorten:

[23.] att det till Södertelge stads församlings fattigvård såsom ersättning för jordförlust genom Södertelge kanals ledning nu med lösen efter årligt medelmarkgångspris jemte forsellön utgående räntanslag af 1 centner 74,82 skålpund smör må från och med år 1887 utbytas mot ett Södertelge stad tillkommande årligt belopp af 127 kronor 71 öre; samt

att i anledning häraf anvisningen i kontant till fattigvården i Stockholm och landsorten höjes med ett jemnadt belopp af 128 kronor samt anslaget till »indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag: ersättningar» nedsättes med jemnt 120 kronor; i följd hvaraf anslaget till fattigvården i Stockholm och landsorten ökas med

» 8: —

Fattigvården i allmänhet:

[24.] att detta förslagsanslag må höjas med » 40,000: —

Hospitals underhåll:

[25.] att detta förslagsanslag må höjas med » 150,000: —

[26.] att Riksdagen må godkänna den i statsrådsprotokollet omförmälda aflöningsstat för öfverläkare, biträdande läkare och syssloman vid Kristinehamns hospital;

att i fråga om denna stats tillämpning Riksdagen jemväl må godkänna, att enahanda föreskrifter, som af Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med Riksdagens beslut, redan beträffande stat för tjenstemän vid Stockholms med flera hospital meddelats om den kontanta

Transport kronor 316,887: —

Transport kronor 316,887: —

aflöningsens fördelning i lön och tjenstgöringspenningar, om förändring i biträdande läkares aflöning under vissa förhållanden samt om förbud för öfverläkare att utom hospitalet utöfva annan än viss praktik, äfven skola tillämpas för bemälda tjenstemän vid Kristinehamns hospital; samt

att Riksdagen må medgifva, dels att till arfvoden åt öfrige vid Kristinehamns hospital erforderlige tjenstemän Kongl. Maj:t må ega använda högst 1,300 kronor årligen, dels ock att de sålunda för samtliga tjenstemän vid sistnämnda hospital afsedda aflöningar skola utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll;

Stora barnhuset i Stockholm:

[27.] att, med uteslutande af det under rubrik »indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag: ersättningar» uppförda belopp, 51,100 kronor, anvisningen i kontant höjes med 49,250 kronor, eller till 78,000 kronor, till följd hvaraf anslaget till nämnda barnhus minskas med 1,850 kronor.

Barnhusen i landsorterna:

[28.] att, med uteslutande af det under rubrik »indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag: ersättningar» upptagna belopp, 29,350 kronor, i stället må såsom anvisning i kontant uppföras 28,380 kronor, deraf såsom indelningsersättning till Malmö barnhusfond 26,750 kronor och till barnhuset i Lidköping 1,630 kronor, i följd hvaraf anslaget till barnhusen i landsorterna minskas med 970 kronor.

Ålderstillägg:

[29.] att detta förslagsanslag må höjas med » 29,000: —

Transport kronor 345,887: —

Transport kronor 345,887: —

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.:

[30.] att detta förslagsanslag må minskas med 2 kronor.

summa kronor 345,887: —

Beträffande öfriga under åttonde hufvudtiteln i riksstaten uppförda ordinarie anslag har Kongl. Maj:t icke att föreslå någon förändring.

Om från de sålunda föreslagna tillökningarne afdragas de minskningar, som föreslagits å en del anslag, med tillhopa

» 5,057: —

skulle förhöjningen utgöra kronor 340,830: —

hvaraf den allra största delen, eller 311,300 kronor, afser att till med verkligheten öfverensstämmande siffror höja åtskilliga förslagsanslag, hvilkas nuvarande belopp visat sig otillräckliga.

Lägges till nämnda 340,830 kronor summan af hufvudtitelns ordinarie anslag enligt nu gällande riksstat

» 10,477,759: —

skulle åttonde hufvudtitelns ordinarie anslag enligt Kongl. Maj:ts förslag uppgå till kronor 10,818,589: —

Extra anslag.

För behof af tillfällig beskaffenhet, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, vill Kongl. Maj:t, på sätt ofvan omförmälda protokoll öfver ecklesiastikärenden vidare innehåller, föreslå Riksdagen att på extra stat bevilja, i afseende å

Riksarkivet:

[31.] till fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia, ...

kronor 3,000: —

Transport kronor 3,000: —

	Transport kronor	3,000: —
[32.] till uppförande af en tillbyggnad åt riksarkivet	»	250,000: —

Kongl. biblioteket:

[33.] till påskyndande af katalogiseringsarbeten	»	1,500: —
--	---	----------

Nationalmuseum:

[34.] till vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	»	4,000: —
--	---	----------

Lifrustkammaren:

[35.] för tillsyn, underhåll och vård af samlingarne m. m.	»	5,800: —
---	---	----------

Domkapitlens expeditioner:

[36.] för tillfällig löneförbättring åt tjenstemännen vid dessa expeditioner	»	3,716: —
--	---	----------

Domkyrkorna i Upsala och Skara:

[37.] till restauration af Upsala domkyrka	»	70,000: —
[38.] » » » Skara »	»	35,000: —

Universiteten:

[39.] till det språkvetenskapliga seminariet i Upsala ..	»	3,000: —
» » » » » Lund	»	2,950: —
» » matematiska » » Upsala ..	»	1,500: —
» » » » » Lund	»	1,000: —
[40.] till ändringar och reparationer af konsistoriehuset, kemiska byggnaden och f. d. länslasarettshuset i Upsala	»	18,000: —
[41.] till förändrad inredning m. m. af den gustavianska byggnaden i Upsala 59,000 kronor, deraf att utgå under år 1887	»	30,000: —

Transport * kronor 429,466: —

Transport kronor 429,466: —

[42.] till inredning af den nya byggnaden för patologiskt-anatomiska institutionen i Lund samt anskaffande af vetenskaplig materiel för institutionen	»	5,000: —
[43.] till uppsättning af undervisningsmateriel för den fysiologiska institutionen i Lund	»	10,000: —
[44.] till offentliggörande i tryck af vissa på astronomiska observatoriet i Lund utförda zon-observationer	»	3,000: —
[45.] till arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund	»	1,500: —

Karolinska mediko-kirurgiska institutet:

[46.] till arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik	»	900: —
[47.] till instrument, apparater och åskådningsmateriel för den hygieniska institutionen	»	1,500: —
[48.] till en medicinskt-pediatrisk klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	»	1,800: —

Allmänna läroverken:

[49.] till löneförbättring åt lärarne vid dessa läroverk, efter samma grunder som för innevarande år, ...	»	336,975: —
[50.] till resestipendier åt lärare i främmande levande språk	»	6,000: —
[51.] till arfvoden åt extra lärare	»	40,000: —

Högre lärarinneseminariet:

[52.] till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid detta läroverk, efter samma grunder som för innevarande år, ...	»	4,000: —
---	---	----------

Pedagogierna:

[53.] till löneförbättring åt lärare vid de en- och tvåklassiga pedagogierna	»	8,750: —
--	---	----------

Transport kronor 848,891: —

Transport kronor 848,891: —

Folkundervisningen:

[54.] till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarierna samt till arfvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier, efter samma grunder som för innevarande år, ...	»	33,300: —
[55.] till byggnad för folkskolelärarinneseminariet i Umeå	»	35,000: —
[56.] till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel, ...	»	15,000: —

De tekniska läroverken:

[57.] till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor och till bestridande af kostnader för deras inspektion	»	35,000: —
---	---	-----------

Medicinalstyrelsen med dithörande stater:

[58.] för tillfällig löneförbättring åt provinsialläkare...	»	20,000: —
[59.] till arvode för granskning af hospitalens räkenskaper	»	1,200: —
[60.] till uppehållande i Stockholm af en poliklinik för tandsjukdomar	»	4,000: —

Veterinärundervisningen:

[61.] till uppehållande af undervisningen vid veterinärinrättningen i Skara	»	12,900: —
---	---	-----------

Vetenskapsakademien:

[62.] till aflönande af räknebiträden för numerisk tillämpning af en utaf Professoren J. A. H. Gylden utarbetad teori för himlakropparnes rörelser	»	3,000: —
--	---	----------

Transport kronor 1,008,291: —

Transport kronor 1,008,291: —

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:

[63.] till uppförande af byggnader åt institutet för blinda	»	200,000: —
[64.] till uppehållande af nämnda instituts verksamhet	»	21,000: —
Derjemte vill Kongl. Maj:t föreslå Riksdagen att medgifva, att institutets föreståndare, lärare för den intellektuella undervisningen samt arbetslärare och lärarinnor må efter fem års för nit och skicklighet vitsordad tjänstgöring, räknad från början af kalenderåret näst efter det, under hvilket de tillträdde de i nu gällande stat upptagna aflöningar, ega att under hvarterdera af åren 1886 och 1887, i den mån institutets medel lemna tillgång, åtnjuta ålderstillägg, föreståndaren och lärarne för den intellektuella undervisningen med 500 kronor hvar samt arbetsläraren och lärarinnorna med 250 kronor hvar.	»	
Vidare föreslår Kongl. Maj:t, i enlighet med omförmälda protokoll öfver ecklesiastikärenden, att å extra stat må anvisas:		
[65.] till tryckning af blindskrifter		2,500: —
[66.] till understöd åt blindlärareelever		1,200: —
[67.] till en blindskola i Vexjö		11,000: —
[68.] till en handverksskola i Kristinehamn för blinda	»	7,000: —
[69.] till uppehållande af undervisningen vid tre läroanstalter för öfveråriga döfstumma	»	49,200: —

samt i afseende å

Hospitalsvården:

[70.] till hospitalsanläggningen vid Kristinehamn	»	148,570: —
[71.] till uppförande af en byggnad vid Nyköpings hospital	»	52,300: —
[72.] till understöd åt det i Jerfsö socken inrättade sjukhem för spetelske under de i statsrådsprotokollet omförmälda villkor	»	7,500: —

Transport kronor 1,508,561: —

Transport kronor 1,508,561: —

Diverse anslag:

[73.] till svenska fornskriftsällskapet	»	2,000: —
[74.] till beredande af religionsvård åt svenske sjö- män m. fl. i utländska hamnar.....	»	10,000: —
[75.] till nordiska museet	»	16,000: —
[76.] till understöd för fortsatt utgifvande af tid- skriften »Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen och svenskt folkliif»	»	3,150: —
[77.] till understöd för fortsatt utgifvande af tid- skriften »Acta mathematica»	»	4,000: —
[78.] till understöd för utgifvande af »Nordisk fa- miljebok» 25,000 kronor, deraf för år 1887, under de i statsrådsprotokollet omförmålda villkor, ...	»	5,000: —
[79.] till understöd, på de i statsrådsprotokollet an- gifna villkor, åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen, ...	»	15,000: —
[80.] till fortsättande af precisionsnivelleringsarbeten i södra och mellersta Sverige, inköp af instrument med tillbehör samt underhåll af vattenhöjdmätningstationer m. m.	»	11,700: —
summa kronor 1,575,411: —		

En jämförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i 1886 års stat
upptagen och sådan den nu blifvit af Kongl. Maj:t för år 1887 föreslagen,
utfaller sålunda:

	1886.	1887.	
ordinarie anslag	10,477,759: —	10,818,589: —	således ökning kronor 340,830: —
extra »	1,486,241: —	1,575,411: —	» » » 89,170: —
summa kronor	11,964,000: —	12,394,000: —	således ökning kronor 430,000: —

Nionde hufvudtiteln,

innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Pensionsstaten:

Nu gällande riksstat upptager för denna stat kontant 1,313,030 kronor; och föreslår Kongl. Maj:t enligt bilagda statsrådsprotokoll*) beträffande

Bidrag till folkskolelärares pensionering:

[1.] att, för beredande i öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet för den 18 December 1885 angifna grunder af pension från folkskolelärares pensionsinrättning för de vid denna pensionsinrättning samt folkskolelärares enke- och pupillkassa äfvensom lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa anstälde tjenstemän och vaktmästare, det såsom bidrag till folkskolelärares pensionering utgående belopp må höjas till 357,336 kronor, eller med kronor 836: —

Bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.

[2.] att, för beredande i öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet för den 18 December 1885 angifna grunder af pension åt de vid folkskolelärares pensionsinrättning samt folkskolelärares enke- och pupillkassa äfvensom lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa anstälde tjenstemäns och vaktmästares enkor och barn, det såsom bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. utgående belopp må höjas till 68,816 kronor, eller med » 345: —

summa kronor	1,181: —
Transport kronor	1,181: —

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Nionde hufvudtiteln".

	Transport kronor	1,181: —
Lägges härtill summan af ordinarie anslaget till pensionsstaten enligt nu gällande riksstat	»	1,313,030: —
skulle anslaget till pensionsstaten enligt Kongl. Maj:ts förslag sluta å ett belopp af	kronor	1,314,211: —

Allmänna indragningsstaten:

För allmänna indragningsstaten är i nu gällande riksstat anvisadt:

kontant	kronor	1,309,770: —
ersättning för indragen indelning m. m., på förslag	»	6,400: —
	tillsammans kronor	1,316,170: —

Beträffande denna stat föreslår Kongl. Majt enligt bilagda statsrådsprotokoll*):

[3] att för Justitiekanslern Friherre **Carl Gustaf Carlsson Leijonhufvud** må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 3,600 kronor, att, jemte den honom från civilstatens pensionsinrättning tillkommande pension, 2,400 kronor, utgå från och med månaden näst efter den, under hvilken afsked från justitiekanslersembetet honom beviljas;

[4.] att vaktkonstaplarne vid Varbergs f. d. straffängelse **Anders Carlsson Hultin, Johan August Winberg, Johannes Persson Lind, Olaus Carlsson och Anders Johansson** må å allmänna indragningsstaten uppföras till åtnjutande under sin återstående lifstid af en årlig pension till belopp af 300 kronor för en hvar af dem;

[5.] att nedannämnde tjenstemän vid lifbeväringssregementet må få öfverflyttas å allmänna indragningsstaten med rätt att derå från början af år 1887 uppbära hvad som motsvarar deras nuvarande aflöningsförmåner vid regementet, nemligen:

Kaptenen Nils Gustaf Stråle	kronor	1,275: —
Kaptenen Olof Magnus Nerman	»	1,275: —
Regementsskrifvaren Anders Ludvig Ström	»	600: —
Bataljonsadjutanten, Fanjunkaren Samuel Petter Westin	»	315: —

med vilkor dock att, derest de framdeles komma i åtnjutande af pension från arméns pensionskassa, pensionen å allmänna indragningsstaten då skall med motsvarande belopp minskas;

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Nionde hufvudtiteln".

[6.] att för Mönsterskrifvaren vid Vestgöta-Dals regemente **Lars Arvid Reinhold Sandels** må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 500 kronor, att utgå från ingången af månaden näst efter den, i hvilken han erhåller afsked från mönsterskrifvarebefattningen, äfvensom att Riksdagen må medgifva, att innehafvandet af denna pension ej må utgöra hinder för Sandels att uppbära den fyllnadspension, hvar till han på grund af nådiga brefvet den 9 Februari 1858 kan blifva berättigad;

[7.] att för Förrådsvaktmästaren vid Jemtlands hästjägarcorps **Jonas Edfastson** må å allmänna indragningsstaten uppföras en pension af 200 kronor, att af honom under hans återstående lifstid årligen åtnjutas, med beräkning från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller afsked från vaktmästarebefattningen;

[8.] att till gratifikationer åt de från 1808 och 1809 årens krig qvarlevande **landtvärnsmän**, som sig derom anmäla, må för år 1887 anvisas å allmänna indragningsstaten ett belopp af 3,000 kronor;

[9.] att Gravören vid generalstabens topografiska afdelning **Carl Severin Wennersten** må från och med månaden näst efter den, då han varder från nämnda anställning entledigad, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 1,500 kronor;

[10.] att Lektorn vid sjökrigsskolan, Filosofie Doktorn **Fredrik Lagerberg** må från och med månaden näst efter den, då han efter erhållet afsked frånträder sin befattning vid sjökrigsskolan, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 2,500 kronor;

[11.] att Materialförvaltaren vid flottans station i Carlskrona **Johan Hugo Aspegren** må från och med månaden näst efter den, hvari han med pension ur amiralitetskrigsmanskassan från tjensten afgår, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten fyllnadspension till så stort belopp, att detta tillsammans med pensionen från nämnda kassa utgör 3,200 kronor, eller 1,425 kronor årligen;

[12.] att Länsmannen **Adolf Engström** må från och med månaden näst efter den, i hvilken han med pension från civilstatens pensionsinrättning afgår från tjensten, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten pension till så stort belopp, att detta, tillhopa med pensionen 600 kronor från nämnda inrättning, uppgår till hans nuvarande lön med ålders-tillägg, 1,200 kronor, eller 600 kronor årligen;

[13.] att föreståndaren för Alnarps landbruksinstitut, Professoren **Hjalmar Otto Nathorst** må från och med månaden näst efter den, då han efter fyllda 65 år afgår från sin befattning vid Alnarps landbruksinstitut, å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära en mot åttio procent af hans innehafvande fasta lön, 6,000 kronor, svarande årlig pension till belopp af 4,800 kronor;

[14.] att, sedan Rikets Ständer med afseende å den ekonomiska ställning, hvari Statsrådet Samuel Grubbes enka, Margareta Johanna Grubbe, född Grave, med tre oförsörjda döttrar sig befunne, beviljat henne en pension å 1,200 kronor, men hon under September månad 1885 affidit, en hvar af hennes tre döttrar **Emma Margareta Ulrica Grubbe, Anna Johanna Carolina Grubbe och Ida Wilhelmina Grubbe** må af Riksdagen förklaras berättigad att från och med nästlidne Oktober månad uppbära en fjerdedel af den sålunda beviljade pensionen, eller 300 kronor hvardera;

[15.] att åt Geologen och Paleontologen vid Sveriges Geologiska Undersökning, Filosofie Doktorn **Sven Axel Theodor Tullberg** må för hans återstående lifstid beviljas en årlig pension till belopp af 1,500 kronor, att från allmänna indragningsstaten utgå från och med månaden näst efter den, då afsked honom beviljas;

[16.] att Amanuensen hos Domkapitlet i Linköping **Erik Hjalmar Segersteen** må från och med månaden näst efter den, då han efter erhållet afsked frånträder nämnda befattning, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 675 kronor;

[17.] att Kollegan vid allmänna läroverket i Söderhamn Filosofie Kandidaten **Jonas Teodor Pagander** må från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked varder honom beviljadt, för sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,500 kronor;

[18.] att Adjunkten vid högre lärarinneseminariet i Stockholm **Carl Daniel Adalbert Wingstedt** må från och med månaden näst efter den, hvari han, efter fyllda 65 år, erhåller afsked från sin tjänst, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 2,000 kronor;

[19.] att Musikläraren vid allmänna läroverket i Linköping och vid folkskolelärareseminarium derstädes, Musikdirektören **Jonas Fredrik Törnvall** må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller entledigande från sina nämnda befattningar, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,250 kronor;

[20.] att årliga pensioner å allmänna indragningsstaten må beviljas åt Professoren vid tekniska högskolan **Hjalmar Josef Holmgrens** enka **Lovisa Augusta Wilhelmina Holmgren**, född Nordgren, samt deras fem omyndiga barn **August Hjalmar, Erik Albert, Anders Harald, Nils Frithiof och Anna Helena**, att utgå från och med början af år 1886 med 400 kronor till enkan Holmgren, så länge hon enka förblifver, och med 200 kronor till hvart och ett af bemälda barn, till dess det uppnår 18 år eller, hvad dottern Anna Helena beträffar, om hon dessförinnan träder i äktenskap, till dess sådant sker;

[21.] att å allmänna indragningsstaten må för år 1887 anvisas ett anslag af 10,000 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Kongl. Maj:t kan finna godt att meddela, användas till understöd af högst 250 kronor åt sådane äldre,

behöfvande folkskolelärare, hvilka oförvitligen skött sin tjänst, men derifrån erhållit afsked före år 1867;

[22.] att Provinsialläkaren Gottfrid Comstedts enka **Anna Göthilda Cecilia Comstedt**, född Lindell, må från allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp af 500 kronor från och med den 1 sistlidne December, så länge hon förblifver enka;

[23.] att Notarien hos Kammarkollegium **Axel Theodor Lundberg** må från och med månaden näst efter den, då afsked varder honom beviljad, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,800 kronor;

[24.] att Öfverjägmästarne **Carl Johan Gyllencreutz** och **Sven Christoffer Lidell** må från och med månaden näst efter den, under hvilken afsked dem beviljas, å allmänna indragningsstaten för deras återstående lifstid erhålla, utöfver den pension å 2,250 kronor, hvartill de äro berättigade, en årlig tilläggs-pension för dem hvardera af 750 kronor, med förbindelse för dem att i fråga om afträddandet af innehafvande boställe vara underkastade föreskriften i § 62 af nådiga instruktionen för skogsstaten den 19 November 1869;

[25.] att den **förhöjning** i det utaf 1840—1841 års Riksdag antagna pris å spannmål, som bör utgå till sterbhusen efter dem, som före vidtagande af nämnda statsreglering beredt sina sterbhus rätt till begravningshjelp, må efter en prisskilnad af 2 kronor 44 öre för tunnan bestämmas till utgående från allmänna indragningsstaten; samt

[26.] att, för afrundande af samtliga hufvudtitlarnes slutsummor, det konstanta anslaget till allmänna indragningsstaten må höjas med 369 kronor eller från 1,309,770 kronor till 1,310,139 kronor, då, med inberäkning af under anslaget utgående ersättning för indragen indelning m. m., 6,400 kronor, anslagets slutsumma blir kronor 1,316,539: —

Lägges härtill anslaget till pensionsstaten » 1,314,211: —

blifver slutsumman af hufvudtitelns ordinarie anslag enligt Kongl. Maj:ts förslag kronor 2,630,750: —

Extra anslag.

Beträffande extra anslag under denna hufvudtitel föreslår Kongl. Maj:t:

[27.] att å extra stat för år 1887 må anvisas ett **kreditiv** af 900,000 kronor, att användas dels till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med nu fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensions-

kassan att afstå det för året densamma tillkommande förhöjda vederlag för de till statsverket indragna rusthållsafgifterna, och dels till fyllnadspensioner i enlighet med de af Riksdagen godkända grunder för sådana pensioners utgående;

äfvensom att hvad af de till pensioneringen under år 1886 anslagna medel kan blifva oanvänt må för det kommande årets pensionering användas.

En jemförelse mellan denna hufvudtitel, sådan den finnes i riksstaten för år 1886 upptagen och sådan den af Kongl. Maj:t nu är föreslagen, utfaller på följande sätt:

	1886.	1887.	
ordinarie anslag	2,629,200: —	2,630,750: —	således ökning kronor 1,550: —
extra »	900,000: —	900,000: —	— —
summa kronor	3,529,200: —	3,530,750: —	således ökning kronor 1,550: —

De under de särskilda hufvudtitlarne äskade anslag för år 1887 utgöra alltså:

	Ordinarie:	Extra:	Summa:
I hufvudtiteln:	1,338,000: —		1,338,000: —
II »	3,814,667: —	84,333: —	3,899,000: —
III »	614,350: —	24,500: —	638,850: —
IV »	19,889,000: —	1,472,400: —	21,361,400: —
V »	6,215,000: —	2,100,000: —	8,315,000: —
VI »	4,684,654: —	1,665,346: —	6,350,000: —
VII »	14,383,500: —	153,500: —	14,537,000: —
VIII »	10,818,589: —	1,575,411: —	12,394,000: —
IX »	2,630,750: —	900,000: —	3,530,750: —
summa kronor	64,388,510: —	7,975,490: —	72,364,000: —

Härjemte föreslår Kongl. Maj:t, med åberopande af bilagda protokoll öfver finansärenden för den 11 innevarande Januari*), att till ersättande af vissa under sistlidet års vår förskottsvis

Transport kronor 72,364,000: —

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Finansplanen".

Transport kronor 72,364,000: —
 bestridda kostnader för rustningar af flottans fartyg och andra
 åtgärder, med syfte att i händelse af fredsbrott mellan främ-
 mande makter upprätthålla Sveriges neutralitet, i 1887 års
 stat må uppföras utom hufvudtitlarne kronor 376,000: —

Vidare kommer härtill det extra an-
 slag till anskaffande af ny rörlig mate-
 riel vid statens redan trafikerade jern-
 vägar, Kongl. Maj:t i sammanhang med
 regleringen af utgifterna under sjetten
 hufvudtiteln föreslagit att till utgående
 under år 1887 anvisas utom hufvudtit-
 larne » 500,000: —

eller tillsammans utom hufvudtitlarne kronor 876,000: —

De Riksgäldskontorets utgifter, hvilka Kongl. Maj:t,
 med åberopande af omförmälda protokoll öfver finans-
 ärenden den 11 innevarande Januari*), anser böra i riks-
 staten uppföras, äro:

riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar

m. m., *förslagsvis*, ... kronor 614,875: —

annuiteter å de fonderade statslånen samt räntor

å öfrig statsskuld ... kronor 12,673,105: —

efter afdrag af de till

Riksgäldskontoret in-

gående ränte- och ka-

pitalafbetalningar..... » 2,528,980: —

förslagsvis, ... kronor 10,144,125: — 10,759,000: —

Kongl. Maj:t föreslår Riksdagen vidare, under åbero-
 pande af nyss nämnda protokoll, att

dels afsätta till fonden för nytt riksdagshus ... kronor 900,000: —

dels afsätta för inlösen af skattefrälseräntor m. m. » 800,000: —

och dels anvisa till förstärkande af statsverkets

kassaförlagsfond » 431,000: —

Summan af dessa belopp kronor 86,130,000: —

utvisar totalsiffran af de i riksstaten förekommande utgifter, hvilka således
 uppgå till enahanda belopp, hvartill statsverkets disponibla tillgångar för år
 1887 här ofvan beräknats; och erhåller riksstaten följande utseende:

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Finansplanen".

Riksstat

[illegible]

fö r å r 1887.

Utgifter:*att utgå från Statskontoret:*

	Ordinarie anslag.	Extra anslag.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
I hufvudtiteln	1,338,000	—	1,338,000
II »	3,814,667	84,333	3,899,000
III »	614,350	24,500	638,850
IV »	19,889,000	1,472,400	21,361,400
V »	6,215,000	2,100,000	8,315,000
VI »	4,684,654	1,665,346	6,350,000
VII »	14,383,500	153,500	14,537,000
VIII »	10,818,589	1,575,411	12,394,000
IX »	2,630,750	900,000	3,530,750
Utom hufvudtitlarne	—	876,000	876,000

Säger	64,388,510	8,851,490	73,240,000
-------	------------	-----------	------------

att utgå från Riksgäldskontoret:

riksdags- och revisionskostnader samt aflöningar m. m., förslagsvis, ...	614,875	
annuiteter å de fonderade statslånen samt räntor å öfrig statsskuld	12,673,105	
efter afdrag af de till Riksgäldskon- toret ingående ränte- och kapitalafbe- talningar	2,528,980	
förslagsvis, ...	10,144,125	10,759,000
Afsättning till fonden för nytt riksdagshus		900,000
Afsättning till inlösen af skattefrälseräntor m. m.		800,000
Till förstärkande af statsverkets kassaförlagsfond		431,000
Summa kronor		86,130,000

Utgifter utom riksstaten.

Beträffande slutligen här ofvan under sjette hufvudtiteln omförmälda, till utgående under år 1887 äskade anslag för fortsättande af arbetena å stambanan mellan Bräcke och Sollefteå, 750,000 kronor, föreslår Kongl. Maj:t, under åberopande af bilagda statsrådsprotokoll öfver finansärenden den 11 innevarande Januari*), att nämnda belopp, som bör bestridas af upplånta medel, må anvisas att utgå från Riksgäldskontoret.

Samteliga de i denna proposition åberopade eller för öfrigt med statsregleringen sammanhang egande handlingar skola Riksdagens Statsutskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

O. R. THEMPTANDER.

*) Se bil. till statsverkspropositionen: "Finansplanen".

Bilagor

till

Kongl. Maj:ts

nådiga proposition

om statsverket år 1886.

Inkomstberäkningen.

Utgifterna å I—IX hufvudtitlarne.

Finansplanen.

Propositionens justering.

Inkomstberäkningen.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 11 Januari
1886.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve
EHRENSVÄRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM.

Hans Excellens Herr Statsministern, Chefen för Finansdepartementet Themptander anhöll att få underställa Kongl. Maj:ts omprövande de delar af statsregleringen vid nu instundande riksdag, som rörde beräkningen af statsverkets tillgångar för de behof, hvilka vid ifrågavarande statsreglering borde fyllas, dervid Herr Statsministern, efter att hafva anmält Statskontorets den 8 December nästlidet år afgifna berättelse om statsverkets tillstånd och förvaltning, hvilken finnes detta protokoll bilagd under Litt. A., vidare yttrade:

1884 års
statsreglering
och de öfver-
skott från
föregående
år, som böra
upptagas uti
inkomst-
beräkningen.

Då Statskontoret afgaf sin omförmälda berättelse, var rikshufvudboken för år 1884 visserligen ej fullbordad, ehuru arbetet dermed så långt framskridit, att resultatet af nämnda års statsreglering var fullständigt känt. Sedermera har emellertid, såsom Statskontoret i underdånig skrifvelse den 21 sistlidne December anmält, rikshufvudboken blifvit afslutad. Af den redogörelse, Statskontoret i dess förrberörda berättelse lemnat för resultatet af 1884 års bokslut och till hvilken redogörelse jag hänvisar, framgår, att vid uppgörande af 1887 års statsreglering förefinnes från 1884 års statsreglering en odisponerad behållning af 7,829,062 kronor 70 öre; viljande jag i sammanhang härmed framhålla, huru såsom en följd af det utaf Eders Kongl. Maj:t anbefalda tidigare afslutandet af statsverkets räkenskaper den fördel, enligt hvad Statskontoret ock erinrar, nu första gången framträder, att man vid budgetens uppgörande kan angifva de såsom tillgång deri beräknade behållningarne från föregående år med en på bokslut grundad och följaktligen alldeles exakt siffra.

Sedan Statskontoret afgaf sin ofvanberörda berättelse, har Arméförvaltningen i underdånig skrifvelse den 15 sistlidne December anmält, att besparingar, hvilka ej längre för dermed afsedda behof erfordrades, till nedannämnda belopp uppkommit å följande extra anslag, nemligen

å det vid 1883 års riksdag beviljade anslag till ersättande af bestridda kostnader för landtförsvarskomitén	kronor	8,646: 78
å det vid 1875 års riksdag beviljade förslagsanslag för inlösen af indelta armébefälets rätt till fardagsår	„	310,105: 41
å det under åren 1876—1883 beviljade anslaget till fullgörande af ackordsamorteringsfondens förbindelser	„	730: 78
samt å det under en följd af år anvisade anslaget till fyllnad i disciplinkompaniets aflöning ...	„	4,746: 64
eller tillsammans kronor 324,229, 61;		

Och har Eders Kongl. Maj:t den 30 i sistlidne månad förordnat, att hvad hos Arméförvaltningen innestode af ifrågavarande behållningar skulle återlevereras till Statskontoret. En del af dessa anslagsrester har nemligen aldrig varit af Arméförvaltningen hos Statskontoret lyftad och har således alltjemt varit qvarstående hos sistnämnda verk. Då, såsom redan nämnts, dessa anslagsrester ej vidare behöfva användas för det ändamål, hvartill anslagen varit anvisade, utgöra de följaktligen en behållning från föregående statsregleringar, som bör upptagas såsom tillgång i den budget, hvilken nu skall uppgöras.

Om till den i Statskontorets berättelse upptagna tillgång från år 1884 och föregående år, ... kronor 7,829,062: 70
 lägges den sålunda uppkomna ytterligare tillgång ,, 324,229: 61
 uppkommer alltså en tillgång af kronor 8,153,292: 31,
 i afseende hvarå jag hemställer, att densamma må få, enligt den vid de senare riksdagarne antagna grundsats, tagas i beräkning för 1887 års statsreglering, dervid summan torde få jemnas till 8,153,000 kronor.

Beträffande statsregleringen för år 1885 hafva, så vidt hittills kan vara känt eller beräkneligt, följande öfverskott och brister uppstått:
Skogsmedel, hvilka för år 1885 beräknats till 1,400,000 kronor, hafva lemnat en inkomst af 1,787,629 kronor 2 öre, hvadan öfverskottet utgjort i jemnt tal kronor 387,000: —

1885 års
stats-
reglering.

Tullmedel, beräknade till 29,000,000 kronor, hafva influtit med 33,118,885 kronor 50 öre. Öfverskottet uppgår alltså i jemnt tal till ,, 4,118,000: —

Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter, beräknade till 225,000 kronor, torde, med ledning af förhållandena under åren 1882—1884, kunna antagas för år 1885 lemna en inkomst af omkring 320,000 kronor, då öfverskottet skulle blifva ,, 95,000: —

Stämpelmedel, i 1885 års riksstat beräknade till 3,125,000 kronor, kunna, med ledning af upp-
 börderna under år 1884, för år 1885 antagas uppgå till omkring 3,500,000 kronor, och ett öfverskott å denna titel synes alltså vara att på-
 räkna till belopp af ,, 375,000: —

Bränvinstillverkningsskatt, i riksstaten upptagen till 11,000,000 kronor, har uppgått till 15,358,752 kronor 36 öre och således lemnat ett öfverskott i jemnt tal af ,, 4,360,000: —

Hvitbetssockertillverkningsafgift har influtit med öfver 333,500 kronor, men i 1885 års riksstat beräknats till endast 100,000 kronor, hvadan uppstått ett öfverskott af i rundt tal ,, 233,000: —

Bevillning af fast egendom samt af inkomst är beräknad till 3,250,000 kronor. Med ledning af förhållandena under åren 1882—1884 torde

Transport kronor 9,568,000: —

Transport kronor 9,568,000: —
 denna beviljning kunna antagas för år 1885
 lemna en inkomst af mera än 3,600,000 kronor,
 hvadan äfven å denna titel är att påräkna ett
 öfverskott af..... „ 350,000: —

och då i öfrigt de å en del inkomsttitlar upp-
 kommande öfverskott kunna antagas ungefärli-
 gen motsvara de brister, som å andra inkomst-
 titlar kunna uppstå, torde alltså *öfverskottet af*
inkomster kunna beräknas till kronor 9,918,000: —

Vidkommande bristerna å förslagsansla-
 gen, så torde desamma, utöfver de på en del
 anslag möjligen uppkommande öfverskott, kunna
 beräknas till..... „ 2,500,000: —

och efter detta afdrag skulle alltså *öfverskot-*
tet å 1885 års statsreglering kunna beräknas till kronor 7,418,000: —

Denna siffra är naturligtvis endast approximativ, och då fråga
 icke är att uti inkomstberäkningen upptaga dessa öfverskott, medde-
 las förestående kalkyl, såsom under de senare åren varit vanligt, en-
 dast för att dermed tydligen gifva vid handen, att *de* öfverskott från
 tidigare år, som *inräknas* bland tillgångarne i den budget, hvilken nu
 framlägges, icke behöft genom några sedermera inträffade förhållanden
 minskas, utan i deras helhet finnas tillgängliga.

Ordinarie
 inkomster.

Vidkommande beräkningen af statsverkets inkomster för år 1887
 och dervid först de ordinarie inkomsterna, får jag, med hänvisning till
 Statskontorets berättelse, hemställa, att med undantag af jernvägstrafik-
 medlen de ordinarie inkomsterna må upptagas till de af Statskontoret
 föreslagna belopp. Den beräknade minskningen i *telegrafmedlen* är,
 såsom Telegrafstyrelsen i underdånig skrifvelse den 10 sistlidne November
 meddelat, föranledd dels af konkurrensen med enskilda telefonledningar
 och dels af de vid sistlidet års i Berlin hållna telegrafkonferens be-
 slutade förändringar i tarifferna för den europeiska telegrafkorrespon-
 densen. I fråga om *skogsmedlen* är jag i tillfälle upplysa, att, enligt
 en från Domänstyrelsen inkommen uppgift, desamma under år 1885
 uppgått till 1,787,629 kronor 2 öre eller en icke obetydligt högre siffra,
 än Statskontoret vid afgifvande af sin berättelse synes hafva antagit;
 och torde den högre siffra, hvartill inkomsten nu visat sig uppgå för näst-
 lidna år, gifva ytterligare stöd för Statskontorets förslag att upptaga
 dessa medel i staten för 1887 lika med hvartill de beräknats för inne-
 varande år, eller 1,600,000 kronor.

Då, sedan frakttaxa för statens jernvägar senast bestämdes, landtmannaprodukter och framför allt spanmål högst betydligt sjunkit i pris och en nedsättning i de nu gällande fraktsatserna för berörda artiklar möjligen borde deraf föranledas samt med hänsyn till den tryckta ställning, hvarunder flera andra industrigrenar inom landet för närvarande arbeta, det borde tagas i öfvervägande, huruvida icke äfven för andra artiklar lindring i fraktafgifter skulle kunna åstadkommas, har Eders Kongl. Maj:t, på föredragning af Chefen för Civildepartementet, den 18 sistlidne December anbefalt Styrelsen för Statens Jernvägstrafik att skyndsamt verkställa utredning härom samt derefter inkomma med underdånigt utlåtande. Under antagande således att, till lättnad för jordbruket och öfrig inhemsk industri, en nedsättning för vissa artiklar kommer att ega rum i frakttaxorna å statens jernvägar, torde, äfven om en dylik nedsättning med säkerhet kan antagas framkalla en ökad trafik och således näppeligen bör kunna föranleda, i stort sedt, någon minskad afkastning af jernvägarne, försigtigheten fordra, att man för första tiden af en nedsatt frakttaxas tillämpning beräknar nettobehållningen af jernvägstrafiken lägre än eljest; och är det af denna anledning jag anser den i Statskontorets berättelse, enligt uppgift från Styrelsen för Statens Jernvägstrafik, upptagna siffran för *jernvägstrafikmedel* böra sänkas med 1,000,000 kronor och denna inkomsttitel således upptagas endast till 6,000,000 kronor.

Uppbörden vid postanstalterna har under de tre första qvartalen af år 1885 utgjort omkring	kronor 4,451,000: —	<i>Postmedel.</i>
och beräknas af Generalpoststyrelsen komma att under årets sista qvartal belöpa sig till	„ 1,484,000: —	
så att hela uppbörden för år 1885 beräknas till	kronor 5,935,000: —	
hvilken summa med 725,000 kronor öfverstiger det belopp, hvartill postmedlen för samma år äro beräknade.		

Ehuru sedan aderton år tillbaka postverkets inkomster hvart särskildt år — med undantag för två år — öfverstigit det belopp, hvartill desamma uppgått under näst förutgångna år, hvilken ökning under de fem åren 1880—1884 i medeltal utgjort 5,6 procent, har Generalpoststyrelsen likväl, för att iakttaga nödig försigtighet, påkallad af den tryckta ställning, hvaraf handel och rörelse lida, ansett tillökningen i inkomst såväl från år 1885 till år 1886 som från år 1886 till år 1887 icke böra beräknas till mer än 2,5 procent. Sålunda beräknade, skulle postverkets inkomster för år 1887 komma att uppgå i rundt tal till 6,235,000 kronor, till hvilket belopp jag därför, lika med Generalpoststyrelsen och Statskontoret, hemställer, att postmedlen måtte upptagas.

Öfriga
bevillningar.

Öfriga bevillningar torde få upptagas till de af Statskontoret föreslagna belopp. Jag åberopar härom den af Statskontoret förebragta utredning och anhåller endast att få tillägga, att, enligt från vederbörande efter årets utgång mig meddelade uppgifter, följande inkomstitlar under år 1885 uppgått till nedan nämnda belopp:

tullmedel	kronor 33,118,885: 50
bränvinstillverkningsskatt	„ 15,358,752: 36
hvitbetssockertillverkningsavgift	„ 333,507: 30.

Dessa af mig nu angifna siffror, hvartill tullmedlen och bränvinstillverkningsskatten under det senaste året uppgått, torde, jemförda med de belopp, hvartill Statskontoret beräknat dessa inkomstitlar uti sin berättelse, eller respektive 29,000,000 kronor och 13,000,000 kronor, tillräckligt vittna om den varsamhet, hvarmed Statskontoret vid beräkningens uppgörande gått till väga; och då jag instämt i Statskontorets förslag, beror detta derpå, att jag anser en dylik varsamhet i hög grad påkallad af den bekymmersamma ställning, hvori jordbruk och flera andra vigtiga näringsgrenar för närvarande befinna sig. Att ställningen sedan länge är sådan i vårt land, likasom i nästan hela den öfriga veriden, är en smärtsamt gjord erfarenhet, hvarom den närvarande tidens företeelser på många håll gifva kraftiga påminnelser; att denna sakernas ställning delvis sammanhänger med den förflamning, hvaraf hela verldshandeln lider och hvori föga utsigt till ljusning för den närmaste framtiden synes te sig, och delvis beror af förhållanden, mer eller mindre egendomliga för hvarje land, men i allmänhet icke heller af beskaffenhet att kunna alltför hastigt omgestaltas, lärar ock allmänt erkännas, huru delade tankarne sedermera kunna blifva om dessa förhållandens verkliga natur och medlen att i desamma söka en rättelse. Då man således icke kan med någon som helst visshet antaga, att de närvarande tryckta konjunkturerna äro af en snart öfvergående art, lärar deras fortvaro icke kunna undgå att taga sig uttryck i en minskad förbrukningsförmåga hos den stora allmänheten och i följd deraf i minskade inkomster för statskassan, särskildt på förbrukningsskatternas område. Det är ur denna synpunkt, jag trott det vara rådligast att låta beräkningen af tull- och bränvinsmedlen stanna vid de siffror, Statskontoret föreslagit.

Öfverskott
från
postverket.

I skrifvelse den 18 Maj 1885 angående regleringen af utgifterna under sjunde hufvudtiteln anförde Riksdagen, att, då efter 1884 års utgång postverkets i Statskontoret innestående, för verkets egna ändamål afsatta öfverskottsmedel uppnått ett belopp af 2,272,199 kronor 19 öre, det syntes Riksdagen böra tagas i öfvervägande, huruvida anledning kunde förefinnas att vidare öka den sålunda samlade fonden,

hvarjemte Riksdagen uttalade den åsigt, att med hänsyn, å ena sidan, till de ansefliga behållningar, hvilka under några år uppstått å postverkets rörelse, och, å andra sidan, till de icke obetydliga belopp, hvarmed statsverket genom postafgifter bidroge till postverkets inkomster, talande skäl måste anses förefinnas att af postverkets behållningar bereda statsverket någon inkomst.

Sedan Eders Kongl. Maj:t vid föredragning af Riksdagens berörda skrifvelse anbefalt Generalpoststyrelsen att vid afgifvande af statsförslag för år 1887, efter föregången utredning, utlåta sig om de belopp, hvarvid postverkets reserverade medel, för fyllande af dermed afsedda ändamål, kunde anses böra bibehållas, har bemälda Styrelse i sin beträffande beräkningen af postverkets inkomster och utgifter för år 1887 den 30 sistlidne November aflåtna underdåniga skrifvelse*) anfört, att, ehuru det icke kunde påräknas, att svenska postverket skulle lemna jemförliga finansiella resultat med en del andra länders, der en betydligare transitobefordran egde rum och postföringen hufvudsakligen besörjdes å jernväg, anledning icke saknades antaga, att postinrättningen härstädes skulle framgent kunna lemna ett årligt öfverskott, som icke behöfde tagas i anspråk för postverkets egna ändamål och följaktligen kunde blifva för statsverket att tillgå. Då likväl såsom olämpligt måste anses att, på sätt i äldre tider egt rum, på förhand tillförbinda postverket att till statskassan inleverera visst belopp af dess årsinkomst, har Generalpoststyrelsen funnit uppkommande behållningar å postverkets rörelse böra på det sätt komma statsverket till godo, att efter hvarje års slut, sedan bokslut verkställts, till statsverket öfverlemnas så stor del af postverkets behållning, som enligt bokslutet befinnes öfverstiga hvad Eders Kongl. Maj:t funnit verket böra innehafva såsom kassaförlag.

Beloppet af postverkets kassaförlag har genom nådigt bref den 17 December 1875 blifvit bestämdt till 400,000 kronor. I betraktande af den stora utveckling, postverkets rörelse sedan den tiden vunnit, och särskildt med hänsyn till den växande postanvisnings- och postförskotts-rörelsen anser Styrelsen nödigt, att kassaförlaget höjes till 1,000,000 kronor.

Under förutsättning af en sådan ökning i det belopp, hvilket bör såsom kassaförlag vara för postverket att tillgå, har Generalpoststyrelsen funnit hinder icke möta för, att under innevarande år, sedan bokslut för år 1885 blifvit behörigen verkställt, till statsverket öfverlemnas såväl postverkets nu i Statskontoret innestående öfverskottsmedel som

*) Denna skrifvelse finnes vidfogad bil. till statsverkspropositionen, »Sjunde hufvudtiteln».

den behållning i öfrigt, bokslutet utvisar, sedan derifrån afräknats 1,000,000 kronor i kassaförlag äfvensom det belopp af 224,500 kronor, som enligt den för år 1886 fastställda stat ansetts böra, utöfver de beräknade inkomsterna, vara för postverkets utgifter under samma år att tillgå och hvilket senare belopp, i den mån det möjligen blefve för detta ändamål öfverflödigt, borde först efter 1886 års utgång till statsverket ingå.

Derest hvad Generalpoststyrelsen sålunda anført, emot hvilket jag ej har något att erinra, vinner Eders Kongl. Maj:ts godkännande, torde bland tillgångarne för 1887 års statsreglering äfven få upptagas öfverskott å postmedlen.

För beräkning af det belopp, som i sådant hänseende kan blifva att tillgå, har jag begärt och från Statskontoret erhållit uppgift, utvisande, att postverkets derstädes vid 1885 års utgång innestående medel utgjorde med upplupna räntor kronor 2,451,549: 32.

Lägges härtill hvad Generalpoststyrelsen beräknat såsom samtidigt innestående i postverkets hufvudkassa, å dess räkning i riksbanken samt hos postanstalterna, eller..... „ 580,100: —
kronor 3,031,649: 32

och härifrån afdrages:
dels till kassaförlag för post-

verket..... kronor 1,000,000: —

dels det af postverkets öfver-
skottsmedel såsom till-
gång i innevarande års
stat beräknade beloppet „ 224,500: — „ 1,224,500: —

skulle sålunda såsom tillgång för 1887 års stats-
reglering kunna af postverkets behållning be-
räknas ett belopp af kronor 1,807,149: 32
hvilket torde i staten få upptagas till afjemnad summa af 1,800,000
kronor och benämnas *öfverskott från postverket*.

*Riksbankens
vinstmedel.*

Såsom tillgång för statsutgifternas bestridande torde fortfarande såsom hittills böra påräknas ungefär hälften af riksbankens vinst för nästlidet år. Vinsten i sin helhet har, enligt en från bankofullmäktige mig meddelad uppgift, belöpt sig i rundt tal till 2,750,000 kronor. Jag hemställer följaktligen, att Eders Kongl. Majt må hos Riksdagen göra framställning derom, att af riksbankens vinstmedel för år 1885 må anvisas för statsverkets behof, att utbetalas vid den tidpunkt under år 1887, Riksdagen bestämmer, ett belopp, som i rundt tal torde sättas till 1,300,000 kronor.

Ehuru jag hemställer, att statsverkets inkomster för år 1887 må med de belopp, jag här föreslagit, få i statsverkspropositionen upptagas i den ordningsföljd, som hittills varit iakttagen, och likaledes med den vanliga fördelningen i *ordinarie inkomster* och *bevillningar*, torde det tillåtas mig att, likasom föregående år, låta i detta mitt yttrande inflyta en gruppering af dessa inkomster, som bättre än den sedvanliga uppställningen lemnar en öfersigt af dessa inkomsters olika natur ur finansiell synpunkt och närmare sammanför inkomster af närbesläktad art.

Denna öfersigt angifver såsom

Statsverkets inkomster:

A. Inkomster, som ej utgöra skatter:

arrendemedel	kronor	3,150,000: —	
skogsmedel	,,	1,600,000: —	
jernvägstrafikmedel	,,	6,000,000: —	
postmedel	,,	6,235,000: —	
telegrafmedel	,,	1,300,000: —	
bötesmedel	,,	270,000: —	
extra uppbörd	,,	90,000: —	18,645,000: —

B. Skatter:

a) allmänna:

tullmedel	kronor	29,000,000: —	
bränvinstillverk- ningsskatt	,,	13,000,000: —	
hvitbetssockertill- verkningsafgift	,,	200,000: —	
stämpelmedel	,,	3,300,000: —	
mantalspenningar	,,	650,000: —	
bevillning af fast egendom samt af inkomst	,,	3,500,000: —	49,650,000: —

b) af viss fastighet:

grundskatt	,,	4,097,000: —	
------------------	----	--------------	--

Transport kronor 4,097,000: — 49,650,000: — 18,645,000: —

Transport kronor	4,097,000: —	49,650,000: —	18,645,000: —
kyrkotionde	„ 250,000: —		
kavalleriregemen-			
tenas hästva-			
kansspanmål ...	„ 320,000: —		
trosspassevolans-			
afgift	„ 26,000: —		
tillfälliga roteva-			
kansafgifter	„ 63,000: —		
soldatvakansafgift	„ 106,000: —		
båtsmansvakans-			
afgift	„ 183,000: —	5,045,000: —	°
c) särskilda afgifter:			
fyr- och båkmedel	„ 1,200,000: —		
kontrollstämpel-			
medel	„ 25,000: —		
bergverkstionde...	„ 12,000: —		
bevillningsafgifter			
för särskildaför-			
måner och rät-			
tigheter	„ 300,000: —	1,537,000: —	56,232,000: —
Summa kronor 74,877,000: —			

Om, under förutsättning af bifall till hvad jag nu föreslagit, till slutsumman af statsverkets ofvan beräknade

inkomster kronor 74,877,000: —
läggas:

det af mig såsom tillgång förut omförmälda		
öfverskott å statsregleringarne för år 1884		
och föregående år	„ 8,153,000: —	
det af mig såsom öfverskott från postverket		
beräknade belopp	„ 1,800,000: —	
af riksbankens vinstmedel	„ 1,300,000: —	
så erhålles för statsregleringen år 1887 en till-		
gång af	kronor 86,130,000: —	

De af Herr Statsministern sålunda i afseende å beräkningen af statsverkets ofvan omförmälda tillgångar och dermed sammanhängande ämnen gjorda hemställanden och förslag, i hvilka Statsrådets öfrige ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla.

Ex protocollo:

Axel Ädelgren.

Bil. Litt. A.

Till Konungen.

Jemlikt gällande instruktion åligger det Statskontoret att årligen före den 15 December till Eders Kongl. Maj:t afgifva berättelse om statsverkets inkomster under det sistförflutna året jemte förslag till deras beräkning vid nästföljande statsreglering med hvad mera, som kan tjena till upplysning vid uppgörande af den nådiga propositionen till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof; och får Stats-

kontoret berörda nådiga föreskrift för innevarande år härmed i underdånighet fullgöra.

Riksdagens senast församlade revisorer hafva verkställt granskning af 1883 års rikshufvudbok jemte öfriga räkenskaper öfver statsverkets och andra allmänna medels förvaltning under samma år; och Statskontoret får i underdånighet hänvisa till innehållet i den berättelse angående statsverkets tillstånd under nämnda år, hvilken före revisionsförrättningens början blifvit af detta embetsverk afgifven och sedermera till revisorerna öfverlemnats. Jemlikt föreskrift i 39 § af Riksdagsordningen skola räkenskaper och öfriga statsverket rörande handlingar för Riksdagens Statsutskott hållas tillgängliga för verkställande af den granskning, som vid fullgörande af bemälda utskotts åliggande att utreda och uppgifva statsverkets tillstånd och behof må vara erforderlig.

Beträffande undsättningsfonden afgifver Statskontoret särskild underdånig berättelse, och redovisas för öfrigt förhållandet med denna fond genom räkenskaper och handlingar, som äfvenledes skola hållas Statsutskottet tillhanda.

Hvad angår statsverkets inkomster för år 1887, har Statskontoret ansett desamma böra beräknas på sätt bilagda tabell litt. a. utvisar och, enligt hvad tabellen litt. b. ådagalägger, för denna beräkning i allmänhet lagt till grund medeltalen af de senaste tre årens inkomstbelopp, hvilka åter för åren 1882 och 1883 äro hemtade från de för samma år afslutade rikshufvudböckerna. För år 1884 är rikshufvudboken visserligen ännu ej fullbordad, men arbetet dermed har så fortskridit, att resultatet af samma års statsreglering numera är fullständigt känt, hvadan äfven de för sistnämnda år i tabellen upptagna inkomstbelopp äro med räkenskaperna öfverensstämmande. Vid upprättandet af förslaget till inkomstberäkningen har för öfrigt afseende blifvit fästadt dels derpå, huruvida inkomsterna varit i jemnt stigande eller fallande, dels på de vid vissa titlar förekommande särskilda förhållanden, för hvilka Statskontoret får här nedan i underdånighet närmare redogöra; börande Statskontoret tillika anmärka, att de uti åberopade tabell upptagna inkomstbelopp, enligt räkenskaperna för de närmast förflutna trenne åren, med undantag af jernvägstrafikmedlen, som afse de till Statskontoret levererade summor, utgöra hvad som före uppbördsårets slut, den 30 April påföljande år, varit af inkomsterna disponibelt till statsutgifters bestridande och att således, i enlighet med den för redovisningen i rikshufvudboken gällande grundsats, afdrag skett för de vid sistnämnda tidpunkt utestående restantier och uppbördspropriebalanser.

Ordinarie inkomster.

Grundskatt. Jemlikt innevarande års Riksdags beslut samt nådiga kungörelsen den 5 sistlidne Juni angående nedsättning i de på viss jord hvilande grundskatter skola ränta och kronotionde å hemman eller lägenhet i kronans jordeböcker och räkenskaper sammanföras till *en* summa under benämning *grundskatt*; och är denna inkomsttitel i 1886 års riksstat, med iakttagande af den beslutade nedsättningen med tretio procent, beräknad till 4,097,000 kronor, deruti inbegripet värdet å den i nu gällande riksstat under titel »vakansafgift af nyroterad jord» upptagna drängespanmålen i Färentuna härad af Stockholms län, minskadt med tretio procent.

Efter afdrag af de i Statskontorets underdåniga berättelse den 8 December sistlidet år omförmälda, åren 1882 och 1883 inom Örebro och Kopparbergs län efterräkningsvis debiterade belopp af tillsammans omkring 65,000 kronor har räntan i medeltal utgjort 4,305,233 kronor. Om vidare från uppbörden för hvart och ett af åren 1882 och 1883 frånräknas de frinjutna boställsräntor till belopp af 10,000 kronor, hvilka enligt 1883 års riksdagsbeslut uteslutits från såväl inkomstsidan som utgiftssidan i riksstaten för år 1884, samt från uppbörden för de förstnämnda båda åren och för år 1884 de friheter i ränta å 6:te, 7:de och 8:de hufvudtitlarne, som af innevarande års Riksdag likaledes uteslutits från 1886 års riksstat med i rundt tal 204,400 kronor, blifver medeltalet 4,094,166 kronor.

Kronotionden har utgjort

år 1882	kronor 1,391,093: —
„ 1883	„ 1,389,980: —
„ 1884	„ 1,388,898: —
eller i medeltal	„ 1,389,990: —
eller efter afdrag af de friheter i kronotionde å 7:de och 8:de hufvudtitlarne, som vid sistlidne riksdag blefvo uteslutna med i rundt tal	„ 15,400: —
sedermera återstående	kronor 1,374,590: —

Sammanlagda beloppet af nyssnämnda medeltal å ränta och kronotionde jemte ofvan berörda drängespanmål utgör kronor 5,472,525: —

Efter afräkning af de ränte- och kronotiondebelopp, hvilka äro från lindring undantagna, uppgående, enligt det vid den till nästlidne Riks-

Transport kronor 5,472,525: —

Transport kronor 5,472,525: —
 dag aflåtna nådiga proposition angående stats-
 verket fogade protokoll öfver finansärenden, till kronor 938,125: —
 qvarstår såsom grundskatt, hvarå nedsättning skall
 ega rum, ... kronor 4,534,400: —
 och då detta belopp minskas med tretio procent
 eller ,, 1,360,320: —
 återstår kronor 3,174,080: —
 som med tillägg af ofvanstående, från nedsätt-
 ningen undantagna belopp ,, 938,125: —
 skulle utgöra beloppet af inkomsttiteln grundskatt eller 4,112,205 kro-
 nor, hvilken summa med omkring 15,000 kronor öfverstiger den i 1886
 års riksstat beräknade.

Denna tillökning, som har sin hufvudsakligaste orsak deri, att af
 de den 1 Maj 1884 såsom odisponibla af räntan och kronotionden balan-
 serade belopp, tillsammans utgörande 60,200 kronor 19 öre, under det
 derpåföljde uppbördsåret influtit så mycket, att vid detta uppbördsårs
 slut, den 1 Maj 1885, såsom odisponibla balanseras endast 46,567 kro-
 nor 55 öre, bör emellertid icke föranleda till någon förändring i den
 uti 1886 års riksstat antagna beräkningen, utan torde inkomsttiteln
 grundskatt äfven i 1887 års riksstat få upptagas med 4,097,000 kronor.

Kyrkotionden, i 1886 års riksstat upptagen till 258,000 kronor,
 har utgjort

år 1882	kronor 262,076: —
,, 1883	,, 258,507: —
,, 1884	,, 251,393: —

Undantagandes den mindre del deraf, som debiteras i Blekinge
 samt Göteborgs och Bohus län och derstädes löses efter bestämda lägre
 pris, utgår denna tionde efter markegång. Med hänsyn till den fort-
 gående minskningen i markegångsvärdena lär kyrkotionden icke böra
 i riksstaten för år 1887 upptagas till högre belopp än 250,000 kronor.

Kavalleriregementenas hästvakansspanmål. Denna inkomst, som
 på grund af nådiga beslut den 27 December 1873 och den 30 Januari
 1874 årligen, intilldess annorlunda kan varda förordnad, af rusthållen
 vid det afsutna kavalleriet erlägges med 139,658 kubikfot 4 kannor span-
 mål, hälften råg och hälften korn, och hvilken i riksstaten från och med
 år 1882 beräknats till 340,000 kronor, har i penningevärde uppgått

för år 1882 till	kronor 337,916: —
,, „ 1883 „	,, 332,783: —
,, „ 1884 „	,, 321,651: —
eller i medeltal för dessa tre åren till	,, 330,783: —

Då denna inkomst är beroende af vexlande markegångspris och under hvart och ett af de trenne nästförflutna åren understigit den i riksstaten antagna beräkningen, år 1884 med ej mindre än 18,349 kronor, anser Statskontoret densamma icke böra för år 1887 beräknas till högre belopp än 320,000 kronor.

Trosspassevolansafgift har för år 1884, likasom för hvart och ett af åren 1882 och 1883, något öfverskjutit det belopp, som blifvit för år 1886 beräknadt; men då öfverskottet varit ringa, torde någon förändring i den sist gjorda beräkningen icke ifrågakomma.

Tillfälliga rotevakansafgifter. Denna inkomstitel, som innefattar, utom afgifter af rusthåll och rotar för uraktlåten rekrytering, jemväl de vid början af år 1878 till statsverket tillsvidare indragna afgifter af åtskilliga till underofficerares aflöning förut anslagna vakanta rusthåll och rotar vid infanteriet, har för år 1884 uppgått till 80,277 kronor och i medeltal för åren 1882—1884 till 80,108 kronor. Jemlikt sistlidne Riksdags beslut skola sistomförmälda rusthåll och rotar erhålla lindring, beräknad till tretio procent, medelst afkortning å vakansafgifterna; och om denna, i det vid den till Riksdagen aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof bifogade statsrådsprotokoll för finansärenden den 12 Januari 1885, till 16,372 kronor 53 öre beräknade lindring frändrages nyssnämnda medeltal, 80,108 kronor, återstå 63,735 kronor 47 öre eller 735 kronor 47 öre utöfver det i 1886 års riksstat beräknade beloppet, 63,000 kronor; lärande denna beräkning äfven för år 1887 få bibehållas.

Soldatvakansafgift, hvilken inkomstitel innefattar dels de afgifter af den nya ordinarie soldatroteringen, som för närvarande redovisas under titeln »vakansafgifter af nyroterad jord», dels de hittills under särskild titel i riksstaten upptagna »vakansafgifter af bergslag» samt dels de afgifter af trenne rotar i Särna, Idre och Hede byar i Kopparbergs län, som för närvarande utgå till Elfdals socknemän, är med tillämpning af de värden å rustning och rotering, som i och för beräkande af den vid sistlidne riksdag medgifna lindring i dessa besvär blifvit bestämda, samt med ledning af 1882 års räkenskaper i fråga om rusthållens och rotarnes antal i riksstaten för år 1886 upptagen till 106,000 kronor. Sistlidet års räkenskaper utvisa väl någon tillökning i antalet af sådana rotar, som tillkommit i följd af ny rotering; men denna tillökning, endast utgörande omkring 17 rotar, synes för det närvarande icke föranleda till någon ändring i den antagna beräkningen, utan torde inkomstiteln soldatvakansafgift i 1887 års riksstat få upptagas med oförändradt belopp af 106,000 kronor.

Båtsmansvakansafgift är i 1886 års riksstat beräknad till 183,000 kronor och innefattar, utom de afgifter af städernas båtsmanshåll och

af sex båtsmansrotar på Visingsö samt af nio båtsmansrotar i Södra Möre härad, som ingå under titeln »båtsmansvakansafgift» i 1885 års riksstat, dels de för närvarande i riksstaten under titel »vakansafgifter af nyroterad jord» upptagna afgifterna af den nya båtsmansindelningen i Blekinge, dels i nu gällande riksstat särskildt för sig upptagna rotevakansafgifterna af utsockne frälsehemman i Halland, dels afgifterna af de hittills till aflöning för flottans korpser och stater anvisade vakanta rusthåll i Blekinge och Södra Möre härad. Vid beräkningen af denna inkomsttitel äro följda samma grunder som de, hvilka, enligt hvad ofvan nämnts, tillämpats vid beräknandet af soldatvakansafgiften; och Statskontoret har icke funnit anledning att i denna beräkning föreslå någon ändring.

Arrendemedel hafva enligt räkenskaperna utgjort:

för år 1882	kronor 3,159,387: —
„ „ 1883	„ 3,155,771: —
„ „ 1884	„ 3,036,486: —
eller i medeltal för dessa tre år	„ 3,117,215: —

Om till detta medeltal lägges inkomsten af de från och med innevarande år till statsverket indragna, dittills till landshöfdingelöneregleringsfonden ingångna arrenden och afgäldsbelopp, tillhopa omkring 150,000 kronor, uppkommer en summa af 3,267,215 kronor, som i det närmaste öfverensstämmer med det i 1886 års riksstat beräknade beloppet, 3,270,000 kronor. Inkomsten af arrendemedlen har emellertid, enligt hvad ofvan visats, under de sist förflutna trenne åren varit i fallande och för det sista af dessa år med omkring 120,000 kronor understigit föregående årets inkomst. I någon mån är detta förhållande förorsakadt af minskning i markegångsvärdena, hvarå en del af arrendeinkomsten ännu är beroende, men hufvudsakligaste anledningen dertill är dock att söka i tillväxten af de vid slutet af hvar och ett af de sistförflutna uppbördsåren utestående restantierna, för hvilka, såsom ofvan förmåls, afdrag från den debiterade uppbörden skett. Då dessa den 1 Maj 1883 belöpte sig till 191,961 kronor 15 öre, uppgingo de den 1 Maj 1884 till 235,280 kronor 26 öre och den 1 Maj 1885 till 338,273 kronor 56 öre, utgörande skilnaden af de vid hvar och en af sistnämnda tidpunkter utestående och således odisponibla beloppen ej mindre än 102,993 kronor 30 öre. Med afseende härå och då anledning är att antaga, det uppbörden af afgifterna för de på arrende upplåtna kronans egendomar icke skall under den närmaste framtiden utfalla gynsamare än under nästförflutna åren, samt, enligt hvad från Domänstyrelsen hit öfverlemnade uppgifter å förän-

dringar i arrendena för statens egendomar utvisa, vid förnyad utarrendering af dessa egendomar understundom lägre arrendeafgifter än de uti de äldre kontrakten bestämda måst antagas, anser Statskontoret denna inkomsttitel för år 1887 icke böra beräknas till högre belopp än 3,150,000 kronor.

Bergverkstionde. I följd af det vid 1877 års riksdag fattade beslutet om denna skatts upphörande har denna inkomsttitel i statsregleringarne från och med år 1878 endast varit beräknad till ett belopp, motsvarande antagliga inkomsten af tionden från Sala silfververk, samt i riksstaterna från och med år 1881 uppförts med 10,000 kronor. Inberäknad tionden från några andra bergverk, hvilka ännu icke blifvit frikallade från skattens utgörande, har hela uppbördens utgjort:

för år 1882	kronor	12,308: —	deraf från Sala bergslag	kronor	11,088: —
” ” 1883	”	15,340: —	” ” ” ”	”	13,714: —
” ” 1884	”	16,792: —	” ” ” ”	”	15,403: —
eller i medeltal					
för dessa tre år	”	14,813: —	” ” ” ”	”	13,402: —

För år 1881 uppgick denna inkomst till 9,074 kronor, deraf från Sala bergslag 8,044 kronor 13 öre, och har alltså under de sist förflutna åren visat sig vara i oafbrutet stigande, och torde derför någon förhöjning i beräkningen deraf nu böra ega rum; hemställande Statskontoret, att inkomsttiteln bergverkstionde måtte få i 1887 års riksstat upptagas med 12,000 kronor.

Mantalspenningarne, beräknade i riksstaterna för åren 1880—1886 till 640,000 kronor, hafva utgjort:

för år 1882		kronor	644,757: —
” ” 1883		”	647,980: —
” ” 1884		”	657,752: —
eller i medeltal för dessa tre år		”	650,163: —

Då denna inkomst visat sig vara i jemnt stigande, torde densamma för blifvande statsreglering kunna antagas till 650,000 kronor.

Bötesmedel äro i 1886 års riksstat beräknade till 270,000 kronor och hafva belöpt sig:

för år 1882 till		kronor	275,655: —
” ” 1883		”	287,061: —
” ” 1884		”	257,753: —

Skilnaden emellan 1883 och 1884 årens inkomster är hufvudsak-

ligast föranledd af öfvergången till den uti Kongl. kungörelsen den 5 Juli 1884 föreskrifna förändrade ordning för redovisning för verkställigheten af meddelade bötesbeslut, hvarvid redogörelse öfver de åtgärder, som vidtagits i anledning af de saköreslängder, hvilka efter den 1 Januari innevarande år, men före uppbördsårets utgång den 30 derpå följde April kommit vederbörande redogörare till handa, afgifvits icke, såsom med tillämpning af förutvarande bestämmelser skolat ske, uti specialräkningarne för år 1884, utan först i den bötesredogörelse, som jemlikt högstberörda Kongl. kungörelse för första gången under innevarande år upprättats. I anledning häraf och då medelinkomsten för de sistförflutna trenne åren i allt fall öfverstigit den senast antagna beräkningen, torde någon förändring i samma beräkning icke böra förekomma, utan bötesmedlen äfven i 1887 års riksstat upptagas till 270,000 kronor.

Kontrollstämpelmedel, vid innevarande års riksdag för år 1886 beräknade till 25,000 kronor, hafva för år 1884 uppgått till 27,410 kronor och i medeltal för de tre åren 1882—1884 till 27,324 kronor. Det uppkomna öfverskottet synes dock ej vara af den betydelse, att någon ändring i beräkningen af denna inkomst bör ifrågakomma.

Fyr- och båkmedel, för år 1886 beräknade till 1,200,000 kronor, hafva uppgått:

för år 1882 till	kronor 1,504,014: —
” ” 1883 ”	” 1,510,854: —
och ” ” 1884, från och med hvilket år en ned-	
sättning af fyr- och båkafgiften egt rum med	
10 procent enligt Kongl. kungörelsen den 9	
November 1883, till	” 1,298,444: —

Under innevarande år intill den 1 dennes har denna inkomst, efter hvad Statskontoret inhemtat, utgjort 1,308,458 kronor och skulle, i händelse samma uppbörd komme att för December månad debiteras som under motsvarande tid af det nästförflutna året, för innevarande år uppgå till 1,351,611 kronor.

Uppbörden för innevarande år skulle alltså komma att öfverstiga föregående årets, men då tillökningen icke är af någon betydelse, torde densamma icke böra föranleda till någon förändrad beräkning af denna inkomsttitel, utan fyr- och båkmedel äfven i riksstaten för år 1887 upptagas med 1,200,000 kronor.

Telegrafmedel, hvilka i riksstaterna för åren 1881—1886 varit beräknade till 1,330,000 kronor, äro, enligt hvad Statskontoret inhemtat,

af Telegrafstyrelsen för år 1887 kalkylerade till endast 1,300,000 kronor, hvilken summa alltså blifvit i bilagda tabell uppförd.

Jernvägstrafikmedel. Jemlikt en från Styrelsen för statens jernvägstrafik erhållen uppgift kan nettobehållningen å trafikmedlen för år 1887 antagas till 7,000,000 kronor, hvadan denna summa vid nästa statsreglering torde böra beräknas.

Skogsmedlen, som i riksstaten för åren 1875—1883 varit beräknade till 1,000,000 kronor, upptogos för år 1884 till 1,200,000 kronor och för år 1885 till 1,400,000 kronor. I riksstaten för år 1886 beräknad till 1,600,000 kronor, har denna inkomst utgjort:

för år 1882	kronor 1,646,241: —
” ” 1883	” 1,943,893: —
” ” 1884	” 2,077,813: —

Enligt från Domänstyrelsen erhållen uppgift hafva statsverkets skogsmedel, som under sistlidet års trenne första qvartal inflöto med 1,679,356 kronor, under motsvarande tid af innevarande år uppgått till endast 1,412,093 kronor. Enligt hvad tillika uppgifvits, lär inkomsten för detta års fjerde qvartal icke kunna antagas uppgå ens till hälften af den summa, 443,149 kronor, hvartill inkomsten uppgick under sistlidet års fjerde qvartal. Ifrågavarande statsinkomst, hvilken för öfrigt beror af förhållanden, som icke på förhand med någon säkerhet kunna förutses, synes alltså komma att för innevarande år i betydlig mån understiga inkomsten för år 1884 och äfven knappast uppgå till det för år 1886 beräknade beloppet; men då detta förhållande kan vara föranlett af tillfällig vexling i konjunkturerna för trävarumarknaden, anser sig Statskontoret nu icke böra ifrågasätta någon nedsättning i det för år 1886 beräknade beloppet, utan hemställer, att skogsmedlen äfven i 1887 års riksstat få upptagas med 1,600,000 kronor.

Extra uppbörd. Omfattande flera mer eller mindre tillfälliga inkomster, är denna inkomstitel uti riksstaten för år 1886 upptagen med 128,000 kronor. Inkomsten har enligt räkenskaperna utgjort:

för år 1882	kronor 370,520: —
” ” 1883	” 381,343: —
” ” 1884	” 147,814: —
eller i medeltal för dessa tre år	” 299,892: —

Efter afdrag från uppbörden för åren 1882 och 1883 af annuiterne å odlingslån, hvilka enligt 1883 års riksdagsbeslut från och med år 1884 till och med år 1888 ingå till en särskild fond med ändamål

att understödja odling af sankta trakter m. m., samt dessutom, hvad 1884 års uppbörd angår, af 55,978 kronor 6 öre, som influtit till följd af 1883 års riksdagsbeslut om indragning till statsverket af vid läroverken i Eskilstuna och Sölvesborg befintliga fonder, utgör medeltalet af inkomsten för åren 1882—1884 123,537 kronor. Som denna inkomst emellertid till en ej obetydlig del är af tillfällig beskaffenhet, torde densamma, vid det förhållande äfven att 1884 års uppbörd efter omförmälda afdrag utgjort endast 91,836 kronor, icke böra beräknas för år 1887 till högre belopp än 90,000 kronor; bärande Statskontoret i sammanhang härmed meddela, att den enligt ofvannämnda riksdagsbeslut till statsverket indragna fonden vid allmänna läroverket i Askersund, som beräknats skola ingå bland extra uppbörd år 1884, i Januari månad innevarande år blifvit till Statskontoret levererad med ett belopp af 5,355 kronor.

Bevillningar.

Tullmedlen hafva enligt räkenskaperna utgjort:

för år 1882	kronor	31,108,483: —
” ” 1883	”	33,509,452: —
” ” 1884	”	33,837,744: —
eller i medeltal för dessa år	”	32,818,560: —

Statskontorets, i dess den 12 December sistlidet år afgifna underdåniga berättelse, föreslagna beräkning af tullmedlen för år 1886 till 29,500,000 kronor blef af Eders Kongl. Maj:t godkänd, men då Riksdagen inhemtat, att tullinkomsten under innevarande års fyra första månader uppgått till allenast 8,959,711 kronor 46 öre mot 9,260,231 kronor 50 öre under motsvarande tid nästlidet år och en fortfarande minskning deraf i anseende till den tryckta ekonomiska ställningen kunde vara att befara, samt å andra sidan de af Riksdagen beslutade nya eller förhöjda tullafgifter icke komme att väsendtligen inverka på uppbördens storlek, ansåg Riksdagen det af Eders Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med Statskontorets förslag, beräknade beloppet böra ned sättas med 500,000 kronor och tullmedlen följaktligen beräknas för år 1886 till enahanda belopp som för innevarande år eller 29,000,000 kronor.

För Januari—November månader 1884 utgjorde den debiterade tulluppbörden 31,565,531 kronor, och har, enligt meddelande från General-

tullstyrelsen, uppbörden för tiden från innevarande års början intill den 1 December uppgått till kronor 31,000,765: —
 och skulle, under antagande att enahanda uppbörd komme att för December månad debiteras som under samma månad af det näst förflutna året, eller „ 2,271,621: —
 tulluppbörden för innevarande år sålunda utgöra kronor 33,272,386: —

Den minskning, som, enligt hvad Riksdagen anført, inträdt redan under detta års fyra första månader, har således visat sig vara fortgående och uppgår i förhållande till förra årets uppbörd, så vidt nu är känt, till omkring 600,000 kronor. I anledning häraf och med afseende ej mindre å hvad sistlidne Riksdag anført till stöd för sitt beslut om tullmedlens beräkande, än äfven å den, om ock i förhållande till tulluppbördens storlek ej synnerligt betydliga, till omkring 170,000 kronor beräkneliga minskning i statsinkomst, som kan blifva en följd af Riksdagens beslut om nedsättning af lastpenningarne från 14 öre till 10 öre per ton, anser Statskontoret tullmedlen icke böra i riksstaten för år 1887 upptagas till högre belopp än det för år 1886 beräknade eller 29,000,000 kronor.

Postmedlen äro, på sätt Statskontoret inhemtat, för år 1887 af Generalpoststyrelsen beräknade till 6,235,000 kronor, hvadan denna summa blifvit å bilagda tabell uppförd.

Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter hafva till och med år 1884 ingått bland allmänna bevillningen, men äro från och med innevarande år i riksstaten särskildt för sig upptagna och för år 1886 beräknade till 300,000 kronor. Med afdrag dels af afgifterna för gåfva, testamente, fideikommiss, arf och fynd samt för karaktersfullmakter, hvilka afgifter numera upphört, och dels af stämpelafgiften för spelkort, som från och med år 1884 blifvit sammanförd med stämpelmedlen, hafva ifrågavarande särskilda bevillningsafgifter utgjort:

för år 1882	kronor 309,722: —
„ „ 1883	„ 319,811: —
„ „ 1884	„ 324,580: —
eller i medeltal för dessa tre år	„ 318,037: —

Denna inkomst har således under dessa år varit i stigande och under hvart och ett af åren, under det sista af dem med mera än 24,000 kronor, öfverskjutit den för år 1886 antagna beräkningen. Denna årliga ökning är föranledd af den under inkomsttiteln upptagna bevillningen af utländske handlande och handelsexpedit, hvilken bevillning upp-

gått för år 1882 till 113,077 kronor 50 öre, för år 1883 till 119,784 kronor och för år 1884 till 126,829 kronor. Då tvifvelaktigt torde vara, om de förhållanden, som föranledt denna tillökning, komma att fortfara, anser Statskontoret någon förändrad beräkning af ifrågavarande inkomstitel icke böra ega rum, utan att densamma bör äfven i riksstaten för år 1887 upptagas till 300,000 kronor.

Stämpelmedlen äro, med afseende å den af 1884 års Riksdag, i sammanhang med afskaffandet af de särskilda bevillningsafgifterna för gåfva, testamente, fideikommiss och arf, beslutade förhöjning af stämpelafgifterna för bouppteckningar med flera enskilda handlingar, i innevarande års riksstat upptagna till 3,125,000 kronor. I 1886 års riksstat är denna inkomstitel beräknad till 3,225,000 kronor samt har enligt räkenskaperna belöpt sig

för år 1882 till	kronor 3,018,783: —
„ „ 1883 „	„ 3,164,958: —
„ „ 1884, från och med hvilket år stämpelafgiften för spelkort, på sätt ofvan nämnts, sammanförts med stämpelmedlen, till	„ 3,482,309: —
deraf 116,216 kronor kortstämplingsafgift, eller i medeltal för dessa tre år	„ 3,222,016: —

Om till uppbörden för åren 1882 och 1883 lägges den för samma år influtna stämpelafgiften för spelkort, utgörande för år 1882 113,840 kronor och för år 1883 114,857 kronor, blifver medeltalet af stämpelmedlen och kortstämplingsafgiften tillsammans för dessa tre år 3,298,249 kronor. Med afseende såväl å den tillökning i inkomst, som egt rum under år 1884, från och med hvilket år Kongl. kungörelsen den 6 September 1883 angående stämpelafgiften trädte i tillämpning, som den ytterligare tillökning, som blifver en följd af oförmälda förhöjning af stämpelafgiften för bouppteckningar med flera enskilda handlingar och hvilken förhöjning af Riksdagen beräknats till 25,000 kronor, anser Statskontoret stämpelmedlen kunna i riksstaten för år 1887 upptagas med 3,300,000 kronor.

Bränvinstillverkningsskatten. Enligt räkenskaperna har bränvinstillverkningen i riket utgjort i jemnt tal:

år 1880	kannor 15,170,000 eller liter 39,699,890
„ 1881	„ 16,447,000 „ „ 43,041,799
„ 1882	„ 13,168,000 „ „ 34,460,656
„ 1883	„ „ „ 33,081,939
„ 1884	„ „ „ 35,310,799
utgörande i medeltal för femårsperioden	„ 37,119,016.

Innevarande års tillverkning har, enligt erhållen uppgift från Finansdepartementets byrå för kontrollen å tillverkningsavgifter, intill den 1 i denna månad uppgått till liter 31,854,908,4 och om dertill lägges tillverkningen under December månad nästlidet år „ 5,905,496,2

skulle, under förutsättning att sistnämnda litertal komme

att motsvara tillverkningen för samma månad inne-

varande år, detta års tillverkning blifva liter 37,760,404,6.

Ehuru innevarande års Riksdag funnit tillverkningssifforna utvisa en stegring, ansåg Riksdagen, särskildt med hänsyn till den rörelse, som inom landet påginge i och för minskning af bränvinsförbrukningen, ifrågavarande statsinkomst icke böra för år 1886 upptagas till högre belopp än 12,000,000 kronor.

Denna sålunda beräknade tillverkningsskatt motsvarar efter 40 öre per liter en tillverkning af endast 30,000,000 liter, hvarför och då tillverkningen under hvart och ett af åren 1882—1884 ej obetydligt öfverstigit och för innevarande år synes komma att än vidare öfverstiga nyssnämnda litertal, en förhöjning i den senast antagna beräkningen lärer böra ega rum; hemställande Statskontoret i detta afseende, att bränvinstillverkningsskatten för år 1887 måtte få upptagas med 13,000,000 kronor, motsvarande en tillverkning af 32,500,000 liter.

Hvitbetssockertillverkningsavgift, i riksstaten för innevarande år beräknad till 100,000 kronor, blef för år 1886 upptagen till 150,000 kronor.

Uppbörden har utgjort:

för år 1882	kronor 114,945: —
„ „ 1883	„ 129,888: —
„ „ 1884	„ 258,005: —
eller i medeltal för dessa åren	„ 167,613: —

Enligt uppgift från nyssnämnda byrå har denna afgift under innevarande år intill den 1 dennes utgjort kronor 283,985: 75 och under antagande att berörda inkomst under December månad detta år kommer att uppgå till enahanda belopp som för nämnda månad sistlidet år, eller „ 50,755: 30

skulle uppbörden för innevarande år belöpa sig till kronor 334,741: 05.

Med afseende å den betydliga tillökningen i denna inkomst anser Statskontoret densamma böra för år 1887 beräknas till 200,000 kronor.

Bevillning af fast egendom samt af inkomst är i 1886 års riksstat beräknad till 3,250,000 kronor.

Denna skatt jemte ofvannämnda bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter motsvarar den i riksstaten för tiden till och med år 1884 förekommande inkomsttiteln »allmänna bevillningen».

Efter afdrag dels för åren 1882 och 1883 af den derefter upphörda personliga skyddsavgiften och af den från och med 1884 med stämpelmedlen sammanförda kortstämplingsavgiften, samt dels för alla tre åren af de delvis upphörda och till återstående delen under särskild rubrik i riksstaten från och med år 1885 upptagna bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter hade den allmänna bevillningen utgjort:

för år 1882	kronor 3,579,288: —
„ „ 1883	„ 3,715,926: —
„ „ 1884	„ 3,747,028: —
eller i medeltal	„ 3,680,747: —

Oaktadt den uti gällande bevillningsstadga från och med år 1884 vidtagna förhöjningen dels af existensminimum, dels ock af det bevillningsfria afdraget för inkomst, understigande 1,200 kronor, har ifrågasvarande statsinkomst, som under åren 1882 och 1883 varit i stigande, äfven för år 1884 öfverstigit föregående årets uppbörd; och med afseende å det belopp, hvartill inkomsten i medeltal för nämnda tre år uppgått, anser Statskontoret densamma böra i 1887 års riksstat beräknas till 3,500,000 kronor.

Angående resultatet af 1884 års statsreglering, hvilket, enligt hvad Statskontoret här ofvan förmält, redan nu kan uppgifvas, får Statskontoret underdånigst anföra, att statsverkets inkomster samt ordinarie och extra förslagsanslag hafva lemnat ett nettoöfverskott af

kronor 7,878,339: 21

Härtill kommer:

af myntverkets behållning för år 1884, enligt Kongl.

brevet den 5 Maj 1882

„ 138,000: —

odisponerade behållningar å en del extra statsanslag, enligt Kongl. breven den 30 November 1883, 18 Januari, 10 Oktober, 7 och 28

November 1884

„ 10,387: —

dito å dito till följd af anslagens upptagande i riksstaten till jemnt krontal

„ 2: 27

så att öfverskottet på det hela uppgår till

kronor 8,026,728: 48

Transport kronor 8,026,728: 48

Transport kronor 8,026,728: 48

Då till detta öfverskott lägges behållningen vid 1884 års början å den i rikshufvudboken under benämning af »fonden för reserverade medel» upplagda särskilda räkning öfver öfverskott och brister å statsregleringarne med kronor 16,166,664: 15 efter afdrag af hvad uti 1884 års riksstat blifvit anvisadt att från fonden utgå eller „ 4,100,000: — 12,066,664: 15

så uppkommer den summa af kronor 20,093,392: 63 hvartill behållningen å omförmälda särskilda räkning vid 1884 års slut uppgår.

Vid jemförelse emellan denna behållning och de anvisningar, som derå blifvit gjorda uti 1885 och 1886 årens riksstater, nemligen:

i 1885 års med kronor 5,317,000: —

utgörande dels beräknad behållning å 1882

års statsreglering och dels, utöfver förut be-

räknade och disponerade tillgångar, befint-

lig behållning af 62,889 kronor 48 öre å

föregående statsregleringar,

samt i 1886 års med kronor 6,989,000: —

efter afdrag af den såsom till-

gång för 1886 års statsreglering

beräknade behållning å 1879

års reservationsanslag till lätt-

nad i skjutsningstungan, der

den genom entreprenad bestrid-

des och vore särdeles tryckande,

och hvilken behållning i näst-

kommande års rikshufvudbok

skall omföras från statsregle-

ringsfonden till omförmälda sär-

skilda räkning kronor 41,670: 07 6,947,329: 93

Säger kronor 12,264,329: 93

med tillägg af ofvannämnda, ännu odisponerade

behållning å 1884 års statsreglering „ 8,026,728: 48

tillsammans kronor 20,291,058: 41

Transport kronor 20,291,058: 41

Transport kronor 20,291,058: 41
 visar sig, att å »fonden för reserverade medel»
 förefinnes en brist till belopp af ,, 197,665: 78
 kronor 20,093,392: 63.

Denna brist har uppkommit derigenom, att behållningarne af 1882 och 1883 årens statsregleringar blifvit enligt de approximativa beräkningar, som legat till grund för ofvanberörda anvisningar, i 1885 och 1886 års riksstater beräknade för år 1882 med 230,077 kronor 74 öre högre och för år 1883 med 32,411 kronor 96 öre lägre belopp, än hvar-till dessa behållningar, enligt de derefter för nämnda år upprättade rikshufvudböckerna, i verkligheten uppgått.

Då resultatet af 1884 års statsreglering nu kunnat uppgifvas sådant, som det kommer att framgå af samma års rikshufvudbok, samt Statskontoret äfven framdeles vid afgifvande utaf underdånig berättelse angående statsverket, till följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut den 18 April 1884 angående, bland annat, förändrad tid för rikshufvudbokens afslutande, blifver i tillfälle att meddela upplysning om då sistförflutna statsreglerings verkliga resultat, kan skiljaktighet af beskaffenhet som ofvanomförmälda icke vidare förekomma; lärande vid uppgörande af 1887 års statsreglering såsom behållning från 1884 års statsreglering endast böra beräknas hvad af öfverskottet å denna statsreglering kronor 8,026,728: 48
 efter afdrag af ofvannämnda brist ,, 197,665: 78
 återstår eller kronor 7,829,062: 70.

Stockholm den 8 December 1885.

Underdånigst:

ALB. ANDERSON.

AUG. HÄGGBLADH.

L. W. RIBEN.

PER SAMZELIUS.

Föredragande.

C. Kinberg.

Statsverkets inkomster.

Ordinarie inkomster:	Kronor.	
Grundskatt	4,097,000	—
Kyrkotionde	250,000	—
Kavalleriregementenas hästvakansspanmål	320,000	—
Trosspassevolansafgift	26,000	—
Tillfälliga rotevakansafgifter	63,000	—
Soldatvakansafgift	106,000	—
Båtsmansvakansafgift	183,000	—
Arrendemedel	3,150,000	—
Bergverkstionde	12,000	—
Mantalspenningar	650,000	—
Bötesmedel	270,000	—
Kontrollstämpelmedel	25,000	—
Fyr- och båkmedel	1,200,000	—
Telegrafmedel	1,300,000	—
Jernvägstrafikmedel	7,000,000	—
Skogsmedel	1,600,000	—
Extra uppbörd	90,000	—
Säger	20,342,000	—
Bevillningar:		
Tullmedel	29,000,000	—
Postmedel	6,235,000	—
Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter	300,000	—
Stämpelmedel	3,300,000	—
Bränvinstillverkningsskatt	13,000,000	—
Hvitbetssockertillverkningsafgift	200,000	—
Bevillning af fast egendom samt af inkomst	3,500,000	—
Säger	55,535,000	—
Summa	75,877,000	—

Statsverkets

Ordinarie inkomster:		Beräknade i riksstaten för år 1886.
Ränta	— —	
Tionde	— —	
Grundskatt	4,097,000	
Kyrkotionde	258,000	
Kavalleriregementenas hästvakansspanmål	340,000	
Trosspassevolansafgift	26,000	
Tillfälliga rotevakansafgifter	63,000	
Vakansafgifter af nyroterad jord	— —	
Rotevakansafgifter af utsockne frälsehemman i Halland	— —	
Vakansafgifter af bergslag	— —	
Soldatvakansafgift	106,000	
Båtsmansvakansafgift	183,000	
Båtsmansbeklädnadsmedel	— —	
Arrendemedel	3,270,000	
Bergverkstionde	10,000	
Mantalspenningar	640,000	
Bötesmedel	270,000	
Kontrollstämpelmedel	25,000	
Fyr- och båkmedel	1,200,000	
Telegrafmedel	1,330,000	
Jernvägstrafikmedel	7,000,000	
Skogsmedel	1,600,000	
Extra uppbörd	128,000	
	Säger	20,546,000
Bevillningar:		
Tullmedel	29,000,000	
Postmedel	5,470,000	
Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter	300,000	
Stämpelmedel	3,225,000	
Bränvinstillverkningsskatt	12,000,000	
Hvitbetssockertillverkningsafgift	150,000	
Bevillning af fast egendom samt af inkomst	3,250,000	
Allmän bevillning (tilläggsbevillningen ej inberäknad)	— —	
	Säger	53,395,000
	Summa	73,941,000

inkomster åren 1882—1884.

Enligt räkenskaperna				Statskontorets beräkning för år 1887.
för år 1882.	för år 1883.	för år 1884.	Medium.	
4,368,027	4,300,523	4,312,149	4,326,900	— —
1,653,169	1,648,487	1,640,291	1,647,316	— —
— —	— —	— —	— —	4,097,000
— —	— —	— —	— —	250,000
337,916	332,783	321,651	330,783	320,000
26,479	26,474	26,470	26,478	26,000
80,580	79,467	80,277	80,108	63,000
133,303	127,601	134,911	131,938	— —
18,634	19,193	18,695	18,841	— —
20,834	21,493	21,488	21,272	— —
— —	— —	— —	— —	106,000
69,309	60,419	58,978	62,902	183,000
57,989	62,034	73,306	64,443	— —
3,159,387	3,155,771	3,036,486	3,117,215	3,150,000
12,308	15,340	16,792	14,813	12,000
644,757	647,980	657,752	650,163	650,000
275,655	287,061	257,753	273,490	270,000
26,623	27,940	27,410	27,324	25,000
1,504,014	1,510,854	1,298,444	1,437,771	1,200,000
1,338,688	1,350,442	1,329,927	1,339,686	1,300,000
7,800,000	7,300,000	7,000,000	7,366,667	7,000,000
1,646,241	1,943,893	2,077,813	1,889,316	1,600,000
370,520	381,343	147,814	299,892	90,000
23,544,433	23,299,098	22,538,407	23,127,318	20,342,000
31,108,483	33,509,452	33,837,744	32,818,560	29,000,000
5,672,544	5,899,505	6,095,575	5,889,208	6,235,000
— —	— —	— —	— —	300,000
3,018,783	3,164,958	3,482,309	3,222,016	3,300,000
13,196,570	13,253,557	14,141,292	13,530,473	13,000,000
114,945	129,888	258,005	167,613	200,000
— —	— —	— —	— —	3,500,000
4,663,800	4,808,848	4,097,170	4,523,273	— —
57,775,125	60,766,208	61,912,095	60,151,143	55,535,000
81,319,558	84,065,306	84,450,502	83,278,461	75,877,000

Utgifterna.

Första hufvudtiteln.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 11 Januari
1886.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve
EHRENSVÄRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM.

Chefen för Finansdepartementet, Hans Excellens Herr Statsministern Themptander anförde vidare:

Beträffande regleringen af första hufvudtiteln hemställer jag, att i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof må för denna hufvudtitel beräknas enahanda belopp, som nu finnes å ordinarie stat dertill anvisadt, eller 1,338,000 kronor.

Hvad Herr Statsministern sålunda ^{5a}föreslagit täcktes, enligt det öfriga Statsrådets tillstyrkande, Hans Maj:t Konungen i nåder gilla.

Ex protocollo:

Axel Adelgren.

Andra hufvudtiteln.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott Måndagen den 11 Januari 1886,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
 Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve
 EHRENSVÅRD,
 Statsråden: LOVÉN,
 VON STEYERN,
 Friherre VON OTTER,
 HAMMARSKJÖLD,
 RICHERT,
 RYDING,
 VON KRUSENSTJERNA,
 Friherre TAMM.

Departementschefen Statsrådet von Steyern föredrog de frågor, som rörde regleringen af andra hufvudtiteln stat, hvarvid Departementschefen yttrade beträffande:

Ordinarie anslag.

Ersättning åt domare, vittnen och parter.

Sedan Eders Kongl. Maj:t beslutat till Riksdagen aflåta nådig proposition om antagande af en lag angående ersättning af allmänna
Bih. till Riksd. Prot. 1886. 1 Saml. 1 Afd.

[1.]
 Rätt till
 användande
 af detta
 anslag.

medel åt oskyldigt häktade eller dömda, böra, under förutsättning af Riksdagens bifall till nämnda proposition, medel ställas till Eders Kongl. Maj:ts förfogande till gäldande af de ersättningar, som kunna komma att på grund af berörda lag utgå. Någon tillförlitlig beräkning å det för ändamålet erforderliga anslag kan visserligen ej nu åstadkommas, men beloppet torde ej blifva synnerligen högt. Då på hufvudtiteln redan finnes uppfördt ett förslagsanslag till ersättning i vissa fall åt domare, vittnen och parter, torde jag derföre för närvarande kunna inskränka mig till att hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att af detta förslagsanslag måtte få utgå de ersättningar, som, under förutsättning att nämnda lag af Riksdagen antages, kunna komma att på grund af densamma beviljas.

Öfriga ordinarie anslag.

[2.] I öfriga ordinarie anslag under andra hufvudtiteln har jag icke
Höjning af att föreslå någon annan förändring, än att, för jemnande af hufvud-
anslag. titelns slutsumma, förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., för närvarande uppgående till 64,011 kronor, höjes med 68 kronor eller till 64,079 kronor.

Extra anslag.

[3.] I öfverensstämmelse med hvad under föregående år blifvit an-
Krigs- visadt, hemställer jag, att på extra stat för år 1887 måtte begäras
hofrätten. 5,000 kronor till arfvoden åt Krigshofrättens ordförande och tre mili-
 täre ledamöter.

[4.] På innevarande års extra stat är till bestridande af kostnaderna
Nya Lag- för Nya Lagberedningen anvisadt ett anslag af 40,000 kronor; jag
beredningen. hemställer, att samma belopp till enahanda ändamål begäres för år 1887. Visserligen hafva under de fem senaste åren besparingar å de för ifrågavarande ändamål beviljade anslag samlats till ett belopp, som vid nästlidna års slut uppgick till nära 17,000 kronor. Men från dessa besparingar böra utgå dels ersättning till två tillfälliga medarbetare, som under större delen af nästlidet år gått Nya Lagberedningen till handa, men hvilkas arfvoden för nämnda biträde ännu ej blifvit bestämdt, dels utgifterna för Förstärkta Lagberedningens sammanträden,

hvilka begynt den 4 innevarande Januari. För begge dessa ändamål komma med visshet de nu befintliga besparingarna och sannolikt äfven något af innevarande års anslag att medtagas.

Angående sin verksamhet under år 1885 har Beredningen den 31 sistlidne December afgifvit redogörelse, hvilken, för att komma till Riksdagens kännedom, torde få detta protokoll biläggas.

Hos Eders Kongl. Maj:t har Styrelsen för Föreningen till minne af Konung Oscar I och Drottning Josephina, enligt Föreningens uppdrag, anhållit, att, till förräntande och amortering af den skuld, Föreningen måst iklåda sig för erforderliga anordningar vid sin å egen-
domen Hall inrättade uppfostringsanstalt för i brott eller gröfre vanart hemfallen ungdom, Eders Kongl. Maj:t täcktes hos Riksdagen utverka ett anslag för år 1887 till enahanda belopp, som för hvarterdera af åren 1884, 1885 och 1886 blifvit Föreningen såsom understöd beviljadt, eller 15,000 kronor.

[5.]
*Understöd åt
kolonien vid
Hall.*

Till ådagaläggande huru de under de två sista förvaltningsåren eller tiden från den 1 Juli 1883 till den 1 Juli 1885 utbetalta anslagen blifvit använda, har Styrelsen återopat en på Föreningens räkenskaper grundad redogörelse, som utvisar, att skulden enligt Föreningens hufvudbok den 1 Juli 1883 utgjorde 129,680 kronor 29 öre, men den 30 Juni 1885 endast 106,914 kronor 45 öre, att således skuldens kapital under dessa två år minskats med 22,765 kronor 84 öre och att i räntor under samma tid utbetalts 10,406 kronor 93 öre. Dessa utbetalningar, uppgående till sammanlagdt 33,172 kronor 77 öre, öfversköto de af Riksdagen för samma år Föreningen beviljade anslag med 3,172 kronor 77 öre, med hvilket belopp Föreningen alltså kunnat af egna medel bidraga till amorteringen af sin skuld.

För det senast förflutna räkenskapsåret har, likasom för det näst föregående, en af Eders Kongl. Maj:t utsedd revisor, Bruksegaren E. G. Boström, deltagit i granskningen af koloniens räkenskaper och förvaltning. Af den afgifna revisionsberättelsen inhemtas, bland annat, att årskostnaden för hvarje elev minskats från 327 kronor 62 öre, som den utgjorde under året 1883—1884, till 310 kronor 32 öre, samt att jordegendomen under revisionsåret lemnat en behållen afkastning af 7,027 kronor 92 öre, hvilket resultat visar sig ganska gynnsamt, särskildt vid jemförelse med afkastningen under de tre senaste åren.

I anledning af Riksdagens särskilda gånger uttalade åsigt om lämpligheten af att någon del af koloniens egovidd blefve försäld eller utarrenderad, har det lyckats Föreningens styrelse att utarrendera lägenheter, omfattande tillsammans 132 tunnland, deraf 24 tunnland åker

och 7 tunnland äng, på en tid af 10 år, räknadt från den 14 Mars 1885, mot ett årligt arrende af 470 kronor.

Den 30 Juni 1885 uppgick elevantalet till 149, hvaraf 55 elever från Stockholms stad och 94 från 18 särskilda län. Ehuru antalet sedermera nått den gräns eller 150, som icke utan Eders Kongl. Maj:ts särskilda samtycke må öfverskridas, finnas flera ynglingar anmälda till inträde vid anstalten, hvilka först i mån af äldre elevers afgang kunna der intagas.

Då koloniens bestånd och bibehållande vid det goda skick, hvori den för närvarande sig befinner, är beroende deraf, huruvida anslag för amortering och förräntande af koloniens skuld varder fortfarande beviljadt, och då detta behof jemväl blifvit af så väl Fångvårdsstyrelsen som Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stockholms län vitsordadt, hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att jemväl för år 1887 anvisa ett belopp af 15,000 kronor till understöd åt kolonien vid Hall.

[6.]
*Ersättning
för förskott.*

Slutligen har jag att anmäla de, för ändamål, som röra andra hufvudtiteln, utanordnade förskott, hvilka böra hos Riksdagen till ersättande anmälas. Dessa äro dels på grund af Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 6 Augusti 1881 till arfvoden åt två ledamöter i komitén för utarbetande af förslag till författningar angående handelsfirma och procura samt angående varumärken 60 kronor, dels på grund af nådiga brefven den 24 November 1882, den 4 April och 19 December 1884 till komitén för revision af gällande sjölager 10,126 kronor 56 öre och dels på grund af nådiga brefven den 3 Oktober och 19 December 1884 samt den 13 Februari och 16 Oktober 1885 till komitén för lagstiftning angående stadsplaners genomförande 9,145 kronor 68 öre. Derjemte har på grund af nådiga brefvet den 6 Februari 1885 till betäckande af kostnaderna för utarbetande af en statistisk utredning i afseende å utvidgad politisk rösträtt utbetalts 5,000 kronor; och hemställer jag att Eders Kongl. Maj:t täcktes för återgåldande af dessa förskott, sammanlagdt uppgående till 24,332 kronor 24 öre, äska ett extra anslag för år 1887, hvilket, till undvikande af öretal i riksstaten, torde böra bestämmas till 24,333 kronor.

I sammanhang härmed får jag erinra, att komitén för lagstiftning angående stadsplaners genomförande numera aflemnadt betänkande och förslag till lag angående stadsplan och tomtindelning m. m., öfver hvilket förslag Öfverståthållareembetets och samtliga Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utlåtanden blifvit infordrade.

Hvad föredragande Departementschefen sålunda hemställt, och deruti Statsrådets öfrige ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla; och skulle utdrag af detta protokoll till Finansdepartementet expedieras för behörigt iakttagande vid uppsättandet af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof.

Ex protocollo
Th. Wilh. Malm.

Till Konungen.

I öfverensstämmelse med föreskriften i den för Nya Lagberedningen fastställda instruktion får Beredningen härmed i underdånighet afgifva redogörelse för sina arbeten under innevarande år.

På sätt i Beredningens arbetsredogörelse för år 1884 meddelades, var Beredningen — som genom nådiga brefvet den 30 Augusti samma år erhållit uppdrag, bland annat, att utarbета förslag till lagbestämmelser, angående skiljemän och särskild skadeståndsnämnd — vid nämnda års slut sysselsatt med förberedande arbeten till fullgörande af berörda uppdrag. Efter att under innevarande års början hafva fullföljt dessa arbeten samt vid gemensamma öfverläggningar genomgått och granskat det i ämnet uppgjorda utkast, har Beredningen den 19 Februari 1885 till Eders Kongl. Maj:t afgifvit förslag till Lag om skiljemän äfvensom till Förordning angående förändrad lydelse af 46 § Utsökningslagen den 10 Augusti 1877; hvilket förslag med tillhörande motiv blifvit genom Beredningens försorg befordradt till tryck.

Jemlikt föreskrift i ofvanberörda nådiga bref har Beredningen vidare fått sig ålagdt att utarbета förslag till de förändrade bestämmelser angående äkta makars inbördes egendomsförhållanden, som kunde föranledas af Riksdagens den 7 Maj 1884 till Eders Kongl. Maj:t aflåtna skrifvelse beträffande detta ämne.

Med anledning häraf hafva till en början Beredningens medlemmar dels hvar för sig och dels gemensamt förehaft erforderlig utredning af de till ämnet hörande frågor äfvensom sammanfattning af grunderna för de nya bestämmelser, som i sådant hänseende syntes böra ifrågakomma; och har derefter ifrågavarande arbete sålunda fortskridit att, sedan före sommarferiernas början ett preliminärt förslag till ändringar i 9, 10 och 11 kapitlen af Giftermålsbalken äfvensom i Utsökningslagen och i förordningen om boskilnad och undanskiftande af egendom i makars bo blifvit inom Beredningen uppgjort, har samma förslag, efter granskning under höstsammanträdena, blifvit delvis om-

arbetadt; hvarefter öfverläggningarne i ämnet fortgått, i den mån Beredningens öfriga arbeten det medgifvit.

Sedan Eders Kongl. Maj:t, med anledning af Riksdagens underdåniga skrifvelse den 20 Maj 1885 om ändrade bestämmelser beträffande ersättning åt vittne, som i brottmål blifvit af allmän åklagare inkalladt och sig inställt, genom nådigt bref den 11 påföljande September anbefalt Beredningen att, hufvudsakligen på de grunder, hvilka angifvits i principbetänkandet angående rättegångsväsendets ombildning, utarbета förslag till författning i det uti Riksdagens skrifvelse afsedda ämne samt dermed så tidigt inkomma, att proposition i ämnet kunde till nästa Riksdag aflåtas; så har i enlighet härmed Beredningen utarbetat och med underdånig skrifvelse den 2 sistlidne November afgifvit förslag till Lag angående ersättning af allmänna medel till vittnen i brottmål.

Vidare och med anledning af nådiga brefvet den 30 December 1884, hvarigenom Beredningen undfått befallning att inkomma med yttrande öfver Riksdagens den 9 Maj samma år aflåtna underdåniga skrifvelse om ifrågasatt tillägg till 11 § af gällande förordning angående förlagsinteckning, har Beredningen förehåft detta ämne samt angående detsamma den 22 innevarande månad afgifvit underdånigt yttrande.

I öfrigt får Beredningen anmäla att, sedan Eders Kongl. Maj:t enligt nådigt bref den 15 November 1884 uppdragit åt Beredningen att till behandling företaga frågan om en revision af strafflagens straffbestämmelser, har Beredningen vid sammanträden under innevarande år angående detta ämne hållit gemensamma rådplägingar, dervid preliminära beslut fattats ej mindre angående de bestämmelser i strafflagen, till hvilka revisionen syntes böra utsträckas, än äfven om de allmänna grunder, som dervid borde följas. Beredningen, åt hvilken genom sistberörda nådiga bref medgifvits att under detta arbetes utförande anlita erforderligt biträde, har åt vice Häradshöfdingen H. Billing lemnat i uppdrag att med ledning af de under Beredningens öfverläggningar i ämnet sålunda fastställda grunder uppgöra ett första utkast till de ändringar i strafflagen, som funnits böra ifrågakomma. Ett sådant utkast har derefter till Beredningen öfverlemnats; och har sedermera Professoren i kriminalrätt vid universitetet i Upsala J. Hagströmer, uppå anmodan, till Beredningen afgifvit yttrande öfver det uppsatta utkastet, hvilket, i den ordning nämnda nådiga bref föreskrifver, skall blifva föremål för Beredningens fortsatta öfverläggningar i frågan.

I Beredningens sammansättning har under året ingen förändring egt rum.

Presidenten K. J. Berg har, på grund af Eders Kongl. Maj:ts förordnande den 26 Februari 1883, fortfarande deltagit i Beredningens förhandlingar; och undertecknad Herslow, som af andra embetsgöromål varit hindrad att taga del i behandlingen af frågorna rörande vittnesersättning i brottmål samt tillägg till förordningen om förlagsinteckning, har beträffande öfriga frågor, om hvilka ofvan förmäles, i öfverläggningar och beslut deltagit.

Underdånigst
L. ANNERSTEDT.

ERNST HERSLOW.

A. NORBERG.

C. WÄHLIN.

Stockholm den 31 December 1885.

Tredje hufvudtiteln.

*Protokoll öfver utrikesdepartementsärende, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 januari
1886.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena föredrog regleringen af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel för år 1887 och yttrade:

Med afseende å kabinettsskassans utgifter är behovet, jemlikt Eders Kongl. Maj:ts beslut den 9 innevarande månad, beräknadt till 638,700 kronor för de förenade rikena tillsammans, hvaraf $\frac{12}{17}$ böra, enligt vedertagen proportion, bestridas af svenska statsmedel med 450,850 kronor.

*Kabinetts-
kassan.*

Af de härunder ingående anslag är löneanslaget till *departements-
chefen*, ministern för utrikes ärendena, uppfördt med samma belopp som i nu gällande riksstat, eller 24,000 kronor.

[1.]

Samma förhållande eger rum med anslaget till *utrikesdepartementet*, som alltså upptagits till 27,495 kronor.

[2.]

[3.] Äfven för *ministerstaten*, uppförd till 345,000 kronor, samt *militär-*
 [4.] *attachéer*, för hvilka uppförts 8,400 kronor, äro beloppen lika med de i gällande riksstat upptagna.

[5.] *Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter* äro deremot upptagna till 45,955 kronor, hvarigenom Sveriges andel i den gemensamma kostnaden för kabinettsskassan i dess helhet kommer att uppgå till fullt $\frac{12}{17}$ af hela utgiften. I riksstaten för 1886 finnas emellertid härtill anslagna endast 42,905 kronor, och får jag i afseende å denna skiljaktighet åberopa den utredning, som af min företrädare i embetet lemnades vid föredragning den 12 januari nästlidna år af förslaget till tredje hufvudtiteln för innevarande år (se bil. till statsverkspropositionen 1885: *Tredje hufvudtiteln*, sid. 5; jfr anmärkningen vid 5, sid. 11). Hufvudtitelnslutsumma behöfver likväl icke ökas med hela denna skilnad, som utgör 3,050 kronor, enär större delen deraf motsvaras af en minskning å annat håll, hvarom jag längre fram skall närmare yttra mig.

Konsulskassan.

Hvad konsulskassan angår, upptaga beräkningarne ett anslagsbehof af 280,000 kronor för Sverige och Norge tillsammans, deraf Sverige skulle, såsom hittills, bestrida $\frac{4}{7}$ med 160,000 kronor.

De särskilda rubrikerna utgöras af:

[6.] *Utrikesdepartementet* uppfördt med oförminskadt belopp af 10,000 kronor;

[7.] *Konsulsstaten*, för hvilken upptages 132,770 kronor eller $\frac{4}{7}$ af det belopp (232,350 kronor), som återstår sedan från den beräknade totalutgiften för båda rikena, 467,850 kronor, blifvit dragen den beräknade inkomsten af konsulatafgifter utaf svenska och norska fartyg, 235,500 kronor; samt

[8.] *Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter*, uppförda till 17,230 kronor.

Till utgifter, som bestridas af svenska statsverket allena, finnas i gällande riksstat uppförda dels 4,200 kronor till *underhåll af svenska kronans egendom i Konstantinopel*, dels 1,800 kronor till *svenska kyrkan i Paris*.

Då numera den skuld, som hvilat på kronans fastighet i Konstantinopel till följd deraf, att sjelfva beskickningshotellet måste under åren 1869 och 1870 från grunden nybyggas, blifvit fullständigt amorterad, samt efter det att en del högst nödiga reparationer af öfriga byggnader å densamma under innevarande år blifvit utförda, kan anslaget till egendomens underhåll, af hvilket jemväl bestrides årlig brandförsäkringspremie, från och med nästkommande år undvaras. Underhålls- och brandförsäkringskostnaderna komma nämligen att för framtiden betäckas af den hyresinkomst, en del af fastigheten lemnar och som hittills blifvit använd till amortering af byggnadskostnaden.

[9.] Hvad deremot svenska kyrkan i Paris beträffar, vill jag tillstyrka Eders Kongl. Maj:t att på nedan anförda skäl af Riksdagen begära en nödig för-

höjning af det nu utgående anslaget af 1,800 kronor. I detta afseende får jag hufvudsakligen åberopa, att sedan den svenska kolonien i Paris under åren 1877 och 1878 med stora ansträngningar lyckats insamla nödiga medel för uppförande af en kyrko- och skolbyggnad på den tomt, som för ett af enskild gifvare frikostigt lemnadt belopp blifvit inköpt och till staten såsom gåfva öfverlemnad, samt sjelfva kyrkobyggnaden derefter den 16 april 1882 blifvit i fullbordadt skick till ett af Eders Kongl. Maj:t utsändt ombud öfverlemnad, hvarefter kyrkoordning för svenska församlingen i Paris blef den 23 juni samma år i nåder faststæld, hafva genom särskilda nådiga beslut kollekter från hela riket år efter annat beviljats att utgå såsom bidrag till församlingen. Att härmed än vidare fortfara torde icke vara lämpligt. Å andra sidan är det icke att undra på, att församlingens ekonomiska tillgångar äro små, då den till största delen består af obemedlade handverkare och arbetare, medan de till Paris ständigt anländande resande landsmännen icke tillföra församlingen några inkomster. I dessa omständigheter synes mig ligga fullgiltig anledning för förhöjning af det obetydliga anslag, som från moderlandet utgår till underhåll af en kyrka, hvars välsignelserika inflytande för många obemedlade landsmän af kompetente personer icke kunnat nog varmt framhållas. Härtill kommer ock, att då jemförelsevis icke obetydliga belopp, som för välgörande ändamål blifvit donerade, stå under kyrkorådets och pastors förvaltning, det måste vara i hög grad önskligt att kunna undgå att afbryta den svenska presterliga verksamheten i Paris, ett afbrott, som utan åtminstone någon ökning af statens bidrag till församlingen synes vara att befara.

Enligt en af ministern i Paris lemnad utredning, uppgå församlingens årliga utgifter till 3,500 francs (2,500 kronor), pastorns lön oberäknad. Om denna för framtiden bestämmes till 8,400 francs (6,000 kronor), det lägsta belopp, som med hänsyn till lefnadskostnaderna i Paris synes mig kunna ifrågasättas, skulle utgifterna i sin helhet belöpa sig till 11,900 francs (8,500 kronor). Församlingens bidrag samt påräkneliga inkomster från andra håll beräknar ministern till omkring 7,000 francs (5,000 kronor). Från tredje hufvudtiteln utgå redan 1,800 kronor. Om detta belopp höjdes med 1,700 kronor, vore jemvigt uppnådd.

Jag får därför tillstyrka Eders Kongl. Maj:t att under tillkännagifvande, det anslaget till underhåll af svenska kronans egendom i Konstantinopel, 4,200 kronor, icke för framtiden är behöfligt, af Riksdagen äska förhöjning af anslaget till svenska församlingen i Paris med 1,700 kronor.

Om den minskning af 2,500 kronor, som härigenom uppstår i tredje hufvudtitelns ordinarie utgifter, tages i anspråk till fyllande af den brist å 3,050 kronor i Sveriges andel i den gemensamma kabinettskassans utgifter, hvilken jag förut omnämnt, återstår i sjelfva verket endast ett belopp af 550 kronor att fylla medelst nytt anslag.

[10.]

Å tredje hufvudtiteln finnes för närvarande uppfördt endast ett extra anslag, nämligen för utgifvande af »Sveriges Traktater».

Utgifvarens senaste redogörelse innehåller följande om arbetets fortskridande under nästlidna år:

»Första afdelningen af verkets fjerde del, omfattande åren 1521—1534 utkom af trycket under april månad. Dessförinnan och sedermera har dels nytt material samlats för arbetets fortsättning, dels kritik och kommentering af det närmast till tryckning ämnade egt rum. Frågor af kritisk natur, för hvilkas besvarande jag utan önskad framgång genom vederbörandes bemedling skriftligen vände mig till chefen för danska Geheimerarkivet, gjorde det för mig nödvändigt att under hösten afresa till nämnde hufvudstad, för att personligen verkställa de undersökningar, som erfordrades, och visade det sig, att dessa utan särdeles lång tidsutdrägt ledde till åsyftadt resultat. Sjelfva resan verkställdes af mig på egen bekostnad. Utarbetningen och den definitiva redaktionen af arbetet har derefter hunnit så långt, att manuskriptet för hela den återstående delen af konung Gustaf I:s regering, åren 1535—1560, nu är till tryckeriet aflemnadt, och är min plan att under innevarande år utarbeta och färdigredigera traktatverket för det återstående af det sextonde århundradet eller åren 1561—1600. Den ytterligt försvårande omständigheten, som legat deri, att materialet för den äldre tiden måst sökas i främmande land, har varit nästan oförminskadt verkande äfven ännu hvad beträffar konung Gustaf I:s regeringstid. Från och med konung Erik XIV:s tid börjar en och annan originaltraktat att i vårt Riksarkiv anträffas, och förhållandet i detta afseende blifver derefter gynsamare ju längre undersökningen går framåt. Dock upptäckas defekter i serien af dessa akter äfven under det sjuttonde århundradet, mot hvars slut den år 1697 inträffade slottsbranden förstörde en så betydlig del af det svenska riksarkivet. Det är alltså först efter denna tid ett fullständigt material för traktatverket är att finna här hemma. Men oaktadt vårt arkivs ofullständighet således kan komma att verka något hämmande äfven för tiden 1561—1697, så är likväl detta att räkna för en obetydlighet i jemförelse med de svårigheter, som varit förenade med materialets uppdagande, hopbringande och kritiska behandling för den bortomliggande tiden. Förteckningar öfver till traktatverket hörande akter äro af mig uppgjorda för tiden intill början af det adertonde århundradet, och omfatta dessa förteckningar äfven sådana akter, som numera icke finnas i Riksarkivet, men hvilka derstädes bevarade gamla registratorer angifva en gång hafva varit der befintlige. Ett viktigt och vidlyftigt förarbete är dermed undangjordt.»

Jag får hemställa, det Eders Kongl. Maj:t behagade jemväl för 1887 begära ett extra anslag till belopp af 4,500 kronor, för traktatverkets fortsatta utgifvande.

Nationernas högt uppdrifna täflan på det ekonomiska fältet gör det till en oafvislig nödvändighet att med synnerlig noggrannhet följa de ekonomiska företeelserna och särskildt vexlingarne i såväl produktions- som konsumtionsvilkoren i främmande länder. Öfverallt der industrien intager en högre ståndpunkt, framträder ock en sträfvan att vinna nya marknader eller nya afsättningstillfällen genom att lämpa den industriella produktionen efter vexlande behof och smakriktningar hos köparne. På flerehanda sätt lemna främmande stater sin medverkan till dessa sträfvandens förverkligande och i den s. k. kolonialpolitiken, som af flera makter bedrifves med aktningsbjudande kraft, torde man i främsta rummet böra se ett storslaget försök att vinna den lättnad, den inhemska industrien begär och behöfver. [11.]

Hos oss söker staten underlätta industriens arbete för den utländska marknaden genom afslutande af traktater, som betrygga en täflan under åtminstone lika gynsamma villkor som dem, hvilka gälla för andra främmande nationer; genom beskickningarnes och konsulatens ständiga, snart sagdt dagliga ingripande för att skydda och underlätta enskildes handels- och sjöfartsoperationer bidrager staten att skänka en yttre trygghet deråt; genom offentliggörande af de berättelser, hvaruti beskickningarne och konsulaten redogöra för de ekonomiska företeelserna och den dithörande lagstiftningens utveckling m. m. i främmande länder, erbjuder staten ock åt våre industriidkare anvisningar och i vissa fall råd, som måhända icke alltid uppmärksammas så som de förtjena.

Man kan emellertid icke vänta eller fordra, att ministrar och konsuler, som dels hafva sin dagliga temligen mångskiftande embetsverksamhet att sköta, dels äro af denna bundne att hufvudsakligen vistas på en och samma ort, skola kunna under längre tid utan afbrott eller uteslutande egna sig åt undersökningar om möjligheten att afsätta hemlandets industriella alster samt vilkoren och sättet därför, äfven om de ega den erfarenhet och de insigter, som för sådana undersökningar äro särskildt af nöden. Det synes mig därför vara nödvändigt att, om staten vill, mer än hittills hos oss skett, ingripa i syfte att skaffa den inhemska industrien afsättningstillfällen eller åtminstone i syfte att dertill bidraga, välja samma medel som man i andra länder med fördel anlitat bland annat genom att utsända för ändamålet särskildt lämpliga personer, hvilka för vinnande af en mera ansedd ställning och lättare beröring med embetsmyndigheter borde anställas vid någon beskickning eller något konsulat.

Vid några af våra beskickningar hafva redan sedan ett par årtionden officerare varit anstälde såsom militärattachéer, för att på stället utesluttande studera militära inrättningar och taga noggran kännedom af nya uppfinningar, organisationer och arbetssätt på det militära området. Hvad sålunda blifvit åtgjort i syfte att medverka till en förbättring af vårt försvarsväsen, bör lämpligen kunna finna en motsvarighet på det område, jag vill tillåta mig att kalla den fredliga eröfringens.

I åtskilliga främmande länder har denna tanke redan vunnit tillämpning eller synes på väg att vinna sådan. England har sålunda haft och har kommersiella attachéer. I Italien har ministern för åkerbruket, handeln och näringarne nyligen framlagt begäran om anvisande af ett anslag till belopp af 40,000 lire för anställande af dylika attachéer. Vid konferensen i Budapest nästlidna år framställdes förslag i liknande syfte, ehuru mera särskildt afseende landtbrukets intressen.

I detta sammanhang vill jag ock erinra derom, att Norges Storting 1874 anvisade ett anslag af 12,000 kronor, sedermera höjdt till 15,000 kronor, att användas såsom arvoden åt två personer, hvilka, efter förslag af departementet för det inre, på föredragning af ministern för utrikes ärendena anställas såsom attachéer vid Eders Kongl. Maj:ts beskickningar, med tjenstgöring undantagsvis jemväl vid konsulat och med särskildt uppdrag att under vistelsen i det främmande land, der de fått anställning, egna sig åt utredning af vissa dem förelagda frågor. Ehuru åtskilligt kan vara att anmärka mot denna anordning, som icke saknar olägenheter, torde den obestriddigen kunna i vissa fall bereda lämplig utbildning åt dem, som sedermera vilja egna sig åt diplomatisk, eller ändå lämpligare åt konsultstjenst. Jag har ock tänkt mig, att den anordning, jag för Sveriges del ifrågasätter, skulle, om tillräckliga medel kunna erhållas, jemväl bereda tillfälle till anvisande af stipendier åt konsulsaspiranter, på samma gång antagligen bland dem, hvilka blefve utsända såsom kommersiella attachéer, lämpliga kandidater till mer framstående konsulsbefattningar understundom skulle kunna erhållas.

Den åtgärd, jag vågar föreslå, är ett försök, och det är därför också naturligt, att endast ett föga betydligt belopp nu bör för ändamålet ifrågasättas. Jag anser likväl, att mindre belopp än 20,000 kronor icke bör ifrågakomma, helst om dermed skall kunna ernås möjlighet att jemväl till länder utom Europa utsända personer för det uppgifna ändamålet.

Jag får alltså hemställa, det Eders Kongl. Maj:t ville af Riksdagen äska anvisande å extra stat för 1887 af 20,000 kronor att användas såsom arvoden eller stipendier åt personer, hvilka af ministern för utrikes ärendena efter samråd med chefen för civildepartementet anställas vid beskickning

eller konsulat för utredning af frågor om beredande af afsättning åt den inhemska industrien eller för utbildning till konsulstjänst.

På grund af hvad jag nu i olika punkter anfört och föreslagit, får jag i underdånighet hemställa,

att Eders Kongl. Maj:t måtte af Riksdagen för år 1887 äska de anslag under tredje hufvudtiteln, som finnas intagna i kolumnen *b* af den i likhet med hvad föregående år egde rum utarbetade tablå, som torde böra fogas vid denna dags protokoll såsom bilaga A;

att de ordinarie anslagen måtte föreslås att utgå mot nu gällande redovisningsskyldighet samt med samma rätt till deras användande och under enahanda villkor som hittills;

och att utdrag af protokollen vid föredragning i sammansatt statsråd den 18 nästlidne december och den 9 innevarande månad rörande den för de förenade rikena gemensamma utrikesbudgeten måtte såsom bilagor B. och C. åtfölja protokollet öfver denna föredragning.

Jemlikt öfrige statsrådsledamöters tillstyrkande

behagade Hans Maj:t Konungen, med gillande af det föredragna förslaget till riksstatens tredje hufvudtitel för år 1887 samt af hvad Herr Ministern för utrikes ärendena i öfrigt hemställt och föreslagit, befalla, att afskrift af detta protokoll skulle till finansdepartementet öfverlemnas för att tjena till ledning vid författandet af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof.

in fidem

C. E. von Geijer.

Bil. A.

					Riksstaten 1886.	Förslag till Riksstat 1887.	Norges andel i utrikes- budgeten 1887.	Sveriges och Norges ge- mensamma utrikes bud- get 1887.
Ordinarie anslag.					a kronor.	b kronor.	c kronor.	d (b + c) kronor.
<i>Kabinettskassans utgifter.</i>								
1	Departementschefen, Ministern för ut- rikes ärendena.....				24,000	24,000	—	24,000
2	Utrikesdepartementet				27,495	27,495	11,455	38,950
3	Ministerstaten				345,000	345,000	143,750	488,750
4	Militärattachéer				8,400	8,400	3,600	12,000
5	Skrifmaterialier, expenser och extra ut- gifter.....				42,905	45,955	29,045	75,000
Säger					447,800	450,850	187,850	638,700
<i>Konsulskassans utgifter.</i>								
6	Utrikesdepartementet				10,000	10,000	7,500	17,500
7	Konsulsstaten				132,650	132,770	99,580	232,350
8	Skrifmaterialier, expenser och extra ut- gifter.....				17,350	17,230	12,920	30,150
Säger					160,000	160,000	120,000	280,000
Summa						610,850	307,850	918,700
<i>Utgifter som bestridas af svenska statsverket allena.</i>								
	Underhåll af svenska kronans egendom i Konstantinopel				4,200	—		
9	Svenska kyrkan i Paris.....				1,800	3,500		
Säger					6,000	3,500		
Summa					613,800	614,350		
Extra anslag.								
10	För fortsatt utgifvande af »Sveriges Traktater»				4,500	4,500		
11	För anställande af kommersiella atta- chéer.....				—	20,000		
Säger					4,500	24,500		
Summa					618,300	638,850		

A n m ä r k n i n g a r.

- 1 { Till kabinetskassans utgifter bidrager Sverige med $\frac{12}{17}$ och Norge med $\frac{5}{17}$. Anslagen till ministerstaten och militärattachéer äfvensom till skrifmaterialier, expenser och extra utgifter må användas utan hinder af deras fördelning å särskilda utgiftstitlar eller inskränkning till något visst år.
- 1 { Sverige bestrider allena löneanslaget till departementschefen, men för vinnande af ofvan angifna proportion mellan slutsumman för Sveriges andel och slutsumman för Norges andel i kabinetskassans utgifter är Norges bidrag till anslagsrubriken 5 beräknadt högre än proportionen.
- 5 { Förhöjningen i svenska riksstaten från 1886 till 1887 betingas deraf, att ehuru slutsumman af Sveriges andel i kabinetskassans utgifter bör förhålla sig till slutsumman af Norges bidrag som 12 : 5, Sveriges bidrag under några år utgått med 3,050 kr. mindre än proportionen. (Jfr härom: K. M. Prop. N:o 1 om statsverket 1883, bilagan: Tredje Hufvudtiteln, sid. 21 och 22, K. M. Prop. N:o 1 om statsverket 1884, bilagan: Tredje Hufvudtiteln, sid. 23 samt K. M. Prop. N:o 1 om statsverket 1885, bilagan: Tredje Hufvudtiteln, sid. 5; äfvensom sid. 2 här ofvan. Hvad angår behovet af hela det gemensamma anslagsbeloppet, 75,000 kr., för expenser, se K. M. Prop. N:o 1 om statsverket 1881, bilagan: Tredje Hufvudtiteln, sid. 3—5.)
- { Till en del af konsulskassans utgifter påräknas de vid de lönade konsulaten inflytande konsulatavgifterna utaf svenska och norska fartyg (ang. beräkningen af dessa, se sid. 13 o. 16 här nedan). Resten af utgifterna bestrides af statsanslag, till hvilka Sverige bidrager med $\frac{4}{7}$ och Norge med $\frac{3}{7}$. Anslagen under konsulskassan må fritt användas, allenast med den inskränkning lönestaten för utrikesdepartementet betingar.
- 7 { Hela utgiften för konsulsstaten 1887 utgör 467,850 kr. (se sid. 17, rad 12 uppfifrån), men då inkomsten af konsulatafgiften 1887 beräknas till 235,500, utföres här i kolumnen *d* endast skilnaden 232,350 kr.
- 8 { Beräkningen för 1886 af det gemensamma anslaget (*d*) var 30,350 kr. Minskningen för 1887 har tillkommit för vinnande af samma med 7 jemnt delbara slutsumma — 280,000 kr. — för statsanslagen till konsulskassan, hvilken under en följd af år varit beviljad.

9 I afseende å ökningen af detta anslag, se sid. 2 och 3 här ofvan.

11 Om detta anslag, se sid. 5—7 här ofvan.

Bil. B.

*Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i sammansatt statsråd å Stockholms
slott den 18 december 1885.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve EHRENSVÄRD,
Hans Excellens Norske Herr Statsministern RICHTER,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM,
BLIX,
ARCTANDER.

1:o.

Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena anhöll i underdånighet att nu få föredraga det förslag till de förenade rikenas gemensamma utrikesbudget för 1887, som borde för näst sammanträdande Riksdag och Storting framläggas, och yttrade:

Under den korta tid, jag förestått utrikesdepartementet, har jag väl funnit, att under de 27 år, jag icke tillhört departementet, ärendenas såväl antal som omfång i högst betydlig mån tillvuxit, men anser mig icke därför berättigad att ännu yttra mig hvarken i fråga om möjligen behöflig tillökning i arbetskrafter eller förändring i organisationen eller arbetssättet — frågor, hvilka alltid kräfva försigtighet och framförallt en sakkännedom, äfven beträffande detaljer, som det icke rimligtvis kan begäras af mig.

Det förslag, som jag nu framlägger inför Eders Kongl. Maj:t, är därför, hvad *kabinettskassans* utgifter angår, lika med det som af min företrädare framlades nästlidne år, och omfattar alltså:

ministern för utrikes ärendena	24,000	kronor,
utrikesdepartementet	38,950	»
ministerstaten	488,750	»
militärattachéer	12,000	»
skrifmaterialier, expenser och extra utgifter	75,000	»

eller tillsammans 638,700 kronor.

Deraf skulle, enligt vedertagen proportion, $\frac{12}{17}$ utgå af svenska statsverket med 450,850 kronor och $\frac{5}{17}$ af norska statsverket med 187,850 kronor.

Hvad åter beträffar de utgifter, som bestridas af *konsulskassan*, lära de — med undantag af bidraget derifrån till utrikesdepartementet 17,500 kronor, deruti ingen ändring ifrågasättes — desto mindre kunna förblifva oförändrade, som beslut af Eders Kongl. Maj:t under innevarande år redan blifvit meddelade, hvilka föranleda ändringar i beräkningarne för 1887, hvartill kommer att utredning föreligger om lönebehof, hvilka torde böra tillgodoses i den mån tillgångar till deras bestridande kunna beredas utan förhöjning i hittills utgående statsanslag till konsulskassan.

Konsulsstaten för år 1886 beräknades, enligt hvad framgår af statsrådsprotokollen den 19 december 1884 och 12 januari innevarande år, till 450,650 kronor, fördelade i

a) löner och arfvoden	319,200	kronor,
b) anslag till kontorskostnader mot redovisning	49,500	»
c) anslag till kontorskostnader utan redovisning	60,000	»
d) pensioner	21,950	»

tillsammans 450,650 kronor.

De förändringar, som föranledas häruti genom under året fattade beslut, äro följande:

Genom nådigt beslut den 12 januari blef det olönade konsulatet i Bordeaux indraget och dess distrikt, med undantag af en hamn, som tilldelades konsulatet i Nantes, förlagdt under generalkonsulatet i Håvre, i sammanhang hvarmed i Bordeaux upprättades ett lönadtt vicekonsulat. Lönen för innehafvaren bestämdes till 6,000 och anslaget till kontorskostnader, hvilket skall utgå utan redovisning, till 2,000 kronor.

Den 31 juli indrogs den med 5,000 kronor lönade kontoristbefattningen i Cardiff, men beslöts i dess ställe upprättande derstädes af ett lönadtt vicekonsulat, hvars innehafvare skall ega att uppbära i lön 8,000 kronor samt i anslag till kontorskostnader utan redovisning 4,000 kronor. Den härigenom tillkomna ökade utgift för konsulskassan motväges emellertid till allra största delen af en ökning i inkomst utaf konsulatavgifter, enär den hälft af dessa, som förut uppburits af den olönade vicekonsuln, numera tillfaller konsulskassan och ingår i den uppbörd, som redovisas af generalkonsulatet i London.

Enligt min företrädares yttrande vid underdånig föredragning den 30 sistl. december borde med framställning om upprättandet af en lönad vicekonsulsbefattning i Newyork

anstå, till dess härför nödiga medel kunde beredas inom beloppet af konsulskassans nuvarande tillgångar. Detta är nu möjligt, hvarför jag i beräkningen för 1887 upptagit ett belopp af 6,000 kronor för sådant ändamål.

Ökning tillkommer dessutom för att bereda nuvarande vicekonsulerna i Håvre och Liverpool ålderstillägg, som under stadgade villkor tillkomma dem från och med ingången af 1887. Minskning inträder åter derigenom, att dels det ålderstillägg förre vicekonsuln i London uppburit, nu bortfallit, sedan han under året befordrats till konsul i Bilbao, och dels den ersättning för bostad, som nu utgår för hamnmästaren i Konstantinopel, kan bortfalla, då till följd af förändrade anordningar bostadslägenhet torde kunna inom kort beredas honom inom svenska kronans egendom i Pera.

En öfverflyttning slutligen af anslaget till kontorskostnader i Shanghai från rubriken b. till rubriken c., hvilken jag föreslår i sammanhang med en ny organisation af der- varande konsulat, om hvilken Eders Kongl. Maj:t framdeles lär vilja fatta beslut, har icke något inflytande på konsulsstatens slutsumma.

I afseende å pensioner har i beräkningen tagits hänsyn dels till redan inträdda ändringar till följd af timade dödsfall samt en beviljad ny pension, dels till behovet af pension för generalkonsuln i Archangel, som ingifvit underdånig ansökan om afsked. Pensioner hafva sålunda upphört att utgå för f. generalkonsulerna Willerding (4,000 kr.) och Rouget de St Hermine (4,000 kr.) samt f. konsulu Fleischer (3,600 kr.), äfvensom f. general- konsuln Hahrs enka (800 kr.), men tillkommit för generalkonsul Hegardts enka (800 kr.) och beräknats för generalkonsul Bodom (4,000 kr.) Minskningen utgör sålunda 12,400 och ökningen 4,800 kronor — i det hela sålunda minskning i pensionsstaten 7,600 kronor.

Till skrifmaterialier, expenser och extra utgifter finnes i beräkningarne för 1886 under konsulskassan upptaget ett belopp af 30,350 kronor, fördelade i tre rubriker. Med bibehållande af slutsumman för denna utgiftstitel, minskad med 200 kronor allenast för vinnande af rund slutsumma för konsulskassans samtliga utgifter, har jag i fördelningen ansett mig böra taga hänsyn dertill, att senaste årens erfarenhet visat ökad behof af bokförings- och skrifbiträde, som naturligen betingas af den alltjemt stigande uppbörden af konsulatafgifter, medan för diverse utgifter, fränsedt den af mera tillfälliga omständigheter betingade ökningen under de senaste åren, torde kunna beräknas något lägre belopp än förut. Dessa förhållanden utjemna sålunda hvarandra.

Konsulskassans utgifter år 1887 skulle alltså omfatta:

Utrikesdepartementet.....	17,500: —
Konsulsstaten.....	463,850: —
Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter.....	30,150: —
eller tillsammans 511,500: —	

Konsulskassans inkomst af konsulatafgifter har för 1886 beräknats till 218,500 kronor, enligt följande uppställning:

Afgifter från Antwerpens	distrikt		kronor	11,500: —
» » Barcelonas	»		»	7,000: —
» » Bilbaos	»		»	2,500: —
» » Håvres	»		»	18,000: —
» » Helsingfors	»		»	7,000: —
» » Köpenhamns	»		»	25,000: —
» » Leiths	»		»	15,000: —
» » Lissabons	»		»	6,000: —
» » Londons	»		»	107,000: —
» » Lybecks	»		»	8,500: —
» » Rigas	»		»	8,000: —
» » Rio de Janeiros	»		»	3,000: —
Summa kronor				218,500: —

Med hänsyn dertill att Håvres distrikt blifvit utvidgadt att omfatta Bordeaux jemte derunder förr lydande vicekonsulat utom ett, borde inkomsten från det sålunda utvidgade distriktet hafva kunnat anslås till omkring 7,000 kronor högre än i beräkningen för 1886. Föreliggande uppgifter för den äldre delen af Håvres distrikt visa emellertid, att konsulat-afgifterna der varit i jemnt sjunkande under några år. Jag har därför ansett ökningen för hela distriktet icke kunna beräknas till mer än 4,000 kronor. För Londons distrikt kan ökning beräknas till följd af det tillskott i konsulatafgiften, som bör inflyta från Cardiff, äfvensom i öfrigt, hvadan jag anser en stegring af minst 8,000 kronor kunna ställas i utsigt. Äfven för Antwerpens, Leiths och Rio de Janeiros distrikt kunna, jemlikt vederbörande generalkonsulers uppgifter, ökning vara att emotse, beräknad till 500 kronor för det förstnämnda och 1,000 kronor för hvardera af de senare. För Helsingfors och Riga måste deremot af samma skäl beräknas en minskning af respektive 1,000 och 500 kronor.

Med tillämpning häraf har följande beräkning kunnat uppställas för 1887:

Konsulatafgifter från Antwerpens	distrikt		kronor	12,000: —
» » Barcelonas	»		»	7,000: —
» » Bilbaos	»		»	2,500: —
» » Håvres	»		»	22,000: —
» » Helsingfors	»		»	6,000: —
» » Köpenhamns	»		»	25,000: —
» » Leiths	»		»	16,000: —
» » Lissabons	»		»	6,000: —
» » Londons	»		»	115,000: —
» » Lybecks	»		»	8,500: —
» » Rigas	»		»	7,500: —
» » Rio de Janeiros	»		»	4,000: —
Summa kronor				231,500: —

hvaraf med ledning af 1884 års siffror i runda tal 81,500 kronor eller 35,3 % antagas belöpa på svenska och 149,500 kronor eller 64,7 % på norska fartyg.

Om härtill läggas statsbidrag till samma belopp, hvarmed dessa under en följd af år utgått och jemväl för 1886 blifvit beviljade, nämligen 160,000 från Sverige och 120,000 från Norge eller tillsammans kronor 280,000: —

skulle konsulskassans inkomster komma att utgöra i det hela kronor 511,500: —

Härmed skulle de beräknade utgifterna vara betäckta, och vågar jag tro, att den ovissa delen af inkomsterna — konsulatafgifterna — blifvit med all nödig försigtighet beräknade.

En sammanställning af beräkningarne för 1886 och 1887 skulle hafva följande utseende:

<i>Inkomster:</i>		1886.	1887.	Ökning.	Minskning.
Statsverkens bidrag		280,000: —	280,000: —	—	—
Konsulatafgifter, förslagsvis		218,500: —	231,500: —	13,000: —	—
Summa kronor		498,500: —	511,500: —	13,000: —	—
<i>Utgifter:</i>					
1. Utrikesdepartementet		17,500: —	17,500: —	—	—
2. Konsulsstaten:					
a) löner och arfvoden		319,200: —	334,000: —	21,000: —	6,200: —
b) anslag till kontorskostnader mot redovisning		49,500: —	45,500: —	—	4,000: —
c) anslag till kontorskostnader utan redovisning		60,000: —	70,000: —	10,000: —	—
d) pensioner		21,950: —	14,350: —	—	7,600: —
3. Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter		30,350: —	30,150: —	—	200: —
Summa kronor		498,500: —	511,500: —	31,000: —	18,000: —
				alltså ökning 13,000: —	

De summor, som för tillfälliga och oförutsedda utgifter samt till betäckande af möjligen bristande inkomster skulle behöfva begäras af Stortinget, anser jag böra i likhet med föregående år beräknas till 12,000 kronor för kabinettskassan och 24,000 kronor för konsulskassan. För Sveriges del lärer Eders Kongl. Maj:t vilja af Riksdagen begära samma dispositionsrätt öfver uppkommande besparingar, som hittills varit medgifven.

Jag hemställer i underdånighet, det Eders Kongl. Maj:t behagade öfver de af mig uppgjorda förslag och beräkningar infordra Kongl. Norska Regeringens betänkande.

Till denna af det sammansatta statsrådets öfriga ledamöter tillstyrkta hemställan behagade Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall.

ex protocollo
C. E. von Geijer.

Bil. C.

*Utdrag af protokollet öfver utrikesdepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i sammansatt statsråd å Stockholms
slott den 9 Januari 1886.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve EHRENSVÄRD,
Hans Excellens Norske Herr Statsministern RICHTER,
Statsråden LOVÉN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM,
BLIX,
ARCTANDER.

3:o.

Derefter föredrog Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena förslaget till de förenade rikenas gemensamma utrikesbudget för 1887, samt Kongl. Norska Regeringens den 31 nästlidne december deröfver afgifna underdåniga betänkande.

Herr Ministern anförde:

Hvad Kongl. Norska Regeringen erinrat föranleder icke någon annan ändring änden, som blifver en omedelbar följd af Eders Kongl. Maj:ts nyss fattade beslut rörande framtida reglering af generalkonsulatet i Archangel. Enligt detta beslut kommer generalkonsulns lön att utgöra 12,000, i stället för hittills anvisade 8,000 kronor, samt anslaget till kontorskostnader, 2,000 kronor, att utgå mot redovisning i stället för att oafkortadt ställas till generalkonsulns förfogande, hvaremot de af honom hittills uppburna

konsulatafgifter af svenska och norska fartyg skola tillfalla konsulskassan. Kassans inkomster af sådana afgifter böra till följd häraf höjas med 2,500 kronor från Archangels distrikt. För vinnande af jemvigt mellan inkomster och utgifter erfordras då ytterligare 1,500 kronor. Något ökadt anslag torde icke härför vara erforderligt, utan anser jag att med stöd af föreliggande uppgifter beräkningen af inkomster från Londons distrikt kan höjas med detta belopp.

Derest Eders Kongl. Maj:t gillar en sådan anordning, får jag nu i underdånighet föreslå, att Eders Kongl. Maj:t måtte med gillande af de sålunda ändrade beräkningarne, hvilka böra denna dags protokoll biläggas, besluta att af Riksdagen och Storthinget begära de för utgifternas bestridande nödiga anslag att utgå efter den för de förenade rikenas bidrag till sådana utgifter hittills tillämpade proportion såväl för kabinettsskassan som för konsulskassan.

Med hänsyn såväl till de för Sverige och Norge olika statsregleringsperioderna som till den olika dispositionsrätt öfver besparingar å ifrågavarande anslag, hvilken i de båda rikena under senare år varit bestämd, får jag slutligen föreslå,

att af Riksdagen måtte för år 1887 begäras 450,850 kronor till kabinettsskassan och 160,000 kronor till konsulskassan att utgå emot nu gällande redovisningsskyldighet samt med samma rätt till anslagens användande och under enahanda vilkor som hittils,

och att af Storthinget måtte för budgetterminen 1 juli 1886—30 juni 1887 äskas 187,850 kronor till kabinettsskassan och 120,000 kronor till konsulskassan förutom hvad i konsulatafgifter af norska fartyg kan komma att under samma period inflyta, äfvensom derutöfver ett anslag för tillfälliga eller oförutsedda utgifter af 36,000 kronor, hvaraf 12,000 kronor för kabinettsskassan och 24,000 kronor för konsulskassan.

Uti hvad Herr Ministern för utrikes ärendena sålunda hemställt och föreslagit, för-
enade sig det sammansatta statsrådets öfriga ledamöter,

och behagade Hans Maj:t Konungen detsamma i nåder gilla
och bifalla.

ex protocollo
C. E. von Geijer.

Sveriges och Norges gemensamma utrikesbudget för år 1887.

	Sverige.	Norge.	Tillsammans.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
<i>I. Kabinettskassan:</i>			
1. Ministern för utrikes ärendena	24,000	—	24,000
2. Utrikesdepartementet	27,495	11,455	38,950
3. Ministerstaten	345,000	143,750	488,750
4. Militärattachéer	8,400	3,600	12,000
5. Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter ...	45,955	29,045	75,000
Summa kronor	450,850	187,850	638,700
<i>II. Konsulskassan:</i>			
6. Utrikesdepartementet	10,000	7,500	17,500
7. Konsulsstaten	467,850		
afgår hvad som här af beräknas kunna bestridas af inflytande konsulatafgifter	235,500		
	132,770	99,580*	232,350
8. Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter....	17,230	12,920	30,150
Summa kronor	160,000	120,000	280,000

Beräkning öfver kabinettskassans utgifter för år 1887.

	Kronor.
1. Ministern för utrikes ärendena	24,000
2. Utrikesdepartementet	38,950
3. Ministerstaten:	
<i>a. Traktamenten:</i>	
<i>Beskickningen i Berlin:</i>	
Envoyé Extraordinaire och Ministre	
Plénipotentiaire	48,000
Legationssekreterare	6,000
Transport	54,000
	62,950

Tredje hufvudtiteln.

	Transport	54,000	62,950
<i>Beskickningen i Bryssel och Haag:</i>			
Ministre Plénipotentiaire		20,000	
<i>Beskickningen i Konstantinopel:</i>			
Åtnjuter fri bostad, samt uppbär från konsulskassan 10,000 kr. Uppbär från konsulskassan 2,000 kronor.	Ministre Plénipotentiaire	10,000	
	Drogman	4,000	14,000
<i>Beskickningen i Köpenhamn:</i>			
Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire		36,000	
Legationssekreterare		5,000	41,000
<i>Beskickningen i London:</i>			
Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire		60,000	
Legationssekreterare		8,000	68,000
<i>Beskickningen i Madrid:</i>			
Ministre Plénipotentiaire		20,000	
<i>Beskickningen i Paris:</i>			
Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire		60,000	
Legationssekreterare		8,000	68,000
<i>Beskickningen i S:t Petersburg:</i>			
Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire		60,000	
Legationssekreterare		8,000	68,000
<i>Beskickningen i Rio de Janiero:</i>			
Uppbär såsom generalkonsul 17,000 kr.	Chargé d'Affaires		2,000
<i>Beskickningen i Rom:</i>			
Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire			29,000
<i>Beskickningen i Washington:</i>			
Uppbär såsom generalkonsul 16,000 kr. samt konsulatavgifter.)	Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire	16,000	
	Legationssekreterare	6,000	22,000
	Transport	406,000	62,950

Tredje hufvudtiteln.

19

Transport 406,000

62,950

Beskickningen i Wien:

Envoyé Extraordinaire och Ministre Plénipotentiaire

40,000

Legationssekreterare 6,000 46,000 452,000

b. *Expektanslön* 4,800c. *Pensioner* 31,950 488,7504. *Militärattachéer:*

1 Militärattaché 6,000

1 d:o 6,000 12,000

5. *Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter:*

a. Skrifmaterialier och expenser 24,500

b. Ekiperingspenningar 10,000

c. Hemliga utgifter 14,000

d. Öfriga extra utgifter 26,500 75,000

Summa kronor 638,700

Beräkning öfver konsulskassans inkomster och utgifter för år 1887.

Inkomster:

Kronor.

Svenska statsverkets bidrag 160,000

Norska statsverkets bidrag 120,000

Konsulatafgifter, förslagsvis:

inom Antwerpens konsulsdistrikt 12,000

» Archangels » 2,500

» Barcelonas » 7,000

» Bilbaos » 2,500

» Håvres » 22,000

» Helsingfors » 6,000

» Köpenhamns » 25,000

» Leiths » 16,000

» Lissabons » 6,000

» Londons » 116,500

» Lybecks » 8,500

» Rigas » 7,500

» Rio de Janeiros » 4,000 235,500

Summa kronor 515,500

Utgifter:

		6. Utrikesdepartementet	17,500
		7. Konsulsstaten:	
		<i>a. Löner och arvoden:</i>	
Uppbär konsulatafgifter.	Alexandria,	Generalkonsuln, lön	12,000
	Antwerpen,	» »	13,000
	Archangel,	» »	12,000
	Barcelona,	» »	12,000
	Bilbao,	Konsuln, »	9,000
D:o d:o.	Hamburg,	Generalkonsuln, »	8,000
	Håvre,	» »	14,500
I lönen ingå 2:ne ålderstillägg } af 500 kronor hvardera.		Vicekonsuln, »	5,500
D:o d:o.	Bordeaux,	» »	7,000
	Helsingfors,	Generalkonsuln, »	14,000
Jemför ministerstaten.	Konstantinopel,	Ministre Plénip. »	10,000
D:o d:o.		Drogman, »	2,000
Uppbär konsulatafgifter samt } åtnjuter fri bostad.		Konsulatsekreteraren »	6,000
Åtnjuter fri bostad.		Hamnmästaren, aflöning	4,600
	Köpenhamn,	Generalkonsuln, »	15,000
		Vicekonsuln, »	4,500
Uppbär konsulatafgifter. I lönen } ingå 2:ne ålderstillägg af 500 kr. hvardera.	Helsingör,	» »	4,900
	Leith,	Konsuln, »	16,000
	Lissabon,	Generalkonsuln, »	15,000
	London,	» »	24,000
		Vicekonsuln »	10,000
		Kanslisten, »	6,000
		En kontorist, »	5,000
		» »	4,000
			49,000
	Cardiff,	Vicekonsuln, »	8,000
I lönen ingår ålderstillägg af } 500 kronor.	Liverpool,	» »	9,500
I lönen ingår ålderstillägg af } 500 kronor.	Newcastle,	» »	9,500
	West Hartlepool,	Kontoristen, »	5,000
	Lybeck,	Generalkonsuln, »	12,000
	Newyork,	Vicekonsuln, »	6,000
	Riga,	Konsuln, »	9,000
Jemför ministerstaten.	Rio de Janeiro,	Generalkonsuln, »	17,000
	Shanghai,	» »	12,000
Uppbär konsulatafgifter; jem- } för ministerstaten.	Washington,	» »	16,000
		Transport	338,000
			17,500

Tredje hufvudtiteln.

21

	Transport	338,000	17,500
<i>b. Anslag till kontorskostnader mot redovisningsskyldighet:</i>			
Antwerpen.....	4,500		
Archangel.....	2,000		
Barcelona.....	2,000		
Bilbao.....	2,000		
Håvre.....	4,000		
Helsingfors.....	2,500		
Köpenhamn.....	4,500		
Leith.....	6,000		
Lissabon.....	4,000		
London.....	11,000		
Lybeck.....	2,000		
Riga.....	3,000	47,500	
<i>c. Anslag till kontorskostnader utan redovisningsskyldighet:</i>			
Alexandria.....	6,000		
Alger.....	3,000		
Bordeaux.....	2,000		
Buenos Ayres.....	4,000		
Cardiff.....	4,000		
Dardanellerna.....	500		
Gibraltar.....	2,000		
Hamburg.....	2,000		
Havana.....	3,000		
Japan.....	4,000		
Kiel.....	1,500		
Liverpool.....	5,000		
Marseille.....	1,500		
Montevideo.....	2,000		
Neapel.....	3,000		
Newcastle.....	4,000		
Newyork.....	6,000		
Piræus.....	1,000		
Rio de Janeiro.....	4,000		
Rom.....	3,000		
Shanghai.....	4,000		
Smyrna.....	1,000		
Tanger.....	1,500	68,000	
	Transport	453,500	17,500

Tredje hufvudtiteln.

	Transport	453,500	17,500
d. Pensioner:		<u>14,350</u>	467,850
8. Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter:			
a. Skrifmaterialier och expenser.....		6,000	
b. Konsulernes embetsutgifter.....		16,000	
c. Diverse utgifter.....		<u>8,150</u>	30,150
	Summa Kronor		<u>515,500</u>

Fjerde hufvudtiteln.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms
slott den 11 januari 1886.*

Närvarande:

Hans Excellens, Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens, Herr Ministern för utrikes ärendena, Grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
Friherre TAMM.

Departementschefen, Statsrådet Ryding anhöll i underdånighet, att få underställa Kongl. Maj:ts nådiga pröfning frågan om reglerandet af utgifterna under riksstatens fjerde hufvudtitel för år 1887 och att i sammanhang dermed få föredraga följande till Kongl. Maj:t inkomna framställningar i de delar, som icke förut blifvit inför Kongl. Maj:t anmälda:

generalfälttygmästarens och chefens för artilleriet underdåniga skrifvelse den 9 november 1885 angående arméförvaltningens artilleri-departements behof af statsanslag under år 1887;

generalfälttygmästarens och chefens för artilleriet underdåniga skrifvelse den 18 november 1885 angående uppsättning af fästnings- och positionsartilleri;

generalfälttygmästarens och chefens för artilleriet underdåniga skrifvelse af samma dag angående beredande af medel för svea artilleriregementes skjutöfningar å Marma skjutfält;

generalfälttygmästarens och chefens för artilleriet underdåniga skrifvelse den 4 december 1885 angående inrättande af skjutskolor vid artilleriet;

arméförvaltningens å fortifikationsdepartementet underdåniga skrifvelse den 14 november 1885 angående departementets medelsbehof för år 1887;

chefens för fortifikationen underdåniga skrifvelse den 14 november 1885 angående extra anslag under år 1887 för fortifikationsbehof;

arméförvaltningens å intendentsdepartementet underdåniga skrifvelse den 10 november 1885 i fråga om departementets anslag för år 1887;

arméförvaltningens å civila departementet underdåniga skrifvelse den 4 december 1885 angående behofven under år 1887 å de under departementets förvaltning ställda anslag;

arméförvaltningens å artilleri-, intendents- och civila departementen särskilda underdåniga skrivelser den 5, 9 och 11 december 1885 rörande anslagsbehofven i följd af den nya värnpliktslagens tillämpning under år 1887, jemte arméförvaltningens å intendentsdepartementet utlåtande den 19 februari 1884 i fråga om beväringssmanskapets marschaflöning; samt

chefens för generalstabens topografiska afdelning underdåniga skrifvelse den 27 november 1885 angående behofvet af medel för de topografiska arbetena under år 1887.

Föredraganden anförde härefter beträffande de

Ordinarie anslagen:

Departementschefen.

[1.]

Angående medel till tjänstehästar åt chefen för landtförsvarsdepartementet efter nuvarande departementschefens afgång.

Med denna benämning finnes under fjerde hufvudtiteln uppfördt för chefen för landtförsvarsdepartementet, liksom under vederbörande hufvudtitlar för cheferne för de öfriga statsdepartementen, ett aflöningsanslag å 17,000 kronor.

För den tid, hvarunder jag må komma att kvarstå såsom chef för landtförsvarsdepartementet, ifrågasätter jag af lätt insedda skäl icke någon förändring i det hänseende, jag nu går att omförmåla, men för

att göra en rättelse möjlig i framtiden har jag ansett mig böra anmäla att, då chefen för landtförvarsdepartementet skall, närmast Konungen, vara befälhafvare för armén, det måste anses såsom en brist, att medel till underhåll af tjenstehästar icke finnas för honom, såsom för underlydande befälhafvare, anvisade. I allmänhet lärer väl den, som bekläder befattningen såsom chef för landtförvarsdepartementet, innehafva på stat sådan tjänst vid armén, för hvilken finnas uppförda medel till remontering och underhåll af tjenstehästar, men dessa medel måste naturligtvis för ändamålet uppbäras och användas af den, som kommanderats att uppehålla tjensten, och tillfalla således icke den ordinarie tjensteinnehafvaren under den tid han är chef för landtförvarsdepartementet.

Jag hemställer derföre, huruvida icke Eders Kongl. Maj:t må finna skäligt föreslå Riksdagen,

att, efter det nuvarande innehafvaren af befattningen såsom chef för landtförvarsdepartementet från samma befattning afgått, må till remontering och underhåll af två tjenstehästar för chefen för landtförvarsdepartementet användas af de å allmänna ordinarie anslag under fjerde hufvudtiteln uppkommande besparingar 1,530 kronor årligen, intilldess medel för ändamålet kunna varda uppförda på ordinarie stat.

Indelta arméns befäls aflöning.

Veterinärstaten. Vid föredragning inför Eders Kongl. Maj:t den 9 januari 1884 af frågan om reglerandet af utgifterna under fjerde hufvudtiteln för det följande året anförde jag, beträffande det sätt, hvar på hästsjukvården vid kavalleriet är ordnad, hurusom en förändrad och till förbättring ledande anordning härutinnan är af förhållandena högeligen påkallad och att dess utförande skulle på samma gång lända till någon besparing i statsverkets nuvarande kostnader för denna sjukvård.

Under det nemligen sjukvården för de artilleriet tilldelade hästar besörjes vid hvarje af de tre artilleriregementena af 1 regements- och 1 bataljonsveterinär, upptaga gällande stater för kavalleriet, förutom 1 regementsveterinär vid hvarje regemente eller corps, tillsammans icke mindre än 47 sqvadronshästläkare, eller 1 för hvarje sqvadron. Ett

[2.]

Förändringar
i veterinär-
staten. An-
slagssumman
oförändrad.

större antal af dessa 47 sqvadronshästläkarebefattningar är dock alltjemt i brist på kompetente sökande till befattningarne obesatt, och de göromål, som tillhöra de vakanta beställningarne, hafva vid hvarje trupp måst uppehållas af dess öfrige hästläkare mot ersättning från de genom vakanserna disponibla löner. Antalet vakanta sqvadronshästläkarebefattningar uppgick, då jag ofvan angifne dag anmälde detta ärende inför Eders Kongl. Maj:t, till 15, eller således nära en tredjedel af hela antalet, och uttalade jag då den förmodan, att vakansernas antal skulle komma att ökas i mån af de äldre sqvadronshästläkarnes afgang. Hittills hafva vakanserna ökats till 22 stycken.

Beträffande orsakerna till nu berörda förhållanden, det sätt, hvarpå en omorganisation af hästläkarekåren syntes lämpligast kunna ske, samt kostnaderna för veterinärstaten, å ena sidan efter nu gällande bestämmelser och å andra sidan efter de ifrågasatta förändringarna, lemnades af mig tillika fullständig utredning, hvilken jag tillåter mig att nu upprepa.

Enligt de numera och alltsedan år 1849 gällande bestämmelser antagas till sqvadronshästläkare endast examinerade veterinärer. För desse, hvilka icke allenast aflagt maturitetsexamen, utan derefter vid veterinärinstitutet genomgått en kurs under 3 till 4 år, och således måste antagas besitta en ganska god bildning både i allmänhet och i sitt fack, erbjuda dock sqvadronshästläkarebefattningarne med underofficers grad och föga betydliga aflöningsförmåner, enligt hvad vakansernas antal nogsamt utvisar, alltför ringa lockelse. Då nu förhoppning icke finnes att erhålla kompetente personer till besättande af ifrågavarande befattningar, synes redan denna omständighet kräfva förändring i veterinärstatens vid kavalleriet nuvarande sammansättning.

Men härtill kommer äfven att, då ursprungligen vid hvarje sqvadron fanns anställd endast en hofsmed eller hofslagare, af hvilken icke fordrades andra veterinärkunskaper än som meddelades honom af regementshästläkaren, och sqvadronshästläkarne sedermera trädde i hofslagarnes ställe, häraf blifvit en följd, att antalet hästläkare på stat vid svenska armén blifvit, i förhållande till hästarnes antal, större än vid andra arméer. Med afseende härå har också i såväl 1875 som 1878 och 1883 års härordningsförslag iakttagits, att hästläkarnes antal minskats, i det att sqvadronshästläkaretjensterna indragits och för hvarje enhet om 5 sqvadroner beräknats endast 2 hästläkare, nemligen 1 regements- och 1 bataljonshästläkare. För hvarje af de två regementen, skånska husar- och dragonregementena, hvilka innehålla icke min-

dre än 10 skvadroner, skulle följaktligen beräknas 4 hästläkare, hvaraf 1 regements- och 3 bataljonshästläkare.

Sådan indragning af hästläkare vid kavalleriet kan under nuvarande förhållanden desto lättare ske, som ett visst antal af manskapet vid kavalleriregementena årligen kommenderas till genomgående af hofbeslagsskola och derunder, enligt föreskrift i Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 16 november 1883, erhålla undervisning jemväl i skötsel af hästens vanligare åkommor, hvarigenom, vid nedsättning af hästläkarnes antal, åt de återstående beredes lämpliga biträden vid hästsjukvården.

Aflöningen till artilleriets bataljonsveterinärer utgår med 900 kronor i fast lön och dertill dagaflöning à 2 kronor, eller 730 kronor för hela året. Vid *värfvade* kavalleriet borde hästläkarne af motsvarande grad således aflönas på samma sätt. För bataljonsveterinärerne vid det *indelta* kavalleriet skulle aflöningsförmånerna utgöra 900 kronor i lön samt dagaflöning vid vapenöfningarne jemte ådermöten och remonteringar, eller förslagsvis i 60 dagar med 120 kronor. För regementsveterinärerne utgör aflöningen vid artilleriet och värfvade kavalleriet 1,800 kronor i lön tillika med dagaflöning efter 3 kronor, eller 1,095 kronor för året, samt vid indelta kavalleriet 1,800 kronor lön jemte dagaflöning, beräknad för 60 dagars vapenöfningar till 180 kronor.

Dessa aflöningsbelopp för arméns hästläkare måste emellertid anses i och för sig ganska ringa, och det är vid bibehållande af samma belopp oundgängligt, att hästläkarne vid armén beredes utsigt att åtminstone såsom regementsveterinärer, hvilken befattning för desse läkare utgör slutpunkten för befordran, kunna vinna en mera tryggad ekonomisk ställning, så vida det för staten skall blifva möjligt att åt sig förvärfva och bibehålla fullt lämplige och erfarne män till vårdande af den dyrbara materiel, som utgöres af arméns hästar. För sådant ändamål synes lämpligast att, på sätt härordningsförslagen af åren 1875, 1878 och 1883 innehöllo, regementsveterinären tillägges förmånen af ålderstillägg med 1,000 kronor efter 10 års väl vitsordad tjenstgöring i graden, hvilken anordning ock torde blifva för statsverket den billigaste.

Vid förevarande omorganisation af hästläkarekåren anser jag vidare på grund af hästvårdens synnerliga vikt för kavalleriets tjenstbarhet böra iakttagas, att hästläkarne vid detta vapen blifva beridne, för hvilket ändamål nämnde tjenstemän, såsom officerares vederlikar, böra tilldelas vanlig ersättning för 1 tjenstehäst hvardera.

Genomförandet af de sålunda ifrågasatta förbättringar i afseende

å veterinärstaten skulle, på sätt förut blifvit nämndt, ingalunda medföra förhöjning i de nu utgående kostnaderna för hästsjukvården vid armén, utan skulle fastmera, och ehuru härvid medel jemväl borde beräknas till extra hästläkares aflönande, för statsverket uppkomma en i förhållande till hela kostnadssumman icke oväsentlig årlig besparing.

Den nuvarande kostnaden för veterinärstaten är följande:

1	regementsveterinär	vid artilleriet, lön		kr. 1,800: —		
				dagaflöning »	<u>1,095: —</u>	kr. 2,895: —
2	»	»	»		»	5,790: —
2	»	»	värfvade kavalleriet, eller lifgardet			
			till häst och Kronprinsens hus-			
			sarregemente		»	5,790: —

Vid *indelta* kavalleriet, bestående af 6 regementen och corpser:

1	regementsveterinär, lön		kr. 1,800: —		
		dagaflöning för 60 dagar »	<u>180: —</u>	»	1,980: —
5	»			»	9,900: —
1	bataljonsveterinär	vid artilleriet, lön		kr. 900: —	
		dagaflöning »	<u>730: —</u>	»	1,630: —
2	»	»	»		» 3,260: —
1	squadronshästläkare	vid värfvade kavalleriet, lön		»	800: —
9	»	»	»	»	7,200: —
	beklädnad och portion åt desse 10 squadronshästläkare				
	i 365 dagar à 1 krona			»	3,650: —
1	squadronshästläkare	vid <i>indelta</i> kavalleriet, lön	kr. 700: —		
		dagaflöning för 60 dagar »	<u>60: —</u>	»	760: —
36	»	vid d:o		»	27,360: —
	jemte nummerlön och portion.				
	portion under 60 dagars vapenöfningar för sistnämnde				
	37 hästläkare à 60 öre om dagen			»	<u>1,332: —</u>
				S:a	kr. 72,347: —

förutom 37 nummerlöner.

Kostnaden för veterinärstaten blefve efter de ifrågasatta förändringarna följande:

1	regementsveterinär	vid artilleriet, lön.....	kr. 1,800: —		
		dagaflöning »	1,095: —	kr.	2,895: —
2	»	»	»	»	5,790: —
1	»	vid värfvade kavalleriet:			
		lön	kr. 1,800: —		
		dagaflöning	» 1,095: —		
		lönetillägg och fourage- ersättning för 1 tjenste- häst.....	» 765: —	»	3,660: —
1	»			»	3,660: —
1	»	vid indelta kavalleriet:			
		lön	kr. 1,800: —		
		dagaflöning, förslagsvis i 60 dagar.....	» 180: —		
		lönetillägg och fourage- ersättning för 1 tjenste- häst.....	» 765: —	»	2,745: —
5	»			»	13,725: —
		ålderstillägg med 1,000 kr. efter 10 års tjenstgöring i graden beräknas förslagsvis för omkring halfva an- talet regementsveterinärer, eller för 5 st.		»	5,000: —
1	bataljonsveterinär	vid artilleriet, lön.....	kr. 900: —		
		dagaflöning »	730: —	»	1,630: —
2	»	»	»	»	3,260: —
1	»	vid lifgardet till häst, lön	kr. 900: —		
		dagaflöning »	730: —		
		lönetillägg och fourage- ersättning för 1 tjenste- häst	» 765: —	»	2,395: —
1	»	vid Kronprinsens husarregemente		»	2,395: —
1	»	vid lifregementets dragoncorps, lön	kr. 900: —		
		transport	kr. 900: —	kr.	47,155: —

Fjerde hufvudtiteln.

		transport kr. 900: —	kr. 47,155: —
		dagaflöning, förslagsvis i	
		60 dagar	» 120: —
		lönetillägg och fourage-	
		ersättning för 1 tjenste-	
		häst	» 765: —
1	bataljonsveterinär	vid lifregementets husarcorps	» 1,785: —
1	»	» Smålands husarregemente	» 1,785: —
3	»	» skånska husarregementet (10	
		sqvadroner)	» 5,355: —
3	»	» skånska dragonregementet (10	
		sqvadroner)	» 5,355: —
1	»	» Jemtlands hästjägarecorps	» 1,785: —
5	extra hästläkare, arfvoden à 400 kr.		» 2,000: —
	kostnader för beordrande af extra hästläkare, för hvilka		
	beräknas dagtraktamente efter 4 kr. 50 öre, förslagsvis	»	1,500: —
			Summa kronor 68,505: —

Bataljonsveterinärbefattningarna vid kavalleriet borde, enligt den af mig uttalade mening, tillsättas först i den mån aflöningsmedel för dem efter hand genom afgang bland sqvadronshästläkarne och indragning af sistnämnda tjenester blifva tillgängliga. De löne-medel, som under de särskilda anslagen för indelta arméns befäls aflöning, lifgardet till häst och Kronprinsens husarregemente nu finnas uppförda för kavalleriets hästläkare, syntes mig vid sådant förhållande under öfvergångstiden böra för förändringarnes genomförande ställas till Eders Kongl. Maj:ts förfogande till dess den af samma förändringar betingade slutliga reglering af vederbörande anslag kunde ega rum.

1884 års Riksdag, till hvilken Eders Kongl. Maj:t framställde förslag till omorganisation af arméns veterinärstat i enlighet med de af mig sålunda anförda grunder, förmäde i detta ämne i sin underdåniga skrifvelse den 10 Maj 1884 angående regleringen af utgifterna under fjerde hufvudtiteln, att, ehuru genom den föreslagna omorganisationen några ökade utgifter icke skulle komma att åsamkas statsverket, syntes det likväl, som om de olägenheter, hvilka härrörde af den nuvarande organisationen, icke oundgängligen betingade den föreslagna förändringen, samt att, derest någon sådan borde vidtagas, den snarare kunde gå i den riktning, att de nu gällande och efter Riksdagens förmenande allt för höga kompetensvilkoren för sqvadronshästläkare-

befattningarnes erhållande nedsattes, hvarföre framställningen då icke blef af Riksdagen bifallen.

I anledning häraf behagade Eders Kongl. Maj:t anbefalla medicinalstyrelsen och veterinärinstitutets lärarekollegium att afgifva utlåtande, om och i hvad mån förändring kunde anses böra göras i de för kompetens till sqvadronshästläkarebefattningarne föreskrifna villkor, men hafva begge dessa embetsmyndigheter i sina underdåniga utlåtanden i ämnet af den 1 Augusti och den 17 Oktober 1884 bestämdt afstyrkt nedsättning i nämnda kompetensvillkor.

Såsom skäl för afstyrkandet har anförts, bland annat, att enligt gällande bestämmelser och då regementsveterinären vid ett regemente med 600—1,000 hästar ej medhinner all hästsjukvården, sqvadronshästläkarne hafva att vid kommenderingar dagligen besigtiga hästarne samt jemväl måste sköta dem vid påkommande sjukdomar och skador, hvarjemte sqvadronshästläkarne vid vissa tillfällen skola i underbefäls-skolorna kostnadsfritt meddela undervisning i hästkännedom och hofbeslagslära; att fullgörandet af dessa skyldigheter erfordrar kunskaper, som kunna påräknas endast hos veterinärer med fullständig utbildning i sitt yrke, hvarföre åt veterinärer med lägre kunskaper, hvilka ej kunde antagas ega nödig skicklighet och säkerhet i yrkets utöfning, ej heller borde anförtros ett så dyrbart materiel som kavalleriets hästar; samt att det för öfrigt tillkommer sqvadronshästläkarne, då ej deras tjänstgöring vid regementet tages i anspråk, att vid utbrott af smittosamma sjukdomar bland husdjuren utföra sådana viktiga tjänsteförrättningar, som *endast af de fullt utbildade och legitimerade veterinärerne få verkställas*. Att veterinärer med lägre kunskapsmätt, än hvad som för närvarande erfordras, kunde antagas till tjänsteverksamhet af den beskaffenhet, som här ofvan blifvit omförmäld, skulle enligt embetsmyndigheternas åsigt med all säkerhet medföra olägenheter af många slag och innebära ett otidsenligt tillbakagående från nuvarande förhållanden till skada såväl för hästsjukvården och undervisningen deri som för husdjurssjukvården i allmänhet. Med afseende å hvad medicinalstyrelsen samt veterinärinstitutets lärarekollegium anført, aktade Eders Kongl. Maj:t ock den 31 Oktober 1884 skäligt besluta att icke för närvarande förordna om nedsättning i de för kompetens till sqvadronshästläkarebefattningarne stadgade villkor.

Särskildt har medicinalstyrelsen erinrat, hurusom, vid jemförelse af antalet läkare för personalen och för hästarne, det visar sig att, under det för personalen vid ett stort kavalleriregemente finnas anstälde 1 regements- och 2 bataljonsläkare, så skulle för hästsjukvården

vid hvarterdera af de större skånska kavalleriregementena enligt stat finnas icke mindre än 11 läkare, nemligen 1 regementsveterinär och 10 sqvadronshästläkare, ett förhållande som utan tvifvel borde ändras sedan numera skoningen kunde verkställas af det vid hofbeslagsskolorna i Stockholm och vid Alnarp särskildt utbildade manskap.

Att så många sqvadronshästläkarebefattningar sedan många år äro vakanta, hafva embetsmyndigheterna ansett bero, icke på någon brist på veterinärläkare med kompetens till dessa tjänster, utan på de ringa aflöningsförmånerna i förening med den omständighet att sqvadronshästläkarne innehafva endast underofficerares tjänstegrad, hvilket gjorde att befattningarne ej i något afseende kunde vara lockande för personer, som efter aflagd maturitetsexamen och genomgången fullständig lärokurs i specialfacket, med skäl syntes kunna påräkna en bättre ställning.

Hvad sålunda ytterligare förekommit i detta ärende manar mig vid den alltjemt fortgående tillväxten i vakansernas redan förut stora antal att åter upptaga det förut framställda och af Eders Kongl. Maj:t gillade förslaget till åstadkommande af en förbättrad organisation af veterinärstaten vid armén; och jag hemställer derföre, det Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen,

att efter 1886 års utgång de 47 sqvadronshästläkaretjänsterna vid kavalleriet, i mån af inträffande ledigheter, må indragas samt i stället, och allt efter det medel genom dessa tjänsters indragning blifva för ändamålet tillgängliga, vid kavalleriet inrättas 12 bataljonsveterinärbefattningar med den här förut angifna fördelning å kavalleriets regementen och corpser, jemte det 5 extra hästläkare anställas;

att i sammanhang härmed aflöningsförmånerna för hästläkarne vid kavalleriet och artilleriet bestämmas att från och med år 1887 utgå på sätt jag i det föregående likaledes angifvit, dock, hvad häst- och fourageersättning till kavalleriets hästläkare angår, först i den mån Eders Kongl. Maj:t finner de genom ofvanberörda indragningar tillgängliga medel å vederbörande anslag lemna tillgång till dylik ersättning;

samt att, vid bifall härtill, de efter år 1886 ifrågakommande ålderstillägg för regementsveterinärer må utgå från anslaget under fjerde hufvudtiteln till ålderstillägg, äfvensom för öfrigt de medel, hvilka under

anslagen till indelta arméns befäls aflöning, lifgardet till häst och Kronprinsens husarregemente finnas uppförda till hästläkares aflönande, måtte ställas till Eders Kongl. Maj:ts förfogande att, från och med år 1887 och intill dess slutlig reglering af vederbörande anslag kan ega rum, i mån af behof användas till genomförande af de föreslagna förändringarne i veterinärstaten.

Svea lifgarde och Andra lifgardet.

Beträffande lifbeväringssregementet gjorde Rikets Ständer vid 1856—1858 årens riksdag hos Kongl. Maj:t underdånig framställning att officerskåren måtte, i mån af inträffande afgang, indragas eller åtminstone på ett för statsverket mindre kostsamt sätt organiseras. Såsom skäl härför anfördes, hurusom det syntes mindre lämpligt att, för den ringa tjenstgöringen under årliga exercisen med Stockholms stads och läns beväringssmanskap, staten skulle vidkännas kostnader för aflönande af en särskild officerskår, då denna exercis, enligt rikets ständers tanke, borde kunna verkställas af dertill kommenderadt befäl antingen från Uplands och Södermanlands regementen eller från garnisonsregementena i hufvudstaden.

Med afseende å denna Rikets Ständers framställning, blef af Kongl. Maj:t till en början förordnad att tills vidare hvarken den lediga chefsplatsen vid regementet skulle tillsättas eller nya officerare der antagas; hvarjemte och då hvarken Uplands och Södermanlands regementen eller öfriga indelta regementen kunde aflåta befäl för ifrågakomna beväringsexercis, Kongl. Maj:t beslöt, att det beväringssområde, som förut varit anslaget till lifbeväringssregementet, skulle fördelas på lifgardessregementena till fot.

Under dessa förhållanden och då sistnämnda regementens befälspersonal, som icke kunde befrias från sin tjenstgöring i öfrigt, var otillräcklig för att kunna äfven besörja vapenöfningen med det regementena sålunda tillslagna beväringssmanskap, fann Kongl. Maj:t dock nödigt, att hvartdera af lifgardessregementena till fot, efter hand och i mån af tillgångar på lifbeväringssregementets stat, erhöle tillökning i sitt befäl med 1 tredje major och 4 andre kaptener, för hvilken personal kostnaderna beräknades, efter dåvarande aflöningsförhållanden, uppgå till ett sammanlagdt belopp af 24,480 kronor; och föreslog

[3—4.]

Afhjelpande vid fotgardena af befälsbrist i följd af lifbeväringssregementets indragning.

Kongl. Maj:t fördenskull vid 1859—1860 årens riksdag, att fotgardesregementenas anslag måtte erhålla en motsvarande tillökning, att utgå i mån af blifvande tillgångar på lifbeväningsregementets stat, hvilken då uppgick till 31,911 kronor 50 öre.

Rikets Ständer vid samma riksdag förklarade med anledning häraf och under förmälan, att de ej tilltrrodde sig bedöma lämpligaste sättet att afhjelpa omförmälda behof, att Rikets Ständer, utan att då ingå i pröfning af det i nåder framställda förslaget för anskaffande och underhållande af erforderligt befäl vid vapenöfningarne med Stockholms stads och läns beväringssmanskap, ansåge sig böra till Kongl. Maj:t öfverlemna, att i sådant hänseende vidtaga lämpliga åtgärder, med vilkor att kostnaderna för en förändrad organisation icke måtte öfverstiga det äskade beloppet 24,480 kronor årligen samt att förändringen verkställdes endast i den mån tillgång för utgifterna genom inträffande afgang på lifbeväningsregementets stat kunde beredas.

I följd häraf förordnade Kongl. Maj:t dels den 18 Mars 1862, att af då befintliga tillgångar på lifbeväningsregementets stat skulle bildas fyra andre kaptensbeställningar eller två sådana vid hvartdera af fotgardesregementena, och dels den 28 December 1866, sedan ytterligare medel å nämnda stat blifvit disponibla, att likaledes fyra andre kaptensbeställningar eller två vid hvartdera regementet skulle inrättas; och blef, enligt beslut vid riksdagarne åren 1862—1863 samt 1867, ett belopp af tillsammans 16,000 kronor, motsvarande aflöningsmedlen för de fyra kaptensbeställningarne vid hvartdera gardet, öfverflyttadt från lifbeväningsregementets anslag till aflöningsanslagen för svea lifgarde och andra lifgardet.

Sedan vidare genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 11 December 1874 blifvit förordnad, att en tredje majorsbeställning vid hvartdera fotgardet skulle bildas, samt att till bestridande af den för hvarje af dessa beställningar då bestämda aflöning af 4,240 kronor, skulle tills vidare dels anslås två af de å regementenas stater uppförda andre kaptenslöner, för hvilket ändamål en andre kaptensbeställning vid hvartdera regementet borde under tiden hållas obesatt, dels ock det derutöfver erforderliga belopp, 4,480 kronor, anvisas att utgå från besparingarna å lifbeväningsregementets anslag, så har 1875 års Riksdag uppfört på svea lifgardes och andra lifgardets stater lön för en tredje major vid hvartdera regementet, i sammanhang hvarmed anslaget till lifbeväningsregementet, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag, nedsattes med nämnda 4,480 kronor till 11,431 kronor 50 öre, hvaremot Riksdagen, under åberopande att förslag till ny härordning

då förelåg, ansåg sig i de för Riksdagen framlagda förslagsstater för fotgardena, hvilka stater upptogo aflöning för fyra andre kaptener vid hvartdera fotgardet, böra göra den ändring, att aflöning uppfördes för endast tre sådane officerare vid hvarje af dessa regementen.

Sålunda har den vid 1859—1860 årens riksdag framlagda plan att afhjelpa den vid lifbeväringens regementets indragning uppkommande brist på befäl genom inrättande af 1 tredje majors- och 4 andre kaptensbeställningar vid hvartdera gardet hittills blifvit genomförd endast i den mån, att vid hvartdera gardet tillkommit 1 majors- och 3 kaptensbeställningar, för hvilket ändamål tillsammans 20,480 kronor efter hand öfverförts från lifbeväringens stat.

Enligt det ofvan anförda beslutet vid riksdagen 1859—1860, skulle Eders Kongl. Maj:t, till afhjelpande af den befälsbrist, som efter nämnda åtgärder ännu qvarstår, ega i mån af tillgångar på lifbeväringens regementets stat disponera ytterligare 4,000 kronor, motsvarande hvad som då erfordrades till beredande af aflöning åt 1 andre kapten vid hvartdera gardet.

Då likväl numera, efter 1875 års lönereglering, aflöningen till kapten af andra klassen vid värfvadts regemente utgår med 2,895 kronor, hvaraf 1,800 kronor fast lön och 1,095 kronor dagaflöning, erfordras för de två kaptensbeställningarne tillsammans 5,790 kronor eller 1,790 kronor mera än som beräknades vid 1859—1860 årens riksdag på grund af dåvarande aflöningsförhållanden.

Deremot kan från svea lifgardes stat afföras den i samma stat upptagna lön till en mönsterskrifvare 450 kronor, hvilken lön bör indragas sedan tjenstens innehafvare numera afgått.

I följd häraf komme behofvet af medel att inskränka sig till 5,340 kronor från lifbeväringens anslag.

Af lifbeväringens i gällande riksstat uppförda anslag, 11,432 kronor, tages för närvarande i anspråk för detta regemente endast 3,571 kronor, och har Eders Kongl. Maj:t den 18 sistlidne December beslutat att, för beredande af tillfälle till lifbeväringens regementets slutliga indragning, föreslå Riksdagen att på allmänna indragningsstaten öfverflytta den fåtaliga vid regementet ännu qvarstående personalen, med anledning hvaraf jag ock har för afsigt att här nedan ifrågasätta att lifbeväringens regementets anslag ur riksstaten för år 1887 *fullständigt* utslutes.

Såsom vilkor därför läres dock vara nödvändigt, att åtgärd nu vidtages för fyllande af ifrågakomna vid fotgardena befintliga befälsbrist, hvilken man redan år 1859 förutsåg skola uppstå och hvilken

under de senare åren blifvit synnerligen känbar i mån af den hastigt fortgående tillväxten af beväringssmanskaps antal vid gardesregementena.

Jag hemställer derföre, det Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen

<i>att</i> under anslaget till svea lifgarde, med anledning af lifbeväringssregementets indragning, uppföres aflöning för 1 kapten af andra klassen med 2,895 kronor, men att deremot från anslaget afföres en mönsterskrifvarelön med 450 kronor, samt att i följd häraf anslaget, som nu utgör		kronor 162,629: —
höjes med	»	2,445: —
till		kronor 165,074: —
<i>samt att</i> anslaget till andra lifgardet, ...		
för beredande af aflöning till 1 kapten af andra klassen höjes med	»	2,895: —
till		kronor 164,489: —

Artilleriet.

[5.]

Nedsättning
i anslaget till
fältartilleriet.

Af generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet har framställts förslag, för hvilket jag här nedan torde få närmare redogöra, till inrättande af artilleriskjutskolor för befälets och underbefälets vid artilleriet utbildning i skjutkonsten.

Vid bifall till berörda förslag och då kostnaderna för artilleriskjutskolorna skulle bestridas från ett särskildt anslag till detta ändamål, komme följande två, under anslaget till artilleriet nu uppförda poster att ej vidare blifva behöfliga, nemligen: till artilleribefälets skjutöfningar 5,000 kronor och till artilleriunderofficerares gemensamma skjutöfningar 2,500 kronor, eller tillsammans 7,500 kronor.

Sedan svea artilleriregementes skjutöfningar och åtskilliga andra i samband dermed stående öfningar numera måst förläggas till Marma skjutfält, beläget på ett afstånd från hufvudstaden af 147 km., hafva deremot, på sätt generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet i sin underdåniga skrifvelse den 18 november 1885 andragit, medel blifvit af nöden till bestridande af transportkostnader, traktamentsersättningar med flera utgifter för dessa öfningar, på samma sätt som för göta

artilleriregementes till Tånga hed förlagda öfningar är i detta regementes stat uppfördt ett årligt anslag af 3,500 kronor, utöfver hvilket belopp de senare åren ett anvisadt särskildt tillskott, belöpande sig i medeltal till 2,700 kronor, måst tagas i anspråk, så att sammanlagda kostnaden vid göta artilleriregemente uppgått till 6,200 kronor.

För svea artilleriregemente har chefen för artilleriet ansett anslagsbehofvet för ifrågavarande ändamål, tills vidare och innan öfningarne erhållit större utsträckning, kunna begränsas till 5,100 kronor.

Afräknas dessa 5,100 kronor från det belopp af 7,500 kronor, som vid uppförande af anslag till artilleriskjutskolor blifver obehöfligt, skulle derefter återstå 2,400 kronor, att afföras från anslaget till artilleriet.

Jag hemställer fördenskull, det Eders Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen,

att anslaget till artilleriet, under vilkor af bifall till förslaget om uppförande i riksstaten af särskildt anslag till artilleriskjutskolor, nedsättes från dess nuvarande belopp, ...	kronor 1,091,966: —
med	» 2,400: —
till	kronor 1,089,566: —

och torde det nu förevarande anslaget, derest, på sätt jag ernar föreslå, anslag uppföras till fästnings- och positionsartilleri, böra benämnas »fältartilleriet».

Fästningsartilleribataljon å Vaxholm Oskar Fredriksborg.

Såväl till 1884 års, som till 1885 års Riksdag har Eders Kongl. Maj:t framställt förslag till organiserande af ett särskildt fästnings- och positionsartilleri i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den plan, som i sådant afseende blifvit af generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet framlagd; och har generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet i sin underdåniga skrifvelse den 18 november 1885 erinrat, att denna fråga är för landets försvar af den stora vikt och betydelse, att på grund deraf nämnda förslag, hvilka ännu icke ens till någon del blifvit af Riksdagen bifallna, borde ånyo underställas Riksdagens ompröfning.

Hänvisande till de skäl, som förut vid flera tillfällen blifvit anförda till ådagaläggande af nödvändigheten att i Sverige, såsom i de flesta

[6.]
Organisation
af en fäst-
ningsartilleri-
bataljon å
Vaxholm
Oskar Fre-
driksborg.

andra länder redan skett, gifva åt fästnings- och positionsartilleriet en efter landets behof afpassad, från fältartilleriet skild organisation, har generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet ytterligare velat fästa uppmärksamheten derå, att bristen i den nuvarande organisationen uti ifrågavarande hänseende är så stor, att genom den obetydliga kommandering af omkring 100 man från de å Karlsborg förlagda fästningskompanierna till befästningarna å Gotland, hvilken kommandering under de politiska förvecklingarna sistlidne vår egde rum, Karlsborg faktiskt blef helt och hållet blottadt på fästningsartilleritrupper, enär vid fästningskompanierna derstädes, utom ett par personer af befälet, återstodo endast några få, dels oexercerade rekryter och dels sjuke, af manskapet. Men härtill komme vidare att, derest vid samma tillfälle fästningarna vid Vaxholm Oskar Fredriksborg med tillhörande förskansningar, hvarpå hela försvaret af hufvudstaden från sjösidan hvilat, skolat sättas i försvarbart skick, hade dervarande fästningskompanier på långt när ej varit tillräckliga för ändamålet, och den hjälp, som trupper från annat vapenslag kunnat lemna i och för fästningsartilleriets betjenande, kunde näppeligen tillmätas någon betydelse, då sådana trupper naturligtvis vore helt och hållet främmande för dylika göromål.

För planen till fästnings- och positionsartilleriets organisation redogjorde jag senast vid föredragning inför Eders Kongl. Maj:t den 12 januari 1885 af frågan om regleringen af utgifterna under fjerde hufvudtiteln för år 1886, likasom jag dervid äfven anförde de hufvudsakligaste skälen för uppsättning af ett från fältartilleriet skildt fästnings- och positionsartilleri, nemligen:

att rätta handhafvandet af en dyrbar fästningsartillerimateriel, med ammunition och utredning, kräfver studier och erfarenhet af annan art än som kunna förväntas hos ett från fältartilleriet beordradt, tillfälligt befäl; samt

att vid en mobilisering af armén — hvad ock i sin mån bekräftas af de ofvan anförda erfarenhetsrönen från våren 1885 — hvarken befäl eller manskap finnes att tillgå för att sköta den positionsartillerimateriel, hvartill Riksdagen ända sedan 1877 årligen beviljat större eller mindre anslag.

Planen till fästnings- och positionsartilleriets uppsättning var hufvudsakligen följande:

Med öfverförande till nämnda artilleri af svea och göta artilleriregementens 6 fästningskompanier skulle bildas

1 fästningsartilleribataljon, bestående af 4 kompanier om 100 man och förlagd å Vaxholm Oscar Fredriksborg, samt

1 fästnings- och positionsartilleriregemente med 2 fästnings- och 6 positionskompanier om 100 man samt med förläggning å Karlsborg, hvilket regemente likväl först efter hand skulle uppsättas.

Manskapsstyrkan borde upprätthållas hufvudsakligen enligt de grunder för anskaffningen, som i nådiga propositionen till 1883 års Riksdag angåfvos beträffande härens stamtrupp, samt aflöningsförmånerna för manskapet utgå sålunda: *lega*, högst 80 kronor sammanlagdt för de begge första åren och högst 80 kronor för hvarje följande år, samt *månadslön* 10 kronor för hvarje i tjänstgöring tillbragt månad; beställningsmän skulle erhålla i *arfvoden* per månad, 1:ste konstaplar 15 kronor, 2:dre konstaplar 10 kronor, trumpetare 3 kronor och kompani-handtverkare 10 kronor, allt under tjänstgöring, hvaremot arfvodena eljest utgå med hälften af nämnda belopp; *kommenderingstillägg* för tjänstgöring i högre grad skulle utgå enligt nu gällande bestämmelser, men icke ålders- och examenstillägg, likasom ej särskilda medel till arfvoden åt värfvare beräknas.

Sedan stammanskapet utbildats först i en rekrytskola om ett år och derefter i konstapelsskola, skulle den del af manskapet, med hvilken aftal gjordes om fortsatt tjänst, inkallas endast till 30 dagars repetitionsöfningar årligen.

Aflöningsförmånerna för befälet hafva beräknats efter de vanliga grunderna, d. v. s. fast lön samt dagaflöning för tjänstgöringsdagarna.

Då likväl icke allt befäl och underbefäl vid fästnings- och positionsartilleriet beräknats vara i tjänstgöring hela året, utan en del endast under rekryt- och konstapelsskolorna eller ock blott under de årliga repetitionsöfningarna, samt dagaflöning komme att utgå allenast för tjänstgöringsdagar, skulle till följd häraf vid detta artilleri dagaflöningen och, hvad beträffar underbefälet, äfven portionsersättningen statsverket besparas för den tid af året, hvarunder vederbörandes tjänstgöring icke behöfver tagas i anspråk.

Vid *fästningsartilleribataljonen* å Vaxholm Oscar Fredriksborg, om hvilken nu är fråga, skulle, enligt organisationsplanen, finnas:

1 öfverstelöjtnant och corpschef, tillika kommendant å Vaxholm Oscar Fredriksborg,

1 major,

4 kaptener af 1. klassen,

4 kaptener af 2. »

8 löjtnanter af 1. »

5 underlöjtnanter,
 8 styckjunkare,
 16 sergeanter af 1. klassen,
 1 stabstrumpetare,
 16 förste konstaplar,
 24 andre konstaplar,
 4 trumpetare,
 4 kompanihandtverkare och
 352 artillerister
 samt följande civilpersonal, nemligen:
 1 förste bataljonsläkare,
 1 regementsintendent,
 1 förrådsförvaltare,
 1 tygskrifvare,
 2 handtverksmästare och
 2 rustkammarsmeder,

hvaremot ecklesiastikvården och auditörsgöromålen skulle upprätthållas af lämpliga personer mot arfvoden.

På hvarje kompani borde 2 nummer kunna besättas med volontärer.

Samtliga de för aflöningar, beklädnad och underhåll af personalen vid fästningsartilleribataljonen å Vaxholm Oscar Fredriksborg erforderliga årliga kostnader beräknades till en sammanlagd summa af 265,954 kronor 85 öre på sätt närmare utvisas af den härefter fogade bilagan *Lit. A.*

I fästningsartilleribataljonen skulle likväl ingå de å Vaxholm Oscar Fredriksborg nu förlagda 3 kompanier af svea artilleriregemente och 1 kompani af göta artilleriregemente, för hvilka kompanier sammanlagda kostnaderna för närvarande utgöra 150,218 kronor 23 öre, och när detta belopp jemte 2,200 kronor, motsvarande nu utgående men sedermera obehöfliga arfvoden till kommendanten samt placemajoren å Vaxholm Oscar Fredriksborg, afräknas från hela den anförda kostnads-summan af 265,954 kronor 85 öre, visar sig, att förhöjningen i nu utgående belopp komme att utgöra 113,536 kronor 62 öre.

På min hemställan har Eders Kongl. Maj:t emellertid gillat, att såsom bidrag till kostnaden för ett fästnings- och positionsartilleri beräknas de till reservartilleriet anvisade medel 31,275 kronor, hvaraf större delen genast kan blifva härtill tillgänglig, och derest, på sätt generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet nu ifrågasatt, denna tillgång fördelas på den föreslagna bataljonen å Vaxholm och det före-

slagna regementet å Karlsborg i ungefärligt förhållande till dessa truppafdelningars styrka eller såsom 1:2, skulle deraf i rundt tal belöpa sig på bataljonen 10,400 kronor och på regementet återstoden 20,875 kronor. Häraf skulle ett mindre belopp, såsom nyss antyddes, icke genast blifva tillgängligt, utan först i mån af den vid reservartilleriet qvarstående fåtaliga personalens afgang, hvarföre intilldess måste anstå med antagande af den nya personal, för hvilken motsvarande medel behöfde tagas i anspråk.

Efter afdrag af nämnda 10,400 kronor skulle tillökningen i statsverkets kostnad *efter organisationens fullständiga genomförande* komma att för fästningsartilleribataljonen å Vaxholm utgöra endast 103,136 kronor 62 öre.

Då i här ofvan angifna summa af 150,218 kronor 23 öre, hvartill nuvarande kostnaderna för de 4 kompanierna af svea och göta artilleriregementen beräknats, är inbegripet det af Eders Kongl. Maj:t genom nådiga brefvet den 17 mars 1882 på grund af minskning i permittering vid trupperna å Vaxholm och Oscar Fredriksborg medgifna årliga kostnadstillägg af approximativt 14,164 kronor 27 öre, för hvilket särskilda medel icke blifvit i riksstaten anvisade, komme vid kompaniernas öfverförande till fästningsartilleribataljonen minskningen i de för svea och göta artilleriregementen uppförda anslag att uppgå till endast 136,053 kronor 96 öre.

Då bataljonens uppsättning först efter hand kunde verkställas, inskränker sig dock chefens för artilleriet förslag för närvarande dertill, att å Vaxholm Oscar Fredriksborg bildas 1 fästningsartilleribataljon och att början dertill sker under år 1887 på det sätt, att, jemte det de 4 der nu förlagda fästningskompanierna öfverflyttas till bataljonen, den nya personal uppsättes, som i sådant afseende finnes upptagen å bilagan *Lit. B.*

Med jemnande af första organisationsårets i bilagan specificerade kostnadssumma, 96,809 kronor 55 öre, skulle således för fästningsartilleribataljonen å Vaxholm *tillökningen* i kostnad för statsverket blifva kr. 113,536: 62; hvaraf för år 1887 kr. 96,800: —; dockatt denna kostnad, genom användande af förutnämnda andel utaf reservartilleriets anslag, minskas med... » 10,400: —; 10,400: —
återstår att fylla kr. 103,136: 62; hvaraf för år 1887 kr. 86,400: —.

På det vid bataljonens organisation måtte undvikas de olägenheter af flera slag, hvilka, på sätt jag tillförene vid fråga om trängen påpekat, äro med ett mera provisoriskt tillstånd förbundna, borde de nya anslagsmedel, som nu för fästningsbataljonen erfordras, uppföras på ordinarie stat, dervid de lämpligast kunde upptagas såsom ett enda särskildt anslag, för att, då sådant tjenligen kan verkställas, tillsammans med öfriga för bataljonen påräknade tillgångar och i sammanhang med en reglering af de redan befintliga ordinarie anslag, hvarifrån en del skulle tagas i anspråk för bataljonen, framdeles fördelas å de flera anslag i riksstaten, hvarå medlen med afseende å utgifternas olika beskaffenhet böra slutligen uppdelas.

Jag hemställer alltså, det Eders Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen,

att, med godkännande af omförmälda grunder för organisation af en fästningsartilleribataljon å Vaxholm Oscar Fredriksborg jemte hvad som föreslagits beträffande personalens aflöning, till genomförande af den del af bataljonens organisation, som enligt hvad förut blifvit nämndt skulle ega rum under år 1887, anvisa, utöfver de för svea artilleriregementes 3 fästningskompanier och 1 fästningskompani vid göta artilleriregemente jemte befäl samt till arfvoden åt kommandant och placemajor å Vaxholm Oscar Fredriksborg nu anslagna medel, jemväl 10,400 kronor af reservartilleriets anslag, i den mån detta belopp är eller blifver tillgängligt, samt såsom nytt anslag 86,400 kronor;

att, sistnämnda anslagsbelopp, under benämning »fästningsartilleribataljonen å Vaxholm Oscar Fredriksborg» uppföres under fjerde hufvudtiteln såsom reservationsanslag näst efter anslaget till fältartilleriet;

samt att de besparingar, som under uppsättnings-tiden kunna å de för fästningsartilleribataljonen sålunda afsedda medel beredas, må, i likhet med hvad förut vid uppsättning af nya trupper varit medgifvet, af Eders Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter.

Fästnings- och positionsartilleriregemente å Karlsborg.

Enligt den af generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet framlagda plan, för hvilken jag nyss vid fråga om fästningsartilleribataljonen å Vaxholm Oscar Fredriksborg utförligt redogjort, skulle å Karlsborg organiseras 1 fästnings- och positionsartilleriregemente med 2 fästnings- och 6 positionskompanier, hvarterda om 100 man, hvilket regementes uppsättning likväl skulle ske först efter hand och delvis genom öfverförande af personal från göta artilleriregemente.

[7.]
Organisation
af fästnings-
och positions-
artilleri å
Karlsborg.

Då fästnings- och positionsartilleriregementet framdeles blifvit *fullständigt* organiseradt, skulle vid detsamma enligt planen finnas följande personal:

1 öfverste och regementschef, tillika kommandant å Karlsborgs fästning,

1 öfverstelöjtnant,

2 majorer,

8 kaptener af 1. klassen,

8 » » 2. »

16 löjtnanter » 1. »

10 underlöjtnanter,

16 styckjunkare,

32 sergeanter af 1. klassen,

1 stabstrumpetare,

32 förste konstaplar,

48 andre konstaplar,

8 trumpetare,

8 kompaniandtverkare och

704 artillerister;

samt följande civilpersonal, nemligen:

1 auditor,

1 regementsläkare,

1 förste bataljonsläkare,

1 regementsintendent,

1 bataljonsveterinär,

1 verkmästare,

2 förrådsförvaltare,

3 tygskrifvare,

2 besigtningrustmästare,

6 handtverksmästare,

8 rustkammarsmeder och

4 stockmakare, hvaremot ecklesiastikvården komme att upprätthållas af lämplig person mot arfvode.

På hvarje kompani borde 2 nummer kunna besättas med volontärer.

Vidare borde, utom 1 tjenstehäst till hvardera af öfversten, öfverste-löjtnanten och majorerne, beräknas

60 stamhästar och

120 legda hästar.

Hela kostnaden för fästnings- och positionsartilleriregementet å Karlsborg har beräknats till 507,805 kronor 40 öre på sätt närmare utvisas af bilagan *Lit. C*.

Då likväl vid organisationen af fästnings- och positionsartilleriregementet å Karlsborg de derstädes nu förlagda 2 fästningskompanier af göta artilleriregemente böra uppgå i det nya regementet, äfvensom den nu för Karlsborg afsedda tygstatspersonal vid artilleriet skulle till sagda nya regemente öfverföras, kan såsom tillgång vid detta regementes uppsättande beräknas af de nu för göta artilleriregemente utgående anslagsmedel ett belopp af 79,513 kronor 71 öre. Vidare kunna de till kommandant och placemajor å Karlsborg nu utgående arfvodesbelopp, tillsammans 3,400 kronor, indragas, då tillsättning af öfverste för positions- och fästningsartilleriregementet, tillika kommandant å Karlsborg, frandeles ifrågakommer, hvarjemte vid antagande af läkare för regementet synes kunna besparas aflöningen för 1 andre bataljonsläkare vid göta artilleriregemente med 1,630 kronor.

Efter dessa afdrag visar sig tillökningen i statsverkets kostnad komma att för fästnings- och positionsartilleriregementet efter dess *fullständiga* uppsättning blifva 423,261 kronor 69 öre, men under förutsättning att såsom bidrag till kostnaden för fästnings- och positionsartilleriregementets uppsättning beräknas, på sätt förut vid behandlingen af frågan om fästningsartilleribataljonen på Vaxholm nämndes, 20,875 kronor utaf de till reservartilleriet anvisade medel, skulle i följd deraf den för *hela* det nya fästnings- och positionsartilleriregementet erforderliga tillökning i nuvarande anslag nedgå till 402,386 kronor 69 öre.

Emellertid och då uppsättning af fästnings- och positionsartilleriregementet först efter hand kan ske, har chefen för artilleriet nu föreslagit endast, att till organisation af ett fästnings- och positionsartilleriregemente å Karlsborg göres en början genom uppsättning af 2 nya positionskompanier och öfverförande till regementet af de 2 å

Karlsborg förlagda fästningskompanierna af göta artilleriregemente jemte samma artilleriregementes der förlagda tygstat, allt i enlighet med planen i bilagan *Lit. D*, dock att under första året eller år 1887 uppsättning skulle ske endast af den nya personal och de hästar, som i sådant afseende finnas angifna i bilagan *Lit. E*.

Årliga kostnadstillökningen för den organisation, om hvilken sålunda nu närmast är fråga, skulle alltså, med jemnande af första organisations-årets, i den sist åberopade bilagan specificerade kostnadssumma, blifva för fästnings- och posi-

tionsartilleriet å Karls-		
borg	kr. 127,462: 50; hvaraf för år 1887	kr. 66,000: —,
dock att denna kostnad,		
genom användande af		
förutnämnda dertill		
föreslagna andel af		
reservartilleriets an-		
slag, minskas med..... »	20,875: —;	20,875: —.

Återstå att fylla..... kr. 106,587: 50; hvaraf för år 1887 kr. 45,125: —.

I anledning häraf hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen,

att, med godkännande af ofvan angifna grunder för organisation af ett fästnings- och positionsartilleriregemente å Karlsborg jemte hvad som föreslagits beträffande personalens aflöning, till genomförande af den organisation af fästnings- och positionsartilleri å Karlsborg, som enligt hvad förut blifvit nämnt skulle ega rum under år 1887, anvisa, utöfver de för 2 fästningskompanier vid göta artilleriregemente med befäl och samma regementes å Karlsborg förlagda tygstat nu anslagna medel, jemväl 20,875 kronor af reservartilleriets anslag, i den mån detta belopp är eller blifver tillgängligt, samt såsom nytt anslag 45,100 kronor;

att sistnämnda anslagsbelopp, under benämning »fästnings- och positionsartilleriregementet å Karlsborg», uppföres under fjerde hufvudtiteln såsom *reservationsanslag* näst efter anslaget till fästningsartilleribataljonen å Vaxholm Oscar Fredriksborg;

samt att de besparingar, som under uppsättningstiden kunna å de för fästnings- och positionsartilleriet på Karlsborg sålunda afsedda medel beredas, må af Eders Kongl. Maj:t disponeras för bestridande af uppsättningskostnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter.

Marinregementet.

[8.]

Anslagets
förändrande
till reservu-
tionsanslag.

I riksstaten för år 1886 upptages för marinregementet ett ordinarie anslag af 66,000 kronor, afsedt till bestridande af aflöningar för detta regementes ännu i tjänst varande personal; och har detta anslag tilldelats naturen af förslagsanslag. Med nämnda personals afgang kommer emellertid att saknas befäl för beväringsskårens inom Blekinge län redovisning och vapenöfning. Detta förhållande jemte ofullständigheten af beväringsskårens organisation i såväl Hallands som Västernorrlands län samt behovet af en ombildning utaf nationalbeväringen på Gotland föranleda mig att längre fram vid behandlingen af frågan om anslagen för nationalbeväringen samt fastlandets beväringsskåren inför Eders Kongl. Maj:t framlägga förslag till omorganisation af de nuvarande beväringstrupperna samt till uppsättande inom Blekinge län af en ny beväringsskåren. Till bestridande af de härmed förenade årliga kostnader skulle, såsom jag sedermera torde få närmare utveckla, enligt förslaget tagas i anspråk jemväl marinregementets anslag, dock först i mån af den nuvarande personalens afgang från detta regemente.

Derest förslaget härom bifalles, borde derföre, och då först framdeles, sedan den nya organisationen hunnit mera fullständigt genomföras, en slutlig reglering kan ega rum af de anslag, som beröras af förändringarna, anslaget till marinregementet under öfvergångstiden icke upptagas såsom förslags- utan såsom reservationsanslag.

På grund häraf hemställer jag, det Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen,

att, vid bifall till det här nedan omförmälda förslag att till genomförande af stater för Blekinge, Hallands och Västernorrlands bataljoner får användas i mån af behof, bland annat, marinregementets anslag, allt efter det medel derå blifva tillgängliga, detta anslag måtte upptagas i riksstaten såsom reservationsanslag.

Lifbeväringen.

Med godkännande af den åsigt, jag uttalade om lämpligheten af lifbeväringens regementets slutliga indragning, beslöt Eders Kongl. Maj:t vid föredragningen den 18 sistlidne december af nämnda fråga, att till Riksdagen framställa förslag om den vid regementet ännu kvarstående fåtaliga personalens öfverflyttande på allmänna indragningsstaten.

[9.]

Afförande från riksstaten af lifbeväringens anslag.

Derjemte och då Eders Kongl. Maj:t på grund af Rikets Ständers beslut vid 1856—1858 årens riksdag har att af lediga medel å lifbeväringens nuvarande anslag disponera ett belopp af 4,000 kronor, motsvarande hvad som vid nämnda tid erfordrades till aflöning af 1 andre kapten vid hvarterdera af fotgardesregementena, har jag här ofvan hemställt, att Eders Kongl. Maj:t ville föreslå Riksdagen att å hvarterdera af anslagen för svea lifgarde och andra lifgardet uppföra aflöning till 1 kapten af andra klassen.

I anledning häraf får jag nu tillstyrka, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen,

att — under vilkor att Kongl. Maj:ts förslag dels om den vid lifbeväringens regementet ännu kvarstående personalens öfverflyttande på allmänna indragningsstaten, och dels om uppförande under hvarterdera af anslagen för svea lifgarde och andra lifgardet af aflöningsmedel för 1 kapten af andra klassen, vinner Riksdagens bifall — från riksstaten för år 1887 måtte afföras det nuvarande anslaget för lifbeväringen, 11,432 kronor.

Gotlands nationalbeväring samt Hallands, Vesternorrlands och Blekinge beväring.

Gotlands nationalbeväring. Sedan Eders Kongl. Maj:t den 30 december 1885 beslutat för Riksdagen framlägga förslag till värnpliktslagens tillämpning å Gotland med de olikheter, som af förhållandena på Gotland påkallas, går jag nu att redogöra för grunddragen af den förändrade organisation af öns nationalbeväring, som synes mig häraf böra blifva en följd.

[10.]

Omorganisation af beväringstrupperna. Anslagen oförändrade.

För vinnande af bättre sammanhang torde dock vara tjenligt att förutskicka en kort öfversigt af den nuvarande organisationen.

Gotlands nationalbeväring, som står under befäl af en särskild militärbefälhafvare, utgöres af både infanteri och artilleri. *Infanteriet* är fördeladt på 4 bataljoner med tillsammans 30 kompanier. Manskaper vid infanteriet består af *jägare*, beväringsskyldige från och med 19 till och med 29 års ålder, hvilka utgöra den under fredstid tjenstgörande styrkan, *infanterister*, beväringsskyldige från och med 30 till och med 44 år, samt *reservmanskaper*, beväringsskyldige från och med 45 till och med 49 år. *Artilleriet* består af 3 fotbatterier om 8 kanoner; dess manskaper utgöres af 75 värfvade nummer och 200 man beväring, de senare uttagna bland fotfolkskompaniernas jägare. Befälet utgöres såväl vid infanteriet, som vid artilleriet, af fast aflönade officerare samt i öfrigt af underofficerare och korpraler, valde af och bland beväringen, dock att vid artilleriet derjemte finnas några få fast aflönade underofficerare. Spelet är beväringsmanskaper, som tilldelas arfvoden. Civilpersonalen är till största delen fast anställd. Kaderns sammansättning i öfrigt inhemtas af bilagan *Lit. F*.

Denna organisation lider af flera påtagliga brister. Den taktiska indelningen är otidsenlig. Det värnpliktiga underbefälet är i saknad af utbildning, motsvarande äfven de måttligaste anspråk, då det ej kunnat beordras till underbefälsskolor, hvarförutom omsättningen bland detsamma varit mycket liflig såsom en följd af de högst ringa arfvodena, hvilka icke ens utgjort tillräcklig godtgörelse för skyldigheten att deltaga i de korta årliga befälsmötena under 6 dagar utöfver de för alla gemensamma bataljons- eller kompanimötena under lika lång tid.

Vid tillämpning af de ifrågasatta förändrade bestämmelserna om värnpligtens fullgörande på Gotland skulle de värnpliktiga årsklasserna minskas i antal från 31 till 20, det är från omkring 8,000 till 5,000 man, af hvilka klasser 12 komme att tillhöra beväringen och 8 landstormen. Antalet af de under fredstid vapenöfning underkastade årsklasserna skulle samtidigt nedgå från 11 till 3.

Det synes väl lämpligt, att försvarsväsendet å Gotland fortfarande ställes under en särskild militärbefälhafvare och att dervarande stridskrafter utgöras af både infanteri och artilleri, men en ny indelning af de båda vapenslagen blir af förhållandena påkallad.

Minskningen af den värnpliktiga styrkan betingar nemligen den sammans indelning i ett mindre antal taktiska afdelningar, vid hvilken indelning bör tagas hänsyn till årsklassernas fördelning i beväring och landstorm. Att sålunda den mobiliserade styrkan på Gotland till an-

talet nedgår under hvad den nuvarande organisationen medgifver, hvilket förhållande måste uppstå då värnpliktsbördan derstädes bringas i närmare öfverensstämmelse med förhållandena på fastlandet, bör enligt min åsigt kunna till fullo uppvägas dels af en fastare organisation af befalskadreerna och dels derigenom, att utbildningstiden kommer att bättre tillgodogöras då densamma, i stället för att såsom nu splittras å ett stort antal alltför korta öfningsmöten med 1 års mellantid, bliver sammanförd till färre möten med längre öfningsstid under hvarterdera.

Nationalbeväringens infanteri torde böra indelas i 2 liniebataljoner samt 1 reserv- och depotbataljon jemte 8 landstormskompanier; artilleriet åter borde fördelas i fältartilleri, med 1 liniefotbatteri samt 1 reserv- och depotfotbatteri, och fästningsartilleri med 1 kompani — hvarje bataljon om 4 kompanier, hvarje batteri om 6 kanoner. Fältartilleriets förminskning föranledes af behovet att genom uppsättning af fästningsartilleri på Gotland i första hand från ön erhålla besättning till batterierna vid Enholmen och Fårösund, och denna förminskning af fältartilleriet kan ske, utan att förhållandet mellan den mobiliserade styrkan af infanteriet och antalet fältkanoner derigenom bliver ogynnsamt. Ett enda kompani fästningsartilleri tillfredsställer visserligen icke hela behovet vid mobilisering, men då uppsättandet på Gotland af fästningsartilleri derutöfver skulle kräfva särskilda kostnader, som icke kunna betäckas med de för Gotlands artilleri nu utgående anslag, torde med frågan derom få tills vidare anstå.

De taktiska afdelningarnas förminskning till antalet föranleder en motsvarande inskränkning i befälspersonalen, hvarjemte då vid mobilisering är att påräkna ett visst antal afskedadt befäl och underbefäl i disponibilitet (pensionerad), den fast aflönade kadern i följd häraf kan än ytterligare begränsas.

Med iakttagande häraf har jag låtit uppgöra det förslag till ny stat för Gotlands nationalbeväring, som innehålles i bilagan *Lit. I.*

En jämförelse mellan den nuvarande och den föreslagna befalskadern (se bil. Lit. F.) visar också, att vid infanteriet och artilleriet sammanlagdt en indragning gjorts af 39 officerare, 148 underofficerare och 52 spel samt af 186 underbefäl utaf de menige korpralsgraderna. Vid jämförelsen hafva de nu till uppsättning föreslagne volontärerne inräknats i sistnämnda befalsklass, hvaremot artilleriets i nummer stående konstaplar och volontärer, såsom tillhörande artillerikårens stamstyrka, hvilken ej är upptagen i nationalbeväringens stat, nu icke medräknats.

Denna stora indragning medgifver icke allenast en öfverflyttning

af befälsbeställningar från Gotlands nationalbeväring till de hittills alltför svagt organiserade beväringsskärerna på fastlandet, utan äfven en behöflig förbättring i sammansättningen af och aflöningen för den fasta personalen vid nationalbeväringen, hufvudsakligast hvad beträffar underbefälet och spelet.

Vid bestämmandet af aflöningen för officerare och underofficerare vid nationalbeväringen hafva gällande förhållanden vid beväringsskärerna å fastlandet blifvit följda.

Officerarnes aflöning blir härigenom i allmänhet densamma som för närvarande. Tjenstgöringspenningar, som nu medfölja en del tjänster, hafva visserligen uteslutits, men skulle ersättas genom en hufvudsakligen för beväringens redovisning utgående dagaflöning i öfverensstämmelse med hvad längre fram kommer att af mig föreslås beträffande ersättningen till värnpliktsområdenas befäl på fastlandet. Af de 3 bataljonscheferne har den äldste, som bör liksom vid den öfriga armén vara af öfverstelöjtnants grad, tilldelats en lön, som med 500 kronor öfverstiger de öfrige bataljonschefernes. Kaptenerne hafva blifvit indelade i två löneklasser, af hvilka den ena bibehållits vid den nuvarande kaptenslönen och den andra erhållit en lön, 200 kronor mindre än den förra, *eller lika med kaptener af 2. klassen vid indelta armén*, med hvilka de efter den nya organisationens genomförande blifva i afseende å tjenstgöringsförhållandena i det närmaste likställda. Regementsofficerare och adjutanter hafva gjorts beridne, såsom deras tjenstgöring kräfver.

Underofficerarnes aflöning enligt den föreslagna staten gör det möjligt att af dem fordra den utbildning, som numera är nödvändig, för att de skola vara i stånd att såväl under fred som i krig fullgöra sina skyldigheter.

För beredande af en god underofficersrekrytering inom Gotland har för infanteriet upptagits i staten ett antal volontärer, hvilka kunna erhålla nödig rekryt- och underbefälsutbildning vid volontärskolan å Karlsborg. Volontärernes antal har blifvit så afpassadt, att de tillsammans med de i staten uppförda sergeanter och det afskedade underbefäl, som kan antagas qvarstå i beväringen, skulle kunna fylla behovet af tropp- och halftroppchefer vid beväringens tre bataljoner. Till uppmuntran för volontärerne att efter genomgången underbefälskurs förblifva i tjänst under afvaktan på underofficersbefordran, skulle ett visst antal, liksom vid armén i öfrigt, kunna befordras till de olika korpralsgraderna. Genom denna anordning har antalet underofficerare äfven kunnat begränsas under hvad i annat fall varit möjligt. Aflö-

ningen till desse volontärer torde lämpligen böra utgå enligt de grunder, som, i öfverensstämmelse med 1885 års Riksdags uttalade önskan, från och med år 1886 tillämpas vid en del af de garnisonerade trupperna, dock så att de befordrade volontärerne, då de äro hemförlofvade, icke må komma i åtnjutande af någon del af det under tjänstgöring utgående befälsarfvodet, hvilken olikhet betingas deraf, att vid beväringstrupperna detta underbefäl icke, såsom vid de garnisonerade trupperna är händelsen, måste mellan de årliga repetitionsöfningarna vara i en viss disponibilitet för ersättande af befälsafgång vid stamskolorna.

Under den förutsättning att vid mobilisering värnpliktige spel, som under beväringsofningarna utbildats, kunna vara att påräkna till ett icke så ringa antal, har antalet aflönade spel kunnat inskränkas. Aflöningen för detta spel är uppförd i öfverensstämmelse med hvad för motsvarande underbefäls- och manskapsgrader blifvit föreslaget.

All den aflöning, som till här afhandlade personal utgår för år eller för tjänstgöring mellan de årliga vapenöfningarna, har blifvit upptagen i förslagsstaten, hvaremot den aflöning, som tillkommer vid de årliga vapenöfningarna med beväringen, skulle, *såsom hittills egt rum*, utgå från anslaget till beväringsmanskapets vapenöfningar.

Hvad beträffar artilleriets stamtrupp kräver den förändrade organisationen af nationalbeväringens artillerikår någon utveckling af stamtruppen. Dess styrka utgör för närvarande 75 man, deribland endast 1 förste- och 4 andre konstaplar. Om bristen på fullt utbildadt underbefäl gjort sig känbar vid infanteriet, måste denna brist vid artilleriet vara än mer betänklig. Det är nödvändigt att nuvarande beväringskonstaplarne ersättas med stamkonstaplar. Vidare bör bland de menige i ledet såväl vid fältbatterierna som äfven vid fästningskompaniet vara att påräkna en stamstyrka, tillräcklig att bestrida den mera ansvarsfulla tjänstgöringen vid dessa trupper, för hvilken tjänstgöring beväringens utbildning ej kan vara tillfredsställande. Af dessa orsaker föränlåtes jag slutligen föreslå stamstyrkans förhöjande från 75 till 100 man, hvaribland 25 konstaplar, och gör jag detta så mycket hellre, som de förökade kostnader för manskapets aflöning, hvilka betingas af denna förändring, till fullo betäckas af den besparing i kostnaderna för nuvarande stamstyrkans beklädnad och underhåll, som skulle vinnas då vid denna stamtrupp tillämpas de nya grunder för garnisoneradt manskaps anställning, tjänstgöring och aflöning, hvarom ofvan blifvit taladt och hvilkas tillämpning Eders Kongl. Maj:t torde vilja anbefalla, då stamtruppens här förordade utveckling skall genomföras. Med denna stamtruppens tillväxt blir möjligt att vid tider, då yttre förhållanden

sådant påkalla, provisoriskt beordra någon mindre styrka till batteriet å Enholmen, utan att nödgas, såsom under förlidet år skedde, härtill med stora kostnader använda stammanskap från fastlandet.

Af de i nuvarande stat upptagna löner för civilpersonal är en del, såsom för auditor och regementspastor, uppförd utan förändring i den föreslagna staten. Vid ordnandet af militärbefälhafvarens militära stab på sätt, som föreslås, hafva andra lönebelopp, såsom för kanslist och kontorsskrifvare, kunnat ur staten uteslutas. Beväringsmanskapets underhåll och beklädnad in natura kräfva en förvaltning, ordnad i öfverensstämmelse med förhållandena vid ett indelt regemente. En regementsintendent är derföre uppförd i den föreslagna staten; hvaremot befattningen såsom fältkamrer och kassör indrages. Med öfningarnas anordnande bataljons- i stället för kompanivis minskas det behöfliga antalet läkare och är derföre, i stället för de i nuvarande stat upptagna 3 arfvoden för extra läkare, aflöning uppförd för 1 andre bataljonsläkare.

Då nu anförda grunder för befäls- och stampersonalens sammansättning, aflöning m. m. tillämpas, komma såsom ofvan blifvit framhållet, att i de för närvarande utgående kostnader uppstå icke obetydliga besparingar, på sätt närmare framgår af bilagorna *Lit. G. och H.*

Dessa besparingar uppgå, hvad beträffar de i staten för Gotlands nationalbeväring upptagna kostnader till 16,742 kronor 75 öre samt komma, hvad beträffar kostnaderna för stamtruppen, att, oaktadt truppens förökande från 75 till 100 man, utgöra 1,526 kronor 30 öre.

Blekinge, Hallands och Västernorrlands läns beväring. Dessa 3 län äro i saknad af stamtrupp. För vapenöfvande af länens beväring har stått till förfogande, hvad beträffar Blekinge, marinregementets ännu tjänande personal samt, hvad beträffar Hallands och Västernorrlands län, en ofullständigt organiserad beväringskår inom hvarterdera länet, nemligen Hallands infanteribataljon och Västernorrlands beväringsbataljon. Numera qvarstå vid marinregementet 19 officerare, 19 underofficerare, 1 korpral och 8 spel, hvilken personal dock efter hand minskas. Hallands infanteribataljons nuvarande stat upptager endast officerare och underofficerare, och dessa till otillräckligt antal, för 2 kompanier. Västernorrlands beväringsbataljons stat upptager officerare och underofficerare för 4 kompanier. Visserligen finnas i sistnämnda bataljons stat äfven korpraler och trumslagare för dessa kompanier upptagne, men då de för ändamålet uppförda aflöningsförmåner äro synnerligen lågt satta, har för dem ej en enda man kunnat erhållas. Endast genom att anslå *flera* korprals- eller trumslagarearfvoden för af-

lönandet af *en* korpral eller trumslagare, har man lyckats uppsätta 5 korpraler och 2 spel.

I de tre här ifrågavarande länen har under berörda förhållanden beväringsskaps öfvande icke kunnat fullgöras utan att befäl, spel och såsom instruktörer lämplige soldater från andra trupper beordrats till förstärkande af de otillräckliga kadrerna inom länen. Dervid har Gotlands nationalbeväring, som äfven för den nuvarande organisationen haft god tillgång på officerare, kunnat aflemna några sådane, men i det stora hela har bristen måst fyllas från de indelta regementena. Ganska betydliga rese- och transportkostnader hafva härigenom tillskyndats statsverket, på samma gång olämpliga rubbningar i sistnämnda regementens egna vapenöfningar uppkommit och det indelta manskapet fått vidkännas olägenheten att för kommenderingar till främmande ort skiljas under längre tid från hemmet och torpets skötande.

Då bristfälligheterna i det nuvarande sättet för beväringsofningarnas anordnande inom de 3 här ifrågavarande länen framträda allt skarpare och olägenheterna blifva allt känbarare i den mån beväringens antal med hvarje år tillväxer, är det angeläget att dessa brister snart afhjelpas, i hvilket hänseende jag föreställt mig såsom tjenligt, att inom Blekinge län marinregementet ersättes med en beväringsskår samt att inom Hallands och Vesternorrlands län de redan befintliga beväringsskårerna erhålla nödig utveckling.

Dessa åtgärder blifva vid tillämpning af den nya värnpligtslagen så mycket mera nödvändiga för att beväringens redovisning inom dessa län skall kunna ordnas på ett tillfredsställande sätt, som särskildt inom Blekinge saknas befäl, som kan åläggas handhafva bestyren med beväringens redovisning, och inom Halland sådant befäl icke finnes i tillräckligt antal.

På grund häraf får jag föreslå ordnandet inom hvart och ett af Blekinge, Hallands och Vesternorrlands län af en beväringsskår med fulltalig befälskader för en bataljon.

Beväringssstyrkans storlek inom Vesternorrlands län gör det visserligen önskvärdt, att befälskader för ytterligare en bataljon kunde der uppsättas, men för att vid den nu ifrågasatta organisationen af de s. k. beväringstrupperna *kostnaderna må kunna begränsas inom nuvarande tillgångar*, torde blifva nödvändigt att låta anstå med en så beskaffad utveckling af denna beväringsbataljon.

Vid sådant förhållande skulle de nya staterna för Hallands, Vesternorrlands och Blekinge bataljoner blifva sig emellan fullkomligt lika, och har gemensam förslagsstat, utvisande bataljonernas sammansätt-

ning och aflöningsförhållanden, blifvit upprättad på sätt, som inhemtas af bilagan *Lit. K.*

Officerarnes och underofficerarnes antal kommer enligt detta förslag att blifva detsamma som för närvarande förefinnes vid Vesternorrlands beväring sbataljon, blott med den skilnad att en bataljonsadjutant tillkommer. För fyllande af behovet af tropp- och halftroppchefer samt för att göra underbefälets rekrytering inom dessa bataljoner möjlig, bör vid dem, liksom vid Gotlands nationalbeväring, och efter samma grunder som derstädes, anställas volontärer. Vid hvarje bataljon skulle derföre finnas 60 sådane, nemligen 8 distinktionskorpraler, 12 korpraler, 24 vice korpraler samt 16 obefordrade volontärer. Härigenom vunnas ock, utan uppsättande af en egentlig stamtrupp, den fördel att i här ifrågavarande landsdelar, der dylik saknas, uppfostrades korprals- och underofficersämnen, hvilka, då de äfven efter afskedstagandet i de flesta fall torde qvarstanna i orten, kunna vara att påräkna såsom lämpligt befäl för landstormen.

Efter samma grunder, som föreslagits i afseende på Gotland, skulle äfven uppsättandet af spel vid dessa bataljoner ega rum.

Af brist på medel kan civilpersonalens organisation för närvarande endast ofullständigt tillgodoses. Förvaltningsbestyren måste fortfarande *såsom hittills* upprätthållas af regementskommissarier och förrådsvaktmästare, aflönade från beväringsskattans anslag, samt auditörs- och de presterliga göromålen bestridas af tillfällig personal med aflöning från samma anslag.

Behovet af en fast aflönad läkare vid hvarje beväringsskår är, äfven under nuvarande förhållanden, synnerligen stort, enär det ej kan anses lämpligt att hela sjukvården under vapenöfningarna vid dessa skåder med deras talrika beväringsskåder anförtröts uteslutande åt extra läkare, hvilka i de flesta fall ännu icke afslutat sina studier och varit i tillfälle samla tillräcklig erfarenhet för läkareyrkets utöfvande utan kontroll af äldre läkare. Med den nya värnpliktslagens tillämpning och öfningstidens utsträckning framträder detta behof ännu oafvisligare, och tillgångarne tillåta äfven detsammes afhjelpande.

Såsom redan blifvit antydt, har jag vid utarbetandet af dessa förslag till beväringstruppernas organisation sökt tillse, att statsverket ej måtte tillskyndas förökade utgifter. Den besparing, som vid införandet af den nya organisationen af Gotlands nationalbeväring uppkommer i dess stat, jemte det nu till marinregementet utgående anslag, hvilket blifver tillgängligt i den mån, den vid regementet ännu qvarvarande personalen derifrån afgår, blifva tillräckliga att betäcka de kostnader,

som tillkomma för den nya organisationens genomförande vid de tre beväringsskåren på fastlandet, på sätt inhemtas vid jämförelse mellan de för beväringstrupperna nu föreslagna stater, å ena, samt dessa truppers och marinregementets nuvarande stater, å andra sidan (se bilagan *Lit. G*).

Emellertid lär tillämpningen af de föreslagna nya staterna för beväringsskåren i allmänhet kunna genomföras endast i den mån förflyttning af personal från marinregementet och Gotlands nationalbeväring till beväringsskåren på fastlandet kan, med vederbörandes eget samtycke, komma att ega rum, eller afgång bland personalen på annat sätt inträffar, och lär derför först framdeles, sedan den nya organisationen af beväringstrupperna hunnit mera fullständigt genomföras, den nödiga öfverflyttningen af medel från marinregementets och Gotlands nationalbeväringens anslag till anslagen för beväringsskåren på fastlandet kunna verkställas.

På grund af hvad jag här i underdånighet anfört, hemställer jag, det Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen,

att, med godkännande af ofvan omförmälda förslag till stat för Blekinge bataljon och till nya stater för Gotlands nationalbeväring samt Hallands och Västernorrlands bataljoner, medgifva att ej mindre Gotlands nationalbeväringens nuvarande anslag till den del, som för nationalbeväringens nya stat icke behöfver tagas i anspråk, än äfven marinregementets anslag, allt efter det medel å dessa begge anslag blifva tillgängliga, må från och med år 1887 och intill dess slutlig reglering af vederbörande anslag kan ega rum, användas i mån af behof till genomförandet af de föreslagna staterna för Blekinge, Hallands och Västernorrlands bataljoner;

samt att, i sammanhang med tillämpning vid Gotlands nationalbeväringens artillerikår af förändrade grunder för stammanskapets anställning, tjenstgöring och aflöning, denna artillerikårs nummerstyrka må efter hand ökas från 75 till 100 man.

Beväringsmanskapets vapenöfningar.

[11.]

Förhöjning
för den nya
värnpligts-
lagens till-
lämpning.

För den nya värnpligtslagens tillämpning under år 1887 komma ytterligare anslagmedel att erfordras *dels* för sådana mötesutgifter, som plägat hänföras under anslaget till beväringsmanskapets vapenöfningar, *dels* för manskapets beklädnad och utredning jemte ammunition m. m., eller sådana behof, för hvilka kostnaderna bestridas från det bland anslagen för materielen upptagna anslaget »försvarsverket till lands i allmänhet», *dels* ock till ersättning åt värnpligtsområdenas befäl och för handhafvandet af inskrifningsväsendet.

Hvad nu vidkommer medelsbehofvet under förslagsanslaget till beväringsmanskapets vapenöfningar, hvilket anslag i gällande riksstat är uppfördt med 652,500 kronor, har arméförvaltningen å intendentsdepartementet i sin underdåniga skrifvelse den 9 December 1885 anført, hurusom under tioårsperioden 1875—1884 utgifterna från nämnda anslag i medeltal årligen utgjort kronor 1,036,000: —.

Afdrages härifrån mönstrings-, färd- och förvaltningskostnader m. fl. utgifter, som kunna anses oberoende af öfningstidens förlängning, och hvilka utgifter beräknats, efter medeltalet

för åren 1882—1884, till » 329,000: —,

återstå årsutgifter till belopp i medeltal af kronor 707,000: —.

Den vapenöfvade beväringsstyrkan har, enligt hvad arméförvaltningen vidare anför, under åren 1875—1884 utgjort i medeltal: första klassen 25,676 man och andra klassen 23,068 man, hvarföre och då årskostnaderna i medeltal uppgått för första klassen till 381,100 kronor och för den andra till 326,500 kronor, det, vid samma kostnaders fördelning per man och dag inom hvardera klassen, visade sig att dagkostnaden för hvarje man utgjort för första klassen i det närmaste 99 öre, och för den andra något öfver 94 öre. Som likväl kostnaderna för den år 1887 inträdande förlängning i öfningstiden falla helt och hållet inom första beväringsmötet, har arméförvaltningen ansett sig böra såsom beräkningsgrund använda det högre kostnadsbeloppet eller 99 öre per man om dagen, dock utjemnad till 1 krona.

Beträffande den styrka, för hvilken anslagsförhöjningen bör beräknas, har arméförvaltningen, med afseende dels på det årligen växande antalet beväringsskyldige, som vapenöfvas, dels på den nya värnpligts-

lagens skärpta bestämmelser angående värnpligtiges inställelse till öfningarne, och dels å stadgandena om hela beväringsofningens fullgörande från och med år 1887 på ett och samma år af det beväringsmanskap, som tilldelas rytteriet, artilleriet och ingenjörtrupperna, — hvilket hade till följd att dubbelt större beväringstyrka än den vanliga komme att vid dessa vapenslag öfvas under 15 dagar af berörda år, — ansett styrkan icke skäligen kunna beräknas lägre än till 30,000 man.

Med tillämpning af dessa grunder beräknar arméförvaltningen den förhöjda kostnad, som betingas af första beväringsmötets förlängande år 1887 med 6 dagar, komma att utgöra för 30,000 man à 1 krona per dag kronor 180,000: —,

hvar till enligt arméförvaltningens åsigt borde läggas,
dels stegrade mönstringskostnader samt nyttkomna inskrifningskostnader m. m., förslagsvis beräknade till » 36,000: —,

dels tryckningskostnader för stamrullor och för de listor, hvilka skola läggas till grund för dessa rullor, jemte skrifmaterialier, expenser m. m., förslagsvis beräknade till » 24,000: —,

dels legnings- och fourageringskostnader för hästar vid öfningar med artilleriets beväringsmanskap, förslagsvis » 9,000: —,

dels ock, för den händelse värnpligtslagen kommer att partielt tillämpas å Gotlands nationalbeväring, ökade kostnader för detta ändamål under förevarande anslag, hvilken tillökning, under förutsättning att en styrka af ungefär 500 man kommer att år 1887 öfvas i 30 dagar, beräknats förslagsvis till » 15,000: —,

då hela tillökningen blefve sammanlagdt kronor 264,000: —.

Som emellertid öfningsanslaget, i riksstaten uppfördt till endast 652,500 kronor, under det utgifterna i verkligheten, såsom nyss blifvit nämnt, de sista tio åren uppgått i medeltal till 1,036,000 kronor hvarje år, således redan förut är otillräckligt och denna äldre årliga brist utgör 383,500 kronor, har arméförvaltningen hemställt att förhöjning i anslaget måtte äskas med tillsammans 647,500 kronor, så att anslagets slutsumma komme att uppgå till 1,300,000 kronor.

Af förestående beräkningar framgår, att af arméförvaltningen icke ifrågasatts någon förhöjning vare sig af den till beväringsmanskapet

för närvarande med 6 öre utgående dagaflöning, den s. k. portions-skillingen, eller af den ersättning, som under marsch till och från mötena jemte nämnda dagaflöning tillkommer beväringssmanskaper under benämning portionsersättning.

Rörande de förmåner, som i dessa hänseenden må af de värnpliktige tillgodonjutas, skola jemlikt 35 § värnpliktslagen särskilda bestämmelser meddelas.

Då för den beväringssstyrka, som kan antagas blifva vapenöfvad år 1887, hvarje öres förhöjning i dagaflöningen skulle motsvara en ökad kostnad för samtliga vapenöfningsdagarne af 10,500 kronor, komme dagaflöningens förhöjning med 9 öre eller till 15 öre att medföra tillökning af 94,500 kronor och en förhöjning med 4 öre eller till 10 öre skulle betinga en tillökning af 42,000 kronor i anslagsbehovet för mötesdagarne. Enahanda förhöjning i dagaflöningen under beväringssmanskapets marscher till och från mötena kan, allt efter det dagaflöningen sättes till 15 eller 10 öre, beräknas uppgå i förra fallet till omkring 14,000 kronor och i det senare till omkring 6,000 kronor.

Då för stammens lägsta underbefälsgrad, eller vice korpraler, dagaflöningen är bestämd till 10 öre, synes högre dagaflöning för beväringssmanskaper tills vidare lämpligen icke böra ifrågasättas. Visserligen har af senaste landtförsvarskomitén beräknats 20 öre i sådan aflöning under öfningsdagarne, men komitén utgick dervid, såsom bekant, från den förutsättning att öfningstiden för beväringen utsträcktes till 90 dagar.

Under marscherna till och från mötena torde beväringen således jemte den s. k. portionsersättningen böra i allmänhet bekomma dagaflöning till lika belopp, som under sjelfva öfningsdagarne, men jag anser synnerligen angeläget att i sammanhang härmed måtte tillses att den tunga, som befolkningen i vissa delar af riket vid beväringsspligtens fullgörande måste framför den öfriga befolkningen vidkännas genom långa och tidsödande marscher till och från mötesplatserna, kunde blifva i någon mån utjemnad och lindrad medelst förhöjning för dylika fall af den under marscherna utgående ersättning. Jag har föreställt mig att detta lämpligen kunde ske sålunda att de beväringsskyldige, under marscherna till och från mötesplatserna, *för hvarje marschdag utöfver de två första* finge å alla de orter i riket, der sådana längre marscher för beväringssmanskaper förekomma, uppbära från och med år 1887, i stället för portionsersättning och portionsskilling, en marschaflöning af 1 krona 50 öre. Sedan Eders Kongl. Maj:t på min framställning infordrat utredning från arméförvaltningen å intendents-

departementet rörande den tillökning i den nuvarande kostnaden, som härigenom skulle för statsverket uppstå, har arméförvaltningen inkommit med uträkning i sådant afseende, hvaraf framgår att den ökade kostnaden i följd af den ifrågasatta förändringen skulle uppgå till omkring 25,000 kronor årligen.

Då emellertid, hvad angår kostnadstillökningen i dess helhet på nu förevarande anslag, den blifvande dagkostnaden under beväringens vapenöfningar, hvilken intendentsdepartementet i sin kostnadsberäkning antagit till 1 krona för hvarje man, ej ännu torde kunna med säkerhet bestämmas och jag håller sannolikt att denna dagkostnad, hvars storlek har ett högst väsentligt inflytande på anslagsbehovet, hädanefter och vid längre öfningstid skall ställa sig lägre än hvad som beräknats, hvartill ett ordnande af beväringsskådererna på sätt jag här ofvan föreslagit äfven bör kunna medverka, och då vidare härtill kommer, att i det anslagstillägg af 264,000 kronor, arméförvaltningen beräknat för år 1887, ingå åtskilliga utgiftsposter, såsom för mönstrings-, inskrifnings- och tryckningskostnader, expenser m. m., hvilka i anseende till deras beskaffenhet icke på förhand kunna noggrant beräknas, men hvilka jemväl torde komma att stanna vid lägre siffror än de därför förslagsvis upptagna, har jag trots anslagstillägget för år 1887, oaktadt den enligt mitt förslag tillkommande förbättring i aflöningen under mötena samt under marscherna till och från desamma, kunna inskränkas till 270,000 kronor i rundt tal.

Beträffande den omständighet, att förslagsanslaget till beväringsmanskapets vapenöfningar är sedan lång tid tillbaka, på sätt arméförvaltningen erinrat, uppfördt i riksstaten till ett belopp, som betydligt understiger den summa, hvartill årsutgifterna i medeltal uppgått, så har detta förhållande blifvit senast i 1879 års statsverksproposition anmaldt till Riksdagen och förslag dervid framställt till rättelse genom höjande af anslagets slutsiffra, utan att dock framställningen härom vunnit Riksdagens bifall. Vid sådant förhållande synes mig frågan om den förhöjning i detta förslagsanslag, som är beroende af den äldre årliga bristen å anslaget, nu så mycket mindre böra af Eders Kongl. Maj:t ånyo till Riksdagen framställas, som i allt fall, i anseende till den endast efter hand inträdande utsträckningen af öfningstiden för beväringsmanskapet, en mera definitiv reglering af anslaget först framdeles låter sig verkställas, och till ledning vid en sådan reglering bör föreligga någon tids erfarenhet om verkningarne af den nya värnpligt-lagens bestämmelser i afseende på noggrannare kontroll öfver de värnpligtige, i afseende på befrielse från vapenöfningarne m. m.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får jag hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen

att, för den nya värnpligtslagens tillämpning och till förbättring af beväringssmanskaptets aflöning under öfningarne samt vid marscher till och från mötena, höja anslaget till beväringssmanskaptets vapenöfningar, nu..... kronor 652,500: —
med » 270,000: —
till kronor 922,500: —

Ersättning åt värnpligtsområdenas befäl m. fl.

[12.]

Anslag till
beredande af
ersättning åt
värnpligts-
områdenas
befäl m. fl.

Enligt den nya värnpligtslagen skall riket för de värnpligtiges inskrifning indelas uti visst antal inskrifningsområden; dessa åter i bataljons-, kompani- och afdelningsområden; och skall för hvarje här nämndt område förordnas en befälhafvare.

Det förekommer nu att tillse, hvilken ersättning, som åt desse områdesbefälhafvare bör anslås.

1882 års landtförsvarskomité utgick från den förutsättning, att inskrifningsområdena skulle i hufvudsak sammanfalla med fotfolkets regementsområden, och att regementschefen komme att vara befälhafvare jemväl för inskrifningsområdet, men, enär åt regementschef, liksom åt hans biträde, regementsqvartermästaren, var med den då föreslagna organisation beräknad dagaflöning för hela året, kunde någon särskild ersättning åt honom i hans egenskap af befälhafvare för inskrifningsområde icke erfordras eller ifrågakomma. Deremot fann komitén, som ansåg öfrige områdesbefälhafvare böra tagas ur det icke i aktiv tjänst inkallade befälet och underbefälet, nödigt att för desse med erforderligt biträde beräkna arfvoden eller tjänstgöringspenningar sålunda:

för bataljonsområdesbefälhafvare	kronor 960: —
» hans adjutant	» 480: —
» » biträde	» 360: —
summa för bataljonsområde	kronor 1,800: —
för kompaniområdesbefälhafvare	kronor 720: —
» hans biträde	» 360: —
summa för kompaniområde	kronor 1,080: —
samt för afdelningsbefälhafvare	kronor 180: —

Hela arfvodeskostnaden för bataljons-, kompani- och afdelningsområdena var af komitén beräknad till 536,400 kronor.

Då väl förslag till den i värnpligtslagen omnämnda indelning af riket blifvit af generalstaben utarbetadt, men indelningen, innan ortmyndigheterna blifvit hörda öfver förslaget, ej ännu kunnat af Eders Kongl. Maj:t definitivt fastställas, har jag anmodat arméförvaltningen att vid beräkning af ersättningen åt den med inskrifningsväsendet sysselsatta personal utgå från antagandet, att bataljons-, kompani- och afdelningsområdena ordnades sålunda:

	bataljons- områden:	kompani- områden:	afdelnings- områden:
Stockholms stad	2	8	—
indelta infanteriregementena	44	176	352
beväringsscorpser (Vesternorrlands, Hal- lands och Blekinge)	3	12	24
summa	49	196	376

Äfven med den af landtförsvarskomitén antagna grundsats, att befälet för inskrifnings(-regements)områdena icke skulle hafva särskild ersättning, hvilket kunde stadgas endast under den af komitén gjorda förutsättning, att tillgång bereddtes till dagaflöning under hela året för regementschef, regementsqvartermästare och i tjänstgöring inkalladt underbefäl, så skulle man, med tillämpning af komiténs siffror, ändock komma till följande kostnadsbelopp:

för 49 bataljonsområden	à 1,800 kr. = kronor	88,200: —
» 196 kompaniområden	à 1,080 » = »	211,680: —
» 376 afdelningsområden	à 180 » = »	67,680: —
summa kostnad	kronor	367,560: —

En arfvodeskostnad af inemot 400,000 kronor, för hvilken dock vunnes endast rullföringen öfver värnpligtige, har jag dock funnit synnerligen hög. Med den inskränkning, rullföringen genom den nu antagna värnpligtslagen erhållit, lär en så stor utgift för ändamålet icke vara oundgängligen nödvändig.

Ett ordnande af inskrifningsväsendet medelst områdesbefälsplatsernas tilldelande åt det aktiva armébefälet mot dagaflöning har jag redan under debatten om värnpligtslagen i Riksdagens andra kammare vid sist församlade riksdag framhållit såsom det under nuvarande organisation naturliga, på samma gång kostnaderna i detta fall komme att lindras, så snart ersättningen utginge i form af dagaflöning och icke såsom arfvode. Med anledning häraf anmodades arméförvaltningen

jemväl att vid upprättande af kostnadsförslaget taga i betraktande, huruvida icke, vid det indelta infanteriet, på samma gång aflönings-systemet kunde förenklas och besparing skulle vinnas i kostnaden för upprätthållande af tjänstgöringen under tiden mellan mötena derigenom, att dels tjänstgöringen vid nämnda infanteri ordnades på det sätt, att af befälet och underbefälet hufvudsakligen endast den del, som nödvändigt erfordras för rullföringen af de värnpliktige, hölles i ständig tjänstgöring under hela året, och dels i följd häraf detta befäl såsom ersättning för sin ökade tjänstgöring tillades dagaflöning, under det att det öfriga befälet och underbefälet, med undantag af afdelningsunderofficerarne, å ena sidan befriades från tjänstgöring i allmänhet under tiden mellan de vanliga öfningsmötena, men å andra sidan jemväl förlorade rätt till uppbärande af tjänstgöringspenningar.

Arméförvaltningen å civila departementet har i sin underdåniga skrifvelse den 11 december 1885, med tillkännagifvande att embetsverket ansett sig böra dela den af mig sålunda uttalade uppfattning, på ofvan angifna grunder uppställt beräkning af det för områdesbefälet och rullföringen uppkommande anslagsbehof samt redogör på följande sätt för denna beräkning:

Af det befäl och underbefäl, som vid **indelta infanteriet** skulle för inskrifnings- och rullföringsväsendet tagas i anspråk, komma först regements- och corpschefer såsom *inskrifningsområdesbefälhafvare*. Ett utbyte af dessas nu utgående tjänstgöringspenningar jemte dagaflöning under mötestiden mot dagaflöning under hela året förorsakar så godt som ingen ökning i budgeten, enär skilnaden å stat komme att utgöra för regementschef 25 kronor och för corpschef 20 kronor årligen.

Såsom chefernes biträde vid denna liksom vid annan tjänstgöring måste deras adjutanter, regementsqvartermästarne, tagas i anspråk, och då de, liksom cheferne, äro för ändamålet i ständig tjänstgöring hela året, måste ock för dem beräknas dagaflöning året om. Emedan i 1883 års härordningsförslag regementsqvartermästarne varit till dylik aflöningsförmån upptagne, hade då ej behof förefunnits att uppföra särskildt arfvode åt dylikt biträde hos cheferne för inskrifningsområdena.

För att fungera såsom *bataljonsområdesbefälhafvare* borde vid indelta infanteriet användas regementsofficerare på stat. Det erforderliga antalet är 44 och kunde i första rummet tagas i anspråk *två* regementsofficerare vid hvarje regemente och den *ene* vid hvarje corps, tillsammans 43, hvilket tal motsvarar bataljonernas antal vid det indelta infanteriet. Nämnde befälhafvare hafva sina adjutanter i regementsadjutanterne och vidare bataljonsadjutanterne till biträden. Till

den öfverskjutande eller 44:de bataljonsområdesbefälhafvaren kunde, enligt arméförvaltningens mening, kommenderas särskild adjutant och underofficersbiträde. Åt alla desse skulle följaktligen full dagaflöning, mot indragande af tjänstgöringspenningarne, anslås.

Härvid erinrar arméförvaltningen att, som vid hvarje regemente finnas tre regementsofficerare, men, med förut angifna enstaka undantag, endast två erfordras i ständig tjänstgöring ej blott såsom befälhafvare för de värnpliktiges bataljonsområden utan ock för bataljonsbefälet vid stammen, så skulle mot fyllnad i två dagaflöningsbelopp komma att indragas tre regementsofficerares tjänstgöringspenningar. Vidare anmärkes ock, att, derest någon förhöjning åt underofficer, som hålles i ständig tjänstgöring, skall efter förlust af tjänstgöringspenningarne blifva beredd, det är nödvändigt att, i likhet med hvad hittills varit vanligt, underofficer vid dylik tjänstgöring äfven erhåller förmånen af portion eller portionsersättning.

För en fanjunkare äro nemligen nu i stat upptagna tjänstgöringspenningar	kronor 300: —
mötesdagaflöning, förslagsvis	» 60: —
tillsammans	kronor 360: —

men då hans dagaflöning för helt år skulle belöpa sig till 365 kronor, komme förhöjningen att utgöra endast 5 kronor.

En sergeant af första klassen kan nu, enligt staten, åtnjuta:	
tjänstgöringspenningar	kronor 200: —
dagaflöning, förslagsvis	» 24: —
således	kronor 224: —

hwaremot hans dagaflöning, 40 öre, skulle för hela året utgöra blott 146 kr.

Arméförvaltningen har ansett denna portionsersättning kunna för det vid regementena mellan mötena ständigt tjänstgörande underbefälet upptagas till 50 öre om dagen, på sätt Eders Kongl. Maj:t behagat i dylikt hänseende genom nådiga brefvet den 18 juni 1884 bestämma med afseende å de vid indelta arméns förvaltning tjänstgörande bataljonskommissarier.

Kompaniområdena. Till befälhafvare för dessa syntes arméförvaltningen kompanicheferne, enligt det system för rullföringens ordnande, som nu angifvits, vara sjelfskrifna. De hafva sina biträden i fanjunkarne. Åt de förre böra således anslås årsdagaflöning, åt de senare dylik förmån jemte portionsersättning. Då emellertid på detta sätt skulle finnas medel icke blott för rullföringen inom kompaniområdet utan äfven för kompanibefälets förande under hela året, kunde de nu

för expeditionsföringen inom kompanierna anslagna tjänstgöringspenningar indragas. Derigenom skulle uppnås det framhållna önskningsmålet, att åstadkomma besparing i kostnaden för tjänstgöringens upprätthållande under tiden mellan vapenöfningarne.

Arméförvaltningen fäster i sammanhang härmed uppmärksamhet på en mindre organisationsbrist vid indelta infanteriet, på hvilken härvid borde rådås bot, åtminstone i så stor utsträckning, som utan större kostnad eller personalökning låter sig göra. Vid indelta infanteriet saknades nemligen underofficersbiträde för regements- och corpschefernes samt för regementsintendenternes expeditioner, en brist, som för de senares räkning med särskild kostnad blifvit tills vidare afhulpen medelst det för utbildning till bataljonskommissarier kommenderade underbefäl. Att emellertid för båda dessa expeditioner erfordras biträde af ifrågavarande art och att detta för regementscheferne, när de blifva chefer för inskrifningsområden, är ännu nödvändigare finner arméförvaltningen obestriddigt. Vid de indelta infanteriregementena, der till följd af inskrifningsområdenas vidsträcktare omfång, såsom omfattande två bataljonsområden, behovet af skrifbiträde för chefs-expeditionerna är mest oafvisligt, finnas ock medel till detsammes afhjelpande utan betydligare kostnad. Vid 18 af dessa 19 regementen blefvo nemligen af 1877 års Riksdag, på Eders Kongl. Maj:ts förslag, anslagna två nya sergeantsaflöningar för hvarje regemente. Vid det 19:de regementet, Bohusläns, hade ingen ny dylik aflöning föreslagits, emedan i då föreliggande, på den år 1874 föreslagna härordning grundade, organisationsplanen, hvori ingick en omfördelning af stamstyrkan, regementet var afsedt att indragas. Nämda sergeantsplatser äro tills vidare tilldelade två bland kompanierna vid hvarje regemente, hvarigenom dessa kompaniers underofficersstat blifvit olik öfriga kompaniers inom regementena. Arméförvaltningen har derföre föreslagit, att dessa båda sergeanter flyttas till staben och i egenskap af stabssergeanter tilldelas lika aflöning som bataljonsadjutanterne, följaktligen få sina nuvarande tjänstgöringspenningar, 200 kronor, förvandlade till arfvoden å enahanda belopp. Denna öfverflyttning till staben skulle medföra ökad kostnad endast för 305 dagars dagaflöning samt 365 dagars portionsersättning åt hvardera. Dertill borde, för likformighetens skull, komma aflöning till 2 nya dylika platser vid Bohusläns regemente. Genom att ställa båda dessa stabssergeanter till regementschefens förfogande skulle inskrifningschefernes behof af biträde vara sedt till godo, hvarförutom, såsom en ytterligare vinst, erhöles möjlighet att tidtals lemna regementets ekonomiska förvaltning en alldeles nödvändig hjälp.

Hvad angår **beväringstrupperna** skulle till områdesbefäl samt för inskrifning och rullföring tagas i anspråk personal från marinregementet, Hallands infanteribataljon och Vesternorrlands bevärbingsbataljon för 3 bataljons- och 12 kompaniområden. För dessa erfordras billigtvis något högre ersättning än för indelta infanteriets personal, enär icke allenast den nuvarande aflöningen för de förre är lägre än de öfriges, utan äfven Hallands och Vesternorrlands bevärbingsbefäl för närvarande njuta förmånen att mellan vapenöfningarne få bo utom truppförbandens stånd, och marinregementets befäl, som nu mellan vapenöfningarne är garnisoneradt i Karlskrona, ej heller kan utan ersättning skäligen tvingas att utflytta till kompaniområdena. Afståendet af tjenstgöringspenningar, som nu tillkomma endast bataljonscheferne vid de båda bataljonerna och regementsqvartermästaren vid Vesternorrlands bevärbingsbataljon, borde dock, i betraktande af bataljonschefernes små löner, ej vid dessa truppförband förekomma för någon annan än nämnde regementsqvartermästare. Till följd af de säregna aflöningsförhållandena vid marinregementet, der personalens tjenstgöringspenningar äro af helt annan natur än den liknämnda förmånen vid indelta armén och egentligen utgöra endast ett lönetillägg, kunde icke heller ifrågasättas, att marinregementets personal skulle beröfvas denna löneförmån vid dagaflönings erhållande. Om således dagaflöning efter grad, och för underbefälet derjemte portionsersättning, tilldelas beväringstruppernas af rullföringen upptagna personal, anser arméförvaltningen att denna personal i allmänhet finge för rullföringen den ersättning, att det för personalen tillkommande bostadstvänet derigenom kunde anses ersatt.

Arméförvaltningen har derföre vid sagda beväringstrupper beräknat årsdagaflöning åt 3 majorer, 12 kompanichefer, 3 adjutanter samt 15 underofficerare. För de senare har upptagits fanjunkares dagaflöning jemte portionsersättning.

Aflöning till bataljons- och kompaniområdesbefälet i Stockholm, hvilken stad skulle delas i 2 bataljons- och 8 kompaniområden, antages, då vid de båda fotgardesregementena finnes aktivt befäl med dagaflöning, och då der ej erfordras särskilda afdelningsområdesbefälhafvare, icke förorsaka någon särskild kostnad.

Afdelningsområdena. Uti 1882 års komitéförslag voro dessa upptagna till ett betydligt antal, icke mindre än 1,280, och arfvodet åt hvarje befälhafvare var, på sätt förut omnämnts, föreslaget till 180 kr. I stället är antalet sådane befälhafvare nu antaget till endast 376.

Arméförvaltningen finner det vara i öfverensstämmelse med grundtanken i den nya värnpligtsinrättningen att dessa platser besättas ej

med aktive militärer, utan med afgånget, i reserven eller i armén kvarstående eller under krigstid tjenstgöringsskyldige afskedade militärpersoner. Under sådan förutsättning borde befälhafvarne aflönas ej med dagaflöning utan med arfvode. Den betydliga tillökning i områdenas vidd, hvilken följer af antalets minskning, måste emellertid, om den än blifvit gjord möjlig medelst lättnader i anmälningssättet, dock, derest kompetente personer skola för platserna erhållas, betinga en höjning i arfvodena utöfver hvad komitén föreslagit. Då arfvodet borde utgöra ett belopp, som kan förmå en lämplig person att åtaga sig sysslan, — och eventuellt att från annan ort inflytta till det område, inom hvilket han måste vara boende, — men å andra sidan det är nödvändigt tillse att totalkostnaden, i följd af arfvodenas mängd, ej blifver alltför stor, har arméförvaltningen trott sig vid öfvervägande af båda dessa faktorer kunna föreslå arfvodena till 250 eller 300 kronor. För 376 arfvoden skulle då erfordrats 94,000 eller 112,800 kronor, men då det syntes möjligt att åtnöjas med *en* afdelningsbefälhafvare inom hvarje kompaniområde, med undantag kanske inom de vidsträcktare kompaniområdena i några nordliga och vestliga län, skulle kostnaden, beräknad efter arfvodesbelopp af 250 kronor, kunna stanna vid 50,000 kronor.

Kostnadsbeloppen för ofvan angifna organisation af inskrifnings-, bataljons-, kompani- och afdelningsområdesbefälet med adjutanter och biträden, skulle, enligt arméförvaltningens förslag, ställa sig sålunda:

Vid *indel*ta armén skulle erfordras för uppförande af dagaflöning för 305 dagar (60 redan förut i stat upptagna), jemte portionsersättning åt underbefäl, beräknad för 365 dagar, nedanstående belopp, nemligen:

åt 19 regementschefer	à 1,525: —	kr. 28,975: —
» 5 corpschefer	à 1,220: —	» 6,100: —
» 44 regementsofficerare	à 1,220: —	» 53,680: —
» 24 regementsqvartermästare	à 915: —	» 21,960: —
» 44 regementsadjutanter (nemligen 43 nu å stat uppförda samt en, för fyllnad i behöfliga antalet, till biträde åt bataljonsområdes- befälhafvare kommenderad su- balternofficer)	à 610: —	» 26,840: —
		Transport kr. 137,555: —

Transport kr. 137,555: —

åt 176 kompaniömbesbefälhafvare (nemligen de 172 kompani- cheferne vid indelta infanteriet samt de, för delning af de allt- för stora kompaniömbesrådena, ytterligare behöflige 4 kaptener) à	915: —	kr. 161,040: —
» 44 bataljonsadjutanter (om hvilket antal arméförvaltningen gjort liknande anmärkning, som ofvan i fråga om regementsadjutan- terne) à	304: 50,	.
nemligen dagaflöning 122: — och portionsersättning 182: 50		» 13,398: —
» 36 stabssergeanter à	304: 50	» 10,962: —
för 2 nya stabssergeanter vid Bohus- läns regemente med lön	kr. 360: —	
dagaflöning för 365 dagar à 0,40	» 146: —	
portionsersättning för d:o à 0,50	» 182: 50	
arfvode	» 200: —	
beklädnad	» 120: —	
summa	kr. 1,008: 50	» 2,017: —
för 176 fanjunkare (om hvilket antal blif- vit gjord liknande anmärkning, som ofvan i fråga om kompani- ömbesbefälhafvarne) à	487: 50	
nemligen dagaflöning	305: —	
och portionsersättning 182: 50		» 85,800: —
tillsammans		kr. 410,772: —

Häremot komme att från staterna afföras tjänst-
göringspenningar med följande belopp:

för 19 regementschefer	à 1,500: —	kr. 28,500: —
» 5 corpschefer	à 1,200: —	» 6,000: —
» 19 öfverstelöjtnanter	à 600: —	» 11,400: —
» 43 majorer	à 500: —	» 21,500: —
Transport	kr. 67,400: —	410,772: —

	Transport	kr. 67,400: —	410,772: —
för 24 regementsqvartermästare	 à	400: — kr. 9,600: —	
» 43 regementsadjutanter	à	200: — » 8,600: —	
» 172 kaptener af 1 klass	à	400: — » 68,800: —	
» 84 dito af 2 klass	à	200: — » 16,800: —	
» 172 löjtnanter af 1 klass	à	120: — » 20,640: —	
» 144 dito af 2 klass	à	120: — » 17,280: —	
» 172 underlöjtnanter	à	120: — » 20,640: —	
» 43 bataljonsadjutanter	à	200: — » 8,600: —	
» 172 fanjunkare	à	300: — » 51,600: —	
» 5 sergeanter af 1 klassen (nemligen 1 såsom kommenderad bataljonsadjutant och 4 såsom kommenderade biträden hos kompaniöfverbefälhafvarne)	à	200: — » 1,000: —	kr. 290,960: —

Alltså skulle erfordras såsom tillökning vid indelta infanteriet för inskrifningen och rullföringen af värnpligtige » 119,812: —

Vid *beväringstrupperna* erfordras såsom ersättning för inskrifning och rullföring dagaflöning

åt 3 regementsofficerare	à 1,460: —	kr. 4,380: —
» 12 kaptener	à 1,095: —	» 13,140: —
» 3 adjutanter	à 730: —	» 2,190: —
samt		
åt 15 underofficerare med dagaflöning	 kr. 365: —	
portionersättning	» 182: 50	kr. 547: 50
		» 8,212: 50
	tillsammans	kr. 27,922: 50

hwaremot skulle indragas tjänstgöringspenningarne för regementsqvartermästaren vid Vesternorrlands beväringsbataljon » 400: —

då behöfvet af tillökning åt *beväringstrupperna* blifver kr. 27,522: 50

Hela kostnaden för områdesbefälet samt inskrifning och redovisning af de värnpliktige skulle således, när det nu angifna system för denna kostnads utgående kunnat fullt genomföras, utgöra vid indelta armén ... kr. 119,812: --

vid beväringstrupperna	»	27,522: 50
arfvoden åt afdelningsområdesbefälhafvare	»	50,000: —
tillsammans kr.		197,334: 50

Arméförvaltningen har slutligen erinrat, att någon tid torde åtgå, innan en reglering af aflöningsförhållandena vid indelta infanteriet, sådan den nu föreslagits, kan till fullo genomföras, enär det icke skäligen kunde ifrågasättas att ålägga löntagare skyldighet att underkasta sig de förändrade aflönings- och tjänstgöringsförhållandena förr än han uppflyttas i högre lönegrad. I fråga om dem, hvilka få sina aflöningsvilkor förbättrade, måste naturligen antagas, att de genast frivilligt ingå på de nya villkoren. En del af subalternofficerarne komme väl ock sannolikt att frivilligt afsäga sig rätten till tjänstgöringspenningar mot friheten att mellan vapenöfningarne välja bostad inom eller utom regementets stånd. Då deremot andra af denna befälsklass ej torde finna sådant med sin fördel öfverensstämmande, skulle följaktligen under tiden medel kunna komma att fattas till fullständigt genomförande af nu ifrågasatta reglering. Arméförvaltningen hade därför skolat föreslå, att till bestridande af de under öfvergångstiden till äfventyrs utgående, enligt denna reglering till indragning afsedda tjänstgöringspenningar ett särskildt förslagsanslag af lämpligt belopp anvisades, om ej arméförvaltningen föreställt sig att vid en skärpt tillämpning af nådiga cirkuläret den 26 november 1875, som för åtnjutande af tjänstgöringspenningar i allmänhet fordrar tjänstgöring under ett kvartal mellan vapenöfningarne, dylik förmån, — då framdeles kompanichefen eller den ställföreträdare för honom, som mot den platsen anslagna dagaflöning gör hans tjänst, komme att hela året ombesörja expeditionsföringen vid kompaniet, — skulle mera sällan komma att af subalternofficerare intjenas. Enligt arméförvaltningens åsigt borde derföre ingen öofvervinnelig svårighet uppkomma att, om den ofvan angifna kostnadssumman, i jernadt tal 198,000 kronor, ställes till Eders Kongl. Maj:ts förfogande, anordna, utom den öfriga tjänstgöringen, jemväl befälet öfver inskrifnings- och öfriga områden med dertill hörande inskrifning och redovisning.

I sammanhang med den sålunda lemnade redogörelse för arméförvaltningens förslag förmålde departementschefen att, derest vid det definitiva bestämmandet af inskrifningsområdena denna angelägenhet befinnes lämpligen kunna så ordnas, att särskildt område äfven tilldelas Vermlands fältjägarcorps i likhet med indelta infanteriets corpser, borde, på samma sätt som vid dessa corpser, vederbörande befäl och underbefäl vid Vermlands fältjägarcorps också erhålla dagaflöning, men tjänstgöringspenningar vid corpsen i stället indragas, utan att dock sådant komme att verka till förhöjning af den för samtliga värnpligtsområdena beräknade kostnadssumman af 198,000 kronor.

Vidare och sedan departementschefen anmält, att han, med angifvande af hufvudgrunderna i det ifrågasatta förändrade aflöningssystemet, infordrat yttranden deröfver från generalbefälhafvarne och samtliga cheferna för regementen och corpser vid indelta infanteriet samt från chefen för Vermlands fältjägarcorps, hvilka yttranden nu föredrogos, fortsatte departementschefen sitt anförande sålunda:

Genom den nya värnpligtslagen är i afseende å kontrollen å de värnpligtige föreskrifvet, bland annat, att de i hären inskrifne värnpligtige, som tillhöra beväringen, skola hos vederbörande kompanibefäl göra anmälan om aflyttningar till annat kompaniområde, om tillfälligt vistande utom kompaniområdet i vissa fall m. m. För fullgörandet af de åligganden, nämnda och öfriga skyldigheter i afseende å kontrollen och redovisningen af de värnpligtige medföra för kompanibefälet, äfvensom till befrämjande af befälets personalkännedom, lär det vara ändamålsenligt, att åt kompaniexpeditionen vid det indelta infanteriet gifves en mera stadig anordning än den, som förefinnes så länge skyldigheten att föra nämnda expedition, såsom nu är fallet, vexlar mellan befälspersonalen hvar tredje månad. En anordning i nämnda syfte synes vara önskvärd jemväl af det skäl, att sedan i följd af indragningen utaf kompanichefernes boställen bandet mellan desse chefer och kompaniets manskap måhända i någon mån lossats, anordningen skulle bidra att åter åstadkomma en ständigare beröring mellan kompanichefen och hans underlydande.

Då kompanichefen ålägges att föra befälet och expeditionen vid kompaniet under hela året, måste, såsom af det föregående framgår, för denna befattning, med indragning af tjänstgöringspenningarne, beräknas dagaflöning, och först genom införande mera allmänt af sist nämnda aflöningsform i utbyte mot tjänstgöringspenningarne — på sätt det nu föredragna förslaget afser — blifver det möjligt komma der-

hän, hvilket jag anser vara det enda riktiga, att ersättning utöfver den fasta lönen utgår endast under verklig tjänstgöring.

Af de hörda militärmyndigheterna hafva också de aldra fleste gillat förslaget grunder. Bland de erinringar, som i detaljfrågor blifvit gjorda, möter från flera håll den, att underbefälet, hvars aflöningsförmåner för närvarande äro ganska knappt tillmätta, syntes vid förslaget genomförande ej skola komma i åtnjutande af tillbörlig ersättning för den tjänstgöring, som kräfdes af detta befäl. Den farhåga, som sålunda uttalats, beror emellertid uppenbarligen derpå, att vederbörande icke tagit i beräkning, att underbefälet, enligt det nya systemet, skulle jemte dagaflöningen undfå förmånen af portionsersättning, hvar till medel här ofvan blifvit beräknade, och lärar vid sådant förhållande denna betänklighet förfalla. Deremot finner jag beaktansvärd den anmärkning, som blifvit gjord att, för tillgodoseende af subalternofficerarnes utbildning och för att göra dem lämpliga att framdeles i sin ordning öfvertaga kompanibefäl, dessa yngre officerare borde beredas tillfälle att mellan mötestiderna göra tjänst vid kompanierna i något större utsträckning, än som kunde ifrågakomma, derest sådan tjänstgöring finge af dem skötas endast *vid förfall* för kompanicheferne. Detta är obestridligen af icke ringa vikt, men billigheten fordrar då ock, att subalternofficerarne, vid mistning af tjänstgöringspenningarne, komma i åtnjutande af dagaflöning vid nämnda tjänstgöring likasom äfven vid vissa andra tillfällen, då de mellan mötena göra effektiv tjänst, såsom under kommendering till krigshögskola m. fl. kommenderingar, vid hvilka hvarken arfvode, traktamente eller dagaflöning eljest komme dem till del.

Till bestridande af utgifterna för dagaflöning vid nu omförmälda och dermed jemförliga tjänstgöringstillfällen har jag beräknat erfordras ett ungefärligt belopp af 20,000 kronor. Under öfvergångstiden, innan ännu de för regleringens genomförande påräknade tjänstgöringspenningar mera allmänt blifvit i följd af befordringar till högre lönegrad lediga för ändamålet, kan och bör nämnda belopp hufvudsakligen tagas i anspråk för tillämpningen af det nya aflöningsättet, på det öfvergången från de gamla förhållandena må med bibehållen nödig hänsyn till billighetens fordringar kunna verkställas utan äskande af extra anslag för öfvergångstiden.

Ersättningen till värnpliktsområdenas befäl skulle, vid tillämpning af det här föreslagna sättet för dessa angelägenheters ordnande, komma att, efter nämnda oundgängliga tillägg af 20,000 kronor, uppgå till ett belopp af inalles endast 218,000 kronor; och då 1882 års landtför-

svarskomités förslag, såsom förut blifvit nämndt, skulle för dess tillämpning, äfven med det mindre antal värnpligtsområden, som nu blifvit förutsatt, kräft en kostnad uppgående till icke särdeles långt ifrån 400,000 kronor, torde häraf få anses framgå, att vid frågans lösning med största omsorg tagits hänsyn dertill, att anordningen måtte blifva för statsverket så litet betungande som möjligt.

Jag hemställer således, det Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen,

att — jemte det Kongl. Maj:t medgifves att i vederbörande aflöningsstater vidtaga de ändringar, hvilka påkallas af ofvan framlagda plan för handhavandet af inskrifningen och redovisningen af de värnpligtige samt för anordnande af befälet i inskrifnings-, bataljons-, kompani- och afdelningsområdena — Riksdagen, i afvaktan att de härtill nödiga medlen, efter fulla genomförandet af det i nämnda plan ingående nya aflöningsätt för en del af arméns befäl, kunna på sina tillbörliga anslag fördelas, nu måtte under fjerde hufvudtiteln näst efter anslaget till bevärmanskas vapenöfningar uppföra under benämning »ersättning åt värnpligtsområdenas befäl m. fl.» ett särskildt ordinarie anslag å 218,000 kronor.

Försvarsverket till lands i allmänhet eller arméförvaltningens departement.

[13.]
Anslagstillägg
för bevärn-
gens behof.

Artilleridepartementet. De förhöjda kostnader, som drabba artilleridepartementets andel i detta anslag i följd af nya värnpligtslagens tillämpning år 1887 och med afseende derå, att bevärmanskas vid den blifvande förlängningen i öfningstiden kommer att i större utsträckning än hittills öfvas i målskjutning, hafva af artilleridepartementet i dess underdåniga skrifvelse den 5 december 1885 blifvit sålunda beräknade:

underhåll af gevär med tillbehör.....	kronor	3,500: —
tillverkning af kopparpatroner.....	»	51,400: —
tändhattar till kammargevärsskott.....	»	6,600: —
krut till skarpa och lösa patroner samt kammar- gevärsskott.....	»	4,000: —
tillverkningskostnader för desamma.....	»	6,600: —
transportkostnader.....	»	6,500: —

Summa kronor 78,600: —

Till detta årliga behof komme vidare utgifterna för anskaffning af ytterligare erforderlig målskjutningsutredning	kronor	17,175: —
uppförande af skottvallar med blindingar	»	3,000: —
	Summa kronor	20,175: —
eller i jemnadt tal	»	20,200: —

hvilken utgift dock, såsom varande endast af tillfällig beskaffenhet, borde bestridas från medel *på extra stat.*

Intendentsdepartementet. I detta departements andel i anslaget skulle, enligt hvad intendentsdepartementet i sin underdåniga skrifvelse den 9 december 1885 anmält, erfordras förhöjning för år 1887 i anledning af dels förlängningen i beväringens vapenöfningar med 6 dagar och dels Gotlands nationalbeväringens ifrågasatta likställighet med den öfriga beväringen i afseende å beklädnaden.

Anslagstillägg
för beväringens
behof.

För 6 dagars förlängd exercistid, beräknad för en manskapsstyrka af 30,000 man, efter 53,37 öre om dagen för hvarje man, skulle, till bestridande af kostnaderna för beklädnads-, remtygs- och utredningsm. fl. persedlar, deribland inberäknadt äfven kapotter, erfordras en anslagsförhöjning i jemnadt tal af

kronor 96,000: —

För Gotlands nationalbeväring, der Kronan för närvarande, jemte slitningersättning för de s. k. småpersedlarne, består endast remtygs- och personela utredningspersedlar utom renslar, har arméförvaltningen för en styrka af omkring 500 man under 30 dagar beräknat erfordras i jemnadt tal 8,000 kronor, hvarifrån dock borde afdragas nu utgående kostnader med omkring 4,000 kronor, i följd hvaraf det behöfliga tillägget blefve

» 4,000: —

Summa kronor 100,000: —

Härförutom har intendentsdepartementet ansett nödigt, att till nyuppsättning af lifmunderings- och exercismunderingspersedlar samt kapotter och renslar vid Gotlands nationalbeväring, derest denna beväring i fråga om beklädnad och utredning likställes med det öfriga beväringsmanskapet, anvisas såsom extra anslag för en gång 70,000 kronor.

På grund af den sålunda förebragta utredning hemställer jag, med iakttagande af den för jemnande af anslagets slutsumma nödiga jemk-

ning i anslagstillägget, det Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen,

att, i anledning af den år 1887 inträdande förlängning i öfningstiden för beväringen samt till beredande åt Gotlands nationalbeväring af likställighet med det öfriga beväringsmanskapet i afseende å förmånen af beklädnad på Kronans bekostnad, höja anslaget till »försvarsverket till lands i allmänhet», nu kronor 2,150,916: —,
med » 178,584: —
till kronor 2,329,500: —;
samt att såsom *extra anslag* för år 1887 bevilja *dels* till anskaffning för beväringen af målskjutningsutredning kronor 20,200: —.
och dels till nyuppsättning af munderings- m. fl. persedlar för en klass af Gotlands nationalbeväring » 70,000: —.

Byggnader och sängkläder på mötesplatserna m. m.

[14.]
Förhöjning
af anslaget
till bygg-
nader.

Enligt den utförliga utredning, som lemnades af arméförvaltningen å intendentsdepartementet i dess underdåniga skrifvelse den 12 november 1883 angående behovet af anslag för år 1885, hade de utgifter för byggnader å mötesplatserna, som under de föregående åren blifvit genom intendentsdepartementet bestridda från de begge vapenöfningsanslagen, uppgått i medeltal för hvarje år till omkring 100,000 kronor.

Derjemte hade för sådana byggnader å mötesplatserna, nemligen gevärsförråd, ammunitionsbodar och smedjor, som hörde under artilleridepartementets förvaltning, enligt en inom detta departement gjord medelberäkning för tio år, erfordrats i medeltal ett årligt belopp af 13,257 kronor, så att totalsumman för samtliga byggnaderna utgjorde 113,257 kronor årligen eller, i jemnadt tal, 115,000 kronor.

Med bifall till den af mig uttalade åsigt, att kostnaderna för byggnader å mötesplatserna icke lämpligen borde vidare bestridas från de begge vapenöfningsanslagen, utan att medlen därför borde i stället uppföras såsom ett särskildt anslag till byggnader å mötesplatserna, med hvilket borde sammanföras anslaget under fjerde hufvudtiteln å 50,000 kronor till underhåll af sängkläder m. m. på mötesplatserna, på

det de för inqvarteringen derstädes afsedda medel måtte blifva förenade under ett enda anslag, föreslog Eders Kongl. Maj:t vid 1885 års riksdag, att till bestridande af kostnaderna ej mindre för underhållet af samtliga byggnader jemte förekommande nybyggnader å mötesplatserna för indelta arméns, Vermlands fältjägarecorps' och beväringsskorpens behof samt för kompanitrossbodarnes underhåll, än äfven för underhållet af sängkläder m. m. å mötesplatserna, omförmälda anslag till underhåll af sängkläder m. m. å 50,000 kronor måtte under benämning: »byggnader och sängkläder på mötesplatserna m. m.» uppföras såsom reservationsanslag med ett till 165,000 kronor förhöjdt belopp.

Denna framställning bifölls af Riksdagen endast på det sätt, att anslaget å 50,000 kronor till sängkläder m. m. förhöjdes med 50,000 kronor samt i riksstaten för år 1886 uppfördes under benämning: »byggnader och sängkläder på mötesplatserna m. m.» med sammanlagdt 100,000 kronor, hvarmed skulle bestridas samtliga de utgifter förslaget afsåg.

Såväl arméförvaltningens intendentsdepartement, som chefen för artilleridepartementet hafva emellertid nu hvar för sig i sina underdåniga skrivelser rörande anslagsbehofven för år 1887 erinrat, att de af Riksdagen sålunda anvisade medel äro alldeles otillräckliga till bestridande af de utgifter, för hvilka nu ifrågavarande anslag är afsedt, samt derföre begärt anslagets höjande till det belopp af 165,000 kronor, som enligt myndigheternas åsigt nödvändigt erfordras och som vid 1885 års riksdag äskades.

På sätt ofvan blifvit nämndt, hafva i verkligheten utgifterna från artilleri- och intendentsdepartementen för byggnaderna å mötesplatserna efter medelberäkning uppgått till 113,257 kronor årligen, men under senare åren hafva efter hand tillkommit allt flera byggnader å mötesplatserna, hvilka byggnader till största delen uppförts med anvisade extra medel. Att dessa nya byggnader icke utgöra något obetydligt antal inses deraf, att vid statsregleringen år 1877 nybyggnadskostnaden ensamt för barackerna antogs till icke mindre än 1,215,500 kronor, hvaraf 1,099,300 kronor för beväringsskorpens baracker, och för dessa med flera tillkomna nya byggnader måste underhållskostnader naturligtvis också uppstå till höjande af den på grund af förhållandena under föregående år beräknade årliga medelkostnaden, hvarjemte från nu förevarande anslag böra bestridas utgifterna för nödvändiga nybyggnader, hvartill jag räknar matskjul för beväringsskorpens och utvidgande efter hand af förrådslokalerna för vidtagande af den ur militärisk synpunkt önskvärda anordning att den indelta stamtruppens lifmunde-

ringar, som nu vid de flesta regementen förvaras i s. k. rotekistor eller, vid rusthållsregementena, uti rustkamrar, hvilka af rote- och rusthållare tillhandahållas, måtte blifva öfverflyttade till förråden å mötesplatserna.

Vid dessa förhållanden synes mig det belopp af 115,000 kronor, som på grund af vunnen erfarenhet om byggnadsutgifterna har beräknats att vid sammanslagning af de för inqvarteringen å mötesplatserna afsedda medel böra tilläggas det gamla anslaget å 50,000 kronor till sängkläder m. m., uppenbarligen icke tåla nedsättning utan att på samma gång uppstår fara, att byggnaderna i brist på underhållsmedel komma att i förtid förfalla, hvarigenom skulle för statsverket uppstå betydligt drygare kostnader än om tillräckliga medel användts till underhållet.

Jag instämmer derföre i arméförvaltningens åsigt om nödvändigheten af anslagets bestämmande till sammanlagdt 165,000 kronor.

Det var också endast under förutsättning att så komme att ske, som jag vid senaste statsregleringen fann mig på grund af de synnerligen stora praktiska svårigheter, som möta vid kompanitrossbodarnes underhåll genom rotehållarne, böra ifrågasätta, att kronan finge med de begärda byggnadsmedlen bestrida utgifterna äfven för nämnda trossbodor, hvartill det nuvarande anslagsbeloppet deremot icke lemnar tillgång.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får jag hemställa, det Eders Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen,

att höja anslaget till byggnader och sängkläder	
på mötesplatserna m. m.,	
nu	kronor 100,000: —
med	» 65,000: —
till	kronor 165,000: —

Artilleriskjutskolor.

[15.]
Anslag till
artilleriskjut-
skolor.

Uti skrifvelse den 4 december 1885 har generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet gjort framställning om anordnandet af särskilda skjutskolor för fält- samt fästningsartilleriet.

Med afseende härå förmåler generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet, hurusom behofvet af särskilda skjutskolor för artilleriet inom de flesta europeiska länder redan länge varit tillgodosedt samt att äfven hos oss frågan om inrättandet af dylika skolor sedan många år stått på dagordningen. Förslag härom hade väckts redan år 1874 af de komiterade, hvilka hade att yttra sig angående grunder för en ny här-

ordning, och uttalade komiterade den mening att skjutfärdighet är vid artilleriet ännu nödvändigare än vid andra vapen. Komiterade yttrade nemligen i detta ämne: »Ett infanteri, som skjuter illa, och ett rytteri, som icke skjuter alls, kunna dock användas, men ett artilleri, som icke besitter skicklighet i skjutning är oanvändbart, vore dess manöverfärdighet aldrig så högt uppdrifven, ty *elden är artilleriets enda stridssätt*». Komiterades förslag, upptaget i den nådiga proposition till härväsendets ordnande, som förelades 1875 års Riksdag, ledde emellertid icke till någon påföljd, enär berörda proposition icke vann Riksdagens bifall. Sedermera hade så väl särskilda utskottet vid 1878 års riksdag som den senaste landtförsvarskomitén framställt förslag i ämnet, och i det vid 1883 års riksdag framlagda förslag till lag om ny härordning förekom bland härens skolor äfven artilleriskjutskolor, för hvilka i sammanhang härmed jemväl äskades ett anslag för år 1884 af 20,000 kronor.

Då efter försvarsfrågans fall vid nämnda riksdag det icke vore att vänta, att denna för artillerivapnet så viktiga fråga skulle i sammanhang med ett fullständigt ordnande af härväsendet kunna vinna sin lösning, och då artilleriets skjutfält vid Marma numera vore så ordnad att skjutskola för fältartilleriet kunde dit förläggas, hade generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet ansett sig böra låta, med tillämpning å våra förhållanden af den erfarenhet man under sista tiden i utlandet vunnit rörande dylika skolor, utarbeta fullständiga förslag i ämnet, hvilka förslag blifvit Eders Kongl. Maj:t underställda.

De skjut- och kastöfningar för artilleribefälet, som hittills pläгат ega rum på Tånga hed, hvilken plats dock icke längre är duglig för skarpskjutning med de nyare kanonerna, hade, enligt hvad generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet erinrat, lika litet som de på senare tider företagna gemensamma underbefälsöfningarna kunnat anses motsvara de utländska skjutskolorna. Vid infanteriet hade särskilda skjutskolor blifvit inrättade och inom detta vapen hade skjutskickligheten erkänts vara af sådan betydelse, att hvarje infanteriofficer numera måste vid skjutskolan genomgå en fullständig lärokurs innan befordran till löjtnantsgraden kan vinnas. Skjutfärdigheten inom infanterivapnet har härpå vunnit betydligt. Med hänsyn till den än större vigten af skjutfärdighet vid artilleriet vore det derföre hög tid att åtgärd vidtoges för att höja sagda färdighet vid detta vapen.

Härför fordrades, att skjutmetoderna förenklades och förbättrades samt att befälet erhöile tillräcklig öfning, hvilket allt endast genom skjutskolor kunde ernås. Till de särskilda artilleriregementenas årliga skjutöfningar måste visserligen såsom tillförene förläggas den hufvud-

sakliga utbildningen i skjutning, men vid artilleriskjutskolorna skulle årligen åt ett antal officerare bibringas sådan högre utbildning deri, att genom deras ledning skjutöfningarne komme att rätt bedrifvas vid regementena, hvarjemte i artilleriskjutskolorna borde meddelas årets underbefälselever i högsta klassen praktisk skicklighet såväl i skjutning som i de i fält förekommande arbeten.

I betraktande af de olikheter, som förefinnas emellan fält- och fästningsartilleriet med afseende å så väl vapnens natur, som pjaser och skjutmetoder, upptager förslaget

dels en skjutskola för fältartilleriet, förlagd till Marma skjutfält, och
dels en skjutskola för fästningsartilleriet, förlagd till Vaxholm.

Fältartilleriets skjutskola skulle lämpas efter behovet vid 30 fältbatterier, fästningsartilleriets efter behovet vid de nuvarande 6 fästningskompanierna.

Personalen skulle utgöras, vid den förra skolan af 17 officerare med vederlikar samt 90 underbefäl och menige, hvartill komme erforderlig handräckningspersonal från svea artilleriregemente; vid den senare skolan af 4 officerare och 12 underbefäl med handräckningspersonal, tagen från de å Waxholm Oscar Fredriksborg förlagda fästningskompanierna.

Kostnaderna för dessa skolor, hvilka skulle vara sammandragna under en tid af sex veckor, hafva blifvit på följande sätt beräknade: fältartilleriets skjutskola: arfvoden för lärare, trakta-

mentsersättningar, rese- och transportkostnader, utgifter för materiel m. m.	kronor 13,450: —
fästningsartilleriets skjutskola: dylika utgifter, af hvilka en del stälde sig billigare vid denna skola enär 4 af fästningskompanierna äro för- lagda på platsen och således icke taga i an- språk rese- och transportkostnader	» 2,150: —
diverse utgifter vid Marma skjutfält för tillsyn och vård af byggnader och inventarier, af der qvar- lemnad artillerimateriel och ammunition, af skjut- fältet och stängslet kring detsamma m. m., äf- vensom för transporter å fältet samt vägars underhåll m. m.	» 2,500: —

Summa kronor 18,100: —,

hvilket belopp chefen för artilleriet anhåller måtte för ändamålet varda hos Riksdagen äskadt.

Beträffande de i denna kostnadssumma ingående utgifter vid Marma skjutfält förmåler chefen för artilleriet sig hafva ansett att, änskönt dessa utgifter äfven tillgodokomme alla andra som begagnade skjutfältet, såsom svea artilleriregemente, artilleri- och ingenjörhögskolan, krigshögskolan, krigsskolan, skjutkommissionen för artilleriet och infanteriet m. fl., nämnda kostnader likväl, då de svårligen kunde uppdelas, lämpligast kunde upptagas bland kostnaderna för skjutskolorna, enär skjutfältet årligen längsta tiden komme att af fältartilleriets skjutskola begagnas.

Under förutsättning, att omförmälda belopp 18,100 kronor anvisas till artilleriskjutskolor, skulle deremot följande under anslaget till artilleriet nu uppförda medel, såsom förut vid behandlingen af samma anslag blifvit nämndt, icke vidare blifva erforderliga, nemligen

till artilleribefällets skjutöfningar	kronor 5,000: —,
till artilleriunderofficerares gemensamma skjutöfningar »	2,500: —
tillsammans kronor 7,500: — .	

Afräknas sist nämnda belopp, visar sig tillökningen i utgifter komma att för artilleriskjutskolorna i verkligheten uppgå till endast 10,600 kronor.

Då jag i allo delar den af generalfälttygmästaren och chefen för artilleriet uttalade åsigt om vigten deraf, att särskilda artilleriskjutskolor för fältartilleriet och fästningsartilleriet snarast möjligt komma till stånd, och då detta angelägna behof kan afhjelpas med jämförelsevis ringa kostnad, får jag tillstyrka, det Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen,

att under fjerde hufvudtiteln, näst efter anslaget »till skjutskolor», uppföra under benämning »artilleriskjutskolor» ett ordinarie reservationsanslag å 18,100 kronor;

samt att vid bifall härtill det nuvarande anslaget »till skjutskolor» må i riksstaten benämnas »skjutskolor för infanteriet och kavalleriet».

Beträffande öfriga ordinarie anslag under fjerde hufvudtiteln, har

Öfriga ordinarie anslag.

jag icke att föreslå annan förändring för år 1887, än att förslagsan-
slaget

**Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementets
afdelning af Kongl. Maj:ts kansli,**

[16.]
Jemkning af
anslaget.

hvilket anslag nu är upptaget till 4,329 kronor, torde böra för jem-
nande af de ordinarie anslagens slutsumma ökas med 8 kronor till
4,337 kronor.

Fjerde hufvudtitelns ordinarie anslag utgöra nu kronor 19,016,300: —.
De af mig ifrågasatta nya och tillökningar i
förut befintliga ordinarie anslag, efter af-
drag af den föreslagna nedsättningen i an-
slaget till fältartilleriet och afförande från
riksstaten af hela anslaget till lifbeväringen,
uppgå tillsammans till 872,700 kronor; och
skulle således de ordinarie anslagen genom
tillägg af detta belopp, ... » 872,700: —,
komma att höjas till kronor 19,889,000: —.

I nämnda förhöjning af 872,700 kronor ingå emellertid sådana
anslagsbelopp, som blifva af nöden i anledning af den nya värnpligts-
lagens tillämpning under år 1887 och för beredande åt Gotlands natio-
nalbeväring af större likställighet i afseende å förmåner med beväring-
smanskapet å fastlandet, med icke mindre än sammanlagdt 666,584 kro-
nor, hvarförutom af enahanda orsaker äro föranledda de under anslaget
»försvarsverket till lands i allmänhet» omförmälda två extra anslag å
dels 20,200 kronor och dels 70,000 kronor eller tillsammans 90,200
kronor.

Extra anslag.

Departementschefen öfver gick härefter till frågan om de anslag
på extra stat, som för år 1887 skulle blifva erforderliga utöfver de två
extra anslag å 20,200 kronor till anskaffning för beväringen af målskjut-
ningsutredning och å 70,000 kronor till nyuppsättning af munderings-
m. fl. persedlar för en klass af Gotlands nationalbeväring, hvarom för-
mälts vid behandlingen af anslaget »försvarsverket till lands i allmän-
het»; och anförde Departementschefen i denna fråga följande:

Artilleribehof.

Fältartillerimateriel.

[17.]

Anslag till
fältartilleri-
materiel.

Af det belopp 4,600,000 kronor, som enligt generalfälttygmästarens och chefens för artilleriet underdåniga memorial den 15 november 1878 ansågs erforderligt för anskaffning af ny och ändring af gammal, men brukbar fältartillerimateriel, har Riksdagen hittills anvisat 3,200,000 kronor.

Den anskaffning och ändring af fältartillerimateriel, som under år 1887 borde ega rum, skulle, enligt hvad generalfälttygmästaren i sin underdåniga skrifvelse den 9 november 1885 anför, blifva följande:

30 kanoner med lavetter, föreställare och tillbehör à 6,750 kronor	202,500: —
förändring af 40 äldre ammunitionsvagnar à 110 kronor...	4,400: —
nya tillbehör till 40 ändrade ammunitionsvagnar à 186 kronor	7,440: —
förändring af 30 äldre packvagnar med tillbehör à 300 kronor	9,000: —
rid- och anspannspersedlar för 4 batterier à 30,000 kronor	120,000: —
ammunition för 5 batterier à 37,700 kronor per batteri ...	188,500: —
6 reservlavetter med tillbehör till 2 artilleriammunitions- kolonner à 3,590 kronor.....	21,540: —
för 4 artilleriammunitionskolonner: ändring af vagnar, rid- och anspannspersedlar med tillbehör à 8,500 kronor.....	34,000: —
för 7 fältartilleridivisionsstaber: ändring af fordon, rid- och anspannspersedlar med mera à 1,800 kronor.....	12,600: —
summa kronor	599,980: —

eller i rundt tal 600,000 kronor.

Derefter skulle finnas kanoner, lavetter och föreställare, med allt tillbehör, äfvensom ammunition för 30 af de till anskaffning föreslagna 34 batterier samt nya rid- och anspannspersedlar för 18 af de 26½ batterier, som föreslagits att förses med dylika persedlar; och har generalfälttygmästaren derföre nu hemställt, att Eders Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen såsom extra anslag för år 1887 till *fältartillerimateriel* äska lika belopp, som anvisats för år 1886, eller 600,000 kronor.

Härtill får jag tillstyrka nådigt bifall.

Positionsartillerimateriel.

[18.]

Anslag till
positionsartil-
lerimateriel.

I underdånigt memorial den 2 november 1876 har generalfälttygmästaren beräknat kostnaden för anskaffning af ett positionsartilleri till 696,150 kronor, deraf Riksdagen hittills beviljat 550,000 kronor; och får jag, med erinran att anslagen för detta ändamål från och med år 1880 utgjort 50,000 kronor årligen, nu hemställa att, i enlighet med hvad generalfälttygmästaren i sin underdåniga skrifvelse den 9 november 1885 begärt, Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att äfven för år 1887 till *fortsatt anskaffning af positionsartillerimateriel* bevilja ett extra anslag af 50,000 kronor.

Fästningsartillerimateriel.

[19.]

Anslag till
fästningsartil-
lerimateriel.

Kostnaden för den artillerimateriel, som erfordras för bestyckning af den färdiga delen af Karlsborgs fästning, beräknades år 1878 uppgå till ett belopp af 3,618,000 kronor. Af denna summa har intill år 1882 anvisats 475,000 kronor, hvarjemte Riksdagen sedermera under åren 1882—1885 till fästningsartillerimateriel i allmänhet beviljat tillsammans 350,000 kronor.

Den materiel af kanoner, haubitzer och kulsprutor med tillbehör, som för de sålunda anslagna medel, 825,000 kronor, dels anskaffats och dels kommer att under innevarande år blifva färdig, skulle, på sätt generalfälttygmästaren i sin underdåniga skrifvelse den 9 november 1885 erinrat, icke fullt motsvara ens en fjerdedel af hvad som erfordras till bestyckning af den redan färdiga delen af Karlsborgs fästning, derest all den nämnda materielen användes derstädes, hvilket enligt generalfälttygmästarens mening borde ske.

Vid sådant förhållande har generalfälttygmästaren hemställt, att till fästningsartillerimateriel, att användas på Karlsborg, måtte begäras för år 1887 ytterligare 100,000 kronor, men på samma gång har generalfälttygmästaren, i betraktande af de brister å tidsenlig artillerimateriel, som förefinnas å Vaxholm Oscar Fredriksborg och dess försvarsområde och hvilka brister blifvit af 1878 års befästningskomité uppskattade i värde till 2,070,031 kronor, ansett alldeles nödvändigt att medel erhöles jemväl till ny förbättrad bestyckning derstädes, företrädesvis för de två nya batterier å Rindö och Vermdö, till hvilkas utförande

medel vid 1885 års riksdag anslagits, samt har derföre tillstyrkt, att till fästningsartillerimateriel för Vaxholm Oscar Fredriksborg och dess försvarsområde måtte för år 1887 begäras ett lika stort belopp eller 100,000 kronor.

Slutligen har generalfälttygmästaren, för den händelse Eders Kongl. Maj:t, såsom numera skett, komme att bestämma att bestyckning af befästningarne vid Hvita Krog utanför Karlskrona skall ske genom landförsvars- och icke, på sätt äfven ifrågasatts, genom sjöförsvarsdepartementet, hemställt om anvisande för år 1887 af 50,000 kronor för denna bestyckning, hvilken beräknats i dess helhet uppgå till 261,000 kronor.

Vid jemförelse af de sålunda anmälda behofven af fästningsartillerimateriel, anser jag det vara för närvarande mest angeläget att åtminstone den största bristen på bestyckning för Vaxholm Oscar Fredriksborgs försvarsområde afhjelpes och att dervid främst tillgodoses behofvet af bestyckning för de ofvan nämnda två viktiga batterierna å Rindö och Vermdö; och till detta ändamåls vinnande får jag, som med afseende å det betydliga anslag, hvilket ännu måste tagas i anspråk för den nya fältartillerimaterielen, finner anslagsfordran för fästningsartillerimateriel böra jemväl för år 1887 inskränkas till samma belopp, som förut årligen äskats, derföre tillstyrka, det Eders Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen att för år 1887 bevilja till *fästningsartillerimateriel* ett extra anslag af 100,000 kronor.

Infanteriammunitionsvagnar.

Redan vid föregående tillfällen har inför Eders Kongl. Maj:t blifvit anmältdt, hurusom kostnaden för dels nyanskaffning af ammunitionsvagnar för infanteritrupperna och dels förändring af gamla dylika med dertill hörande rid- och anspannspersedlar för ammunitionskolonnernas behof uppginge till ett belopp af 239,112 kronor.

I enlighet med generalfälttygmästarens hemställan äskades vid 1885 års riksdag till infanteriammunitionsvagnar med tillhörande rid- och anspannspersedlar ett extra anslag för år 1886 af 60,000 kronor, hvaraf dock endast 30,000 kronor beviljades.

Ehuru en tid af icke mindre än åtta år, i stället för beräknade fyra år, skulle, under antagande af samma årliga anslag, erfordras för anskaffningen af den nya eller förändrade materiel, som för möjligen erforderlig mobilisering af infanteriammunitionskolonnerna måste hållas i beredskap, har generalfälttygmästaren ansett sig, i betraktande af

[20.]

Anslag till
infanteri-
ammunitions-
vagnar.

öfriga anslagsbehof, nu icke böra ifrågasätta högre anslagsbelopp för år 1887 än 30,000 kronor; och får jag hemställa, att *till anskaffande af nya och ändring af äldre ammunitionsvagnar med tillhörande rid- och anspannspersedlar* måtte för år 1887 äskas ett extra anslag af 30,000 kronor.

Skjutförsök.

[21.]

Anslag till
skjutförsök.

I underdånig skrifvelse den 14 november 1883 anmälde general-fälttygmästaren, att under den närmaste tiden erfordrades följande skjutförsök:

fortsatta försök för pröfning af osmidt martinstål såsom materiel till 12 cm. kanoner;

profning af en 16 cm. stålhaubitz med dertill hörande lavett;

jemförelse mellan svenskt 5 mm. krut och tyskt 6—10 mm. medelst skjutning ur en 16 cm. haubitz;

fortsatta försök med åtskilliga brandrörssorter äfvensom med tändskrufvar;

dels fortsatta och dels nya försök med granatkartescher och kartescher till flera slag af kanoner, tillhörande positions- och fästningsartilleriet;

profning af en 16 cm. stälkanon med dertill hörande lavett; samt

skjutförsök för undersökning af 5 mm. kruts lämplighet för 20 cm. framladdningskanon af 1867 års modell och för 17 cm. framladdningskanon af 1864 års modell.

Vid 1884 års riksdag begärdes till dessa skjutförsök ett extra anslag af 30,000 kronor, hvaraf dock anvisades för år 1885 endast 15,000 kronor.

Generalfälttygmästaren anmäler nu, att det anvisade beloppet så mycket mindre kunnat vara tillräckligt för de uppgifna skjutförsöken, som beräkningen af kostnaderna därför till 30,000 kronor varit grundad på den vid föregående skjutförsök vunna erfarenhet, och då vid sådant förhållande en del af skjutförsöken ännu ej kunnat utföras samt derjemte inom kort förestå försök med två nya certer af artilleripjeser äfvensom med nya krutsorter, har generalfälttygmästaren i underdånighet hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra framställning om beviljande för år 1887 till *skjutförsök* af ett extra anslag å 15,000 kronor; och får jag till denna hemställan tillstyrka nädigt bifall.

Fortifikationsbehof.

Karlsborg.

[22.]

Anslag till
Karlsborgs
fästnings-
byggnad.

För utförande af återstående arbeten å Karlsborgs fästnings landtfront, enligt 1876 års förenklade plan, hvilken slutade å en kostnads-summa af 2,483,000 kronor, har beräknats skola vid 1885 års slut ännu krävas en kostnad af 1,601,650 kronor, och skulle således vid slutet af 1886, för hvilket år Riksdagen beviljat 100,000 kronor, erfordras ett belopp af 1,501,650 kronor.

I sin underdåniga skrifvelse den 14 november 1885 anför chefen för fortifikationen att, för att fästningen skall vara hvad man kallar »sluten» och försvarbar åtminstone mot ett tillfälligt anfall, det dock äfven vore nödvändigt, att det stora krutförrådet å fästningens norra ända vore färdigt. Detta vore beräknadt med tillhörande skyddsvallar till en summa af 322,200 kronor. Med ett årligt anslag af 200,000 kronor borde fästningen således efter 9 år kunna ernå det första stadium af försvarbarhet. Med så ringa summor som de, hvilka under senaste åren anvisats, eller endast 100,000 kronor årligen, vore det deremot ej möjligt att på dubbelt så lång tid kunna uppnå ens detta närmaste mål, enär det alltid blefve betydligt dyrare att arbeta med små årsanslag. I detta afseende erinrar chefen för fortifikationen, huru- som han i underdånigt memorial den 16 november 1881, åberopadt i det statsrådsprotokoll af den 9 januari 1882, som åtföljde Eders Kongl. Maj:ts proposition till sistnämnda års Riksdag angående statsverkets tillstånd och behof, inför Eders Kongl. Maj:t framlagt en utförlig utredning, utvisande att med en årlig arbetssumma af 100,000 kronor skulle på 9 år medhinnas mindre än som skulle kunnat utföras på 4 år med 200,000 kronor hvarje år. I det förra fallet skulle nemligen administration och extra arbetsomkostnader uppgå till cirka 225,000 kronor, i det senare fallet till endast 120,000 kronor, hvaraf framginge att i det ena fallet uppstode en ren förlust af cirka 100,000 kronor. Toge man i betraktande dessa förhållanden och besinnade man derjemte, att rikets öfriga fästningsbyggnader redan för flera år sedan upphört att ställa några nämnvärda anspråk på statskassan, så borde enligt chefens för fortifikationen åsigt till Karlsborgs fästning anslås långt betydligare belopp än de, hvilka under senaste åren blifvit ifrågasatta, och vida mera än de relativt små summor, som i verkligheten beviljats, helst alla de undersökningar, hvilka Eders Kongl. Maj:t låtit anställa i fråga

om denna fästning, borde hafva undanröjt all tvekan angående fästningens fortfarande vikt och betydelse för landets försvar. Om också för närvarande sådana mera betydliga anslagsbelopp icke torde kunna erhållas, så kunde å andra sidan årliga anslagsbehofvet för Karlsborgs hufvudfästning af chefen för fortifikationen ej beräknas lägre än det minimum af 200,000 kronor, som vid senaste riksdagarne blifvit begärddt.

Redan förut, i underdånigt memorial af den 16 november 1883, har chefen för fortifikationen hos Eders Kongl. Maj:t anmält, att ungefärliga förslag och beräkningar blifvit uppgjorda till de framskjutna verk, hvilka af 1876 års komité blifvit föreslagna att anläggas kring Karlsborg, dervid de uppgjorda utkasterna till dessa fästen på samma gång företeddes; och har Eders Kongl. Maj:t sedermera uppå arméförvaltningens anmälan, att ett gynsam tillfälle erbjudit sig till förvärfvande, för billigt pris, af den för de tillämnade Vabergsfästena erforderliga mark, genom nådigt bref den 10 april 1885 medgifvit, att denna del af Vaberget skulle för kronans räkning inköpas, hvilket också skett.

Med anledning häraf anser chefen för fortifikationen tidpunkten nu vara inne till vidtagande af förberedande åtgärder för dessa fästens uppförande. Till sådana förberedande arbeten skulle höra: anläggandet af vägar å berget och lastbryggor vid stränderna, platsens afröjning, planering och afvägning, inrättande af arbetsförråd på berget m. m. dylikt. Att hafva dessa arbeten utförda vore af vikt för den händelse att fästningen skulle komma att förklaras i krigstillstånd innan de yttre fästena hunnit byggas. Det vore nemligen alldeles gifvet, att Vaberget då måste af fästningens försvarare besättas med trupper; men första vilkoret för att dessa skulle kunna hålla sig å denna isolerade, långt framskjutna punkt vore goda förbindelser med hufvudfästningen, och sådana kunde icke i behofvets stund hastigt nog åstadkommas. De på förhand verkställda arbetena på sjelfva bergplatån utgjorde också ett vilkor för möjligheten att utföra de tillfälliga befästningar, med hvilka trupperna då måste, så godt sig göra låter, stärka sin ställning, i brist på permanenta verk.

För utförande af dessa förberedande arbeten och yttre verk borde emellertid, enligt chefens för fortifikationen åsigt, den redan i och för sig ringa byggnadssumman för sjelfva hufvudfästningen icke undergå någon minskning, hvarföre han begärt, att hos Riksdagen måtte göras framställning om beviljande för år 1887 af ett anslag å tillsammans 250,000 kronor till Karlsborgs fästningsbyggnad.

Redan vid ett föregående tillfälle har jag tillåtit mig framhålla, att, då det blifvit genom verkställda undersökningar till fullo bekräftadt, att fullbordandet af Karlsborgs hufvudfästning är af den allra största vikt för landets försvar, jag anser krigsstyrelsen icke kunna åtaga sig någon del af ansvaret för denna angelägenhets försummande genom uraktlåtenhet att söka utverka beviljandet af tillräckliga medel för fästningsbyggnadens ändamålsenliga bedrifvande.

I likhet med chefen för fortifikationen anser äfven jag af stor vikt att de arbeten snarast påbörjas, som blifva nödiga för Vabergets inordnande i befästningssystemet på det sätt, chefen för fortifikationen här ofvan angifvit, och då det är ådagalagdt att fästningsarbetena anse- nligt fördyras, när de måste bedrivas med så ringa anslag, som för ändamålet utgått under de sista åren, eller 100,000 kronor årligen, lär det, så framt man vill söka förekomma onödigt stora kostnader, blifva i ännu högre grad än förut angeläget att höja anslagssumman, då arbetet sålunda skulle komma att med samma anslag drifvas på två ställen.

Endast den nödvändiga hänsynen till de andra viktiga försvars- behof, som vid statsregleringen måste tillgodoses, föranleder mig ifråga- sätta någon inskränkning i den af chefen för fortifikationen angifna anslagssiffra, då jag nu tillstyrker, det Eders Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen att till *Karlsborgs fästningsbyggnad* anvisa såsom extra anslag för år 1887 ett belopp af 200,000 kronor.

Vaxholm Oscar Fredriksborg.

På grund af den utredning, som förebragtes i chefens för fortifika- tionen underdåniga skrifvelse den 12 november 1884 har Eders Kongl. Maj:t af Riksdagen äskat för år 1886 ett anslag af 28,000 kronor, ut- görande halfva det beräknade beloppet för anläggning af två batterier m. m. i försvarslinien Vaxholm Oscar Fredriksborg, hvilken summa ock blef af Riksdagen anvisad.

Arbetet å det ena batteriet, som utföres hufvudsakligen af krono- arbetskarlar, har ock på Eders Kongl. Maj:ts befallning redan under år 1885 påbörjats.

Med åberopande af den förut lemnade utredningen i ämnet har chefen för fortifikationen nu i underdånighet hemställt, att hos Riks- dagen måtte begäras anvisande af återstående 28,000 kronor för ifråga- varande batterianläggningar; och får jag i öfverensstämmelse härmed

[23.]

Anslag till försvarsar- beten vid Vax- holm Oscar Fredriksborg.

tillstyrka, det Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen, att till försvarsarbeten vid *Vaxholm Oscar Fredriksborg* anvisa för år 1887 ett extra anslag af 28,000 kronor.

Krigsbryggemateriel.

[24.]

Anslag till
krigsbrygge-
materiel.

Sedan chefen för fortifikationen i underdånig skrifvelse den 15 november 1884 begärt att till anskaffande af ett krigsbryggkeekipage af 1875 års modell måtte beviljas ett extra anslag af 59,200 kronor, att utgå med 30,000 kronor under år 1886 och resten under år 1887, har 1885 års Riksdag, i öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, för år 1886 beviljat 30,000 kronor till krigsbryggemateriel.

I enlighet med chefens för fortifikationen underdåniga hemställan i hans skrifvelse af den 14 november 1885, torde Eders Kongl. Maj:t vilja föreslå Riksdagen att till fortsatt anskaffning af *krigsbryggemateriel* anvisa på extra stat för år 1887 återstående 29,200 kronor.

Fälttelegrafmateriel.

[25.]

Anslag till
fälttelegraf-
materiel.

Vid 1885 års riksdag föreslog Eders Kongl. Maj:t på grund af chefens för fortifikationen i underdånig skrifvelse den 15 november 1884 gjorda anmälan om behovet af komplettering utaf fälttelegrafmaterielen till 4 fälttelegrafafdelningar, hvardera med 30 km. linieledning och 7 stationer, hvarför anslagsbehovet beräknades till 49,526 kronor 82 öre, att häraf måtte beviljas 24,700 kronor för år 1886.

Af de sålunda äskade medlen har Riksdagen anvisat 16,000 kronor för år 1886, enär anskaffningen af den behöfliga materielen ansågs kunna fördelas på tre i stället för beräknade två år.

I öfverensstämmelse härmed och i enlighet med hvad chefen för fortifikationen i sin underdåniga skrifvelse den 14 november 1885 begärt, får jag hemställa, det Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att till fortsatt anskaffning af *fälttelegrafmateriel* bevilja för år 1887 ett extra anslag af 16,000 kronor.

Byggnadsbehof.

Stall å Karlsborg för positionsartilleriet.

[26.]

För de två kompanier positionsartilleri, hvilka komme att tillhöra det föreslagna fästnings- och positionsartilleriregementet å Karlsborg från början af samma regementes organisation, skulle, enligt förutgjord anmälan, af nya byggnader erfordras ett stall för 21 stambästar och ett sommarstall för 40 legda hästar.

Anslag till en stallbyggnad för positionsartilleriet.

Enligt verkställd beräkning uppgå kostnaderna härför till 15,000 kronor för vinterstallet och 6,000 kronor för sommarstallet. Af dessa belopp skulle dock endast det förra *15,000 kronor* blifva behöfligt under år 1887; och torde Eders Kongl. Maj:t vilja äska denna summa på extra stat för nämnda år.

Byggnader för trängbataljonen.

[27.]

I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag har 1885 års Riksdag beviljat till byggnader för trängbataljonen ett extra anslag af 273,000 kronor samt deraf till utgående under år 1886 anvisat ett belopp af 100,000 kronor.

Anvisande af förut beviljade medel till byggnader för trängbataljonen.

De återstående byggnadsmedlen behöfva visserligen, på sätt vid senaste statsregleringen framhölls, användas redan år 1886, men skulle förskjutas från andra för landtförsvarets behof anslagna tillgångar, för att sedermera ersättas, och då denna ersättning synes lämpligen kunna till utgående fördelas på två år, torde Eders Kongl. Maj:t vilja föreslå Riksdagen att af de till byggnader för trängbataljonen beviljade medel anvisa på extra stat för år 1887 lika belopp som för innevarande år anvisats, eller *100,000 kronor*.

Diverse behof.

Reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän.

[28.]

Till bestridande af kostnader för officerares utsändande till främmande länder i ändamål att inhemta upplysningar rörande krigsväsendet och såsom bidrag till de kostnader, officerare måste vidkännas

Reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän.

under anställning i utländsk krigstjenst eller eljest under resor till främmande länder för utbildning i sitt yrke, har under en lång följd af år anslagits på extra stat ett belopp af 9,000 kronor. På det tillfälle jemväl måtte beredas att genom utsändande af tjänstemän vid intendenturen till främmande stater tillgodogöra intendenturen den der vunna erfarenhet i hvad till en armés hushållning hörer, höjdes anslaget vid 1883 års riksdag till 12,000 kronor, men utgår från och med år 1885 åter med sitt förra belopp 9,000 kronor.

Jag hemställer, att för år 1887 måtte till *reseunderstöd åt officerare och intendenturtjänstemän* äskas ett extra anslag å enahanda belopp 9,000 kronor, med rättighet för Eders Kongl. Maj:t att få under ett följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas.

Generalstabens topografiska arbeten.

[29.]

Anslag till de
topografiska
arbetena.

Anslagen till generalstabens topografiska arbeten, hvilka anslag till och med år 1878 utgingo med 90,000 kronor årligen, hafva derefter utgjort endast 60,000 kronor för hvarje år. Att detta sistnämnda årsanslag är otillräckligt för ett ändamålsenligt bedrifvande af kartverksarbetet har vid föregående tillfällen blifvit till fullo ådagalagdt. De olägenheter, som med hänsyn till en nödig samverkan mellan de ekonomiska och topografiska kartverken måste blifva en följd af det ringa arbetsanslaget för det topografiska kartverket, hafva dock hittills kunnat i någon mån utjemnas derigenom, att den behållning, som uppstått å det ekonomiska kartverkets anslag, fått under de senare åren användas för de topografiska arbetena, och har chefen för generalstabens topografiska afdelning i sin underdåniga skrifvelse den 27 november 1885 föreslagit att, såvida icke någon ändring i sistnämnda hänseende skedde, anslaget till de topografiska arbetena måtte äfven för 1887 bibehållas vid oförändradt belopp 60,000 kronor.

Jag har af chefen för civildepartementet inhemtat, att han har för afsigt framlägga förslag derom, att extra anslagen för de ekonomiska kartarbetena anvisas för år 1887 till enahanda belopp som utgå för år 1886 samt att möjligen uppstående behållningar å dessa anslag må, likasom förut, äfven under år 1887 användas till bestridande af utgifter för det topografiska kartverket, och under förutsättning af bifall till nämnda förslag får jag hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att till *fortsättande af de topografiska arbetena* be-

vilja för år 1887 ett extra anslag till samma belopp, som nu för ändamålet utgår, eller 60,000 kronor.

Skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande.

Vid den senaste statsregleringen fästade jag uppmärksamheten derå, att den uppmuntran, som genom de af Riksdagen för ofvan nämnda ändamål beviljade anslag kommit skytteväsendet inom landet till del, medfört icke allenast ökad lifaktighet inom de skytteföreningar, hvilka förut voro i verksamhet, utan äfven bildande af nya skyttegillen i flera delar af landet, samt att med anledning af skyttarnes sålunda stigande antal förhöjning i anslaget i en ej aflägsen framtid blefve erforderlig.

Denna tidpunkt har genom skytterörelsens betydande tillväxt under år 1885 redan inträffat. Till följd af denna tillväxt hafva nemligen, enligt hvad arméförvaltningen å civila departementet i sin underdåniga skrivelse den 4 december 1885 andragit, såväl anslaget för samma år som äfven den från föregående år återstående behållningen tagits i anspråk, utan att dock dermed kunnat tillfredställas alla på anslaget ställda tillbörliga anspråk på understöd för anläggning eller förändring af skjutbanor. För tillhandahållande af skyttemärken jemlikt föreskrift i gällande instruktion hafva medel till och med måst, enligt Eders Kongl. Maj:ts beslut, af arméförvaltningen förskjutas mot framtida ersättning.

Samtliga utbetalningarna å anslaget hafva det oaktadt, enligt en af arméförvaltningen gjord beräkning, för år 1885 uppgått till omkring 100,000 kronor — eller det belopp, hvarmed anslaget var uppfördt i riksstaten för åren 1872—1876.

Då nu för år 1886 icke finnes tillgängligt mer än anslaget för samma år å 80,000 kronor, samt arméförvaltningen ansett sig vidare böra taga i betraktande, att åtskilliga skyttegillen redan gjort framställningar, som svårligen kunde afvisas, om understöd till banors anläggning och att många flera dylika ansökningar utan tvifvel inkomma under loppet af år 1886; att åt Stockholms skarpskytteförening, som i följd af hufvudstadens utvidgning kommer att förlora sin skjutbana å Södermalm, måste beredas ny bana, för hvars anordnande begärts ej mindre än omkring 15,000 kr.; samt att med hvarje nytt skyttegilles tillkomst de stående årliga utgifterna å anslaget stegrades, äfven utan att någon tillökning eger rum i det år 1882 för hvarje skytt beräknade årsunderstödet, så har arméförvaltningen funnit det vara nödvändigt,

[30.]

Anslag till
skarpskytte-
väsendets och
skjutskicklig-
hetens be-
främjande.

såvida skytterörelsen skall kunna ses till godo i samma mån som hittills afsetts, att för hvartera af åren 1886 och 1887 kan för ändamålet disponeras minst 105,000 kronor.

Emellertid och då af de sålunda för år 1886 behöfliga 105,000 kronor finnes anvisadt endast 80,000 kronor, hemställer arméförvaltningen att det bristande beloppet 25,000 kronor måtte jemte de för år 1887 beräknade 105,000 kronor nu hos Riksdagen äskas.

Vid skarpskytteanslagets bestämmande år 1882 till dess nuvarande belopp af 80,000 kronor beräknades skyttarnes antal till omkring 12,000. Derefter och särskildt under år 1885 har antalet hastigt tillväxt, så att under sist nämnda år understöd till skytteföreningarne utgått för nära 16,000 man, och det är att hoppas att denna tillväxt skall äfven under de närmaste åren komma att fortgå. Under sådana förhållanden anser jag, i likhet med arméförvaltningen, de behöfliga medlen såväl för innevarande år som för år 1887 icke kunna antagas lägre, än till omkring 105,000 kronor hvartera året, hvarföre och då det i 1886 års riksstat uppförda anslaget utgör endast 80,000 kronor, jag tillstyrker, det Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen, att i riksstaten för år 1887 såsom extra anslag till *skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande* uppföra

dels för 1887 års behof	kronor 105,000: —
och dels såsom fyllnad i 1886 års anslag	» 25,000: —
eller tillsammans	kronor 130,000: —.

Hvad chefen för landtförsvarsdepartementet sålunda i afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens fjerde hufvudtitel yttrat, tillstyrkt och hemställt täcktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkande af Statsrådets öfrige ledamöter, i nåder bifalla och gilla, med befallning tillika att utdrag af detta protokoll skulle till finansdepartementet öfverlemnas till ledning vid författandet af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof.

Ex protocollo

Eugène Peyron.

Bil. Lit. A.

F ö r s l a g

öfver den årliga totalkostnaden för 1 fästningsartilleribataljon
å Vaxholm Oscar Fredriksborg.

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Lön m. m. åt officerare, civilpersonal och underofficerare.				
1 öfverstelöjtnant (bataljonschef), tillika kommandant, lön	5,000	—		
1 major, lön	3,500	—		
1 kapten af 1. klassen, lön	2,800	—		
3 dito, dito	8,400	—		
1 kapten af 2. klassen, lön	1,800	—		
3 dito, dito	5,400	—		
4 arfvoden till kompanichefer à 600 kr.	2,400	—		
1 löjtnant af 1. klassen, lön	1,200	—		
7 dito, dito	8,400	—		
1 underlöjtnant, lön	600	—		
4 dito, dito	2,400	—		
1 förste bataljonsläkare, lön	1,800	—		
1 regementsintendent, lön	2,800	—		
1 styckjunkare, lön	720: —			
beklädnad	200: —			
	920	—		
7 dito, dito	6,440	—		
4 arfvoden till förrådsunderofficerare à 300 kr.	1,200	—		
1 sergeant af 1. klassen, lön	360: —			
lönstillägg	12: —			
beklädnad	200: —			
	572	—		
15 dito, dito	8,580	—		
1 stabstrumpetare, lön	360: —			
lönstillägg	12: —			
beklädnad	200: —			
	572	—	64,784	—
transport	—	—	64,784	—

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
transport	—	—	64,784	—
Dagaflöning.				
Dagaflöning, som till vederbörande utgår enligt särskilda bestämmelser, utgör:				
för öfverstelöjtnant och major 4 kr., kapten 3 kr., löjtnant och underlöjtnant 2 kr., förste bataljonsläkare och regementsintendent 3 kr., styckjunkare 1 kr., sergeant och stabstrumpetare 40 öre, varande dagaflöningen förslagsvis beräknad för öfverstelöjtnanten och majoren under 365 dagar, för 7 kaptener under 365 och 1 kapten under 30 dagar, för 7 löjtnanter under 365 och 1 löjtnant under 30 dagar, för 5 underlöjtnanter under 365 dagar, för förste bataljonsläkaren och regementsintendenten under 365 dagar, för 8 styckjunkare under 365 dagar, för 10 sergenter under 365 och 6 sergenter under 30 dagar, samt för stabstrumpetaren under 365 dagar, tillsammans	—	—	26,283	—
Portion till underbefäl m. fl.				
Portion à 62 öre beräknas förslagsvis för åtta styckjunkare under 365 dagar, för tio sergenter under 365 och sex sergenter under 30 dagar samt för stabstrumpetaren under 365 dagar, tillsammans	—	—	4,411	30
Arfvoden.				
åt 1 informationsofficer	400	—		
» tygmästaren å Vaxholms fästning	300	—		
för undervisningen i gymnastik	200	—		
» ecklesiastikvården	300	—		
till auditörsbiträde	750	—		
åt 1 informationsunderofficer	100	—	2,050	—
Särskilda anslag.				
medikamentspenningar för 400 man à 2.25 kr. årligen	900	—		
kommunionspenningar för 450 personer à 5 öre årligen	22	50		
transport	922	50	97,528	30

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
transport	922	50	97,528	30
till bataljonens bibliotek	100	—		
» informationsverkets behof	100	—		
» skrifmaterialier för bataljonen	500	—		
för anskaffning af undervisningsmateriel, såsom böcker, skrifmaterialier m. m. i öfverensstämmelse med hvad genom kongl. brefvet den 3 December 1875 för artilleriregementena anvisats	150	—		
till gymnastikapparaters och persedlars anskaffning och underhåll	200	—	1,972	50
Tygstaten.				
1 förrådsförvaltare *), lön	1,800	—		
1 tygskrifvare, lön	1,000	—		
1 handverksmästare, lön	700	—		
1 d:o d:o	700	—		
1 rustkammarsmed, lön	600	—		
1 d:o d:o	600	—		
kommunionspenningar för 6 personer à 5 öre	—	30	5,400	30
Servisersättning.				
åt regementsofficerare, kaptener, förste bataljonsläkare och regementsinten- dent: 12 personer à 30 kr.	360	—		
» subalternofficerare och förrådsförvaltare: 14 personer à 24 kr.	336	—		
» underofficerare, stabstrumpetare, tygskrifvare, handverksmästare och rust- kammarsmeder: 30 personer à 12 kr.	360	—	1,056	—
Aflöning och arfvoden m. m. för manskap.				
aflöning: 400 man i 1 månad à 10 kr. i månaden	4,000	—		
255 » i 11 månader à 10 kr. i månaden	28,050	—		
arfvoden: 16 förste konstaplar i 1 månad à 15 kr. i månaden	240	—		
12 » i 11 månader à 15 kr. i månaden	1,980	—		
transport	34,270	—	105,957	10

*) Anm. Artilleriets förrådsförvaltare åtnjuta ett ålderstillägg om 300 kr. att såsom arfvode efter 5:te tjänsteåret utgå.

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
transport	34,270	—	105,957	10
<i>arfvo</i> den: 4 förste konstaplar i 11 månader à 7,50 kr. i månaden	330	—		
24 andre konstaplar i 1 månad à 10 kr. i "	240	—		
20 " i 11 månader à 10 kr. i "	2,200	—		
4 " i 11 " à 5 " i "	220	—		
4 trumpetare i 12 månader à 3 kr. i månaden	144	—		
4 kompanihandtverkare i 12 månader à 10 kr. i månaden	480	—		
<i>lega</i> : 176 man à 40 kr.	7,040	—		
224 " à 80 "	17,920	—	62,844	—
Beklädnad och underhåll m. m.				
<i>beklädnad</i> : 400 man i 30 dagar à 33 öre per dag	3,960	—		
255 " i 335 " à 33 " " "	28,190	25		
<i>underhåll</i> : 400 man i 30 dagar à 62 öre per dag	7,440	—		
255 " i 335 " à 62 " " "	52,963	50		
<i>servis och sängkläder</i> : 400 man à 9 kr.	3,600	—		
<i>kaserninventariers underhåll</i> : 400 man à 2,50 kr.	1,000	—	97,153	75
S u m m a	—	—	265,954	85

Bil. Lit. B.

Förslag och kostnadsberäkning

för organiserandet af fästningsartilleribataljonen å Waxholm Oscar Fredriksborg med afseende å den under 1:sta året förekommande uppsättning.

Erforderligt antal	Befintlig tillgång	Brist.			Erforderligt nytt anslag.			
		Summa.	Att uppsätta 1:sta året.		Summa.		Att utgå 1:sta året.	
					Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
1	—	1	1	öfverstelöjtnant (chef)	6,460	—	6,460	—
1	—	1	1	major	4,960	—	4,960	—
4	3	1	1	kaptener af 1. klassen	3,895	—	3,895	—
4	1	3	1	kaptener af 2. klassen	7,680	—	2,895	—
8	4	4	2	löjtnanter af 1. klassen	7,050	—	3,860	—
5	4	1	1	underlöjtnanter	1,330	—	1,330	—
1	—	1	1	förste bataljonsläkare	2,895	—	2,895	—
1	—	1	1	regementsintendent	3,895	—	3,895	—
8	4	4	2	styckjunkare	6,045	20	3,022	60
16	8	8	4	sergeanter af 1. klassen	5,504	20	3,777	20
1	—	1	1	stabstrumpetare	944	30	944	30
4	4	—	—	arfvoden till kompanichefer	—	—	—	—
4	4	—	—	do » förädsunderofficerare	—	—	—	—
				öfriga arfvoden ¹	—	—	—	—
				särskilda anslag	1,156	25	990	15
				tygstaten	4,115	30	4,115	30
				servisersättning	588	—	408	—
				aflöning och arfvoden m. m. för manskap	35,674	62	18,304	3
				beklädnad och underhåll m. m.: för 104 man nyanvärfde, utöfver nuvarande styrka för hela bataljonen, sedan det efter hittills gäl- lande grunder anvärfda manskapet hunnit afgå ⁴	24,543	75	—	—
					116,736	62	99,009	55
				Härför dragas nu utgående arfvoden till kommen- danten och placemajoren	—	—	2,200	—
				 kronor 2,200	—	—	—	—
				¹ De enligt nuvarande stater utgående arfvoden vid artilleriet öfverstiga de föreslagna med.	3,200	—	—	—
				 1.000	3,200	—	—	—
				Summa erforderligt nytt anslag	113,536	62	96,809	55

² Medikaments- och kommunionspenningar för endast resp. 328 och 368 personer.

³ Aflöning: 4 1:ste konstaplar, 4 2:dre konstaplar, 4 trumpetare och 92 artillerister i 12

					kr.	12,480: —
Arfvoden:	4	1:ste konstaplar	å 180 kr. per år		»	720: —
	4	2:dre konstaplar	å 120 » » »		»	480: —
	4	trumpetare	å 36 » » »		»	144: —
Lega:	96	man	å 40 kr.		»	3,840: —
	8	»	å 80 »		»	640: —

Summa kronor 18,304: —

⁴ Efter organisationens fullständiga genomförande uppgår det erforderliga nya anslaget för beklädnad och underhåll m. m. till en lägre summa än motsvarande kostnad under 1:sta organisationsåret, hvilket beror derpå, att under 1:sta året ingen minskning beräknats i onkostnaderna för det enligt nuvarande organisation befintliga manskapets beklädnad och underhåll.

Bil. Lit. C.

F ö r s l a g

öfver den årliga totalkostnaden för 1 fästnings- och positionsartilleri-
regemente å Karlsborg.

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Lön m. m. åt officerare, civilpersonal och underofficerare.				
1 öfverste (regementschef), tillika kommandant, lön	6,000: —			
lönetillägg för en tjenstehäst	400: —			
fourageersättning å 1 kr. per dag	365: —	6,765	—	
1 öfverstelöjtnant, lön	4,000: —			
lönetillägg för en tjenstehäst	400: —			
fourageersättning å 1 kr. per dag	365: —	4,765	—	
1 major, lön	3,500: —			
lönetillägg för en tjenstehäst	400: —			
fourageersättning å 1 kr. per dag	365: —	4,265	—	
1 dito, dito		4,265	—	
1 kapten af 1. klassen, lön		2,800	—	
7 dito, dito		19,600	—	
1 kapten af 2. klassen, lön		1,800	—	
7 dito, dito		12,600	—	
8 arfvoden till kompanichefer å 600 kr.		4,800	—	
1 löjtnant af 1. klassen, lön		1,200	—	
15 dito, dito		18,000	—	
1 underlöjtnant, lön		600	—	
9 dito, dito		5,400	—	
1 auditör, lön		900	—	
1 regementsläkare, lön		2,800	—	
1 förste bataljonsläkare, lön		1,800	—	
1 regementsintendent, lön		2,800	—	
1 bataljonsveterinär, lön		900	—	
transport	96,060	—	—	—

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
transport	96,060	—		
1 styckjunkare, lön.....	720: —			
beklädnad.....	200: —	920		
15 dito, dito.....		13,800		
8 arfvoden till förrådsunderofficerare à 300 kr.....		2,400		
1 sergeant af 1. klassen, lön.....	360: —			
lönstillägg.....	12: —			
beklädnad.....	200: —	572		
31 dito, dito.....		17,732		
1 stabstrumpetare, lön.....	360: —			
lönstillägg.....	12: —			
beklädnad.....	200: —	572		
			132,056	
Dagaflöning.				
Dagaflöning, som till vederbörande utgår enligt särskilda bestämmelser, utgör:				
för öfverste 5 kr., öfverstelöjtnant och major 4 kr., kapten 3 kr., löjtnant och underlöjtnant 2 kr., auditör 2 kr., regementsläkare 4 kr., förste bataljonsläkare och regementsintendent 3 kr., bataljonsveterinär 2 kr., styckjunkare 1 kr., sergeant och stabstrumpetare 40 öre; varande dagaflöningen förslagsvis beräknad för öfversten, öfverstelöjtnanten och majorerne under 365 dagar, för åtta kaptener under 365, två kaptener under 242 och sex kaptener under 30 dagar, för åtta löjtnanter under 365, sex löjtnanter under 242 och två löjtnanter under 30 dagar, för tio underlöjtnanter, auditören, regementsläkaren, förste bataljonsläkaren, regementsintendenten och bataljonsveterinären under 365 dagar, för tolf styckjunkare under 365 och fyra styckjunkare under 242 dagar, för åtta sergeanter under 365, sex sergeanter under 242 och aderton sergeanter under 30 dagar, samt för stabstrumpetaren under 365 dagar, tillsammans.....				
			45,689	80
Portion för underbefäl m. fl.				
Portion à 62 öre beräknas förslagsvis för tolf styckjunkare under 365 och fyra styckjunkare under 242 dagar, för åtta sergeanter under 365, sex				
transport	—	—	177,745	80

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
transport	—	—	177,745	80
sergeanter under 242 och aderton sergeanter under 30 dagar, samt för	—	—		
stabstrumpetaren under 365 dagar, tillsammans	—	—	6,587	50
Arfvoden.				
åt 1 informationskapten	800	—		
» 1 informationsofficer	400	—		
» tygmästaren å Karlsborg	450	—		
för remontdressyr	250	—		
» undervisningen i gymnastik	400	—		
åt 2 informationsunderofficerare à 100 kr.	200	—	2,500	
Särskilda anslag.				
medikamentspenningar för 800 man à 2,25 kr. årligen	1,800	—		
kommunionspenningar för 900 personer à 5 öre årligen	45	—		
till regementets bibliotek	200	—		
» informationsverkets behof	200	—		
» skrifmaterialier för regementet	800	—		
för anskaffning af undervisningsmateriel, såsom böcker, skrifmaterialier m. m.				
i öfverensstämmelse med hvad enligt kongl. brefvet den 3 december				
1875 för artilleriregementena anvisats	300	—		
till gymnastikapparaters och persedlars anskaffning och underhåll	400	—	3,745	
Tygstaten.				
1 verkmästare, lön	3,000	—		
1 förrådsförvaltare, lön *)	1,800	—		
1 d:o d:o	1,800	—		
1 tygskrifvare, lön	1,000	—		
2 d:o d:o	2,000	—		
1 besigtningrustmästare, lön	1,500	—		
1 d:o d:o	1,500	—		
transport	12,600	—	190,578	30

*) Anm. Artilleriets förrådsförvaltare åtnjuta ett ålderstillägg om 300 kr. att såsom arfvode efter 5-to tjensteåret utgå.

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
transport	12,600	—	190,578	30
1 handtverksmästare, lön	700	—		
5 d:o d:o	3,500	—		
1 rustkammarsmed, lön	600	—		
7 d:o d:o	4,200	—		
1 stockmakare, lön	600	—		
3 d:o d:o	1,800	—		
kommunionspenningar för 26 personer à 5 öre årligen	1	30	24,001	30
Servisersättning.				
åt regementsofficerare, kaptener, läkare och regementsintendent: 23 personer à 30 kr.	690	—		
» subalternofficerare, auditor, bataljonsveterinär, verkmästare och förrådsförvaltare: 31 personer à 24 kr.	744	—		
» underofficerare, stabstrumpetare, tygskrifvare, besigtningrustmästare, handtverksmästare, rustkammarsmeder och stockmakare: 72 personer à 12 kr.	864	—	2,298	—
Aflöning och arfvoden m. m. för manskap.				
<i>aflöning:</i> 800 man i 1 månad à 10 kr. i månaden	8,000	—		
420 » i 7 månader à 10 kr. i »	29,400	—		
228 » i 4 » à 10 kr. i »	9,120	—		
<i>arfvoden:</i> 32 förste konstaplar i 1 månad à 15 kr. i månaden	480	—		
20 » » i 7 månader à 15 kr. i »	2,100	—		
12 » » i 4 » à 15 kr. i »	720	—		
12 » » i 11 » à 7.50 kr. i »	990	—		
8 » » i 4 » à 7.50 kr. i »	240	—		
48 andre konstaplar i 1 månad à 10 kr. i »	480	—		
32 » » i 7 månader à 10 kr. i »	2,240	—		
20 » » i 4 » à 10 kr. i »	800	—		
16 » » i 11 » à 5 kr. i »	880	—		
12 » » i 4 » à 5 kr. i »	240	—		
8 trumpetare i 12 » à 3 kr. i »	288	—		
transport	55,978	—	216,877	60

	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
transport	55,978	—	216,877	60
<i>arfroden</i> : 8 kompanihandtverkare i 1 månad à 10 kr. i månaden	80	—		
4 " i 7 månader à 10 kr. i "	280	—		
2 " i 4 " à 10 kr. i "	80	—		
4 " i 11 " à 5 kr. i "	220	—		
2 " i 4 " à 5 kr. i "	40	—		
<i>lega</i> : 352 man à 40 kr.	14,080	—		
448 " à 80 kr.	35,840	—	106,598	—
Beklädnad och underhåll m. m.				
<i>beklädnad</i> : 800 man i 30 dagar à 33 öre per dag	7,920	—		
420 " i 212 " à 33 öre " "	29,383	20		
228 " i 123 " à 33 öre " "	9,254	52		
<i>underhåll</i> : 800 " i 30 " à 62 öre " "	14,880	—		
420 " i 212 " à 62 öre " "	55,204	80		
228 " i 123 " à 62 öre " "	17,387	28		
<i>servis och sängkläder</i> : 800 man à 9 kr.	7,200	—		
<i>kaserninventariers underhåll</i> : 800 man à 2,50 kr.	2,000	—	143,229	80
Hästar.				
60 <i>stamhästar</i> : remontering, skoning och medikamenter à 80 kr.	4,800	—		
fouragering 365 dagar à 1 kr. per dag	21,900	—		
120 <i>legda hästar</i> : lega, skoning och medikamenter à 90 kr.	10,800	—		
fouragering 30 dagar à 1 kr. per dag	3,600	—	41,100	—
Summa	—	—	507,805	40

Bil. Lit. D.

F ö r s l a g

öfver personal och hästar vid fästnings- och positionsartilleriregementet under första organisationsperioden.

	P e r s o n a l .																					Hästar.		
	Officerare.					Under-officerare.		Manskap.					Civilpersonal.									Egna rid-	Stam-	Ledda
	Major	Kapten af 1. klassen.	Kapten af 2. klassen.	Löjtnanter af 1. klassen	Underlöjtnanter.	Summa.	Styckjunkare.	Serganter af 1. klassen.	Summa.	1. konstaplar.	2. konstaplar.	Trumpetare.	Kompanihandverkare.	Artillerister.	Summa.	Föräldreföraltare.	Tygskrifvare.	Besigtningssvurnästare.	Rustkammarsmeder.	Stockmakare.	Summa.			
Stab	1	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
2 fästningskompanier.	—	1	1	2	2	6	2	4	6	2	8	2	—	100	112	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 positionskompanier	—	2	2	4	2	10	4	8	12	8	12	2	2	176	200	—	—	—	—	—	—	—	20	40
Tygstat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	8	4	18	—	—	—
Summa	1	3	3	6	5	18	6	12	18	10	20	4	2	276	312	2	2	2	8	4	18	1	20	40

Anm. 1. Fästningskompanierna hafva samma personal som göta artilleriregementes nuvarande I och II kompanier.

Anm. 2. 2 nummer på hvarje positionskompani kunna besättas med volontärer.

Anm. 3. Rättsväsendet, sjukvården, intendenturtjensten samt hästsjukvården skötas till en början dels af civilpersonalen vid göta artilleriregementes & Karlsborg förlagda fältbatterier dels af enskilda personer mot arvoden.

Anm. 4. Tygstatspersonalen är densamma som göta artilleriregementes för närvarande & Karlsborg förlagda tygstat.

Bil. Lit. E.

Förslag och kostnadsberäkning
för organiserandet af fästnings- och positionsartilleriregementet med afseende
å den under 1:sta året förekommande uppsättning. (Styrkan till en början
afsedd att utgöras af göta artilleriregementes å Karlsborg förlagda 2 fäst-
ningskompanier om 56 nummer, 2 nyuppsatta positionskompanier om 100
nummer samt göta artilleriregementes å Karlsborg förlagda tygstat).

Erforderligt antal.	Befintlig tillgång.	Brist.			Erforderligt nytt anslag.				
		Summa.	Att uppsätta 1:sta året.		Summa.		Att utgå 1:sta året.		
			Kronor.		öre.	Kronor.	öre.		
1	—	1	1	major ¹	5,725	—	5,725	—	
3	1	2	1	kaptener af 1. klassen	7,790	—	3,895	—	
3	1	2	1	kaptener af 2. klassen	5,790	—	2,895	—	
6	2	4	2	löjtnanter af 1. klassen	7,720	—	3,860	—	
5	2	3	3	underlöjtnanter	3,990	—	3,990	—	
6	2	4	2	styckjunkare	6,045	20	3,022	60	
12	4	8	4	sergeanter af 1. klassen	6,186	40	3,777	20	
4	2	2	2	arfvoden till kompanichefer	1,200	—	1,200	—	
4	2	2	2	do " förrådsunderofficerare	600	—	600	—	
				arfvode till majoren, så länge denne är corpsbefälhafvare	500	—	500	—	
				öfriga arfvoden ²	1,950	—	1,950	—	
				särskilda anslag	1,411	³ 20	1,070	⁴ 30	
				tygstaten	—	—	—	—	
				servisersättning	462	—	382	—	
				aflöning och arfvoden m. m. för manskap	26,649	⁵ 50	9,152	⁶	
				beklädnad och underhåll	37,743	⁵ 20	19,639	—	
				hästar	13,700	⁷	4,450	⁸	
Summa					127,462	50	66,108	10	

¹ Alla officerare och styckjunkare samt 8 sergeanter beräknas vara i tjänstgöring 365 dagar årligen; 4 sergeanter endast under repetitionsöfningarna, 30 dagar.

² Till en informationsofficer 400 kr., till 1 informationsunderofficer 100 kr., för undervisningen i gymnastik 200 kr., till auditörsbiträde 750 kr., till regementskommisarien 500 kronor.

³ Medikaments- och kommunionspenningar för 200 resp. 224 personer 461,20 kr., till biblioteket 100 kr., till skrifmaterialier 500 kr., till undervisningsmateriel 150 kr., till gymnastikpersedlar 200 kronor.

⁴ Medikaments- och kommunionspenningar för endast 52, resp. 66 personer.

⁵ ¹/₄ af den i bil. lit. C för dessa ändamål beräknade kostnaden.

⁶ Aflöning: 2 1:e konstaplar, 2 2:de konstaplar, 2 trumpetare och 46 artillerister i 12 månader à 10 kr. i månaden kr. 6,240: —

Arfvoden: 2 1:e konstaplar à 180 kr. per år " 360: —

2 2:e konstaplar à 120 kr. " " " 240: —

2 trumpetare à 36 kr. " " " 72: —

Lega: 48 man à 40 kr. " 1,920: —

4 " à 80 " " 320: —

Summa kronor 9,152: —

⁷ ¹/₃ af den i bil. lit. C beräknade kostnaden.

⁸ 10 stamhästar uppsättas 1:sta året.

T a

ntvisande personalen vid beväringstrupperna

	Officerare.							Underofficörare.						Spel.					
	Militärbefälhafvare, Öfverste.	Bataljonschefer.	Kapten	2. klass	Regtsgvartermästare.	Regementssadjutant.	Underlöjtnant.	Summa.	Panjunkare. Styckjunkare.	Bataljonsadjutant.	Sergeanter	Furirer	Summa.	Regementstrumslagare	Hautboist. Fällmusikant.	Trumslagare (horn- blåse) (trumpetare)	Summa.		
Enligt nuvarande stat:																			
Gotlands nationalbeväring:																			
Militärbefälhafvare med stab och infanteriet	1	4	30	—	—	—	30	34	99	—	—	30	60	96	186	1	10	60	71
Artilleriet	—	1)	3	—	—	—	3	4	10	4	—	1	6	—	11	—	—	4	4
Summa	1	4	33	—	—	—	33	38	109	4	—	1	36	60	96	1	10	64	75
Hallands infanteribataljon	—	1	2	—	—	—	2	2	7	2	—	2	—	—	4	—	—	—	—
Vesternorrlands beväringbataljon	—	1	4	—	1	—	8	4	18	4	—	4	8	—	16	—	—	8	8
Marinregementet (nuvarande per- sonal)	1	1	8	—	—	—	9	—	19	8	—	—	8	3	19	1	7	—	8
Totalsumma	2	7	47	—	1	—	52	44	153	18	—	7	44	68	99	2	17	72	91
Enligt föreslagen stat:																			
Gotlands nationalbeväring:																			
Militärbefälhafvare med stab och infanteriet	1	3	8	8	1	3	24	12	60	8	2	12	16	—	38	1	8	12	21
Artilleriet	—	1)	2	1	—	—	3	4	10	3	—	5	3	—	11	—	—	2	2
Summa	1	3	10	9	1	3	27	16	70	11	2	17	19	—	49	1	8	14	23
Hallands bataljon	—	1	4	—	1	—	8	4	18	4	1	4	8	—	17	1	4	8	13
Vesternorrlands bataljon	—	1	4	—	1	—	8	4	18	4	1	4	8	—	17	1	4	8	13
Blekinge bataljon	—	1	4	—	1	—	8	4	18	4	1	4	8	—	17	1	4	8	13
Totalsumma	1	6	22	9	4	3	51	28	124	23	5	29	43	—	100	4	20	38	62

Ann. Gotlands nationalbeväring artillerikårs stantrupp, såsom icke upptagen i nationalbe-

Bil. Lit. F.

b l å

enligt nuvarande och föreslagna stater.

Korpraler och Volontärer.					Civilpersonal.												Officersstater.	Anteckningar.
Distinktionskorpraler. 1. konstaplar.	2. konstaplar.	Korpraler. » konstaplar.	Vice korpraler. » konstaplar.	Volontärer.	Summa.	Regementspastor.	Auditör.	Regementsskikare.	2. Bataljonsläkare.	Regementsintendent.	Fältkamerare och kassör.	Kanslist.	Kontorskrifvare.	Magasinsförvaltare.	Ljuförvaltare.	Gevärshandverkare.	Vaktmästare.	
46	92	192	—	330	1	1	1	3	—	1	1	1	1	—	—	1	11	2
12	24	—	—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—
58	116	192	—	366	1	1	1	3	—	1	1	1	1	1	2	1	14	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	24	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—
59	140	192	—	391	2	1	1	4	1	1	1	1	1	1	2	1	17	2
16	48	76	40	180	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	6	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—
16	48	76	40	180	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	2	1	9	9
8	12	24	16	60	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
8	12	24	16	60	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
8	12	24	16	60	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
40	84	148	88	360	1	1	4	1	1	—	—	—	—	1	2	1	12	15

våringens stat, förekommer ej i denna tablå.

Bil. Lit. G.

J e m f ö r e l s e

mellan de för beväringstrupperna föreslagna stater, å ena, samt dessa truppers och marinregementets nuvarande stater, å andra sidan.

Föreslagna stater.			Nuvarande stater.		
Gotlands nationalbeväring	185,254	25	Gotlands nationalbeväring	201,997	—
Hallands bataljon	40,902	50	Hallands inf.-batalj. 12,660: —		
Vesternorrlands bataljon	40,902	50	Afgår tjenstgör.-pengar 500: —	12,160	—
Blekinge bataljon	40,902	50	Vesternorrl. bev.-bat. 31,420: —		
Summa	307,961	75	Afgår tjenstgör.-pengar 900: —	30,520	—
			Marinregementet	66,000	—
			Summa	310,677	—

Bil. Lit. H.

T a b l å,

utvisande kostnaderna för stammanskapets vid *Gotlands national-bevärings artilleri* anställning, aflöning, underhåll och beklädnad enligt

nuvarande stat.		föreslagen stat.				
1 förste konstapel, 4 andre konstaplar, 1 trumpetare och 69 man = 75 man.		5 förste konstaplar, 8 andre konstaplar, 12 vice konstaplar, 8 volontärer, 3 batterihandverkare och 64 man = 100 man.				
Aflöning.		Aflöning.				
<i>Rekryterings- och aflöningsan- slag för 75 man stamtrupp enligt stat</i>		<i>Lega:</i>				
		till 33 man à 40 kr.	1,320	—		
		” 67 ” ” 80 ”	5,360	—	6,680	—
		<i>Månadslön:</i>				
		under <i>stamrekryt- och konsta- pelskolorna</i> till 42 man i 12 mån. à 10 kr.	5,040	—		
		under <i>de årliga vapenöfnin- garna</i> i öfrigt till 19 man i 2 mån. à 10 kr.	380	—		
		till 39 man i 1 mån. à 10 kr.	390	—	5,810	—
		<i>Arfrodén:</i>				
		under <i>stamrekryt- och konsta- pelskolorna:</i>				
		till 2 1. konst. i 12 mån. à 15 kr.	360	—		
		” 2 2. ” ” 10 ”	240	—		
		” 2 vice ” ” 5 ”	120	—		
		” 3 batterihand- verkare i 12 ” 10 ”	360	—	1,080	—
		under <i>de årliga vapenöfnin- garna</i> i öfrigt:				
		till 3 1. konst. i 2 mån. à 15 kr.	90	—		
		” 6 2. ” ” 10 ”	120	—		
		” 10 vice ” ” 5 ”	100	—		
		<i>Kommenderingstillägg</i>	—	—	310	—
	8,169				300	14,180
<i>Beklädnad och underhåll för 75 man i 365 dagar à 0,95 kr. = 26,006: 25, minskadt med 1,911 permitteringsdagar à 0,95 = 1,815: 45</i>	24,190 80	<i>Beklädnads- och underhålls- kostnad under 17,530 tjenst- göringsdagar à 0,95 kr. om dagen</i>				16,653 50
Summa	32,359 80				Summa	30,833 50

Besparing kr. 1,526: 30.

Bil. Lit. I.

Förslag
till stat för Gotlands nationalbeväring.

		Kronor.		
Militärbefälhafvare med stab				
och civilpersonal.				
Löner m. m.				
1 öfverste och militärbefälhafvare, lön	6,000: —			
lönetillägg för 2 tjenstehästar à 400 kr.	800: —			
fourageersättning à 1 kr. om dagen för hvarje häst	730: —	7,530		
1 regementsqvartermästare, lön	1,800: —			
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —			
fourageersättning	365: —	2,565		
1 andre regementsadjutant, lön	600: —			
lönetillägg för 1 tjenstehäst	400: —			
fourageersättning	365: —	1,365		
1 regementsauditor, lön		540		
1 regementspastor, lön		360		
1 regementsläkare, med skyldighet att jemväl besörja sjukvården vid sjukhuset i Wisby, lön		1,800		
1 andre bataljonsläkare, lön		900		
1 regementsintendent, lön	1,800: —			
lönefyllnad	1,000: —	2,800		
1 vaktmästare, lön		135		
			17,995	
Dagaflöning.				
Dagaflöning, som utgör för militärbefälhafvaren 5 kronor, regementsqvartermästare och regementsläkare 3 kronor samt regementsadjutant och andre bataljonsläkare 2 kronor, utgår till desse för tjenstgöring under de årliga vapenöfningarna från anslaget till beväringens vapenöfningar				
	transport	—	—	17,995

		K r o n o r.		
transport		—	17,995	—
samt beräknas för tjenstgöring under den öfriga tiden af året jemte beväringens redovisning förslagsvis för 335 dagar till följande tjenste- män sålunda:				
för 1 militärbefälhafvare	1,675	—		
1 regementskvartermästare	1,005	—		
1 regementsadjutant	670	—		
1 regementsläkare	1,005	—	4,355	—
Infanteri.				
Officerare, underofficerare och spel.				
Löner m. m.				
Staben:				
1 öfverstelöjtnant, lön	3,500: —			
lönstillägg för 1 tjenstehäst	400: —			
fourageersättning	365: —	4,265	—	
1 major, lön	3,000: —			
lönstillägg för 1 tjenstehäst	400: —			
fourageersättning	365: —	3,765	—	
1 dito dito		3,765	—	
1 förste regementsadjutant, lön	900: —			
lönstillägg för 1 tjenstehäst	400: —			
fourageersättning	365: —	1,665	—	
1 andre regementsadjutant, lön	600: —			
lönstillägg för 1 tjenstehäst	400: —			
fourageersättning	365: —	1,365	—	
1 bataljonsadjutant, lön		360	—	
1 dito, dito		360	—	
1 regementstrumslagare, lön		360	—	
Kompanistaten:				
1 kapten af 1. klassen, lön		2,000	—	
7 dito, dito		14,000	—	
transport		31,905	—	22,350 —

		K r o n o r.		
	transport	31,905	22,350	—
1 kapten af 2. klassen, lön		1,800		
7 dito, dito		12,600		
1 löjtnant, lön		900		
23 dito, dito		20,700		
1 underlöjtnant, lön		600		
11 dito, dito		6,600		
1 fanjunkare, lön		720		
7 dito, dito		5,040		
1 sergeant af 1. klassen, lön		360		
11 dito, dito		3,960		
1 sergeant af 2. klassen, lön	240: —			
lönetillägg	60: —	300		
15 dito, dito		4,500		
1 fältnusikant, lön		240		
7 dito, dito		1,680		
1 trumslagare (hornblåsare), lön		80		
5 dito, dito		400		
1 trumslagare (hornblåsare), lön		40		
5 dito, dito		200	92.625	—
Dagallöning.				
Dagallöning, som utgör för öfverstelöjtnant och major 4 kronor, kapten 3 kronor, regementsadjutant, löjtnant och underlöjtnant 2 kronor, fanjunkare och regementstrumslagare 1 krona, bataljonsadjutant, sergeant och spel 40 öre, utgår för tjenstgöring under de årliga vapenöfningarna från anslaget till beväringens vapenöfningar samt beräknas för tjenstgöring under den öfriga tiden af året jemte beväringens redovisning förslagsvis för 335 dagar sålunda:				
för 1 regementsofficer		1,340		
1 dito		1,340		
1 kapten		1,005		
7 dito		7,035		
1 regementsadjutant		670		
1 dito		670		
	transport	12,060	114.975	—

		K r o n o r.			
	transport	12,060	—	114,975	—
1 fanjunkare		335	—		
7 dito		2,345	—		
1 bataljonsadjutant		134	—		
1 dito		134	—	15,008	—
Arfvode.					
1 afdelningsområdes befälhavare		250	—		
7 dito		1,750	—	2,000	—
Portion.					
Portion åtnjutes af underofficerare och spel under vapenöfningar i likhet med beväringssmanskpet samt beräknas för tjänstgöring under den öfriga tiden af året jemte beväringens redovisning förslagsvis för 335 dagar efter 50 öre för hvarje dag sålunda:					
för 1 fanjunkare		167	50		
7 dito		1,172	50		
1 bataljonsadjutant		167	50		
1 dito		167	50	1,675	—
Beklädnad.					
Beklädnad åtnjutes af trumslagare (hornblåsare) i likhet med beväringssmanskpet.					
Volontärer.					
16 distinktionskorpraler, 48 korpraler, 76 vice korpraler och 40 menige, tillsammans 180 man.					
Aflöning					
utgöres af:					
<i>Lega.</i>					
som utgår med 40 kronor för hvardera af de två första tjänsteåren och med 80 kronor för hvardera af de öfriga, beräknas förslagsvis:					
för 29 man à 40 kronor		1,160:	—		
151 man à 80 "		12,080:	—	13,240	—
	transport	13,240	—	133,658	—

	K r o n o r.			
transport	13,240	—	133,658	—
<i>Lön,</i>				
som utgår under tjenstgöring med 10 kronor för månad, beräknas förslagsvis:				
under kommendering till volontärskolan för 22 man i 10 ¹ / ₂ månader	2,310	—		
samt bestrides under de årliga vapenöfningarna vid nationalbeväringen af anslaget till beväringsmanskapets vapenöfningar.				
<i>Arfode,</i>				
som under tjenstgöring utgår för månad med 15 kronor till distinktions- korpral, med 10 kronor till korpral och med 5 kronor till vice korpral, beräknas förslagsvis:				
under kommendering till volontärskolan för 3 vice korpraler i 10 ¹ / ₂ månader	157	50	15,707	50
samt bestrides under de årliga vapenöfningarna vid nationalbeväringen af anslaget till beväringsmanskapets vapenöfningar.				
Beklädnad och underhåll.				
Dessa förmåner åtnjutas af volontärerne i likhet med beväringsmanskapet.				
Artilleri.				
Artilleribefälhafvare med stab.				
Arfode.				
1 artilleribefälhafvare och chef för nationalbeväringens artilleri med skyl- dighet att tillika förestå tygmästarebefattningen på Gotland	—	—	750	—
<i>Anm.</i> Härtil kommenderas en regementsofficer från något af artilleriregementena.				
Dagaflöning.				
1 subalternofficer, som kommenderas att förrätta adjutants- och regements- quarttermästaretjenst vid artilleriet, à 2 kronor	—	—	730	—
transport	—	—	150,845	50

		Kronor.		
		—	150,845	50
Batteristaten.				
Löner.				
1 kapten af 1. klassen		2,000	—	
1 dito dito		2,000	—	
1 dito af 2. klassen		1,800	—	
1 löjtnant		900	—	
2 dito		1,800	—	
1 underlöjtnant		600	—	
3 dito		1,800	—	
1 styckjunkare		720	—	
2 dito		1,440	—	
1 sergeant af 1. klassen		360	—	
4 dito dito		1,440	—	
1 sergeant af 2. klassen, lön	240: —			
lönstillägg	60: —	300	—	
2 dito, dito	...	600	—	
1 trumpetare		80	—	
1 dito		40	—	
			15,880	—
Arfvode.				
1 kapten		400	—	
2 dito		800	—	
1 subalternofficer		300	—	
3 dito		900	—	
			2,400	—
<i>Anm.</i> Sistnämnda 4 arfvoden utgå till de subalternofficerare, som ej tjenstgöra vid stamtruppen eller såsom adjutant hos artilleribefälhafvaren och på sådan grund åtnjuta dagaflöning för ständig tjenstgöring.				
Dagaflöning.				
Dagaflöning, som utgör för kapten 3 kronor, subalternofficer 2 kronor, styckjunkare 1 krona samt sergeant och spel 40 öre, beräknas för följande personal under tjenstgöring vid stamtruppen hela året sålunda:				
för 1 kapten		1,095	—	
1 subalternofficer		730	—	
	transport	1,825	—	169,125 50

		K r o n o r.			
	transport	1,825	—	169,125	50
1 dito		730	—		
1 styckjunkare		365	—		
1 dito		365	—		
1 sergeant		146	—		
2 dito		292	—		
1 trumpetare		146	—	3,869	—
Dagaflöning till den öfriga personalen utgår för tjenstgöring under de årliga vapenöfningarna från anslaget till beväringens vapenöfningar.					
Portion.					
Portion åtnjutes af underofficerare och trumpetare under tjenstgöring i likhet med manskapet.					
Beklädnad.					
Beklädnad åtnjutes af 2 styckjunkare och 3 sergeanter, tjenstgörande vid stamtruppen. Trumpetare erhålla beklädnad i likhet med manskapet.					
Diverse anslag.					
Till lega för exercishästar vid artilleriet		2,520	—		
Medikamentspenningar för 100 man à 2 kronor 25 öre		225	—		
Kommunionspenningar för 111 personer à 5 öre		5	55		
Till sjukvård åt manskapet vid stamtruppen å länslasarettet i Wisby		150	—	2,900	55
Informationsverket.					
1 informationsofficer, arfvode		450	—		
1 informationsunderofficer, dito		112	50		
1 dito, dito		50	—		
Till skrifmaterialier samt ved och ljus		150	—	762	50
	transport	—	—	176,657	55

		K r o n o r.	
	transport	—	176,657 55
Tygstaten.			
1 tygofficerslön att fördelas emellan 2 förrådsofficerare, med 400 kronor åt den ene och 300 kronor åt den andre		700	—
1 tygförvaltare, lön		1,200	—
1 gevärshandtverkare, lön		600	—
1 dito, dito		600	—
			3.100 —
Särskilda anslag.			
<i>Expensmedel.</i>			
Till befälsmötesutgifter, sjukvård, resor i tjensten och mönstringsresor, hyra för militärdetaljens embetsrum, utgifter för militärbiblioteket, skrifmaterialier, ved och ljus m. m.		4,496	70
Diverse kostnader för musiken		1,000	—
			5,496 70
Summa	—	—	185,254 25

Bil. Lit. K.

F ö r s l a g

till stat för Hallands bataljon (Vesternorrlands bataljon)
(Blekinge bataljon).

		K r o n o r.	
Officerare, underofficerare, spel och civilpersonal.			
Löner m. m.			
<i>Staben.</i>			
1 major och bataljonschef, lön	3,500: —		
lönetillägg för 1 tjenstohäst	400: —		
fourageersättning à 1 krona per dag	365: —	4,265	—
1 regementsqvartermästare, lön	1,800: —		
lönetillägg för 1 tjenstohäst	400: —		
fourageersättning	365: —	2,565	—
1 regementsläkare, lön		1,800	—
1 bataljonsadjutant, lön		360	—
1 regementstrumslagare, lön		360	—
<i>Kompanistaten.</i>			
1 kapten af 1:sta klassen, lön		2,000	—
3 dito, lön		6,000	—
1 löjtnant, lön		900	—
7 dito, lön		6,300	—
1 underlöjtnant, lön		600	—
3 dito, lön		1,800	—
1 fanjunkare, lön		720	—
3 dito, lön		2,160	—
1 sergeant af 1:sta klassen, lön		360	—
3 dito, lön		1,080	—
1 sergeant af 2:dra klassen, lön	240: —		
lönetillägg	60: —	300	—
transport		31,570	—

		K r o n o r.		
	transport	31,570		
7 sergearter af 2:dra klassen, lön och lönetillägg		2,100		
1 fältmusikant, lön		240		
3 dito, lön		720		
1 trumslagare, (hornblåsare), lön		80		
3 dito, lön		240		
1 trumslagare (hornblåsare), lön		40		
3 dito, lön		120		
			35,110	
Dagaflöning.				
Dagaflöning utgår för tjenstgöring mellan de årliga vapenöfningarne jemte beväringens redovisning från anslaget till ersättning åt värnpliktsområdenas befäl och under de årliga vapenöfningarne af anslaget till beväringens vapenöfningar samt utgör:				
för bataljonschef 4 kronor; regementsläkare, kapten och regementsquartiermästare 3 kronor; löjtnant och underlöjtnant 2 kronor; fanjunkare och regimentstrumslagare 1 krona; bataljonsadjutant, sergeant och spel 40 öre.				
Portion.				
Portion åtnjutes af underofficerare och spel under vapenöfningar i likhet med beväringensmanskapet samt utgår för tjenstgöring under den öfriga tiden af året jemte beväringens redovisning från anslaget till ersättning åt värnpliktsområdenas befäl.				
Beklädnad.				
Beklädnad åtnjutes af trumslagare (hornblåsare) i likhet med bataljonens beväringensmanskap.				
Volontärer.				
8 distinktionskorpraler, 12 korpraler, 24 vice korpraler och 16 menige, tillsammans 60 man.				
	transport	—	35,110	—

		K r o n o r.	
transport		—	35,110
Aflöning.			
utgöres af:			
<i>Lega,</i>			
som utgår med 40 kronor för hvardtera af de två första tjensteåren och med 80 kronor för hvardtera af de öfriga, beräknas förslagsvis:			
för 10 man à 40 kronor	400: —		
för 50 man à 80 kronor	4,000: —	4,400	
<i>Lön,</i>			
som utgår under tjenstgöring med 10 kronor för månad, beräknas förslagsvis:			
under kommendering till volontärskolan för 8 man i 10 1/2 månader			
samt bestrides under de årliga vapenöfningarne vid bataljonen af anslaget till beväringssmanskapets vapenöfningar.			
<i>Arfode,</i>			
som under tjenstgöring utgår för månad med 15 kronor till distinktions- korpral, med 10 kronor till korpral och med 5 kronor till vice korpral, beräknas förslagsvis:			
under kommendering till volontärskolan för 1 vice korpral i 10 1/2 månader			
samt bestrides under de årliga vapenöfningarna vid bataljonen af anslaget till beväringssmanskapets vapenöfningar.			
Beklädnad och underhåll.			
Dessa förmåner åtnjutas af volontärerne i likhet med bataljonens bevä- ringssmanskap.			
Särskilda anslag.			
Diverse kostnader för musiken			
Summa		—	500
		—	40,902
		—	50

Femte hufvudtiteln.

Utdrag af Protokollet öfver Sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen uti Statsrådet å Stockholms Slott den 11 Januari 1886.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA och
Friherre TAMM.

Departementschefen Statsrådet Friherre von Otter anmälde i underdånighet frågan om reglering af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel för år 1887 och föredrog härvid tillika:

Marinförvaltningens särskilda skrivelser:

den 30 September 1885 i fråga om de ordinarie anslagen samt behovet af extra anslag för flottan under år 1887;

den 31 Oktober 1885 angående anslagsbehofven under samma hufvudtitel i följd af värnpligtslagens tillämpning;

den 13 Oktober 1885 med uppgift å erforderliga arbeten och anskaffningar för sjöförsvaret i och för upprätthållande af Sveriges neutralitet samt

den 18 December 1885 angående utgifter för anbefalda större rustningar af flottans fartyg m. m.

[1, 2.]
Officerskårens
tillökning.

Departementschefen yttrade derefter:

I likhet med hvad under sistförflutna och flere föregående år egt rum och med åberopande af då anförda skäl kan jag icke underlåta att ånyo anmäla det oeftergiftiga behovet af officerskårens vid flottan ökande.

Då förslaget härom vid nästlidet års riksdag förekom, blef det samma tillstyrkt af statsutskottet, som dervid anförde, att behovet af officerskårens tillökning kunde anses redan hafva blifvit af Riksdagen erkändt, samt att denna tillökning icke påkallade någon förhöjning af de till flottans aflöning nu utgående anslag. Mot detta utskottets tillstyrkande utlåtande hade andra kammarens utskottsledamöter reserverat sig under yrkande af afslag å framställningen, anförande såsom skäl derför, att *den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna tillökningen af den effektiva officerskåren vore hufvudsakligen lika med den, som i Eders Kongl. Maj:ts till 1883 års riksdag rörande sjöförsvarets organisation aflåtna förslag förekommit, men att sistnämnda ökning föreslagits i sammanhang med en fullständig organisation af flottans personal, särskildt hvad båtsmanshållet beträffade och att ett sådant förslag sistlidne år icke förelåg.* Då frågan hos kamrarna förekom till afgörande, blef Eders Kongl. Maj:ts förslag af första kammaren bifallet, men af andra kammaren, i enlighet med reservanternas hemställan, afslaget.

Hvad nu först beträffar det af reservanterna uppgifna skälet, hvarpå den föreliggande frågan synes hufvudsakligen hafva fallit, hade jag hoppats att detsamma redan vid denna riksdag skulle blifva undanröjdt. En komité tillsattes nemligen redan den 25 Februari sistlidet år med uppdrag bland annat att afgifva förslag såväl till matros- och handtverkskompaniernas ökande som bildandet dels af en särskild minörkår, dels ock, under förutsättning af båtsmanshållets sättande på vakans, af särskilda sjömans- och sjöfästningsartillerikompanier af erforderlig styrka, dels äfven angående sjöbeväringen, dess fördelning, årliga öfningar samt användande under krigstid i öfverensstämmelse med gällande värnpligtslag, och borde detta förslag till Eders Kongl. Maj:t hafva afgifvits redan den 1 derpåföljande September, men till följd af förra sommarens opåräknade större rustningar och derigenom uppkommande officersbrist, som nödvändiggjorde komiténs ajournering för nära 3 månader, har komitén ännu icke hunnit inkomma med sina utlåtanden och förslag i ofvannämnda ämnen. Men liksom

under förra årets diskussion i andra kammaren bestrider jag fortfarande på det bestämdaste giltigheten af det sålunda anförda skälet mot officerskårens tillökning; ty huru än det må blifva ordnad med flottans personal i öfrigt och särskildt med båtsmansinstitutionen och äfven oafsedt huruvida en särskild minörkår, vare sig att dess officerspersonal fortfarande skulle qvarstå och avancera inom flottan eller utgöra en under sjöförsvaret lydande fristående kår, skulle komma att bildas, är behovet af den aktiva officerskårens tillökning lika oafvisligt och måste afhjelpas så fort ske kan.

Förutom förberörda skäl emot officerskårens tillökning anfördes under frågans behandling inom kamrarne bland annat:

att officerarnes antal vore beroende af materielens storlek och att för den materiel, som nu finnes, officerarnes antal vore fullt tillräckligt;

att den af sjöförsvarskomitén ifrågasatta ökningen af officerskåren vore afsedd att ega rum först då den af komitén föreslagna anskaffningen af 3 pansarbåtar af certen A, 9 minbåtar af 1:a och 30 af 2:a klass vore verkställd;

att den föreslagna tillökningen på den aktiva staten och minskning på permanenta reservstaten skulle öka antalet officerare på pensionsstaten; samt

att den danska flottan, ehuru den ansågs vara den svenska öfverlägsen, hade ett mindre antal officerare än den sistnämnda.

Att officersantalet skulle vara tillräckligt för den materiel, som finnes, vederlägges bäst af det förhållandet, att vid förra årets rustningar befälsbrist uppstod oaktadt såväl vid öfverstyrelsen och vid stationerna som å fartygen och sjöfästningarne användes det minsta antal officerare, som med tjenstens fordringar kunde anses förenligt, med undantag för öfningsfartygen »Vanadis» och »Balder», der 7 öfvertaliga lönlösa underlöjtnanter voro kommenderade till exercis. Till minförsvaret i Stockholms skärgård, om sådant hade erfordrats, hade icke heller en enda officer varit att tillgå. En väsentligen bidragande orsak till då befintlig brist kan sökas deruti att officerarne på permanenta reservstaten, hvilka äfven borde vara att påräkna vid större rustningar, till största delen utgöras af regementsofficerare, som icke kunde ersätta bristen på subalternofficerare, hvilken var den öfvervägande, ett förhållande, som skulle varit helt annorlunda, derest de till aflönande af 16 regementsofficerare och 8 kaptener på permanenta reservstaten nu anvisade medel utgått till aflönande af 35 officerare på aktiva staten, alla utom 5 af de lägre graderna.

I ett från chefen för flottans stab infordradt förslag angående

flottans mobilisering yttrar också denne: »vid uppgörande af bemanings- och mobiliserings-tabeller för flottan framträder den gamla erfarenheten från mobiliseringar i allmänhet att den största bristen och den svåraste att fylla vanligen förefinnes inom officers- och underofficersgraderna». I detta förslag beräknar nämnde chef behovet af officerare till 328;

samt tillgången sålunda:

aktiva staten	140.	
öfvertalige officerare å dito	6.	
från sjökrigsskolans högre klasser	10.	
från reservstaten	53.	209
och brist.....		119.

Reservstaterna upptaga visserligen 83 officerare, men af dessa — bland hvilka flertalet äro dels regementsofficerare och dels i den ålder att de icke lämpligen kunna under krig användas och följaktligen icke kunna fylla den befintliga bristen, som hufvudsakligen förefinnes i kapten- och löjtnantsgraderna — anses högst 53 kunna i händelse af behof påräknas; och då såväl nya reservstaten som indragningsstaten, i mån af de på dessa stater befintliga officerares afgang, komma att försvinna, är det klart, att det här ofvan från reservstaterna påräknade antal af 53 officerare kommer att efter hand förminskas för att slutligen, oberäknadt de på pensionsstaten öfverflyttade vilkorligen tjänstskyldige, reduceras till den numerär den permanenta reservstaten då kan komma att upptaga eller, med andra ord, att flottans behof af fullt tjänstdugliga officerare kommer att år efter år allt mindre kunna tillgodoses, så framt icke någon åtgärd vidtages för att förekomma detta. Genom att använda ett så stort anslagsbelopp, som nu utgår till permanenta reservstatens aflönande att dermed aflöna ett större antal officerare företrädesvis i lägre grad på den aktiva staten skulle ej blott nyssberörda olägenhet motverkas utan äfven den brist på subalternofficerare, som äfven med nuvarande rikligare tillgång på officerare å reservstaterna gjort sig gällande, blifva delvis afhulpen; och anser jag att genom den af mig vid förra riksdagen föreslagna tillökning af 35 officerare på den aktiva staten och med inberäkning af högsta klassernas sjökadetter, äfvensom genom indragning under krigstid af en del officerare från sjökrigsskolan, sjökarteverket och stationerna m. m. det erforderliga antalet af officerare från Kongl. flottan för närvarande kan nöjaktigt tillgodoses och det återstående behöfliga antalet kunna fyllas af reservbefäl. Det torde kunna invändas, att om officersantalet

nu är otillräckligt, det skulle blifva det ännu mera i den mån materielen ökas, men så är icke förhållandet; de moderna stridsfartygen, hvilka i allmänhet sakna tackling samt hafva en mindre ehuru vida kraftigare och mera lättskött bestyckning än de äldre, erfordra nemligen ett mindre antal officerare än flertalet af dessa, hvilka, ehuru de icke kunna anses såsom särdeles lämpliga för strid, likväl för närvarande och i brist på bättre dertill måste användas, hvaremot i den mån tidsenlig materiel erhålles, de äldre fartygen, derest de icke såsom föråldrade eller till tjenst obrukbara redan blifvit eller ansetts böra blifva utrangerade, företrädesvis torde komma att tjenstgöra såsom transport-, logements- samt förråds-fartyg och dylikt, hvartill erforderligt, dugligt befäl såväl som underbefäl och manskap, åtminstone delvis, lärer kunna påräknas från handelsflottan.

Att, på sätt ifrågasatt blifvit, låta anstå med den behöfliga tillökningen af officerspersonalen intill dess den af sjöförsvarskomitén föreslagna ökningen af materielen med 3 pansarbåtar af Sveas cert, 9 minbåtar af 1:a och 30 af 2:a klass hunnit genomföras, skulle, såsom af det ofvan anförda tydligen framgår, endast föranleda dertill att vid dessförinnan möjligen ifrågakommande mobilisering af flottan flera af dess fartyg komme att sakna nödigt befäl. Skickliga, ja äfven nödortfigt utbildade sjöofficerare kunna dessutom icke när som helst anskaffas, utan endast successivt i den mån sådana kunna utbildas i sjökrigsskolan, hvartill i allmänhet erfordras minst 6 år och då afgangen bland officerarne på den aktiva staten under de senaste 6 åren varit omkring $3\frac{1}{2}$ årligen i medeltal och enahanda ungefärligen varit förhållandet inom reservstaterna och indragningsstaten, således en årlig afgang i medeltal af tillhopa 7, men sjökrigsskolan under samma tid lemnat i medeltal 9 officerare om året, skulle, om dessa förhållanden kunde anses normala, en tid af omkring 17 år erfordras för den begärda officerstillökningens genomförande, men då reservstaterna nu upptaga 37 officerare, hvilka, ehuru de icke äro skyldiga att vid viss tid ur tjensten afgå, dock med fästadt afseende å deras i allmänhet höga ålder (85 till 47 år med en medelålder af omkring 66 år) torde inom en icke alltför aflägsen framtid kunna antagas komma att lemna plats för yngre krafter samt, då 13 officerare å permanenta reservstaten äro skyldiga att afgå under de nästkommande 7 åren, borde med någorlunda sannolikhet kunna antagas, att under sistnämnda tidsperiod hela den begärda tillökningen af 35 officerare skall kunna ega rum.

Den successiva tillökningen af officerskåren måste för den skull

taga sin början så snart som möjligt och gå så att säga hand i hand med materielens ökning.

Att antalet officerare på pensionsstaten skulle ökas därför att ett visst antal officerare uppföras på den aktiva staten i stället för att upptagas på den permanenta reservstaten är en missuppfattning, som endast synes kunna bero af den oriktiga föreställningen att officerare på permanenta reservstaten icke vore skyldiga att i likhet med dem på den aktiva staten afgå vid viss lefnads- och tjänsteålder.

De som ännu qvarstå på gamla lönestaten äro visserligen icke underkastade obligatoriskt afskedstagande, men *alla* som ingått på den nya lönestaten äro, och de, som hädanefter öfverflyttas på permanenta reservstaten, blifva underkastade enahanda åliggande i berörda hänseende, som officerare på den aktiva staten och erhålla lika pensioner som dessa, hvar efter sin grad.

Uppgiften att danska flottans officerskår skulle vara mindre än den svenska är icke öfverensstämmande med verkliga förhållandet.

Enligt 1880 års lag för danska sjöförsvaret skall officerskåren bestå af 114 officerare, förutom dels ett obestämdt antal sekundlöjtnanter, af hvilka 20 kunna vara fast anställda under fredstid, dels af ett likaledes obestämdt antal af staten lönade reservlöjtnanter, af hvilka 20 årligen utbildas i en särskild statens skola. Alla öfvas å flottans fartyg. Reservlöjtnanternas antal uppgick enligt 1885 års rulla till 137, som tillhopa med öfriga 134 officerare visar en totalsumma af 271 officerare under det att hos oss antalet effektiva officerare, enligt hvad ofvan är visadt, icke på långt när uppgår till detta antal, äfven om deruti skulle inbegripas samtliga officerare i flottans reserv.

Det torde af det anförda framgå, att en skyndsam tillökning af flottans officerskår på den aktiva staten är af yttersta vikt. Äfven med en sådan tillökning af officerskåren är emellertid, såsom af förenämnda af chefen för flottans stab i fråga om mobilisering af flottan afgifna utlåtande framgår, flottans behof af officerare icke afhjelpat. Det visar sig nemligen deraf att, utöfver det antal officerare flottan kan lemna, ett antal reservofficerare, af chefen för flottans stab efter de nuvarande förhållandena beräknadt till 119, blifver erforderligt. Detta behof kommer naturligtvis att ökas i samma mån de äldre reservstaterna och indragningsstaterna försvinna och härtill kommer ytterligare behofvet af reservbefäl till ersättning för afgang under krig.

Detta reservbefäl kan likväl icke erhållas utan särskilda åtgärder till dess utbildande; ty väl torde till fyllande af sådana befälsposter, hvilka hufvudsakligen betinga endast sjömanskap och mod, flottan utan

tvifvel, då så påfordras, kunna erhålla värdefullt biträde af skickliga och pålitliga befälhafvare från handelsflottan, som derpå eger god tillgång, men med handhafvandet af artilleri- och minvapnen, hvarpå försvaret företrädesvis torde komma att bero, kan man icke af dessa, utan att de dertill särskildt utbildas, förvänta någon synnerlig detaljkänedom.

En af motståndarne till officerskårens ökande yttrade bland annat under diskussionen i andra kammaren sistlidne riksdag: *»Flottans krigsfartyg äro nu, såsom vi veta, ett inveckladt maskineri, som måste skötas med noggrannhet och fullständig kännedom om dess olika delar, den minsta okunnighet kan föranleda att fartyget göres odugligt»*. Detta fullt riktiga uttalande måste äfven innebära ett erkännande att ett tillräckligt antal kunniga, öfvade och erfarna officerare erfordras för att med fördel kunna tillgodogöra sig detta invecklade och tillika dyrbara maskineri och till detta ändamåls vinnande finnes ingen annan utväg än att, så framt icke den aktiva kårens officerare än ytterligare än nu föreslagits och högst betydligt ökas, hvilket skulle medföra stor kostnad, söka på ett tillfredsställande sätt bibringa värnpliktiga sjökapteners sådan öfning att de vid behof må kunna åtminstone på vissa poster nöjaktigt ersätta bristen på officerare.

För anskaffande af nödigt reservbefäl har också i sammanhang med de särskilda förslag till organisation af flottan, som blifvit uppgjorda, olika utvägar föreslagits.

1871 års komité ifrågasatte att bilda reservbefäl af dem bland sjökrigsskolans elever, som efter genomgången kurs vid skolan inginge på handelsflottan och skulle desse åtnjuta en årlig lön af 300 kronor.

1874 års komité föreslog att stationernas undervisningsanstalter skulle så anordnas, att reservbefäl och reservunderbefäl af värnpliktiga der kunde erhålla sin utbildning.

Vid 1877 års riksdag framstälde Eders Kongl. Maj:t det förslag att de kapteners och subalternofficerars, underofficerars samt 1:a klassens sjömäns, som före fyllda 40 år afgingo ur tjenst, men förbundo sig dels till vissa repetitionsöfningar intill denna ålder dels att intill 65 år stå till förfogande vid inträffande krig eller större rustningar, skulle från och med 55 års ålder ega att uppbära en viss mindre pension.

1882 års sjöförsvarskomité föreslog att bilda reservbefäl och reservunderbefäl bland värnpliktiga, hvilka för sådant ändamål skulle vid flottans underbefälsskolor erhålla undervisning och aflägga styrmans-, maskinist- eller sjökaptensexamen, i enlighet med fordringarna vid navigations-

skolorna samt derjemte en särskild militärkurs och skulle 50 sådana värnpliktige, deraf 30 styrmans elever och 20 sjökaptans elever, erhålla aflöning, beklädnad och underhåll under lärokursen samt de skickligaste till ett antal af 10 sjökaptans elever och 20 styrmans elever efter aflagd examen bekomma premier, nemligen 200 kronor för sjökaptanen och 100 kronor för styrman.

Chefen för flottans stab har i sitt förut omförmälda utlåtande föreslagit att reservbefäl skulle bildas af värnpliktige sjökaptaner och styrmän, hvilka frivilligt anmälde sig till genomgående af en 70 dagars militärkurs emot det att de under denna tid erhöles aflöning, kaptaner af 3 kronor och styrmän af 2 kronor om dagen, om de äro boende å ort der kursen genomgås, men i annat fall rese- och traktamentsersättning, kaptaner enligt 4:de och styrmän enligt 5:te klassen i gällande resereglemente såväl för resan som under kursens genomgående, med rättighet för de kaptaner och styrmän, som med approbation genomgått sådan öfningskurs, att genomgå en andra årets högre militärkurs likaledes under 70 dagar, mot rättighet i så fall att, utom förenämnda aflöning under kursen, sedermera så länge de qvarstå i flottans reserv åtnjuta ett årligt arvode, kaptaner af 150 och styrmän af 100 kronor.

Intet af förenämnda förslag för sig synes mig fullt tillfredsställande, då i en del den föreslagna utbildningen blifver otillräcklig och i andra säkerhet ej finnes hvarken att en tillräcklig reserv derigenom bildas eller att den, som möjligen erhålles, kan i behofvets stund påräknas.

Med hänsyn dertill att en del befälsplatser kräfvat företrädesvis militärisk insigt och uppfostran, under det att andra kräfvat dylika insigter i vida mindre mån samt en del till och med, såsom å transportförråds- och logementsfartyg m. m., väl torde kunna fyllas af handelsflottans befäl utan särskild militärutbildning, anser jag behofvet af reservbefäl böra fyllas dels från handelsflottan genom att under fredstid utbilda sjökaptaner samt söka tillförsäkra sig deras tjänst vid inträffande krig eller större rustningar, dels från underofficerskåren, genom att vid behof uttaga de skickligaste och lämpligaste att tillse vidare förrätta underlöjtnantstjänst. Behofvet af reservunderbefäl skulle på samma sätt afhjelpas genom utbildande af värnpliktige styrmän från handelsflottan samt genom förordnande för underofficerskorporaler att göra underofficerstjänst och 1:a klassens sjömän underofficerskorporaltjänst o. s. v.

Hvad särskildt angår bibringandet af en någorlunda tillfredsställande utbildning åt kaptaner och styrmän från handelsflottan, torde dessa

eller åtminstone flera af dem under det första året efter det de aflagt respektive kaptens- och styrmansexamina i allmänhet icke kunna påräkna att erhålla lämplig anställning i sitt yrke och derföre utan afsaknad kunna mot skäligt underhåll befinnas villiga att under ett års tid genomgå en lämplig utbildningskurs vid flottans stationer, hvarigenom de, om de derjemte omkring hvar 5:te år underkastades ett par månaders repetitionskurs, kunde blifva ganska tillfredsställande såsom reservbefäl och reservunderbefäl. De skulle vara skyldiga att på kallelse och mot enahanda ersättning, som tillkommer motsvarande tjänstegrader inom flottan, inställa sig under krig eller större rustningar, årligen anmäla sin vistelseort och sysselsättning m. m. enligt fastställda bestämmelser, hvaremot de, derest de fullgjorde sina åligganden intill 55 års ålder, från nämnda tid skulle tillförsäkras pension i likhet med flottans officerare af samma grad.

Då likväl en fullständigare utredning än hittills kunnat åstadkommas angående såväl omfånget af och lämpligaste sättet för anordnandet af en dylik kurs som beloppet af dermed förenade kostnader m. m. är af nöden och då frågan om reservbefäl och reservunderbefäl för flottan lämpligast torde erhålla sin lösning i sammanhang med förenämnda komités förslag i fråga om såväl flottans bemanning som sjöbeväringen, torde dermed för närvarande böra anstå.

Då jag såväl år 1883 som nästlidet år framstälde förslaget om officerskårens tillökning, var den permanenta reservstaten, som endast kunnat ökas i den mån medel genom afgang från öfriga reserv- och indragningsstaterna blifvit tillgängliga, ännu icke fulltalig och då jag derföre föreslog att för den aktiva officerskårens ökande använda de för permanenta reservstatens aflöning anvisade 114,000 kronor i mån de blefve tillgängliga, blef deraf en följd att denna tillökning kunde ega rum i mån af afgang å vare sig permanenta reservstaten eller öfriga reservstaterna och indragningsstaten åtminstone intill dess aflöningen för qvarvarande officerare å permanenta reservstaten och för den nytillökade personalen tillhoppa uppgick till 114,000 kronor. Genom frågans undanskjutande har nu inträffat att permanenta reservstaten är fulltalig och skulle nu officerstillökningen ske endast i mån som de för permanenta reservstatens aflöning använda 114,000 kronor blefve tillgängliga, så skulle denna tillökning endast kunna ega rum i mån af afgang på denna reservstat. Men då, enligt hvad förhållandena de sista 6 åren utvisat, genom afdraget på nämnda reservstat endast omkring 8 å 9,000 kronor i medeltal årligen blifvit disponibla, skulle 12 å 14 år åtgå innan hela det ifrågakommande anslaget blefve tillgängligt

och den föreslagna officerstillökningen således icke kunna vidtagas så skyndsamt som önskligt och nödigt vore, och jag anser det därför vara af vigt att densamma får ske i mån af afgang äfven på de öfriga reserv- och indragningsstaterna dock inom det för permanenta reservstatens aflöning anvisade anslag af 114,000 kronor. Härigenom kommer visserligen att inträffa, att den minskning i det för närvarande med 50,000 kronor anvisade extra anslag för genomförande af senaste lönereglering, som eljest, sedan permanenta reservstaten blifvit fulltalig, skulle ega rum i mån af afgang på nya reserv- och indragningsstaterna, komme att fördröjas någon tid; men då denna minskning efter beräkning af förhållandena de senaste sex åren icke skulle uppgå till mer än omkring 6,000 kronor årligen, bör nämnda omständighet i förhållande till fördelen att inom 6 à 7 år kunna hafva genomfört tillökningen af officerskåren icke utgöra något hinder för bifall.

På grund af hvad jag sålunda anført och under åberopande i öfrigt af statsrådsprotokollet den 12 Januari 1885 får jag underdånigst hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå nu sammanträdande Riksdag:

att, på det Eders Kongl. Maj:t må komma i tillfälle att i den ordning, som kan finnas lämplig, öka antalet officerare vid flottan med 1 flaggman, 2 kommandörkapten af 1:a grad, 2 kommandörkapten af 2:a grad, 19 kapten och 11 löjtnanter, den permanenta reservstaten skall i mån af afgang upphöra samt de genom uppkommande ledigheter på denna reservstat samt öfriga reserv- och indragningsstater disponibla löneförmåner intill det för permanenta reservstatens aflöning nu anvisade belopp 114,000 kronor få användas till aflöning åt nämnda antal officerare; samt

att detta medgifvande äfven måtte få afse innevarande år.

I afseende å *anslagen* under femte hufvudtiteln har jag att göra följande framställningar:

Ordinarie anslag.

Aflöning för flottans kårer och stater.

Till aflöning för flottans kårer och stater utgå för närvarande:

[3, 4.]
Aflöning för
flottans kårer
och stater.

det i riksstaten härför anvisade anslag.....	kr. 1,211,184: —
af det till ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Møre härad af Kalmar län anvisade anslag å 114,000 kronor, enligt 1872 och 1876 årens riksdagsbeslut.....	» 75,000: —
	tillhopa kr. 1,286,184: —
hvarjemte, till genomförande af senaste löneregleringen, nästlidet års riksdag, i likhet med flere föregående, anvisat för år 1886:	
dels återstoden af sistnämnda anslag å 114,000 kr.	» 39,000: —
dels ett anslag å extra stat af	» 50,000: —
	Summa kr. 1,375,184: —

Enligt en af marinförvaltningen på grund af gällande stater uppgjord beräkning skulle alla till titeln aflöning för flottans kårer och stater hänförliga utgifter uppgå till 1,394,117 kronor, hvilket belopp jag dock anser kunna nedsättas till 1,392,184 kronor eller samma belopp, som beräknats för nästlidet år med tillägg af då beviljad förhöjning i inqvarteringsbidraget af 900 kronor. Nämnda summa 1,392,184 kronor öfverstiger visserligen, i likhet med hvad föregående år egde rum, de till aflöningen anvisade belopp; men då erfarenheten under en följd af år visat, att utgifterna för aflöningen i allmänhet i följd af uppkomna besparingar icke uppgått till det *beräknade* beloppet och att de för dessa år till ungefär enahanda belopp som nu anvisade anslag, med undantag för år 1883 då en brist af 6,769 kronor 20 öre uppstod, visat sig tillräckliga, har marinförvaltningen ansett att, om enahanda anslag som nu få för år 1887 påräknas, dessa skola blifva för ändamålet tillfyllestgörande och alltså något högre extra fyllnadsanslag än 50,000 kronor icke erfordras; och då jag delar denna marinförvaltningens uppfattning, får jag alltså hemställa, att Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen:

att hvad af anslaget till ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Møre härad af Kalmar län icke redan på grund af 1872 och 1876 årens riksdagsbeslut bör inräknas bland tillgångarne till aflöning för flottans kårer och stater, må för genomförande af den år 1876 beslutade löneregleringen, under år 1887 användas;

att i öfrigt för denna lönereglerings genomförande under år 1887 ett anslag af 50,000 kronor måtte å extra stat för samma år anvisas

att gemensamt med anslaget till aflöning för flottans kårer och stater redovisas.

Flottans nybyggnad och underhåll.

[5.]

Flottans ny-
byggnad och
underhåll.

Anslaget till flottans nybyggnad och underhåll är enligt gällande föreskrifter afsedt till årligen återkommande utgifter för underhållet af flottans fartyg och båtar samt hus och byggnader, för aflöning af personalen å varfvens stater, för varfsförrådens förstärkande och för åtskilliga andra behof icke blott vid varfven utan äfven vid stationerna i öfrigt.

Detta anslag, som år 1876 fastställdes till 1,078,800 kronor och sedan dess förblifvit oförändradt, har under senare åren visat sig så otillräckligt att, enligt uppgift från marinförvaltningen, under åren 1880—1885 de af vederbörande stationsmyndigheter reqvirerade belopp måst nedsättas: för underhåll af fartyg och båtar vid Carlskrona station med 86,794 kronor 67 öre och vid Stockholms station med 40,647 kronor 37 öre samt för underhåll af hus och byggnader vid Carlskrona station med 49,757 kronor 33 öre och vid Stockholms station med 37,550 kronor 17 öre, således tillhoppa med 214,749 kronor 54 öre, *allt i medeltal för år räknadt*, eller för alla 6 åren med 1,288,497 kronor 24 öre.

För att i någon mån afhjelpa de oafvisligaste behof, som med detta anslag bort men icke kunnat tillgodoses, har Eders Kongl. Maj:t dessutom under åren 1883 och 1884 af befintliga besparingsfonder för krigsfartygs byggande och materialförrådens förstärkande anvisat tillhoppa 180,051 kronor 44 öre.

Då vid fördelningen af nu ifrågavarande anslag för år 1885 det visade sig, att de för underhållet af fartyg och båtar samt hus och byggnader begärda belopp till följd af anslagets otillräcklighet måste nedsättas med tillhoppa omkring 45 procent och medel saknades till de nödvändigaste reparationsarbeten, anbefalde Eders Kongl. Maj:t marinförvaltningen att låta verkställa noggrann utredning huruvida det nuvarande anslaget till flottans nybyggnad och underhåll vore i och för sitt ändamål tillräckligt. Med anledning deraf har marinförvaltningen infordrat upplysningar i frågan från vederbörande varfschefer samt i sin skrifvelse den 30 sistlidne September angående utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel för år 1887 anmält, att varfschefen i Carlskrona hemställt om förhöjning i underhållsanslaget:

för fartyg och båtar med.....	kr. 320,160: —
» hus och byggnader med.....	» 75,920: —
» varfsförrådens förstärkande med.....	» 19,000: —
och för åtskilliga andra behof med.....	» 200: —

eller tillhopa med kr. 415,280: —

och varfschefen i Stockholm om ett förhöjdt anslag af 15,500 kronor för underhåll af verkstadsbyggnader och maskiner; uppgående således de för båda stationerna ifrågasatta förhöjningarne af anslaget till 430,780 kronor.

Marinförvaltningen har ansett den sålunda beräknade tillökningen i underhållsanslaget kunna hvad angår fartyg och båtar nedsättas till 270,100 kronor och för hus och byggnader bestämmas till 91,400 kronor eller tillsammans till 361,500 kronor samt i enlighet dermed tillstyrkt, att anslaget till flottans nybyggnad och underhåll måtte förhöjas från 1,078,800 kronor till 1,440,300 kronor.

Såsom förut är anfördt, har det nu ifrågavarande anslaget under senaste sex åren måst högst anseeligt nedsättas, hvaraf naturligtvis följden blifvit, såsom ej mindre vederbörande myndigheter år efter år anmält, än äfven jag sjelf vid besök å flottans stationer varit i tillfälle inhemta, att endast en del af de nödvändigaste underhållsarbeten å fartyg och båtar kunnat verkställas, men andra deremot måst uppskjutas i brist på medel eller anbefallas till utförande mot anvisning på de kommande årens anslag, att med underhållet af hus och byggnader det varit ännu sämre bestämdt, då åtskilliga sekelgamla hus, i hvilka likväl dyrbara förråder inrymmas, i brist på erforderliga medel till deras reparation måst lemnas i så bristfälligt skick att de icke erbjuda erforderligt skydd mot regn och snö, samt att dockportar icke kunnat istandsättas eller ersättas med nya, i följd hvaraf den docka, för hvilken de varit afsedda, länge varit obrukbar. De för hus och byggnaders underhåll år 1886 erforderliga, af stationsmyndigheterna requirerade belopp hafva måst nedsättas med 68 procent och det torde vara uppenbart, att så väl fartyg och båtar som hus och byggnader komma att förfalla, derest icke underhållsanslaget ökas. Att marinförvaltningen funnit sig föranledd, att anbefalla vederbörande varfschefer att inskränka utgifterna för underhåll af fartyg och båtar till *hvad som befinnes nödvändigt för att icke materielen måtte till förlust för kronan förfaras* lärer ock få anses innebära, att *materielen icke kan med nu tillgängliga anslag underhållas på ett sätt som för kronan är det fördelaktigaste*, hvilket ytterligare bestyrkes af varfschefernas uppgift angående storleken af den behöfliga tillökningen i anslaget.

I fråga om denna tillöknings belopp må anföras att, efter hvad här ofvan synes, nedsättningarne af hvad varfscheferna för underhållet reqvirerat uppgå för de senaste sex åren tillsammans till 1,288,497 kronor 24 öre och att, då dertill läggas de 180,051 kronor 44 öre, hvilka från andra tillgångar blifvit anvisade till de med underhållsanslaget afsedda ändamål, den synbara brist, som under de senaste sex åren visat sig i anslaget, utgjort 1,468,548 kronor 68 öre eller i medeltal för år 244,758 kronor. Men det är härvid att märka, att hvad varfscheferna sålunda begärt icke kan anses vara allt hvad för ett nöjaktigt underhåll af flottans materiel och byggnader fordrats, utan allenast hvad de, med erfarenheten om anslagets otillräcklighet, ansett för tillgodoseende af de oeftergifligaste behofven nödigt, hvilket äfven uppenbarligen framgår af de af varfschefen i Carlskrona nu anmälda behof, som för underhåll af fartyg och båtar med icke mindre än 233,366 kronor öfverstiga hvad i medeltal för de senaste sex åren blifvit reqvirerad.

Med afseende härå och då det synes mig vara af yttersta vigt att flottans materiel och byggnader varda ordentligt vidmakthållna, anser jag en tillökning i anslagen för flottans nybyggnad och underhåll vara oundgänglig och finner denna tillökning, så framt icke kronans egendom skall vanvårdas, icke kunna upptagas till lägre än det af marinförvaltningen beräknade belopp, hvilket dock till jemnande af anslagssumman torde jemkas till 361,200 kronor; och jag hemställer i öfverensstämmelse härmed, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att förhöja ifrågavarande anslag från nuvarande belopp 1,078,800 kronor till 1,440,000 kronor.

Sjöbeväringens vapenöfningar.

[6.]
Sjöbeväringens
vapenöfningar.

I sammanhang med fastställande af ny värnpligtslag anbefalde Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 5 sistlidne Juni marinförvaltningen att afgifva underdånigt utlåtande, angående de ytterligare anslagsbehof under femte hufvudtiteln, som af lagens tillämpning under år 1887 komme att föranledas.

Till åtlydnad häraf har marinförvaltningen, efter att i ärendet hafva hört vederbörande stationsmyndigheter, i underdånig skrifvelse den 31 påföljde Oktober meddelat:

att under antagande att hela styrkan af värnpligtige, som år 1887 blefve inkallade till öfning vid flottan. — deri ej inberäknade de under

år 1887 värnpligtige tillhörande 2:a årsklassen, hvilka jemlikt 52 § värnpligtslagen skola öfvas i 15 dagar och hvilka äfven sistnämnde år borde vapenöfvas vid hären, — komme att uppgå till omkring 1,500 man, hvaraf 1,000 man skulle komma att öfvas vid Carlskrona station och 500 man vid Stockholms station, aflöningen för ofvannämnda styrka, beräknad, på sätt senast församlade komité för sjöförsvarets ordnande gjort, till 20 öre per dag för hvarje inkallad värnpliktig, skulle för sagda år utgöra 10,800 kronor;

att då bristen i kasernutrymme vid stationerna medförde svårighet att inkalla de värnpligtige till öfning annan tid, än då ordinarie styrkan vore sjökommenderad, lämpligast vore att, hvad år 1887 beträffade, manskapet öfvades under sommaren eller emellan den 15 Maj och den 15 September i två afdelningar med halfva styrkan i hvardera afdelningen;

att, enligt stationsmyndigheternas beräkningar, kostnaderna för öfningarne, om de egde rum under sistnämnda tid, skulle, med undantag af aflöningen till värnpligtige, utgöra:

för *Carlskrona* station:

expeditionskostnad för skeppet Stockholm	kr.	43,618: —
portionskostnad för 1,000 man värnpligtige.....	»	19,440: —
beklädnad » d:o d:o	»	64,350: —
transport till och från stationen af d:o d:o	»	16,059: 20
Summa kr.		143,467: 20

och för *Stockholms* station:

dagaflöning till befäl och underbefäl	kr.	1,490: —
natura underhåll.....	»	9,900: —
sjukvård.....	»	500: —
uppfordring och hemlof.....	»	8,000: —
inkasernering.....	»	740: —
Summa kr.		20,630: —

utom kostnaden för beklädnad;

att i afseende å de värnpligtiges beklädnad under öfningstiden fördelaktigast i ekonomiskt hänseende vore, att föreskrifter meddelades att, då värnpliktig är till öfning inkallad, beklädnaden skall bestå af de persedlar, som i flottans reglemente bil. 13 finnas intagna såsom tillhörande första stället, endast med tillägg af ytterligare en skjorta af lärft med blå krage, samt att härtill användas brukade persedlar

eller sådana af billigare material; i hvilket fall nödigt vore att för öfningarne år 1887 tillverka sådan beklädnad för 1,500 man värnpligtige, då kostnaden visserligen blefve för första året jemförelsevis betydlig, men sedermera under en längre följd af år komme att inskränkas till erforderligt belopp för reparationer och komplettering af persedlarne;

att, enligt förenämnda grunder för beräkningen och under förutsättning derjemte att värnpligtiges öfningar komme att ega rum vid flottans stationer och hufvudsakligen i land, det ytterligare anslagsbehofvet under femte hufvudtiteln, som af lagens tillämpning under år 1887 komme att föranledas, utgjorde 207,072 kronor 20 öre, hvaremot, om öfningarne skulle ske till sjös, anslagsbehofvet blefve sannolikt icke oväsentligt ökad;

på grund af hvilket allt marinförvaltningen hemställt, att af Riksdagen för ändamålet måtte äskas ett anslag å femte hufvudtitelns ordinarie stat af 207,000 kronor, hvilket anslag med afseende å de olika pris, som födoämnen och beklädnadsmaterialier m. m. kunna betinga, borde gifvas förslagsanslags natur.

Härjemte har marinförvaltningen med afseende derpå att skolskeppet Stockholm, som föreslagits att användas vid Carlskrona station såsom kasernfartyg under öfningarne år 1887, icke kunde dertill framgent begagnas utan olägenhet för den ordinarie styrkans öfningar, fäst uppmärksamheten på nödvändigheten att anslag för byggande af kasern vid Carlskrona station framdeles erhålles, varande kostnaden härför beräknad till 1,000 kronor för hvarje man eller 500,000 kronor för 500 man.

Någon säker ledning för bedömande af det antal värnpligtige, tillhörande flottan, som kunna komma att efter den nya värnpligtigagens tillämpning i medeltal årligen öfvas, finnes icke, och följaktligen kunna beräkningarne öfver kostnaderna för desse värnpligtiges vapenöfningar icke blifva fullt tillförlitliga. Såsom ofvan är nämnt har marinförvaltningen, i likhet med stationsmyndigheterna, antagit den styrka, som skulle årligen öfvas, till 1,500 man, deraf 1,000 man skulle tillhöra Carlskrona och 500 man Stockholms station, samt ansett öfningarne böra ega rum under tiden mellan den 15 Maj och 15 September uti två särskilda afdelningar med ungefär halfva antalet värnpligtige i hvardera afdelningen.

Emot dessa förutsättningar har jag icke något att erinra likasom icke heller emot den för Stockholms station gjorda beräkning öfver kostnaden för öfningarne af dithörande 500 värnpligtige. Hvad deremot angår kostnaden för öfningarne vid Carlskrona station, får jag

anmärka, att dessa blifvit beräknade under förutsättning att kasernutrymme derstädes icke kunde beredas för de värnpligtige, utan att desse skulle inrymmas å skolskeppet Stockholm, hvilket uppgifvits skola medföra en kostnad af 43,618 kronor. Då emellertid genom den tillbyggnad af underbefälsskolans hus i Carlskrona, jag här nedan föreslår, kasernutrymme kan beredas för omkring 250 man och jag anser ett lika antal värnpligtige kunna inrymmas i de kasernlokaler, som genom den ordinarie manskapsstyrkans sjökommendering under sommarmånaderna stå lediga, skulle inkasernering af hela den beräknade styrkan 500 man i hvarje afdelning kunna låta sig verkställa; och kostnaderna för de värnpligtiges öfningar vid denna station förutom beklädnadskostnaden samt nedannämnda kostnad för sängservis skulle då, med ledning af stationsmyndigheternas uppgifter jemförda med hvarandra, kunna beräknas sålunda:

Aflöning till befäl och underbefäl	kr. 2,980: —
Natura-underhåll	» 18,598: —
Sjukvård	» 1,600: —
Uppfordring och hemlof	» 16,059: 20.
Inkasernering	» 1,480: —
Summa 40,717: 20.	

Mot hvad marinförvaltningen föreslagit i fråga om föreskrifter rörande de värnpligtiges beklädnad har jag icke något att anmärka, men då meningen är att öfva endast halfva styrkan på en gång, lär det icke blifva nödigt att för öfningarne under år 1887 tillverka beklädnad för hela den beräknade styrkan 1500 man. Då likväl de värnpligtiges antal, såsom ofvan är antydt, icke kan med någon säkerhet beräknas, och omständigheter kunna göra att icke precis halfva styrkan kan öfvas i hvardera afdelningen samt någon beklädnad i reserv äfven bör finnas, anser jag beklädnad för 1000 man värnpligtige för år 1887 böra anskaffas. Kostnaden härför uppgår till 64,350 kronor, men då såsom marinförvaltningen erinrat utgiften för beklädnaden, sedan denna en gång blifvit anskaffad, under en längre följd af år derefter kommer att inskränkas till erforderligt belopp för reparationer och komplettering af persedlarne, anser jag, att denna anskaffningskostnad icke bör sammanföras med de öfriga årligen med ungefär lika belopp återkommande kostnaderna för de värnpligtiges öfningar och upptagas på ordinarie stat, utan begäras såsom extra ordinarie anslag för år 1887.

För det kasernutrymme, som genom skolhusets tillbyggnad kan beredas 250 man värnpligtige, erfordras sängservis, som enligt veder-

börande stationsmyndigheters beräkningar skulle kosta 7,255 kronor, hvilket belopp jemväl synes böra på extra ordinarie stat uppföras.

Slutligen vill jag i afseende på den af marinförvaltningen efter 20 öre per dag för hvarje man beräknade aflöning till de värnpliktige 10,800 kronor hafva anmärkt att, då motsvarande aflöning vid hären blifvit föreslagen till 10 öre per dag för hvarje man och aflöningen lär böra sättas lika för värnpliktig vid flottan och vid hären, nyssberörda belopp bör nedsättas till 5,400 kronor.

På grund af hvad jag nu anfört anser jag de ytterligare anslag, hvilka å femte hufvudtiteln erfordras i följd af värnpligtslagens tillämpning, böra bestämmas till följande belopp:

på *ordinarie* stat:

för vapenöfningarne af värnpliktige vid Stockholms station	20,630: —
för dito vid Carlskrona station	40,717: 20.
för värnpligtiges aflöning	5,400: —
	S:a 66,747: 20

och på *extra* stat:

till beklädnad åt värnpliktige	64,350: —
till sängservis åt 250 man	7,255: —
	S:a 71,605: —

eller tillhopa 138,352 kronor 20 öre, detta likväl under förutsättning att den föreslagna tillbyggnaden af skolhuset kommer att ske; ty skola de värnpliktige på sätt föreslaget blifvit inrymmas på skolskeppet Stockholm, blifver kostnaden för deras vapenöfningar icke obetydligt högre. Då emellertid det anslag, som härför anvisas, med afseende bland annat derå att de värnpligtiges antal icke ens närmelsevis kan beräknas, i allt fall bör gifvas förslagsanslags natur, synas mig anslagsbeloppen kunna bestämmas till de af mig beräknade siffror; och får jag, som i afseende å nämnda på extra stat erforderliga belopp här nedan vid frågan om de extra anslagen skall göra vidare framställning, alltså nu i underdånighet hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen,

att för sjöbeväringens vapenöfningar måtte under femte hufvudtiteln å ordinarie stat uppföras ett förslagsanslag å 67,000 kronor.

• Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna.

[7.]
Lotsverket.

Då inkomsttiteln fyr- och båkmedel för nu ifrågavarande statsregleringsperiod beräknats liksom för innevarande år till 1,200,000 kronor,

lärer penningeanslaget till lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna böra i riksstaten upptagas till enahanda belopp och följaktligen anslaget, med inberäkning af deri ingående friheter och ersättningar, 409 kronor, utföras med 1,200,409 kronor, under förutsättning derjemte att de å förenämnda inkomsttitel uppkommande öfverskott fortfarande må såsom hittills få användas för de med anslaget afsedda ändamål.

I afseende å *öfriga ordinarie anslag* under femte hufvudtiteln har jag ingen annan framställning att göra än att, till jemnande af hufvudtiteln slutsumma, anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må minskas med 211 kronor 75 öre eller från 47,223: 75 till 47,012 kronor.

[8.]
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

I händelse af nådigt bifall till hvad jag ofvan anfört skulle, såsom af bilagda förslag till stat synes, den ordinarie staten för år 1887, med inberäknande af de för handelns behof under femte hufvudtiteln anvisade anslag, komma att sluta på 6,215,000 kronor.

Extra ordinarie anslag.

Fartygsmateriel.

Frågan angående hvilken sjökrigsmateriel som för olika ändamål under olika förhållanden kan anses lämpligast, en fråga hvars lösning till följd af artilleriets utveckling samt genom införandet af pansaret och rammen samt framförallt minan väsendtligen försvårats, har under senaste tiotalen af år varit föremål för sjöofficerares och konstruktörers begrundande, utan att meningarne derutinnan kunnat i alla afseenden enas, och torde först efter utkämpande af alvarsammare sjöstrider blifva nöjaktigt besvarad.

[9—15.]
Fartygsmateriel.

Många, säger en engelsk författare, hysa den mening, att *kanonen* fortfarande kommer att afgöra hvarje sjöstrid, andra att *rammen* inom några få minuters drabbning skall sänka hälften af motståndarens fartyg, andra åter att *minan* skall blifva det fruktansvärdaste vapnet, och, tillägger han, alla hafva utan tvifvel i viss grad rätt, beroende af dels de olika omständigheter, under hvilka striden kan komma att föras, dels väderleksförhållandena och dels hvilka slags fartyg som sammandrabba. *Ett sjöförsvar bör derföre*, säger han vidare, *för att vara be-*

tryggande kunna påräkna såväl kraftigt artilleri och pansarskydd som minor, och torde denna regel i viss mån, och så långt våra begränsade tillgångar sådant medgifva, äfven gälla vårt sjöförsvar.

Om fackmännen emellertid icke äro till alla delar ense angående den materiel, som för *hvarje särskildt fall* är den effektivaste, synas de likväl, förutom angående förenämnda allmänna regel, hafva stadgat sin öfvertygelse i vissa afseenden, såsom

att vid krigsfartygs byggande trä bör så mycket som möjligt undvikas, dels med anledning af den lätthet hvarmed detsamma medelst nutidens krigsredskap antändes, dels på grund af träfartygs ovaraktighet och dryga underhållskostnad i förhållande till jernfartygen;

att till skyddande af fartygens ångpannor och de maskiner af mångfaldiga slag, som numera erfordras ej blott för fartygens framdrifvande och styrande utan äfven för artilleriets och minornas skötande och af hvilka fartygets stridsduglighet ytterst är beroende, dess vitala delar böra vara pansarklädda;

att minbåtar, för att man skall kunna tillgodogöra sig deras rätta stridsvärde, måste kunna påräkna stöd och skydd af pansarbåtar eller befästningar, äfvensom att, i de fall då dessa icke lämpligen kunna förse minbåtarna med deras behof af bränsle, minor och öfrig erforderlig stridsattiralj m. m. samt logera och bespisa deras besättningar, flyttbara logements- och förrådsfartyg för dem böra finnas att tillgå.

Högste befälhafvaren för den svenska öfningseskader, som under förliden sommar var sammandragen i Östersjön, hvilken befälhafvare i enlighet med gifven instruktion hade att pröfva i hvad mån minbåtar oantastade kunde närma sig och öfverraska fartyg på sådant afstånd, att de ansågos mot dem hafva kunnat med fördel utslunga sina minor, samt att inkomma med yttrande derom äfvensom angående andra dermed sammanhängande frågor, rapporterar bland annat:

»Resultaten af alla öfningarne kunna sålunda sammanfattas: minbåtar med sjelfgående minor äfvensom stångminbåtar synas under närvarande tid vara ett af de stridsvapen, som har största användning och ett högt stridsvärde, samt erbjuda ofantliga resurser för försvaret vid kust och skärgård, förutsatt att de stödjas af kraftiga med artilleri beväpnade fartyg och äfven begagna det stöd terrängen i skärgård kan erbjuda samt uppträda flera i samband.

Största utsigten att lyckas har minbåten under mörker; men krutröken från egen och fiendens kanoneld erbjuder för minanfall äfven

under dagen stora fördelar och den anfallande bör alltid häraf söka betjena sig.

Under öfningarne och företrädesvis vid den simulacre, hvarmed de afslutades, gjorda iakttagelser hafva än mera stärkt den åsigt, som af flertalet fackmän hyses, att sjögående pansarbåtar af måttliga dimensioner och beväpnade med kraftigt artilleri samt med ett stort antal snabbskjutande pjaser äro jemte minbåtar med sjelfgående minor de vapen, hvaraf vårt kustförsvar för närvarande har det aldra största behof, och att hvarterda vapnets utveckling till sitt rätta stridsvärde är beroende af att det uppträder i samband med det andra.

Minbåtar äro för små att sjelfständigt agera. De måste hafva stöd. De kunna icke heller medföra förråder för någon längre tid, och de måste framför allt hafva ett effektivt skydd intill dess det gynsamma ögonblicket för deras anfall yppar sig. Det är hufvudsakligen pansarbåten, som skall lemna minbåten detta stöd och skydd. Under det att elden från dess grofva artilleri oroar fienden och stridsplatsen insvepes i krutrök, hålla sig minbåtarne färdiga men skyddade vid pansarbåtens sida, för att derifrån i ett passande ögonblick göra sitt mördande anfall. Det är också pansarbåten som skall ånyo erbjuda minbåtarne skydd efter anfallet, vare sig detta lyckats eller icke. Slutligen framstod klart under öfningarne att för vidmakthållande af minbåtarnes effektivitet under krigsförhållanden tillfälle måste gifvas att på närmaste håll reparera mindre skador å båtar och minmateriel, som kunna uppkomma under striden.

Härtill ega naturligtvis de små båtarne icke resurser inom sig, men i pansarbåten torde sådana kunna anordnas.

För bedömande af det relativa förhållande mellan pansarbåtar och minbåtar, som med fästadt afseende å landets tillgångar är för vårt försvar det lämpligaste, torde eskaderöfningarne äfven hafva lemnat någon ledning genom de studier dels af terrängförhållanden dels af de olika vapnens användning, hvartill tillfällen gäfvos.

Här afses endast minbåtar med sjelfgående minor, ty stångminbåtar, hvilka äfven kunna få fördelaktig användning vid försvaret, torde för närvarande vid ett eventuellt krigsförhållande vara att tillgå i jemförelsevis tillfredsställande antal bland den enskilda trafikens ångslupar.

Det är att bemärka, att minbåtar kunna få sin stridsverksamhet dels i och utanför hafsbandet, dels ock inom skärgården.

Det har äfven blifvit framställt, att, hvarhelst deras tjänst fordras, böra de uppträda flera i samband eller i grupper, och erfarenheten från andra mariner lemnar stöd för det antagande, att hvarje grupp

bör bestå af minst 3 båtar. Vid uppträdande utom skären för våra kusters försvar torde minbåtarna böra hafva stöd af pansarbåtar af »Sveas» klass; inomskärs torde våra minbåtar tillsvidare oftast få uppträda i samband med monitorerna och de mindre pansarbåtarna och i dessa jemte i terrängen hafva sitt stöd.

Största antalet minbåtar för vårt försvar torde icke erfordra stora dimensioner, men de som afses att såsom ett nödvändigt supplement till de större pansarbåtarna medfölja dessa böra ega större dimensioner och större sjelfständighet. För att erhålla en grund att derpå bilda ett system för vårt sjövapen, uti hvilket den pansarklädda materielen och minbåtar ingå, hvar till lämpligaste myckenhet, och då af eskaderöfningarna icke kunnat hemtas sådan i vidsträcktare mån än som nu befintlig och vid öfningarna använd materiel lemnar, så anser jag mig, begagnande denna, hafva skäl att föreslå, att för hvarje af flottans nu befintliga och för närmaste framtid föreslagna pansarbåtar afses en grupp af *tre* minbåtar med sjelfgående minor.

Till de större pansarbåtarna (Sveas klass) böra såsom redan nämnts större minbåtar, egande förmågan af ett mera sjelfständigt uppträdande, afses dels för utförande af recognoscering, hvartill sådana båtar synas förträffligt passande, dels för den nödvändiga bevakning och det försvar mot anfall af fiendtliga minbåtar som krigsfartyg enligt nutidens stridssätt äfven böra ega i öppet vatten.

Af dessa skäl anser jag mig böra föreslå att för hvarje pansarbåt af Sveas cert anskaffas en grupp af *tre* 1:sta klassens minbåtar, af hvilka minst en inom hvarje hufvudgrupp bör vara af nutidens större cert. Sjövapnets öfriga minbåtar torde icke behöfva vara större än 2:a klass minbåtar.

Då flottans bepansrade materiel, den nu befintliga och den för närmaste framtiden föreslagna, omfattar *tre* pansarbåtar af Sveas cert, *fyra* monitorer och *sju* pansarbåtar af Sölves cert, skulle efter ofvan föreslagna grunder deremot svara *nio* minbåtar af 1:sta klass och *trettio-tre* minbåtar af 2:a klass, alla med sjelfgående minor, och om i den mån vår bepansrade materiel vinner tillökning, minmaterielen äfven ökas i den antydda proportionen, synes mig att förhållandet mellan dessa båda hvarandra suppleerande sjökrigsvapen skall blifva öfverensstämmande med den användning och det stridsvärde för kustförsvaret, som erfarenheten för närvarande tillmäter hvartdera.

Jag bör här icke underlåta att bemärka att, när våra små pansarbåtar af Sölves cert icke hafva utrymme för att hvardera hysa förråder

och så att säga vara depôt för tre minbåtar, särskilda förråds- och logementsfartyg synas erfordras inom skären.

En utveckling af vårt sjövapen i ofvan antydda riktning och proportioner torde icke ställa större anspråk på landets tillgångar än som fullt berättigas af sjövapnets viget och värde vid det gemensamma försvaret. Då man betraktar de öfvervägande stora fördelar, som ett väl ordnad och tillräckligt sjövapen eger till betryggande af vårt vattenomgifna land och dess folks fredliga värf, och betänker hvilka resurser för försvarets flyttande från en punkt till en annan, som den bepansrade sjögående krigsmaterielen jemte de snabbgående minbåtarna erbjuda, bör väl medgifvas, att ett tillgodogörande för landet af dessa fördelar och resurser är väl värdt de penningeuppoffringar, som här för kunna ifrågakomma.»

Den af nämnde högste befälhafvare sålunda vunna erfarenhet hvad beträffar pansarbåtar och minbåtar öfverensstämmer i allt väsentligt med de resultat, som erhållits vid de öfningar och försök, hvilka i detta hänseende egt rum hos de flesta europeiska sjömakter, och torde åsigterna derutinnan kunna sålunda sammanfattas:

att minbåtar äro synnerligen lämpliga för försvaret såväl af hamnar som i öfrigt vid kust- och skärgårdsförsvär, förutsatt att de kunna stödja sig på befästningar eller pansarskyddade fartyg, bestyckade med kraftigt artilleri, samt jemväl begagna det stöd terrängförhållandena medgifva; äfvensom att desamma, för att med hopp om framgång kunna anfalla och förstöra eller skada fiendtliga fartyg, böra i större antal, från olika håll, med största möjliga hastighet och samtidigt göra sina angrepp; men att de i öppen sjö och i brist af ofvannämnda stöd äro så godt som värdelösa, derest de icke äro af sådan storlek att de kunna anses fullt sjödugliga och sjelfständiga. De skola nemligen utan sådant stöd, enligt en tysk fackmans förmenande, i och för försvaret spela ungefär samma rol som en armé, bestående af ensamt kavalleri eller ensamt infanteri, mot en fiende, som förfogar öfver såväl artilleri och kavalleri som fotfolk. I en amerikansk tidskrift yttras till och med: att förlita sig på ensamt minbåtar i och för kustförsvaret skulle lindrigast sagdt vara ett slags vanvett (a species of mild chinese insanity).

Den simulacre, som förliden sommar egde rum vid Hyeriska öarne mellan franska pansarfartyg å ena sidan och minbåtar å den andra, och hvarvid minbåtarna ingen enda gång lyckades i sina anfall, synes äfven styrka ofvannämnda åsigters riktighet. Minbåtarna voro nemligen endast tre samt hänvisade till öppen sjö och saknade stöd, un-

der det att pansarfartygen lågo förtöjda i sluten hamn med tre från hafvet ledande relativt smala inlopp, hvartdera inloppet bevakadt af ett särskildt fartyg, hvarjemte eskadern endast kunde angripas från en sida. Hade pansarbåtarna varit förankrade i skärgård, minbåtarnes antal varit större och desamma haft lämpligt stöd samt skydd af grund, klippor och skär, hvarifrån de i passande ögonblick kunnat göra sina anfall från olika håll och samtidigt, i stället för att såsom nu skedde, en och en, hade utgången otvifvelaktigt blifvit en annan.

Rammfartyg och *kryssare*, hvilka hos de större sjömakterna med allt skäl utgöra viktiga delar i sjökrigsmaterielen, skulle naturligtvis äfven hos oss med fördel kunna användas för försvaret, men dessa fartyg äro dyrbara, derest de skola vara till verkligt gagn såsom stridsfartyg, samt hafva dessutom, kryssaren åtminstone, icke samma betydelse hos oss som hos de större sjömakterna.

För ramning och sänkning af obepansrade fartyg torde pansarbåt af »Sveas» konstruktion och storlek vara tillfyllestgörande, och för att *med fördel* kunna ramma stora pansarfartyg utan alltför mycken fara för den rammande anses vida större och starkare fartyg än »Svea» erfordras och följaktligen äfven mycket dyrare, hvarjemte den nödvändiga förstärkning af förskeppet, som anbringandet af en effektiv ramm oeftergifligen betingar, skulle å ett fartyg af sådan storlek menligt inverka på dess sjöduglighet och öfriga egenskaper såsom krigsfartyg. Dessutom torde omfattande och kostsamma anordningar då böra vidtagas till förekommande af att maskineri och mintuber, der sådana finnas anbragta i stäfven, genom den vid ramning uppkommande häftiga stöten göras obrukbara eller att fartygets krigsduglighet på annat sätt lider, såframt man icke såsom en sista utväg afser att offra eget fartyg för möjligheten att dervid äfven tillintetgöra sin fiendes.

Rammens värde synes icke heller i alvarligare sjöstrider emellan tunga och snabbgående pansarfartyg hafva blifvit ådagalagdt, hvaremot vid de tillfälliga ofrivilliga sammanstötningar, som egt rum mellan dylika fartyg, det visat sig att den rammande i allmänhet lidit nästan lika mycket som det rammade. Rammens fördelaktiga användande beror i öfrigt visserligen i främsta rummet af fartygets egenskaper och manöverfärdighet samt befälhafvarens skicklighet, sinnesnärvaro samt noggranna kännedom om såväl eget som fiendens skepp, men derjemte af en mängd andra på förhand oberäkneliga förhållanden och tillfälliga omständigheter, så att utgången af en ramning oftast torde blifva beroende af slumpen.

Anbringandet af ramm har icke heller blifvit hvarken af 1879—80 års s. k. certkomité eller 1880—82 års sjöförsvarskomité tillstyrkt å den af dem föreslagna pansarbåtstyp; men skulle en dylik ramm af tillräcklig styrka befinnas kunna derå anbringas utan att derigenom fartygets egenskaper i öfrigt skulle förringas och dess kostnad alltför mycket höjas, skulle sådant naturligtvis ytterligare öka dess stridsduglighet.

Kryssarens hufvudsakliga uppgift torde återigen vara att skydda egna samt förstöra eller uppbringa fiendtliga fartyg, företrädesvis på aflägsna haf, blockera främmande hamnar och dylikt, uppgifter som likväl hos oss lära böra få stå tillbaka för den vida viktigare, skyddet af egna kuster, åtminstone så länge vi äro i saknad af den för detta senare ändamål behöfliga materiel.

Såsom öfningsfartyg äro de moderna kryssarne både olämpliga och alltför kostsamma och hafva derföre af ofvannämnda komitéer äfvenledes blifvit afstyrkta att ingå i vår fartygsmateriel.

Hvad vi behöfva och måste ega, såframt vi vilja hafva ett efter våra förhållanden tillfredsställande sjöförsvär, är, på sätt upprepade gånger blifvit anfördt och som icke med fog läser kunna af någon bestridas, *pansarbåtar och minbåtar* af lämpliga dimensioner och till erforderligt antal.

Högste befälhafvarens för förra årets öfningseskader åsigt, att till hvarje pansarbåt bör höra en grupp af *minst* tre minbåtar med sjelfgående minor, samt att de till sjögående pansarbåtar hörande minbåtar böra åtminstone delvis vara af den större certen för att under vanliga förhållanden kunna navigera i öppen sjö, äfvensom att detta icke är behöfligt för de minbåtar, hvilka företrädesvis äro afsedda för skärgården, och derföre kunna vara mindre — delar jag fullkomligt, förutsatt att minbåtarna äro tillräckligt sjödugliga att utan fara kunna passera de större öppna fjärdarne samt förflyttas till olika delar af kusten; deremot anser jag antalet *tre* i hvarje grupp i allmänhet otillräckligt, dels med fästadt afseende å våra för minförsvär så särdeles gynsamma kuster och skärgårdar, dels och hufvudsakligast med stöd af ofvan anförda på erfarenhet grundade åsigt att minbåtar, för att med hopp om framgång kunna göra sina anfall, bland annat böra finnas i stort antal.

De försök, som i detta hänseende egt rum i så väl eget som främmande land, hafva äfven, såsom förut är antydt, ådagalagt, att, då tre eller färre minbåtar anfallit ett eller flera försvarskraftiga fartyg, de vanligen alla misslyckats; men att deremot, då ett större antal samtidigt angripit, oftast flera af dem vunnit sitt ändamål.

Förhållandet mellan pansarbåtar och dem åtföljande minbåtar med afseende å antalet torde dessutom under krigsförhållanden otvifvelaktigt komma att ganska väsentligt vexla, beroende af de olika förhållanden hvarunder striden kan komma att ega rum, af vattenterrängens beskaffenhet, af det stöd från fartyg eller befästningar, som vid olika tillfällen må kunna erbjudas, samt af de ändamål, som dervid afses, och synes det mig vanskligt att i detta hänseende på förhand fastställa någon bestämd taktisk enhet för minbåtarna eller någon viss proportion mellan dessas och pansarbåtarnes antal inom hvarje grupp, utan låta erforderliga detaljbestämmelser i detta hänseende bero af omständigheterna och tillgången samt af det utrymme, de respektive pansarbåtarna samt logements- och förrådsfartygen i olika fall medgifva. Såsom allmän bestämmelse i och för anskaffandet af ett proportionerligt antal pansarbåtar och minbåtar torde dock böra iakttagas, att de sistnämnda skola vara minst 4 å 5 gånger så talrika som de förra, samt att åtminstone hälften af det antal minbåtar, som äro afsedda att åtfölja 1:a kl. pansarbåtar, böra vara af 1:a klassen och de öfriga af 2:a och möjligen delvis af 3:e klassen, för den händelse att denna mindre cert efter vunnen ökad erfarenhet finnes fullt lämplig samt med afseende å dess kostnad i förhållande till dess ändamålsenlighet vid jämförelse med den större certens minbåtar anses vara att för viss tjänst föredraga.

Hittills har likväl denna mindre cert ansetts otillfredsställande i flera afseenden, hvarföre man numera börjat upphöra att bygga dylika icke allenast af det slag, som ursprungligen afsågs att transporteras å särskilda dertill inrättade större ångfartyg, utan äfven sådana, afsedda att fortskaffas med egen maskinkraft.

De små minbåtarna äro nemligen alltför trånga såväl för maskinernas och minattiraljens ordentliga betjenande, som ock för inrymmandet af den erforderliga besättningen, hvilken endast vid de tillfällen, då båtarna skola aktivt användas, kan ombord lämpligen uppehålla sig och i öfrigt måste vistas på land eller ombord å dertill afsedda logementsfartyg. Dessa båtar äro äfven obetydligt billigare än 2:a klassens.

Att särskilda förråds- och logementsfartyg erfordras för de mindre klassernas minbåtar, som äro uteslutande afsedda att operera i skärgården, är obestridligt; men detta behof torde såväl under krig som fred kunna tillgodoses genom användande af flottans för krigsbruk i öfrigt otjenliga fartyg eller genom förhyrning af handelsfartyg, samt sålunda utan att särskilda medel till deras anskaffande äro af nöden.

Af krigshändelserna i China på Minfloden år 1884 emellan fransmän och chineser torde åtskilliga lärdomar vara att hemta, om än chineserna icke voro sina motståndare på långt när vuxne i afseende å utrustning, öfning och erfarenhet i sjökrigsföring. Förutom vigten af fartygs bepansring, såsom enda verksamma skyddsmedlet för ett fartygs vitala delar mot det moderna artilleriets fruktansvärda verkningar, framhålles i franska eskaderchefens rapport angående ofvannämnda krigshändelser det stora gagnet af *stångminbåtar* och *bevärade ångslupar*, hvilka i dessa strider togo en verksam del och ansågos hafva i hög grad bidragit till fransmännens framgångar. Af de två stångminbåtar, fransmännen hade till sitt förfogande, lyckades nemligen den ena att spränga en mina under det största bland chinesernas fartyg, kryssaren »Yang-Woo» om 1,400 tons, och tvang denne att sätta på land för att icke sjunka. Den andra minbåten lyckades visserligen icke att direkt förstöra sitt utsedda offer, transportavison »Foo-Poo» om 1,258 tons, men satte densamma genom sprängandet af en mina under dess akterskepp i så försvarslöst tillstånd, att hon straxt derefter lätt eröfrades af de bevärade båtarne, hvilka förde henne nedanför sin ankarplats, der hon fylles med vatten.

Härvid är dock att märka, att äfven om de båda omförmälda chinesiska fartygen voro försedda med maskinkanoner, mitraljörer och antitorpedobåtar, de likväl uppenbarligen icke begagnade sig deraf, liksom icke heller af nät eller annat skydd för fartygsskrofvén.

I fråga om stångminbåtars användande vid försvaret anförde högste befälhafvaren å 1885 års svenska öfningsskader i sin förutnämnda rapport:

»Öfningar med anfall af fartygens med stångminor utrustade ångslupar emot bogseradt mål, hvarvid ångsluparne fördes af officerare, syntes mig hafva haft goda resultat och då vid strid inom skärgården stångminor otvifvelaktigt böra få god användning, anser jag att det är af mycken vikt, att det yngre befälet förvärfvar sig god vana vid dessas handterande.»

Stångminbåtar till erforderligt antal torde, såsom nämnde högste befälhafvare jemväl anför, kunna vid behof erhållas bland den enskilda trafikens ångslupar och det skulle alltså, för att erhålla gagnet af ett sådant vapen vid försvaret, endast erfordras att anskaffa nödig stångminattiralj. För närvarande finnes sådan till 20 ångslupar, men detta antal synes mig dock alltför ringa, helst den i de större sjöstäderna befintliga mängd ångslupar, derest äfven de erhålla dylik attiralj, öfvad besättning samt lämpligt understöd af flottans fartyg, kunna verksamt

bidraga till försvaret af sina respektive hemorter, och anser jag därför att anskaffning af nödig attiralj i förråd till ett ökadt antal ångslupar småningom bör ega rum, samt hemställer därför att Eders Kongl. Maj:t måtte af Riksdagen för år 1887 begära anslag till dylik attiralj för ytterligare 10 ångslupar.

Hela kostnaden för hvarje privat ångslups apterande för stångminor har, enligt år 1879 dermed anställdt försök, af varfschefen vid flottans station i Stockholm uppgifvits till 3,225 kronor, hvaraf likväl den anskaffning, som anses böra på förhand ega rum, inskränkts till sådana effekter, för hvilkas förfärdigande erfordras relativt längre tid, och hvilkas kostnad för *en* ångslup beräknats till 1,840 kronor, — och således för 10 ångslupar till 18,400 kronor.

Det är dock icke nog att hafva stångminbåtar, hvilka först vid krigets utbrott kunna vara att påräkna; personalen, som skall föra båtarne i striden, måste äfven öfvas, hvilket också af oftanämnde högste befälhafvare framhålles såsom af mycken vigt. Och att sådan öfning bör ega rum redan i fredstid är uppenbart; men dertill är nu befintlig materiel alltför otillräcklig.

Samtliga 3:dje klassens pansarbåtar äro i saknad af ångslupar, och då dessa, på samma gång de under krig äro af högsta behof för bevakningstjänst och till skydd mot anfall af fiendtliga minbåtar, äfven ypperligt lämpa sig för ifrågavarande öfning, borde dylika så fort ske kan anskaffas.

Marinförvaltningen, som redan vid förra årets rustningar anmälde behofvet af 7 dylika ångslupar till motsvarande antal 3:dje kl. pansarbåtar med anhållan om deras anskaffande, men hvilken anhållan på grund af bristande medelstillgång då icke kunde bifallas, har nu inkommit med förnyad anhållan, att framställning i enahanda syfte måtte till nu sammanträdande Riksdag aflåtas, hvilken hemställan jag äfven på det lifligaste tillstyrker.

Vi ega för närvarande färdiga eller under byggnad:

<i>En</i>	1:sta	klassens	pansarbåt	(Svea).
<i>Fyra</i>	2:dra	»	»	(Monitorerna).
<i>Sju</i>	3:dje	»	»	(Sölves cert).
<i>Tre</i>	1:sta	»	minbåtar	(Hugins cert).
<i>Fem</i>	2:dra	»	»	(Rolfs cert).
<i>En</i>	3:dje	»	»	(Spring).

Till komplettering af det antal dels 1:sta kl. pansarbåtar, som 1880—82 års sjöförsvarskomité ansett böra så fort ske kan anskaffas,

dels ett lämpligt antal minbåtar till dessa samt 2:dra och 3:dje klassens pansarbåtar i ungefärlig öfverensstämmelse med ofvan af mig föreslagna proportion mellan antalet pansarbåtar och minbåtar erfordras:

<i>Två</i>	1:a kl. pansarbåtar	à kr. 2,868,000 =	5,736,000.
<i>Sex</i>	1:a » minbåtar	à » 135,000 =	810,000.
<i>Fyrtiofem</i>	2:a » d:o	à » 105,000 =	4,725,000.
Summa kronor			11,271,000
eller i rundt tal	»		11,200,000,

hvilken summa fördelad på 8 år skulle i medeltal betinga 1,400,000 kronor årligen eller mindre belopp än riksdagen under de sist förflutna 3 åren i medeltal årligen beviljat till fartygsmateriel. Lägges dertill för artilleri- och minutredningar för fartyg, tidsenliga gevär m. m. 200,000 kronor samt till det fasta minförsvaret, till ersättande af utrangerade öfningsfartyg, kanonbåtar m. m. och för tillgodoseende af flottans behof i öfrigt på extra stat, 400,000 kronor, allt årligen och i medeltal, så öfverskrides ändock icke det belopp af 2 millioner kronor, som sjöförsvarskomitén föreslagit att utöfver de ordinarie anslagen årligen utgå till sjöförsvaret och som jemväl under de senaste 3 åren i medeltal ungefärligen af riksdagen anvisats (nemligen 2,046,000 kr.).

De ofvan gjorda kostnadsberäkningarna äro hvad beträffar 1:a kl. pansarbåtar desamma som för »Svea», alldenstund någon anledning till förändring härutinnan lika litet som i dess konstruktion förekommit, om än kostnaden för såväl sjelfva skrofvat som för pansarplåtarna kunnat till följd af gynsamma omständigheter betingas billigare än under normala förhållanden torde kunna med visshet påräknas, och hvarigenom ökad fart, starkare pansar och gröfre artilleri kunnat åstadkommas än hvad ursprungligen var beräknadt att för anslagssumman kunna erhållas. För minbåtarna deremot äro prisen i enlighet med marinförvaltningens förslag upptagna betydligt lägre än för de båtar, hvilka såsom modeller blifvit inköpta från England, men något högre än för de senast bestälda, af hvilka *tre* 1:a klassens minbåtar, till följd af rådande ytterst fördelaktiga konjunkturer samt genom täflan mellan inhemska verkstäder, kunnat kontraheras för det sammanlagda beloppet af 381,000 kronor, eller 200 kronor mindre än hvad Riksdagen beviljat för byggandet af *två* dylika båtar, den tredje båten likväl beroende af Riksdagens bifall.

Då framdeles liksom för närvarande kostnaden för olika fartyg, äfven af samma konstruktion och storlek, lär blifva beroende af konjunkturer och andra på förhand oberäkneliga förhållanden, inträffar

naturligtvis lätt, att kostnaden för ett fartyg öfverstiger och för ett annat understiger den beräknade, och hemställer jag derföre att Eders Kongl. Maj:t ville begära Riksdagens medgifvande att det å ett eller flere fartyg möjligen uppkommande öfverskott i anslag måtte få användas till betäckande af den för annat eller andra fartyg uppkommande brist.

Marinförvaltningen anmäler under rubriken »Fartygsmateriel» följande behof:

till en	pansarbåt, 1:a kl., 2,868,000 kr., deraf för år 1887	1,150,000: —
» tre	1:a kl. minbåtar à 135,000 »	405,000: —
» sju	ångslupar till sju 3:e kl. pansarbåtar	33,600: —
» 1,650	repetergevär à 50 kr.	82,500: —
» 900	revolvrrar à 35 kr.	30,500: —
» 12	tubkanoner	4,000: —
» Brunt	krut jemte kärl	60,000: —
» 9 st.	25 mm. kulsprutor med sjölavetter	46,800: —
» 2 st.	sjölavetter till dylika kulsprutor	950: —
» 10,000	25 mm. patroner à 2 kr.	20,000: —
» 4 st.	2-pipiga kulsprutor med sjölavetter	19,800: —
Summa kr. 1,853,150: —		

äfvensom att af det öfverskott 127,200 kronor, som uppkommit å de för byggandet af 2 st. 1:a klassens minbåtar af Riksdagen beviljade anslagsbelopp 381,200 kronor, 127,000 kronor måtte få användas till auskaffande af ytterligare en 1:a klassens minbåt, hvarom kontrakt under förbehåll af Riksdagens medgifvande redan är med enskild verkstad afslutadt.

Marinförvaltningen anser, att för att kunna påräkna en ny 1:a klassens pansarbåts byggande till samma kostnad som för »Svea», hela anslaget bör på en gång beviljas, och att så stor del deraf som möjligt anvisas för år 1887.

Instämmande med marinförvaltningen såväl angående fördelen och vigten af att hela det erforderliga anslaget på en gång beviljas, hvarigenom kontrakt för hela båtens byggande i den mån medel dertill af Riksdagen anvisas kunde uppgöras under nu rådande särdeles gynsamma konjunkturen, som ock angående önskvärdheten af att för år 1887 så stor del af anslaget som möjligt måtte anvisas, tvingas jag likväl, med fästadt afseende å det begränsade belopp som ansetts kunna afses för tillgodoseendet af sjöförsvarets behof af extra anslag och

hvaraf mer än 20 procent måst tagas i anspråk för anbefalda försvars-åtgärder vid Fårösund samt anskaffande af nödig beklädnad åt sjöbeväringen, att från kr. 1,150,000 till 838,000 kr. nedsätta det anslag, som för år 1887 bör äskas till en 1:a klassens pansarbåt.

Med afseende å det begärda anslaget af 405,000 kronor till 3 st. 1:a klassens minbåtar finner jag, på grund af hvad här ofvan af mig blifvit anfördt beträffande antalet af olika klassers minbåtar, att behovet af 2:dra klassens minbåtar för närvarande är större än af 1:a klassens, och hemställer fördenskull, att af Riksdagen för år 1887 måtte begäras medel till anskaffande af 2:a klassens minbåtar i stället för 1:a klassens, och att deras antal, af ofvan anförda nödvändighet att så mycket som möjligt begränsa de extra anslagen, nedsattes från tre till två, samt anslaget sålunda från föreslagna 405,000 till 210,000 kronor.

Det anmälda behovet af artilleri- och utredningsmateriel för flottans fartyg bör såsom af synnerlig vikt så fort ske kan afhjelpas.

Det å flottans fartyg använda remingtongevärets träffsäkerhet är ringa och dess eldhastighet otillräcklig för nutidens sjötaktik, som kräfver snabbskjutande gevär, med hvilka häftig eld kan åstadkommas under den korta stund då gevär i vanliga fall behöfva användas ombord. Befintliga äldre revolverar hafva till följd af deras ringa antal varit mycket i bruk och äro icke vidare fullt användbara. I flottans förråd finnes icke s. k. brunt krut, hvilket numera är allmänt i andra länder. Sådant krut erfordras för skjutning med 15 cm. och 25 cm. kanoner på det projektilen må kunna vid skjutningen uppnå erforderlig utgångshastighet och kanonen utveckla hela den kraft, som dess konstruktion medgifver. Öfrig artilleriattiralj är behöflig för komplettering af befintliga fartygs utredningar. Det hade derföre varit önskvärdt att framställning kunnat göras om hela det begärda anslagets beviljande, men af enahanda tvingande skäl, som nödvändiggjort nedsättning i anslagen till pansarbåt och minbåtar, nödgas jag äfven tillstyrka nedsättning i detta anslag från begärda 264,550 till 190,000 kronor.

På grund af hvad sålunda är anfördt får jag underdånigst hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes göra framställning till Riksdagen att till fartygsmateriel för år 1887 anvisa å extra stat:

till en 1:a kl. pansarbåt	2,868,000 kr.,	deraf för år 1887	838,000: —
» två minbåtar à	105,000 kr.		210,000: —
» sju ångslupar för sju	3:e kl. pansarbåtar		33,600: —
			transport 1,081,600: —

	transport	1,081,600: —
till stångmin-attiralj till 10 st. privata ångslupar		18,400: —
» artillerimateriel och utredning		190,000: —
	Summa kr.	1,290,000: —

äfvensom, dels

att af det öfverskott af 127,200 kronor, som uppkommit å det för byggandet af två 1:sta klassens minbåtar af Riksdagen beviljade anslagsbelopp tillhopa 381,200 kronor, 127,000 kronor måtte få användas till anskaffande af ytterligare en 1:a klassens minbåt, hvarom kontrakt, under förbehåll af Riksdagens medgifvande, redan är med enskild verkstad afslutadt, dels:

att det öfverskott, som tilläfventyrs kan uppkomma i anslaget till ett eller flera fartyg, måtte få användas till betäckande af möjligen uppkommande brist i anslaget till ett eller flera andra fartyg.

Minväsendet.

[16—19.]

Minväsendet.

Marinförvaltningen hemställer, i enlighet med varfschefens i Stockholm upprepade gånger gjorda anmälan om behovet af ett större skjul för förvaring vintertiden af stationens minbåtar, att anslag dertill måtte af Riksdagen utverkas.

Minbåtarna äro nemligen utsatta för sönderfrysning och oberäknelig skada om de vintertiden lemnas flytande, och äfven på land utan tillräckligt skydd mot väderlekens vexlingar lida de icke obetydligt, deras underhållskostnad ökas och tiden för deras bibehållande i tjenstbart skick förkortas, hvarjemte för deras klargörande vid förefallande behof erfordras vida större kostnad och tidsutdrägt än eljest.

Sålunda må anföras att den äldste minbåten, hvilken levererades år 1875, redan till större delen måst försees med ny botten och nytt däck, att för den första minbåt, som derefter bygdes, en upphalningsbädd i ett af kanonslupsskjulen iordningställdes för en kostnad af 1,300 kronor, men att det befanns både tidsödande och kostsamt att begagna denna bädd, och att i den mån flera båtar tillkommit, det blifvit omöjligt att bereda dem plats i dessa skjul, hvilka äro för andra ändamål afsedda och begagnade, samt i öfrigt hvartdera inrymma endast en minbåt.

På den nya upphalningsbädden på Galervarfvet har för närvarande visserligen plats blifvit beredd för de 5 minbåtar som nu finnas; men flera rymmas der icke. Dessa äro äfven skyddade, hvar och en genom

sitt särskilda kapell, men detta skydd är både dyrbart och mindre tillfredsställande. Marinförvaltningen föreslår därför, i likhet med varfschefen, uppförandet för ändamålet af en resvirkesbyggnad, hvars tak och väggar beslås med förzinkad corrugerad jernplåt i likhet med godsmagasinen vid jernvägsstationerna, hvilket byggnadssätt torde vara det billigaste hittills kända, som på samma gång kan anses för ändamålet fullt tillfredsställande.

I det sålunda föreslagna skjulet rymmas endast 9 minbåtar, men täckt utrymme för ytterligare 9 minbåtar kan, i den mån så befinnes erforderligt, utan svårighet och för en kostnad af omkring hälften mot den nu föreslagna, beredas genom tillbyggnad af ett annat skjul ofvanför det nu föreslagna och på så sätt 18 båtar erhålla fullständigt skydd, hvarjemte på sjöbadden dessutom, ehuru utan annat skydd än af kapell i likhet med de nu begagnade, blefve plats för 14 minbåtar intill dess äfven för dem fullständigt skydd kunde beredas.

Sjösättning af hvarje båt från en sålunda anordnad sjöbädd beräknas till 2 timmar, och kunna följaktligen vid behof 12 båtar frigöras på dygnet.

Kostnaden för den nu föreslagna anläggningen är beräknad till 107,600 kr. hvaruti äro inberäknade 25,200 kronor för flyttning af ett för nödigt utrymme beredande hinderligt virkesskjul.

Chefen för ingenjördepartementet beräknar att genom uppförande af en dylik byggnad minbåtarnes varaktighet skulle betydligt utsträckas samt att kostnaden för densamma skulle motsvara endast omkring 0,4 proc. om året af hvarje båts nybyggnads värde. Derjemte anser han att till en minbåts klargöring för strid med denna anordning skulle erfordras högst 24 timmar i stället för nu en å två veckor, hvilket vid mobilisering är af synnerlig vikt.

Till alla delar instämmande i de sålunda uttalade åsigterna om fördelen, ja nödvändigheten af ett dylikt minskjuls uppförande, och då hela kostnaden för detsamma icke obetydligt understiger den för anskaffning af en enda 1:a kl. minbåt, hemställer jag, i likhet med marinförvaltningen, att Eders Kongl. Maj:t behagade af Riksdagen begära ett extra anslag af 107,600 kronor för uppförande af ett minskjul.

Af inkomna handlingar framgår, att äldre flottan tillhöriga elektriska minkablar för det fasta minförsvaret vid minering innevarande sommar i Fårösund, hvarvid flera kablar blifvit använda, visat sig under den långa tid de förvarats, hafva förlorat sitt isolationsmotstånd och derigenom blifvit till krigsbruk oanvändbara. Kostnaden för anskaffning af nya kablar i de föråldrades ställe har af varfschefen i Stockholm

beräknats till 50,000 kronor, emot hvilket belopp marinförvaltningen icke har något att erinra.

Vidare framhålles behovet af reservmateriel för det fasta minförsvaret i inloppen till Carlskrona. Kostnaden beräknas till 57,000 kr., hvaraf likväl marinförvaltningen föreslår att endast 15,000 kr. måtte för 1887 anvisas.

Till mintillverkningspersonalens aflöning, som hittills i gällande stat upptagits till 19,885 kr. 75 öre, hemställes om en förhöjning af 4,000 kr. för aflöning till en extra ingenjör öfver stat vid flottans station i Carlskrona. Då vid denna station finnes en mängd dyrbara mininstrument och apparater, för hvilkas rätta vårdande, sammansättning och bruk samt fördelaktiga användande erfordras en tekniskt kunnig och skicklig ingenjör med åliggande att inlära, öfva och underhålla kunskap i dithörande ämnen, men stationen hittills varit i saknad af en sådan fackman, samt då pansarbåten »Svea» som skall hafva utskjutningstuber för Whiteheads minor, torde komma att tillhöra Carlskrona station, och det för tillsyn och vård af dess lysapparater m. m. likaledes erfordras en dylik fullt kompetent person, tillstyrker marinförvaltningen, att den gjorda framställningen måtte beviljas, äfvensom att derjemte till minväsendets utveckling måtte anvisas 15,000 kronor.

Då de af marinförvaltningen förordade anslagen till elektriska kablar, minmateriel i reserv och minväsendets utveckling samt mintillverkningspersonalens tillökning med en miningenjör, uppenbarligen äro af behovet påkallade, tvekar jag icke att tillstyrka Eders Kongl. Maj:t att derom hos Riksdagen göra nådig hemställan, likväl med den ändring att till totalsummans jemnande anslaget till minmateriel i reserv och minväsendets utveckling nedsättes från föreslagna 30,000 kr. till 28,514 kr. 25 öre.

Under åberopande af hvad sålunda är anfördt, får jag underdånigst hemställa, att under rubriken *minväsendet* nedanstående anslag måtte för år 1887 af Riksdagen begäras:

uppförande af ett minskjul.....	kr. 107,600: —
anskaffning af elektriska kablar.....	» 50,000: —
mintillverkningspersonalens aflöning.....	» 23,885: 75
anskaffning af minmateriel samt till minväsendets utveckling.....	» 28,514: 25
Summa kr. 210,000: —	

Tillbyggnad af underbefälsskolans hus i Carlskrona.

Sedan Eders Kongl. Maj:t i nådigt bref den 30 Maj 1879 föreskrifvit, bland annat, att i underbefälsskolan vid hvardera af flottans stationer skulle, förutom redan befintliga klasser, inrättas särskilda sjökaptens-, ångfartygsbefälhafvare- samt maskinist- och handtverksklasser, hvaremot den för maskinist- och handtverksunderofficerares utbildning vid ingenjördepartementet å flottans station i Carlskrona befintliga underbefälsskolan skulle upphöra, erhöll, beträffande Carlskrona station, byggmästaren derstädes uppdrag att inkomma med förslag till lokaler för de sålunda beslutade nya skolklasserna och afgaf han i sådant afseende tre, af ritningar åtföljda alternativa kostnadsförslag för tillbyggnad af underbefälsskolans hus i Carlskrona, uti hvilken jemlikt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 18 Maj 1877 redan funnos inrymda stationens underbefäls- och förberedande skolor.

Vid uppgörandet af dessa förslag hade tagits i betraktande, hurusom det både ur ekonomisk och militärisk synpunkt skulle vara särdeles gagneligt att, när tillbyggnad af nämnda hus ifrågakomme, uppföra densamma till sådan utsträckning att deri skulle kunna inrymmas icke blott ifrågavarande nya klasser utan äfven en del militära expeditioner samt tjänste- och boställsrum för kasernbefäl och underbefäl m. fl., hvilka nu vore förlagda dels i äldre, otidsenliga byggnader, dels ock i de bredvid byggnaden belägna kasernerna, hvarigenom det redan förut knappa utrymmet i dessa kaserner ännu mer vore inskränkt; och hade i öfverensstämmelse med denna åsigt de ingifna ritningarne och kostnadsförslagen blifvit uppgjorda. Enligt första alternativet skulle tillbyggnaden innehålla 30 rum samt kosta, fullt inredd, 125,000 kronor. Enligt andra alternativet skulle byggnaden till sitt yttre utföras till samma storlek som enligt första alternativet, men inredning af rum endast ske i mån af för handen varande behof, och beräknades kostnaden för sjelfva byggnadsstommen till 108,000 kronor med tillägg af 700 kronor för hvarje rum, som blefve i densamma inredt. Slutligen enligt det tredje alternativet skulle byggnaden till sitt yttre utföras i en något förminskad storlek samt betinga en kostnad af 85,000 kronor, hvar till komme förenämnda utgift af 700 kronor för inredningen af hvarje särskildt rum.

Med öfverlemnande af dessa ritningar och kostnadsförslag, öfver hvilka så väl d. v. militärchefen vid stationen och chefen för skolorna som

[20.]
Tillbyggnad
af under-
befälsskolans
hus i Carls-
krona.

reglementskomitén sig utlåtitt, har stationens varfschef uti ett den 29 Juni 1881 afgifvet memorial yttrat, att han ansåge det andra alternativet ega afgjort företräde framför de begge öfrige och anför till stöd för denna sin åsigt att, genom utförandet af detta förslag, ett länge känt och erkänt behöf af ökad kasernutrymme för stationens sjötrupper skulle åtminstone till någon del blifva afhjelpat. Om nemligen de uti den så kallade nya båtsmanskasernen nu befintliga expeditionslokaler för befälhafvaren för uppfordrade båtsmän och för kompanichefen vid eldare- och handtverkskompaniet, samt tjensterum för kasernunderbefälet i stället blefve inrymda i den föreslagna tillbyggnaden till underbefälsskolans hus, skulle, derest jemväl de i kasernen befintliga korridorer sammanslogos med ifrågavarande närliggande rum, ett ökad utrymme kunna erhållas för minst 100 man och om uppbörds-mannen i kasernerna, som för närvarande har åt sig upplåtna rum i den s. k. matroskasernen, i stället finge bostad i tillbyggnaden, skulle äfven i sistnämnda kasern kunna beredas utrymme för ytterligare minst 30 man, eller således tillhopa 130 man kunna inkaserneras utan särskild nybyggnad.

Vidare anför varfschefen i åberopade memorial att, redan vid inrymmandet för omkring 9 år sedan af militärchefens, numera stationsbefälhafvarens expedition samt hela räkenskapsverket i dess nuvarande lokal, denna åtgärd måste på grund af byggnadens mindre tillfredsställande beskaffenhet, uppförd som den är af korsvirke och tegel, anses såsom provisorisk. I stället för att, när behofvet det kräfde, uppföra en ny byggnad för att deri inrymma nämnda expedition syntes det varfschefen lämpligare att densamma förlades i den nu ifrågavarande tillbyggnaden, i hvars närhet så väl sjötruppernas kaserner som exercis- och underbefälsskolor äfvensom krigsrättens lokal redan voro sammanförda. Slutligen anser varfschefen bostad kunna beredas åt befälhafvaren för uppfordrade båtsmän i frontespisen af den föreslagna tillbyggnaden.

De anbefallda nya undervisningsklasserna hafva till följd af brist på lämpliga lokaler ännu icke kommit till stånd med undantag af maskinist- och handtverksklasserna, hvilka blifvit provisoriskt inrymda i den äldre, för länge sedan utdömda och till rifning anbefallda skeppsgessekasernen. Att anordna denna gamla byggnad till lokal för samtliga de nya undervisningsklasserna skulle medföra så betydliga förändrings- och reparationskostnader, att jag anser mig icke kunna tillstyrka vidtagandet af en sådan åtgärd, och någon annan byggnad, som skulle för ändamålet kunna användas, finnes icke vid stationen att tillgå.

Men icke blott behovet af fast lokal för dessa klasser utgör ett bland skälen för tillbyggnad af underbefälsskolans hus. Ett ännu mera talande och jag vågar säga oafvisligt skäl för denna tillbyggnad är behovet af bättre och sundare bostäder för en del af flottans inkasernerade manskap. Den för flottans rekryter upplåtna f. d. kronoarbetskarlskasernen är nemligen, enligt hvad erfarenheten visat, icke blott otillräcklig för sitt ändamål utan såsom bostad rent af ohel-sosam till följd af de genom golfvens trossbottnar uppstigande skad-liga ångor från närliggande latrininrättningar. Enligt en från förste läkaren vid stationen till stationsbefälhafvaren afgifven rapport inträ-fade under 1884 års höst flera fall af tyfoidfeber i denna kasern under det att inom staden i öfrigt sjukdomen icke förekom, och det är högst antagligt att orsaken till sjukdomens uppkomst varit beroende af de osunda lokala förhållandena inom kasernområdet. Dessutom saknas i kasernen tvättinrättningar, hvilka till följd af det ringa utrymmet ej kunnat anordnas derstädes. Genom att tillbygga underbefälsskolans hus och deri inrymma en del tjenste- och boställsrum, som nu finnas förlagda i bredvidliggande kaserner, skulle, enligt hvad här ofvan blif-vit visadt, utrymme kunna beredas i dessa kaserner för minst 130 man och en sundare bostad således erhållas för just den del af flottans trupper, som torde vara mest i behof af en sådan, nemligen dess unga manskap.

Ett ytterligare skäl för tillbyggnad af oftanämnda hus är behovet af utrymme för sjöbeväringen, som efter den nya värnpligtslagens til-lämpning skall öfvas vid flottans stationer. Enligt förslagsvis uppgjord beräkning anses antalet värnpligtige, som årligen skola vapenöfvas vid flottans Carlskrona station, komma att uppgå till omkring 1,000 man och, under antagande att denna styrka blefve inkallad på särskilda tider med 500 man hvarje gång, har marinförvaltningen uti dess skrifvelse den 31 sistlidne Oktober angående anslagsbehofven med anledning af värnpligtslagens tillämpning framhållit behovet af en kasern för sist-nämnda antal, hvilken kasern beräknats komma att kosta 500,000 kro-nor. Denna kasernbyggnad torde dock kunna undvaras, om, såsom jag föreslår, följande anordningar vidtoges. Enligt det uppgjorda första alternativet för tillbyggnaden skulle densamma komma att innehålla 30 rum och varfschefen har, såsom här ofvan anförts, föreslagit att i densamma skulle inrymmas så väl stationsbefälhafvarens expedition som bostad åt befälhafvaren för uppfordrade båtsmän. Att förflytta nämnda expedition till underbefälsskolans hus under det att räkenskapskontoret fortfarande skulle qvarblifva i dess nuvarande från berörda hus på

betydligt afstånd befintliga lokal kan jag så mycket mindre tillstyrka som, oafsedt att byggnaden, i hvilken begge dessa expeditioner nu äro inrymda, ännu någon tid torde kunna för sitt ändamål användas, stor tidsutdrägt och öfriga olägenheter för göromålens behöriga gång skulle uppstå genom att hafva tvenne i så nära beröring med hvarandra stående inrättningar som stationsbefälhafvarens expedition och räkenskapskontoret förlagda i skilda lokaler. Hvad åter beträffar den föreslagna bostadslägenheten till befälhafvaren för uppfordrade båtsmän, så är härvid att anmärka, att han för närvarande har sig anvisadt ett expeditionssrum samt att han i stället för bostad åtnjuter inqvarteringsbidrag med 400 kronor årligen och jag finner iugen anledning att häri föreslå någon förändring. Genom att utesluta såväl lokal för stationsbefälhafvarens expedition som ifrågavarande bostadslägenhet samt genom en lämplig förändring i öfrigt af tillbyggnaden till underbefälsskolans hus, hvartill ritning nu blifvit uppgjord, torde i samma tillbyggnad, förutom erforderliga skollokaler och expeditionsrum, plats kunna beredas för inkasernering af vid pass 120 man. Under förutsättning derjemte att sjöbeväringens öfning kommer att ega rum under den tid, då stationens ordinarie styrka vore till större delen sjökommenderad, skulle, utöfver de 130 man, för hvilka, såsom ofvan är visadt, utrymme kan genom föreslagna åtgärder beredas i närliggande kaserner, ytterligare 250 man kunna i samma kaserner inlogeras samt således hela den styrka af 500 man sjöbeväring, som antagits komma att på en gång öfvas, erhålla bostad i kronans hus utan att någon särskild kasern för ändamålet behöfde uppföras; hvarjemte under den tid af året, då sjöbeväringen icke vore inkallad, bättre utrymme för det ordinarie manskapet kunde beredas i den för samma beväring afsedda del utaf ofta nämnda tillbyggnad. Kostnaden för densamma, beräknad till 125,000 kronor, skulle visserligen genom ofvan nämnda förändring ökas med 52,300 kronor eller till 177,300 kronor, men då derigenom beredes erforderligt utrymme så väl för skollokaler och expeditionsrum som för sjöbeväringen och en mångdubbelt dyrare kasernbyggnad sålunda undvikes, anser jag mig böra föreslå en sådan förändring. Tillbyggnaden lär i allt fall icke blifva fullt färdig till att användas förr än år 1888, men för år 1887 betvivlar jag icke att sjöbeväringen skall kunna provisoriskt inqvarteras i befintliga kaserner eller, om antalet värnpliktige skulle öfverstiga det beräknade, öfvas i 3 i stället för 2 afdelningar.

På grund af hvad jag sålunda anfört får jag i underdånighet anhänga, att Eders Kongl. Maj:t täcktes för tillbyggnad af underbefäls-

skolans hus i Carlskrona, af Riksdagen begära ett extra anslag af 177,300 kronor, deraf för år 1887 125,000 kronor.

Beklädnad och sängservis för sjöbeväringen.

Med åberopande af hvad jag här ofvan vid de ordinarie anslagens behandling anført i fråga om de för sjöbeväringens vapenöfningar under år 1887 erforderliga kostnader hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t till anskaffande af beklädnad och sängservis för sjöbeväringen täcktes af Riksdagen äska ett extra anslag för år 1887 å 71,000 kronor.

[21.]

Beklädnad
och sängser-
vis för sjöbe-
väringen.

Ersättningar och anskaffningar för försvaret af Färösund.

Sedan, med anledning af befarade krigsoroligheter i Östersjön, cheferna för landt- och sjöförsvars-departementen anbefalts att skyndsamt inkomma med förslag till de militära åtgärder, hvilka för bevarande af de förenade rikenas neutralitet kunde anses påkallade, meddelades i enlighet med nämnda chefers framställning nådiga beslut derom, att bland annat Färösunds hamn på Gotland skulle mineras och befästas, äfvensom att ett lämpligt antal af flottans fartyg derstädes skulle stationeras samt åtskilliga andra för ändamålet erforderliga åtgärder vidtagas, hvarjemte, då de på femte hufvudtiteln anvisade anslag icke voro afsedda för eller kunde lemna tillgång till bestridande af de med dessa rustningar och öfriga åtgärder förenade kostnader, marinförvaltningen genom nådiga bref den 10 och 24 April, 7 Maj och 12 Juni, 3 September, 30 Oktober samt 13 och 20 November sistlidna år, anbefaldes att af omhänderhafvande medel bekosta och framdeles till ersättning anmäla de för ofvannämnda åtgärder erforderliga utgifter. Marinförvaltningen, som den 18 sistlidne December inkommit med dylik anmälan, har dervid tillika upptagit de för samma rustningar m. m. dels beräknade, dels af Eders Kongl. Maj:t beviljade kostnadsbelopp, nämligen:

[22.]

Ersättningar
och anskaff-
ningar för
försvaret af
Färösund.

1:o för anbefalda större rustningar samt för förhyrandet af maskinister. Kostnaden, omfattande rustningarne från den 9 April till den 17 Juli, beräknas af marinförvaltningen till 500,411 kr. 98 öre.

2:o för det manskap af båtsmanshållet som, efter fullgjord ordinarie tur, till följd af de anbefalda större rustningarne tjenstgjort under extra uppföring. Kostnaden upptages till 42,436 kr. 75 öre.

3:o förändring af styrhusen å monitorerna i och för anbringande å desamma af 25 mm. kulsprutor. Kostnaden 34,000 kronor.

4:o förändring af två mörsarfartyg till transportfartyg för minmateriel. Kostnaden 7,200 kronor.

5:o för uppförande af ett förrådshus för minor och annan materiel vid Fårösund samt för inköp af en äldre och anläggning af en ny brygga vid samma plats; uppgående kostnaden för förrådshuset till 14,000 kr., för den äldre bryggan till 600 och för den nya till 12,100 kronor.

6:o för undersökning af norra farleden till Fårösund. Kostnad 856 kr. 66 öre.

7:o för diverse artillerimateriel till de vid Fårösund uppförda batteriernas bestyckande. Kostnaden jemte transport beräknas till 128,394 kr. 61 öre.

Summan af de af marinförvaltningen upptagna ersättningsbelopp uppgår sålunda till 740,000 kronor.

Det i punkten 1 för rustning af fartyg samt förhyrning af maskinister till ersättning anmälda belopp 500,411: 98 afser hela expeditionskostnaden för samtliga de fartyg, hvilka voro beordrade dels till bevakning af hamnarne vid Fårösund och Slite, dels till eskaderöfningar; men då kostnaden för öfningsfartygen, — äfven om densamma blifvit högst betydligt förhöjd (nämligen med omkring 67,000 kr.) derigenom att ångfregatten Vanadis och ångkorvetten Balder användes såsom rekrytöfningsfartyg i stället för segelkorvetterna Eugenie och Norrköping, — *uteslutande* lärer böra utgå af öfningsanslaget, liksom äfven kostnaden för de i och för ofvannämnda bevakningstjenst särskildt rustade fartygen, nemligen 1 chefsfartyg, 3 andra klassens pansarbåtar (monitorerna), 4 kanonbåtar af första och 2 af andra klassen, *för den tid dessa fartyg användes till eskaderöfningar*, således efter den 3 Juni, från hvilken dag fartygen efter slutad bevakningstjenst eljest kunnat vara afmönstrade, bör det af marinförvaltningen till ersättning anmälda belopp 500,411 kr. 98 öre nedsättas med ett för sålunda omförmälda öfningar motsvarande belopp 352,974 kronor 28 öre, eller till 147,437 kronor 70 öre, deruti jemväl ingår kostnaden såväl för den från den 23 April till den 3 Augusti rustade och vid Fårösund förlagda minafdelningen (34,559 kr. 24 öre) som ock för utrustningen af 2 tredje klassens pansarbåtar (2,935 kr. 28 öre).

Mot de i punkterna 2—6 upptagna ersättningsbeloppen har jag intet att erinra, hvaremot den i punkten 7 till ersättning anmälda kostnaden 128,394 kr. 61 öre för artillerimateriel, afsedd att från flottans

fartyg, exercisskolor och förråd utlemnas och till Fårösund öfverföras, icke torde böra i ersättningssumman ingå, alldenstund denna materiel först instundande vår kommer att utlemnas och hittills icke medfört någon nämnvärd utgift. Beloppet upptages derföre bland de för försvaret af Fårösund erforderliga ytterligare anskaffningar, hvartill jag här nedan skall återkomma.

De af marinförvaltningen till ersättning anmälda kostnaderna kunna sålunda nedsättas med tillhoppa 481,368 kr. 89 öre, eller från 740,000 kr. till 258,631 kr. 11 öre.

Eders Kongl. Maj:t har vidare genom Kongl. brefven den 24 April och 12 Juni 1885 uppdragit åt chefen för fortifikationen åtskilliga försvarsanläggningar vid Fårösund, nämligen uppförande af batterier, tändstationer med skyddsvallar samt kruthus m. m. och äro en del af dessa arbeten redan afslutade, hvaremot andra först instundande vår blifva fullbordade. Kostnaden för de utförda arbetena uppgår enligt från chefen för fortifikationen lemnad uppgift till 30,354 kr. 99 öre och beräknas för de återstående ännu oafslutade till 15,500 kr. eller tillhoppa 45,854 kr. 99 öre, hvaruti likväl icke ingår kostnaden för expropriation, kanonbäddningar, kruthus m. m., hvilka kostnader ännu icke äro kända och derföre framdeles torde få till ersättning anmälas.

Förutom förenämnda kostnader lärer jemväl till ersättning böra anmälas de vid Fårösund förliden sommar använda, numera förbrukade och för krigsbehof otjenstbara elektriska kablar, hvilkas kostnad beräknas till 72,152 kr. 50 öre.

De utgifter och anskaffningar, som böra ersättas, utgöra sålunda:	
de genom marinförvaltningens försorg vidtagna	kr. 258,631: 11
» chefen för fortifikationen utförda	» 45,854: 99
för förbrukade elektriska kablar	» 72,152: 50

Summa kr. 376,638: 60

eller i jemnt tal 376,000 kronor; och som denna betydande, af oförutsedda behof föranledda utgift icke skäligen torde böra belasta femte hufvudtiteln, hemställer jag att till dess ersättande erforderliga anslag måtte utom hufvudtiteln af Eders Kongl. Maj:t äskas.

Då emellertid behovet af Fårösunds försättande i försvarstillstånd äfven för framtiden qvarstår, så måste de för nämnda ändamål vidtagna åtgärder, på det att afsedt gagn må deraf kunna påräknas, ytterligare fullständigas, och erfordras i sådant afseende först och främst anskaffande af den för minering af inloppen till Fårösund behöfliga minmateriel, derför kostnaden beräknats till 283,436 kronor, hvilken summa likväl utan olägenhet torde kunna nedsättas med 72,830 kronor

61 öre (utgörande ungefärliga kostnaden för en bland utläggningsmaterielen upptagen ångkranpråm) eller till 210,605 kronor 39 öre. Vidare erfordras, för att ersätta de till utlemning från flottans förråd anbefallda här ofvan omförmälda kanoner m. m., 128,394 kronor 61 öre.

I skrifvelse den 4 Maj sistlidna år infordrades från marinförvaltningen uppgift på de arbeten och anskaffningar m. m., hvilka för sjöförsvarets behof kunde anses påkallade för att under ett möjligen uppkommande fredsbrött mellan europeiska sjömakter så verksamt som förhållandena medgäfvé upprätthålla Sveriges neutralitet, och hvilka behof vore af beskaffenhet att icke kunna tillgodoses med befintliga tillgångar.

Med anledning deraf inkom marinförvaltningen, efter vederbörande stationsbefälhafvares hörande, den 7 December förlidet år med den under ofvannämnda förutsättningar infordrade uppgiften, hufvudsakligen omfattande krigsfartygens och sjöfästningarnes försättande i stridbart skick samt anskaffning af erforderlig artilleri- och minmateriel m. m.

Huru angeläget det än är, att omförmälda behof med det snaraste afhjelpas, anser jag mig likväl af enahanda skäl, som blifvit anförda beträffande anskaffning af fartygsmateriel, nemligen den begränsade medelstillgången, utan att för närvarande ingå i granskning af de uppgifna behofven och kostnaderna, deraf nu endast för ifrågavarande ändamål böra begära ett belopp af 15,000 kronor till ersättande af sex kanoner med tillhörande lavettage, hvilka blifvit från flottans förråd utlemnade och till Fårösund öfverförda, för att dermed bestycka ett vid dervarande södra hamninlopp uppfördt batteri för minliniernas försvar, hvarigenom det till ersättande för artillerimateriel äskade anslag höjes från ofvan upptagna 128,394 kronor 61 öre till 143,394 kronor 61 öre.

De medel, hvilka i och för Fårösunds försvar, utöfver förenämnda till ersättning anmälda 376,000 kr., nu ytterligare erfordras och med hvilkas anskaffande icke torde böra anstå, så framt de redan vidtagna åtgärderna skola blifva af något gagn, äro sålunda:

till anskaffning af minmateriel	kr. 210,605: 39
» diverse artillerimateriel	» 143,394: 61

Summa kr. 354,000: —

hvilket belopp jag derföre hemställer att Eders Kongl. Maj:t behagade af Riksdagen på extra stat för år 1887 begära.

Sammanlagda summan af de för år 1887 erforderliga extra ordinarie anslag under femte hufvudtiteln skulle alltså, såsom af ofvannämnda bilaga synes, utgöra 2,100,000 kronor.

Hvad chefen för sjöförsvarsdepartementet sålunda i afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel äfvensom i öfrigt yttrat och hemställt täcktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af Statsrådets öfriga ledamöter, i nåder gilla, med befallning tillika att utdrag af detta protokoll skulle till finansdepartementet öfverlemnas till ledning vid författandet af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof.

Ex protocollo

F. Wrangel.

Förslag

till

Riksstat för Femte Hufvudtiteln år 1887.

Sjöförsvarsdepartementet.		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag.			Summa.		Summa Summarum.		
				Friheter.		Ersättningar.					
Ordinarie anslag.		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Departementet och öfverstyrelsen.											
Departementschefen ..		17,000	—	—	—	—	—	17,000	—		
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli samt kommandoexpeditionen		26,800	—	—	—	—	—	26,800	—		
Marinförvaltningen		38,600	—	—	—	—	—	38,600	—		
S:gr		82,400	—	—	—	—	—	82,400	—	82,400	—
Flottans personal.											
Aflöning för flottans kårer och stater		1,211,184	—	—	—	—	—	1,211,184	—		
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>		32,000	—	—	—	—	—	32,000	—		
Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna, <i>reservationsanslag</i>		287,500	—	—	—	—	—	287,500	—		
Naturaunderhåll, <i>förslagsanslag</i>		452,450	—	—	—	—	—	452,450	—		
Båtsmansindelnigen		—	—	75,500	—	26,400	—	101,900	—		
Ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Møre härad af Kalmar län		114,000	—	—	—	—	—	114,000	—		
Lindring i rustnings- och roteringsbesvären, <i>förslagsanslag</i>		162,000	—	—	—	—	—	162,000	—		
S:gr		2,259,134	—	75,500	—	26,400	—	2,361,034	—	2,361,034	—
Flottans materiel.											
Flottans nybyggnad och underhåll, <i>reservationsanslag</i>		1,440,000	—	—	—	—	—	1,440,000	—	1,440,000	—
Diverse anslag.											
Flottans öfningar, <i>reservationsanslag</i>		670,000	—	—	—	—	—	670,000	—		
Sjöbeväringens vapenöfningar, <i>förslagsanslag</i> ..		67,000	—	—	—	—	—	67,000	—		
Undervisningsverken:											
Sjökrigsskolan		31,040: —									
Skeppsgosseskolan		8,780: —									
Sjökartoverket, <i>reservationsanslag</i>		60,000	—	—	—	—	—	60,000	—		
Transport		836,820	—	—	—	—	—	836,820	—	3,883,434	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jämförlig anvisning på förslag.				Summa.		Summa Summarum.	
			Friheter.		Ersättningar.					
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	836,820	—	—	—	—	—	836,820	—	3,883,434	—
Stipendier åt sjöofficerare under anställning i utländsk tjänst eller kommandering utrikes	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—		
Durchmarschkostnader, <i>reservationsanslag</i>	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—		
Sjukvård	39,000	—	—	—	—	—	39,000	—		
Diverse behof	19,175	—	—	—	—	—	19,175	—		
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—		
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>för- slagsanslag</i>	47,012	—	—	—	—	—	47,012	—		
Extra utgifter	12,500	—	—	—	—	—	12,500	—		
Sgr	1,014,507	—	—	—	—	—	1,014,507	—	1,014,507	—
Summa för sjöförsvaret	4,796,041	—	75,500	—	26,400	—	—	—	4,897,941	—
Handeln.										
Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsan- stalterna, <i>reservationsanslag</i>	1,200,000	—	405	—	4	—	1,200,409	—		
Undervisningsanstalter för sjöfart	94,650	—	—	—	—	—	94,650	—		
Nautisk-meteorologiska byrån	9,000	—	—	—	—	—	9,000	—		
Ålderstillägg för personalen vid undervisnings- anstalterna för sjöfart och föreståndaren för nautisk-meteorologiska byrån, <i>förslagsanslag</i>	13,000	—	—	—	—	—	13,000	—		
Summa för handeln	1,316,650	—	405	—	4	—	1,317,059	—	1,317,059	—
Summa för 5:te hufvudtiteln	6,112,691	—	75,905	—	26,404	—	—	—	6,215,000	—

Extra ordinarie anslag.							Kronor.	ö.
Till genomförande under år 1887 af löneregleringen för flottan							50,000	—
» påbörjande af en pansarbåt							888,000	—
» anskaffning af två 2:a klassens minbåtar							210,000	—
» » af sju ångslupar för sju 3:e klassens pansarbåtar							33,600	—
» » af stångminattiralj till tio st. privata ångslupar							18,400	—
» artillerimateriel och utredning							190,000	—
» byggande af minskjul vid Stockholms station							107,600	—
Transport							1,447,600	—

	Kronor.	ö.
Transport	1,447,600	—
Till anskaffande af elektriska kablar	50,000	—
» mintillverkningspersonalens aflöning	23,885	75
» anskaffning af minmateriel samt till minväsendets utveckling	28,514	25
» tillbyggnad af underbefälsskolans hus i Carlskrona.	125,000	—
» anskaffning af beklädnad och sängservis åt sjöbeväringen	71,000	—
» anskaffningar m. m. för försvarot af Färösund	354,000	—
Summa	2,100,000	—

Sjette hufvudtiteln.

*Protokoll öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen
i Statsrådet å Stockholms slott den 11 Januari 1886.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern THEMPTANDER,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Grefve EHRENSVÅRD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA och
Friherre TAMM.

Departementschefen Statsrådet von Krusenstjerna anhöll i underdånighet att få underställa Kongl. Maj:ts nådiga pröfning frågan om reglerandet af utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel samt yttrade härvid beträffande anslagstitlarne:

Kommerskollegium.

Sistförflutne Riksdag beviljade på framställning af Eders Kongl. Maj:t, i likhet med hvad flera föregående år egt rum, anslag för år 1886 till beredande under samma år af tillfällig löneförbättring åt kommerskollegiets i stat uppförde embets- och tjenstemän med undantag af fyra kanslisters. Likaledes biföll Riksdagen Eders Kongl. Maj:ts framställning derom att å kommerskollegiets stat anvisade lönebelopp för lediga eller ledigblifvande befattningar inom kollegiet, i afseende å hvilka indragning kunde ega rum eller förändring eljest vidtagas, finge användas i den mån sådant erfordrades för bestridande af göromålen inom kollegiet eller för att bereda bemålde embets- och tjenstemän samma aflöningsförmåner, som andre med dem likstälde tjenstemän åtnjöte. Det antagande jag till statsrådsprotokollet den 12 Januari 1885 i fråga om reglerandet af utgifterna under sjette hufvudtiteln för 1886 tillät mig uttala derom, att det genom kommersrådet J. U. Grönlunds fränfälle lediga embetet skulle kunna indragas, så snart de ärenden, hvilka tillhörde Grönlunds rotel, kunde på de tre återstående kommersrådsbefattningarna öfverflyttas, har hittills icke kunnat förverkligas, emedan någon dylik öfverflyttning ännu icke kunnat ske. Jag har dock grundad anledning antaga, att en förändring i sådant afseende, åtminstone med nästkommande års ingång, bör kunna genomföras; och med anledning deraf har också Eders Kongl. Maj:t, på min underdåniga framställning, behagat medgifva att förordnandet å det lediga embetets uppehållande gäller endast för år 1886.

Förhållandena i afseende å de anslagsbelopp, som erfordras för uppehållande af göromålen inom kollegiet och för förbättrande af dess embets- och tjenstemäns lönevilkor, äro emellertid för år 1887 väsentligen lika med dem, som lågo till grund för Riksdagens i fråga derom för innevarande år gjorda medgifvanden; och jag hemställer därför i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att

dels, på det Eders Kongl. Maj:t må komma i tillfälle tilldela kommerskollegiets ledamöter samt dess i stat uppförde embets- och tjänstemän, med undantag af fyra kanslister, tillfällig löneförbättring under år 1887 till samma belopp som för innevarande år beviljats, på extra stat för år 1887 anvisa 8,540 kronor,

[1.]
Rätt för kommerskollegium att disponera lediga löner. Tillfällig löneförbättring för kommerskollegium.

dels medgifva att intill slutet af år 1887, i den mån sådant är erforderligt för bestridande af göromålen inom kollegiet eller för beredande åt bemälda embets- och tjänstemän af samma aflöningsförmåner, som andre med dem likstälde tjänstemän åtnjuta, af Eders Kongl. Maj:t må för ändamålet disponeras de aflöningsbelopp, som äro i kommerskollegiets stat anvisade ej mindre för en advokatfiskaltjänst än äfven för andra ledigblifna eller ledigblifvande befattningar inom kollegiet, i afseende å hvilka indragning kan ega rum eller förändring eljest vidtagas.

Då frågan om upphörande af arrendet af Sala silfververk ännu icke vunnit den utredning, som erfordras för att underställas Eders Kongl. Maj:ts och Riksdagens pröfning, och till följd deraf tjänstemännen vid silfververket fortfarande böra bibehållas vid sina nu innehafvande aflöningar, lär det blifva nödigt att jemväl för nästkommande år äska tillfällig löneförbättring åt desse tre tjänstemän till enahanda belopp, som under de senare åren varit vanligt; och torde Eders Kongl. Maj:t med anledning deraf täckas föreslå Riksdagen att på extra stat för år 1887 anvisa såsom tillfälligt lönetillägg för tre tjänstemän vid Sala silfververk tjugo procent å de till dem utgående löner eller tillsammans 500 kronor.

[2.]
Tillfällig löneförbättring för tjänstemännen vid Sala silfververk.

Beträffande *Patentbyrån*, hvars verksamhet synes vara stadd i en hastig utveckling, har jag endast att i underdånighet tillstyrka, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att, i likhet med hvad för innevarande år är bestämdt, medgifva

[3.]
Angående disposition af patent och varumärkesafgifter.

att de under år 1887 inflytande afgifter för patent och för registrering af varumärken må användas till bestridande af de utgifter, hvilka betingas af en tillämpning under samma år af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken.

Statistiska tabellkommissionen.

[4.]

Anslag för ut-
arbetande af
årliga folk-
mängdsupp-
gifter till led-
ning vid
landstings-
mannaval.

På sätt jag den 29 sistlidne Maj inför Eders Kongl. Maj:t anmält, har Riksdagen uti underdånig skrifvelse af den 12 i samma månad med anledning af en inom Riksdagen gjord framställning anhållit, att Eders Kongl. Maj:t ville taga i nådigt öfvervägande, huruvida icke, till ledning vid utseende af landstingsmän, sådana uppgifter å folkmängden, hvilka för närvarande hvart tredje år offentliggöras af statistiska centralbyrån till ledning vid riksdagsmannavalen till Andra Kammaren, hädanefters kunde årligen offentliggöras.

I sådant afseende har Riksdagen i dess berörda skrifvelse anført, bland annat, att det vore af synnerlig vikt, om till grund ej mindre för utseende af valmän till landstingsmäns väljande än för valet af landstingsmän, vare sig det sker omedelbart eller medelbart, kunde läggas samma officiella uppgifter å folkmängden inom valdistrikten och dessa af så färskt datum som möjligt; att dessa uppgifter enligt Riksdagens mening borde utgå från den officiella centralmyndigheten i detta hänseende, eller från statistiska centralbyrån; att enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga instruktion för centralbyrån den 7 November 1879 byrån hade till åliggande att hvart tredje år, då allmänna val till Riksdagens Andra Kammare skulle verkställas, före Juni månads utgång till ledning vid dessa val offentliggöra uppgift å folkmängden vid det näst-förflutna årets slut inom hvarje kommun, härad, tingslag, domsaga, stad och län, hvilka uppgifter de år, de utkomme, antagligen allmänt användes vid närmast följande utseende af valmän för landstingsmän samt vid sjelfva landstingsmannavalen; att Riksdagen hade tänkt sig, att det, enligt hvad Riksdagen på grund af förefintliga förhållanden måste erkänna, berättigade syftet af mera bestämdhet i fråga om de folkmängdsuppgifter, hvilka borde ligga till grund vid åtgärderna för utseende af landstingsmän, lättast och lämpligast skulle kunna vinnas derigenom, att uppgifter, lika beskaffade med dem, som nu af statistiska centralbyrån hvart tredje år lemnades till ledning vid riksdagsmannavalen till Andra Kammaren, blefve af byrån årligen meddelade så tidigt, att de kunde vara tillgängliga för allmänheten samt utdelade till kommunerna och andra vederbörande i god tid före decemberstämmorna å landet, t. ex. före utgången af Oktober månad; samt att, enligt hvad Riksdagen inhemtat, dylika uppgifter årligen kunde lemnas af statistiska centralbyrån, derest byrån, hufvudsakligen i och för bestridande af tryckningskostnaden, erhöile ett mindre anslag af ungefärligen 1,000 kronor, hvilken ringa kostnad fullt uppvägs af den fördel, som med dylika uppgifter skulle vinnas.

Sedan Eders Kongl. Maj:t i anledning af Riksdagens skrifvelse infordrat underdånigt utlåtande från statistiska centralbyrån, har byrån den 18 nästlidne September dermed inkommit. Byrån erinrar deri, att materialerna för den till ledning vid riksdagsmannaval afsedda redogörelsen hemtas ur de till byrån från rikets presterskap och församlingsföreståndare ingående summariska uppgifter om folkmängden i hvarje församling, hvilka uppgifter, uppgående till ett antal af vid pass 2,500, rätteligen skola inkomma inom Februari månads utgång näst efter det år de afse. Då dessa uppgifter emellertid aldrig ingått fullständigt inom den fastställda tiden, utan det händt att åtskilliga inkommit först flere månader senare, och arbetet med deras reviderande och bearbetande dessutom är ganska vidlyftigt, skulle det, enligt hvad byrån uppgifver, vara förenadt med de yttersta ansträngningar och omöjligt, utan att verka rubbning i byråns öfriga verksamhet, att inom den fastställda tiden eller före Juni månads utgång samma år, som uppgifterna skola inkomma, fullborda den omförmälda redogörelsen. Men hvad angår den af Riksdagen ifrågasatta tiden för redogörelsernas fullbordande eller Oktober månads utgång, anser byrån att denna tid utan synnerlig olägenhet kunde inskränkas så, att folkmängdsredogörelsen blefve färdig redan före Augusti månads slut, hvarigenom den stora fördel vunnas, att redogörelsen kunde läggas till grund äfven vid förekommande val till Riksdagens Första Kammare. Beträffande kostnaderna för den ifrågavarande publikationens åstadkommande, anför byrån att de kostnader, som belöpte på sjelfva arbetets utförande, förslagsvis kunde uppskattas till 400 kronor, hvarmed erforderliga extra skrif- och räknebiträden måste aflönas, utan att embetsverket sjelf erhöile någon ersättning för det ökade arbete, som skulle falla på några af de ordinarie tjänstemännens lott. Nämda belopp vore beräknadt under förutsättning, att den nya publikationen finge samma uppställning som den nuvarande, endast för riksdagsmannaval afsedda; men med någon förändring i uppställningen kunde arbetskostnaden antagligen något minskas, förslagsvis till 300 kronor. Tryckningskostnaden kunde, om den nya redogörelsen gjordes lika med den nuvarande, antagas utgöra 605 kronor, eller samma belopp, hvartill kostnaden för senast utgifna redogörelsen till ledning vid riksdagsmannaval, med en upplaga af 5,500 exemplar, enligt inkomna räkningar uppgått.

I afseende å redogörelsens uppställning vore det emellertid, enligt byråns åsigt, önskvärdt att kunna vidtaga en förändring, som endast bristande medel hittills förhindrat, bestående deri att, i stället för att

kommunerna med sina folkmängdssiffror nu upptoges i fortlöpande rader inom häradet eller tingslaget, hvarje kommun upptoges på en rad för sig, hvarigenom publikationen skulle betydligt vinna i redighet vid begagnandet samt äfven en lättnad erhållas vid utarbetandet inom embetsverket. Om man trespaltade, i stället för att nu tvåspalta, den tryckta redogörelsen, skulle nämnda fördelar vinnas med tillägg af vid pass 410 kronor i tryckningskostnad, hvilken derigenom komme att ökas från 605 kronor till 1,015 kronor; hvaremot i stället sjelfva arbetskostnaden kunde antagas nedgå, såsom förut antydts, med omkring 100 kronor.

Beträffande det erforderliga årsanslaget, fortsätter byrån, borde uppmärksammas, att för det år, då enligt nu gällande bestämmelser den i och för riksdagsmannavalen afsedda redogörelsen om folkmängden skulle utgifvas, någon särskild redogörelse icke erfordrades för landstingsmannavalens skull, emedan den för det året utgifna redogörelsen kunde för båda slagen af val användas, och erfordrades derför icke heller något särskildt anslag för det året, eller hvar tredje år, utom förenämnda förhöjning i kostnaderna, derest en förändrad uppställning antoges, nemligen för tryckningskostnaden 410 kronor, minskad med 100 kronor för den billigare kostnaden för sjelfva utarbetandet af redogörelsen.

Med ledning af de nu angifna grunderna beräknar byrån, att de särskilda kostnader, som af ifrågavarande årliga folkmängdsredogörelser föranleddes, skulle uppgå i medeltal för år:

derest nuvarande uppställningen bibehölles, till 670 kronor, deraf 267 kronor för arbetskostnaden och 403 kronor för tryckningskostnaden; samt,

derest den föreslagna förändrade uppställningen antoges, till 1,013 kronor, deraf 200 kronor för arbetskostnaden och 813 kronor för tryckningskostnaden.

Byrån, som förordar den omnämnda förändrade uppställningen af årsredogörelsen, hemställer att, om medel dertill beviljas, desamma måtte anvisas sålunda, att de under »statistiska tabellkommissionen» uppförda två reservationsanslagen »till arfvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättningar» och »till officiella statistiska trycket» måtte höjas i rundt tal, det förra med 200 kronor och det senare med 800 kronor.

Slutligen har byrån dels i förenämnda utlåtande och dels i särskild skrifvelse gjort framställning om meddelande af några enligt byråns åsigt erforderliga föreskrifter, huru i följd af rådande oregel-

bundenhet mellan härads- och tingslagsområden folkmängden borde i vissa fall rätteligen räknas.

Då, enligt förordningen om landsting den 21 mars 1862, folkmängdsförhållandena inom de särskilde valkretsarne lagts till grund för bestämmande af det antal landstingsmän och valmän för deras utseende, som årligen bör väljas, kan det ej vara annat än i sin ordning att till ledning härvid finnas att tillgå tillförlitliga statistiska redogörelser i detta hänseende; och då statistiska centralbyråns förslag om dylika redogörelsens upprättande i fråga om den tid, hvarinom det årligen skall ske, nemligen Augusti månads utgång, torde vara synnerligen lämpligt, emedan de såmedelst jemväl kunna begagnas vid val till Riksdagens Första Kammare, samt den föreslagna förändrade uppställningen torde komma att för allmänheten medföra lättnad vid redogörelsernas begagnande, anser jag mig böra i dessa delar biträda byråns förslag, i fråga hvarom jag framdeles, jemväl med hänsyn till byråns framställning rörande meddelande af vissa föreskrifter, huru folkmängden för härad eller tingslag i vissa fall bör beräknas, lärer få anledning än vidare taga Eders Kongl. Maj:ts uppmärksamhet i anspråk. Beträffande kostnaderna har byrån i likhet med Riksdagen antagit, att de särskilda kostnaderna för dessa redogörelsens utarbetande och offentliggörande i medeltal för år belöpa sig till omkring 1,000 kronor. Och ehuru Eders Kongl. Maj:t den 11 sistlidne December meddelat föreskrifter om vissa inskränkningar i afseende å gratisutdelningen af byråns likasom af andra embetsverks statistiska publikationer äfvensom förordnat om andra åtgärder, syftande till förminskande af utgifterna för det statistiska trycket, anser jag det dock vara nödigt att hos Riksdagen äska de till bestridande af utgifterna för nu ifrågasvarande statistiska redogörelser erforderliga medel, dels emedan det visat sig att anslaget till det officiella statistiska trycket, som för närvarande utgör 15,000 kronor, icke sällan varit för det dermed afsedda ändamålet otillräckligt, så att t. ex. kostnaderna för bearbetandet och utgifvandet af landshöfdingarnes senaste femårsberättelser måst under nästlidna år från hufvudtitelns besparade extra utgiftsmedel betäckas genom ett särskildt anslag till ej ringa belopp, dels ock enär den besparing i kostnader, som efter all anledning bör af de utaf Eders Kongl. Maj:t den 11 December beslutade åtgärder vinnas, icke uteslu-

tande faller på statistiska byråns del utan äfven tillgodokommer andra embetsverk, som hafva till åliggande att meddela statistiska publikationer.

Jag tillstyrker därför i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen medgifva

att, för utarbetande och offentliggörande årligen af uppgifter om rikets folkmängd till ledning vid val af landstingsmän och af valmän för utseende af landstingsmän, de under anslaget till »statistiska tabellkommissionen» uppförda två reservationsanslagen »till arfvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättningar» å 12,000 kronor och »till officiella statistiska trycket» å 15,000 kronor höjas, det förra med 200 kronor till 12,200 kronor och det senare med 800 kronor till 15,800 kronor.

I händelse detta bifalles, kommer anslaget till »statistiska tabellkommissionen» att ökas från 58,900 kronor till 59,900 kronor.

Rikets ekonomiska kartverk.

[5.]
Anslag till
rikets ekonomiska kart-
verk.

I särskilda underdåniga memorial den 28 November 1885 har afdelningschefen vid generalstabens topografiska afdelning, i sammanhang med afgifvande af förslag till inkomst- och utgiftsstater för de ekonomiska kartverken för år 1886, tillika gjort framställning om de anslag, som för kartarbetenas bedrifvande under år 1887 syntes erfordras.

Enligt afdelningschefens förslag till stater för 1886, hvilka blifvit af Eders Kongl. Maj:t den 4 nästlidne December gillade, skulle kostnaderna under samma år belöpa sig:

för det allmänna ekonomiska kartverket eller det, som har att kartlägga södra och mellersta delarne af riket, till 68,900 kronor, och för Norrbottens läns kartverk till 21,200 kronor.

De tillgångar, som för dessa utgifter kunna påräknas, äro för mellersta och södra delarne af riket:

anslag på ordinarie stat 6,000 kronor, anslag på extra stat 45,000 kronor, under anslaget till landtmäteristaten besparade 23 andre landtmätarelöner 20,700 kronor samt förslagsvis beräknad inkomst för under 1885 försålda kartor 200 kronor, eller tillhoppa 71,900 kronor; och

för Norrbottens län:

anslag på extra stat 31,000 kronor samt beräknad inkomst för försäljning af kartor 200 kronor, eller sammanräknadt 31,200 kronor.

Det beräknade öfverskottet å tillgångarna har Eders Kongl. Maj:t,

i likhet med hvad förut skett, tillåtit att enligt Riksdagens medgifvande använda till bestridande af utgifter för det topografiska kartverket.

Beträffande storleken af det anslag, som för det ekonomiska kartverkets fortsättande under år 1887 kan erfordras, erinrar afdelningschefen i förenämnda memorial till en början, hurusom han vid åtskilliga tillfällen fäst uppmärksamheten på de olägenheter, som måste blifva en följd deraf, att de till de allmänna kartarbetena utgående anslag äro af Riksdagen till på förhand bestämda belopp anvisade till tre särskilda kartverk, och hurusom den samverkan, som bör ega rum inom dessa kartverksarbeten, skulle befordras derigenom, att ett gemensamt anslag af Riksdagen anvisades till de ekonomiska och topografiska kartarbetena, hvilket anslag kunde af Eders Kongl. Maj:t efter de förhanden varande förhållanden på lämpligaste sätt fördelas. Vidare framhåller afdelningschefen att det förslag till förändrade bestämmelser för kartverkens fortsatta bearbetande, hvilket förelades den senast församlade Riksdagen, var bygdt på grundvalen af den största möjliga förening af och samverkan mellan de ekonomiska och topografiska kartarbetena samt ett enda för dessa gemensamt anslag. Då emellertid detta förslag icke vann Riksdagens bifall, och då Riksdagen år 1880 likaledes afslagit då afgifvet förslag, enligt hvilket de ekonomiska kartarbetena ansåges icke böra fullbordas utan så småningom upphöra, anser afdelningschefen sig sakna hvarje annan hållpunkt för bedömande af de grunder, hvarpå en beräkning af storleken af särskildt det för det allmänna ekonomiska kartverket för år 1887 behöfliga anslagsbeloppet bör stödjas, än det antagandet att såväl de ekonomiska som de topografiska kartarbetena böra under år 1887 och tills vidare efter oförändrad plan fortgå.

Under detta antagande och då berörda olägenheter i icke oväsentlig grad kunnat under de senare åren utjemnas derigenom, att större eller mindre del af den behållning, som uppstått å det till det allmänna ekonomiska kartverket anvisade extra anslag, fått i mån af behof användas till bestridande af utgifter för de topografiska kartarbetena, samt än ytterligare kunnat minskas, sedan enahanda medgifvande för 1885 och 1886 utsträckts äfven till den behållning, som uppstått eller komme att uppstå å det till de ekonomisk-geografiska kartarbetena i Norrbottens län anvisade anslag, har afdelningschefen hemställt, att de till de ekonomiska kartarbetena i södra och mellersta delarne af riket för år 1886 anvisade anslag äfven måtte för år 1887 till oförändrad storlek anvisas, och att den behållning, som härå kunde komma att uppstå, finge i mån af be-

hof användas till bestridande af utgifterna för generalstabens topografiska arbeten.

Rörande det fortsatta bearbetandet af Norrbottens läns kartverk anhåller jag att först få i Eders Kongl. Maj:ts minne återkalla, att afdelningschefen, beträffande förslaget till utgiftsstaten för Norrbottens läns kartverk under innevarande år, anfört att detta förslag uppgjorts med hänsyn till att kunna bereda ett öfverskott, hufvudsakligen beräknadt att användas för fortsättningen af den af generalstabens topografiska afdelning år 1885 påbörjade triangulering af Vesterbottens län, ett arbete, hvars betydelse jag hade tillfälle påpeka i mitt yttrande till statsrådsprotokollet den 9 Januari 1884 angående anslag till ekonomiska kartverken för 1885; att detta öfverskott kunnat beredas derigenom, att endast det jemförelsevis ringa beloppet af 3,000 kronor beräknats för graving och utgifning i tryck af kartor samt för tryckning af beskrifningar; att några kartor öfver lappmarken hittills icke kunnat utgifvas, enär afvittringen af lappmarkssocknarna icke ännu blifvit så fullständigt afslutad, att det för rågångsliniernas uppdragande nödiga materiel funnits att tillgå, samt enär dertill kommit en viss tvekan om ändamålsenligheten af de bestämmelser, som år 1874 fastställdes i fråga om utgifningen i tryck af kartorna öfver Norrbottens län; samt att afdelningschefen, som emellertid nu mera för ådagaläggande af de fördelar och de kostnader, som olika utgifningssätt medförde, under loppet af 1885 påbörjat redaktions- och ritningsarbeten för framställning medelst heliogravyr af ett kartblad, omfattande ett område af Torne lappmark, hyste förhoppning att under 1886 kunna inför Eders Kongl. Maj:t framlägga resultaten af dessa försöksarbeten jemte ett fullständigt förslag till förändrade bestämmelser rörande skalor och indelning m. m. för utgifning af kartorna öfver Norrbottens län.

I fråga om storleken af anslaget till Norrbottens läns kartverk för 1887 har afdelningschefen i sitt underdåniga memorial af den 28 November 1885 angående detta kartverk andragit att, om afseende utslutande fästades vid de för de ekonomisk-geografiska kartarbetena i Norrbottens län erforderliga medel och vid det belopp, som enligt 1886 års utgiftsstat icke skulle för detta kartverk af anslaget åtgå, det syntes som om enahanda belopp 31,000 kronor, som för 1886 anvisats, icke skulle blifva för 1887 erforderligt. Då emellertid, såsom förut antydts, ett större belopp än hittills komme att tagas i anspråk för utgifning af kartor, och då de äfven för de ekonomiska kartverken erforderliga geodetiska arbetena, hvilka det ålåge generalstabens topografiska afdelning att utföra, och åt hvilka arbeten måste gifvas ett flerårigt för-

språng, icke kunde medhinnas, med mindre än att de till nämnda afdelnings arbeten anvisade anslag ökades, men en sådan anslagsökning kunde undvikas derigenom, att den besparing, som med hänsyn till kartarbetenas bästa möjliga inbördes samverkan kunde beredas å det ekonomiska kartverkets tillgångar, finge användas äfven för sådana arbeten, som utfördes af topografiska afdelningens personal, har afdelningschefen ansett sig böra föreslå, att anslaget för 1887 måtte bestämmas till enahanda belopp som för 1886 och att den behållning, som härå kunde komma att uppstå, finge användas till bestridande af utgifter för generalstabens topografiska arbeten.

Hvad afdelningschefen sålunda anfört och föreslagit har kartverkskommissionen till alla delar biträdt.

På sätt afdelningschefen erinrat, hafva de af Eders Kongl. Maj:t för Riksdagen förra året framlagda grunder till ett definitivt ordnande af arbetena för de ekonomiska och topografiska kartverken, hufvudsakligen åsyftande att medelst gemensam organisation och gemensamt anslag bedrifva arbetena efter en för dessa kartverk sammanhängande plan, icke vunnit Riksdagens bifall. Eders Kongl. Maj:ts proposition i ämnet godkändes med endast en obetydlig afvikelse af Första Kammaren, men förkastades af Andra Kammaren, och vid den gemensamma voteringen blef Andra Kammarens beslut Riksdagens. Vid sådant förhållande torde tills vidare och intilldess en bestämdare uppfattning om lämpligaste anordningen af kartverkens bearbetande ernått en allmännare utbredning, anledning icke förefinnas att frångå det under senare åren följda sättet för arbetenas utförande, enligt hvilket den enhet i ledningen och samverkan mellan kartverken, som de förhanden varande förhållandena kunna medgifva, synes bäst tillgodoses. Sådant befordrar ock möjligheten att genom förenklade metoder och tillgodogörande af nyare tiders uppfinningar i afseende på kartors reproduktion och dylikt sträfvat till att för de anslagna medlen erhålla en på samma gång kvantitativt större och kvalitativt bättre arbetsprodukt.

På grund häraf och då de besparade 23 andre landtmätarelönerna fortfarande äro att för de ekonomiska kartverken påräkna, hemställer jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att, utöfver det å riksstatens sjette hufvudtitel för rikets ekonomiska kartverk uppförda ordinarie anslag 6,000 kronor, under samma hufvudtitel på extra stat för år 1887 anvisa till fortsättande af de eko-

nomisk- geografiska kartarbetena i Norrbottens län 31,000 kronor och för de ekonomiska kartarbetena i öfriga delar af riket 45,000 kronor, eller tillsammans 76,000 kronor, äfvensom medgifva att möjligen uppstående behållningar å båda anslagen må användas äfven till bestridande af utgifter för det topografiska kartverket.

Landsstaterna i länen.

[6.]

Användande
af en indragen
länsmanslön
till inrättande
af en ny läns-
manstjenst.

Från Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vesternorrlands län inkom år 1882 framställning om delning af Sköns länsmansdistrikt i två distrikt; och som denna delning på grund af numera vunna upplysningar synes vara af behovet påkallad, torde tiden vara inne att underställa denna fråga Eders Kongl. Maj:ts pröfning, helst utsigt finnes för att aflöningsmedel till en ny länsmanstjenst kunna inom en ej alltför aflägsen framtid beredas medelst användande af lönebelopp, som blifva lediga vid genomförande af föreskrifna regleringar af länsmansdistrikt i andra län inom riket.

Folkmängden i Sköns länsmansdistrikt, som omfattar Sköns, Alnö och Timrå socknar i Medelpad och är beläget invid Sundsvalls stad vid Alnösundet samt intill Ljungan och Indalselven, utgjorde enligt mantalslängderna år 1861 endast 4,077, hvaraf inom Sköns socken 1,846, inom Alnö socken 1,129 och inom Timrå socken 1,102, men hade vid 1883 års slut mera än tredubblats och har numera, såsom ett af landssekreteraren i länet under år 1885 i ärendet afgifvet yttrande innehåller, enligt mantalslängderna för sistnämnda år vuxit till 15,496 invånare, deraf i Sköns socken 8,588, i Alnö 3,804 och i Timrå 3,104.

Denna utomordentliga tillökning i folkmängden har sin orsak deri att distriktets belägenhet möjliggör anläggning af en mängd ångsågar, lastningsplatser och industriela inrättningar och såmedelst lockar till distriktet en myckenhet folk från skilda håll. Enligt upplysning af landssekreteraren utgör antalet af ångsågar med tillhörande lastageplatser derstädes icke mindre än 30, och dessutom finnas inom distriktet ytterligare 8 lastageplatser. Den lösa befolkning, som vid sågverken har tillfällig sysselsättning, vållar att länsmanen icke ensam förmår uppehålla ordningen inom distriktet; särskildt har under vissa tider extra länsman måst förordnas att bestrida göromålen inom den del af Sköns socken, som är belägen söder om Sundsvall, eller den så kallade Skönsmon, der befolkningen för närvarande uppgår till omkring 2,500 personer.

Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förslag om delningen af-

ser, att Sköns socken skulle komma att utgöra ett distrikt samt de båda öfriga socknarna det andra distriktet.

Kammarkollegium och statskontoret, som den 16 Juni 1882 afgifvit underdånigt utlåtande i ärendet, hafva förordat distriktets delning, men beträffande den omfattning, som borde gifvas åt de särskilda distrikten, varit af annan mening än Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, i det embetsverken dels ifrågasatt, luruvida icke Sköns socken kunde sammanslås med Selångers och Sättna socknars länsmansdistrikt, hvars areal utgjorde 2,92 kvadratmil och folkmängd, vid tiden för utlåtandets afgifvande, 3,819 invånare, dels ock ansett det vara i hvarje fall lämpligare, än Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förslag, att Skönsmon förenades med Njurunda länsmansdistrikt, och att Alnön komme att bilda ett samt Timrå och Sköns socknar, med undantag af Skönsmon, det andra distriktet.

Till stöd för sin mening om lämpligaste fördelningen hafva embetsverken anfört, att nämnda söder om Sundsvall belägna del af Sköns socken i geografiskt hänseende sammanhänger med Njurunda socken, då den deremot genom en hafsvik och Sundsvalls stads vidsträckta område är skild från öfriga delen af Sköns socken; att derest sistnämnda socken, med en areal af endast 0,40 kvadratmil samt en befolkning, enligt då föreliggande uppgifter, af 6,715 eller, om nyssberörda del derifrån afsöndrades, endast 4,528 personer, komme att utgöra ett distrikt för sig, samt af Timrå och Alnö socknar, med tillsammans 5,460 personer och ett område af 1,38 kvadratmil, bildades ett annat distrikt, detta senare för en blifvande länsman skulle i vida högre grad än det förra medföra svårigheter, enär detsamma, om än mindre befolkadt, dock omfattade lika stort antal sågverk och andra industriela inrättningar som det förstnämnda och derjemte vore ojemförligt mera vidsträckt än detta, hvartill komme att Timrå och Alnö socknar vore från hvarandra åtskilda å ena sidan genom Sköns socken och å den andra genom en större hafsfjärd, i följd hvaraf länsmannen vid förrättningar inom den del af de båda socknarna, hvarest han icke hade sin bostad, vore nödsakad antingen att färdas öfver den angränsande fjärden eller, när detta till följd af naturhinder ej läte sig göra, taga vägen genom Sköns socken för att uppnå bestämelseorten.

Sedan Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande lemnats tillfälle att taga del af embetsverkens berörda utlåtande, har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande med underdånig skrifvelse den 11 Oktober 1882 insänt yttranden af länsmännen i Njurunda och Sköns distrikt samt kronofogden i orten, hvilken sistnämnde dervid anmärkt, att det

måste blifva i hög grad olämpligt att förlägga Skönsmon till Njurunda, ett annat tingslag tillhörande, länsmansdistrikt, enär länsmannen i sistberörda distrikt, som måste hafva sin bostad i närheten af Njurunda kyrka, icke skulle kunna på den två mil derifrån belägna Skönsmon, der snart sagdt ständig polis erfordrades, hafva den jemna polistillsyn, som i synnerhet på senare tiden visat sig vara nödvändig, hvaremot, om Sköns socken komme att utgöra ett särskildt distrikt, det blefve för länsmannen möjligt att, utan särskild tillförordnad polisman å Skönsmon, uppehålla ordningen och tillsynen derstädes; samt att, ehuru Alnön vore skild från fasta landet genom Alnösundet, Alnö och Timrå socknar dock kunde utgöra ett distrikt, emedan öfver sundet funnes ständig väg vintertiden äfvensom sundet sommartiden befores af många ångbåtar, som flera gånger på dagen uppehölle samfärdseln emellan ön och fasta landet, så att endast i högst få fall svårighet kunde uppstå för länsmannen att besöka båda socknarna. Äfven länsmännen instämde i kronofogdens åsigt, att den af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande föreslagna delningen vore den lämpligaste.

För egen del har Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, vid insändande af nyssberörda yttranden, vidhållit sitt förslag, under förmälan att genom bifall dertill göromålen i de särskilda distrikten skulle vardas jemnast och för den allmänna ordningens upprätthållande fördelaktigast fördelade, utan att några olägenheter blefve dermed förknippade.

Vesternorrlands län är deladt i 29 länsmansdistrikt med en areal för dessa, vexlande mellan 22,63 och 1,71 kvadratmil, samt en befolkning i medeltal på hvarje distrikt i December 1884, enligt i landskontoret gjord uträkning, af 5,734 personer.

Ehuru Sköns länsmansdistrikt, som har en areal af allenast 1,78 kvadratmil, följaktligen till sin ytvidd är ett bland de minsta distrikten inom länet, måste jag dock med hänsyn till antalet af dess befolkning, som utgör omkring tre gånger mera än medeltalet för öfriga distriktena, och de särskilda förhållanden, som inom ett distrikt, sådant som Sköns, torde påkalla en kraftigare polisuppsigt, anse mig böra framhålla vigten af distriktets delning. Att härvid förlägga Sköns socken till Selångers och Sättna socknars länsmansdistrikt, såsom embetsverken ifrågasatt, kan ingalunda vara lämpligt. Sköns folkmängd utgör 8,588, och Selångers samt Sättna distrikts invånare uppgingo enligt statistiska byråns uppgift för den 31 December 1883 till 3,937, hvadan det ifrågasatta distriktet alltså skulle få en folkmängd af omkring 13,000 personer, och sålunda invånareantalet närma sig det till delning föreslagna distriktets folkmängd. Med afseende å hvad kronofogden och länsmannen i ärendet

anfört, synes icke heller lämpligt att förlägga Skönsmon till Njurunda distrikt. Och då såväl kronofogden som Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande vitsordat, att några olägenheter icke äro att befara, derest delningen sker i öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förslag, anser jag mig böra så mycket hellre biträda det samma, som folkmängdsförhållandena och till följd deraf antagligen äfven göromålen derigenom torde blifva på jemnaste sätt fördelade.

Beträffande de för delningens genomförande nödiga medlen tillåter jag mig i underdånighet erinra, att någon anslagsförhöjning därför icke blifver erforderlig. Sedan nemligen Eders Kongl. Maj:t genom nådiga bref den 14 December 1877 och den 8 Februari 1878 anbefalt förändrad reglering af länsmansdistrikten i Gotlands och Vestmanlands län, hvarigenom distriktens antal minskats med fyra i det förra och sju i det senare länet, har i anledning af nådiga propositioner till 1883 och 1885 årens riksdagar medgifvits, att genom regleringarna disponibla aflöningsbelopp finge användas för inrättande af åtta nya länsmanstjänster inom Vermlands, Elfsborgs, Norrbottens, Vesterbottens, Malmöhus och Stockholms län; hvadan ännu finnes att, då ledighet inträffar, disponera aflöningsbelopp, som erfordras för nu ifrågavarande reglering.

Jag hemställer därför i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen

att, på det Sköns länsmansdistrikt må kunna delas i två distrikt, aflöningsbelopp, som blifver tillgängligt till följd af anbefalda regleringar af länsmansdistrikten inom Gotlands och Vestmanlands län, måtte få användas för inrättande af en ny länsmanstjänst inom Vester-norrlands län.

Vidare får jag i underdånighet anmäla att, enligt hvad statskontoret uti sin berättelse angående statsverkets tillstånd och behof meddelat, följande landsstatsboställen till statsverket indragits, utan att ersättning till vederbörande tjänstemän ännu blifvit å anslaget till »landsstaterna i länen» uppförd:

landskamrerarebostället i Södermanlands län, lägenheten Spelhamen Östra kungsladugård, $\frac{1}{4}$ mantal; och

häradskrifvarebostället i Lysings, Dals och Aska härads fögderi, Skogsby n:r 1, 1 mantal.

[7.]

Höjning i anslaget till följd af indragning af landsstatsboställen.

På grund häraf torde, på sätt statskontoret hemställt, Eders Kongl. Maj:t behaga föreslå Riksdagen,

att penningeanslaget under »landsstaterna i länen» måtte höjas med det belopp, hvartill nämnda indragna boställens afkastning är i stat beräknad, eller 1,130 kronor;

kommande, i händelse af bifall härtill, anslaget till »landsstaterna i länen (deraf 90,000 kronor reservationsanslag)» att höjas från 2,636,179 kronor till 2,637,309 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

[8.]

Höjning af anslaget till undersökningar och expenser för allmänna arbeten.

Såsom Eders Kongl. Maj:t täcktes eriura sig, behagade Eders Kongl. Maj:t i nådiga propositionen till 1885 års riksdag angående statsregleringen för innevarande år föreslå Riksdagen, att det under »väg- och vattenbyggnadsstaten» uppförda reservationsanslaget till undersökningar och expenser för allmänna arbeten skulle höjas från dess dåvarande belopp 40,000 kronor till 50,000 kronor. Vid samma riksdag gjordes i en inom Andra Kammaren väckt motion framställning om anslagets ökande till 60,000 kronor. Riksdagen ansåg visserligen den i motionen gjorda framställningen ej kunna lemnas utan allt afseende, men fann sig böra i afseende å beloppet af anslagets förhöjning inskränka sig till att bifalla Eders Kongl. Maj:ts framställning, i sammanhang hvarmed Riksdagen dock yttrade, att Riksdagen icke lemnade obeaktadt det förhållande att anslaget, med hänsyn till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes behof af ökade medel för vägundersökningar, utan tvifvel snart måste ökas.

Höjning af anslaget synes också redan nu vara af behofvet påkallad. I underdånig skrifvelse den 23 November 1885 har nemligen Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen hemställt om anslagets ökande med 10,000 kronor till 60,000 kronor, hufvudsakligast emedan behofvet af medel till vägundersökningar icke torde kunna med det nu beviljade anslaget på ett tillfredsställande sätt fyllas.

Enligt hvad jag i mitt anförande till statsrådsprotokollet den 12 Januari 1885, då Eders Kongl. Maj:t förordnade om förenämnda propositions aflåtande till Riksdagen, hade tillfälle nämna på grund af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens då föreliggande utredning, kunde af de utaf Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande för bekostande af vägundersökningar under år 1883 begärda medel å tillhoppa 24,933 kronor vid fördelningen af samma års anslag endast beviljas 15,533 kronor.

Och då styrelsen den 13 Mars 1884 afgaf sitt underdåniga förslag till fördelning af 1884 års anslag, ansåg styrelsen sig i anseende till de knappa tillgångarna icke kunna i deras helhet förorda de framställningar, som då inkommit om att erhålla andel af ifrågavarande medel, ehuru väl styrelsen insåge att de fleste af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande behöfde hvad de begärt. Sålunda uppförde styrelsen i förslaget för Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i åtta län, hvilka begärt tillhoppa omkring 23,000 kronor, endast 7,800 kronor; och Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Jemtlands län, hvilken anhållit om så stort belopp omständigheterna medgäfv, samt Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Hallands län, som begärt 1,500 kronor, fann styrelsen af nyssnämnda anledning ej kunna uppföras i förslaget till någon andel af anslaget. Styrelsens fördelningsförslag blef af Eders Kongl. Maj:t godkändt, och tilldelades i följd deraf Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande för vägundersökningar under 1884 tillhoppa 10,800 kronor, under det att sammanlagda beloppet af hvad som för samma år begärts uppgick till 27,300 kronor, deri ej inberäknade hvad Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Jemtlands län äskat.

Beträffande förhållandena efter år 1884 upplyser styrelsen i sin ofvanberörda skrifvelse af den 23 November 1885, att för år 1886 från endast sju län redan ingått requisitioner å ett sammanlagdt belopp af 15,775 kronor 44 öre, och att från de öfriga länen blifvit för år 1885 anmälda summor, som vida öfverstiga de understöd som kunnat lemnas. De för 1885 framställda fordringarna på understöd af detta slag utgjorde nemligen, enligt hvad styrelsen vidare uppgifver, 55,822 kronor 36 öre, medan hvad som för 1885 kunnat beviljas uppgått till endast 13,967 kronor 11 öre.

De anspråk på vägundersökningsmedel för 1885, som icke kunnat tillgodoses, belöpa sig sålunda sammanlagdt till omkring 40,000 kronor, och då någon utsigt icke finnes att anspråken på delaktighet af sådana medel för framtiden komma att undergå någon minskning, torde nödvändigheten att höja anslaget till det af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagna beloppet af 60,000 kronor så mycket hellre af de anförda siffrorna framgå, som icke heller någon anledning förekommer till antagande att öfriga utgifter, hvilka af anslaget bestridas, kunna inskränkas. Till allmänna arbeten kommer jag att på extra stat föreslå anslag till belopp, som icke understiga de för innevarande år beviljade, och för de betydande kostnader, som till kontroll öfver dessa arbeten erfordras, måste tillgångar lemnas af nu ifrågavarande anslag. Der-

jemte skola af anslaget bestridas Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens expenser.

Vid sistlidne Riksdag ifrågasattes, om icke en delning af anslaget lämpligen borde ske, så att af hela anslaget en bestämd del årligen afsåges för vägundersökningar i orterna; men i sin underdåniga skrifvelse den 18 Maj 1885 angående regleringen af utgifterna under riksstatsens sjette hufvudtitel inskränkte sig Riksdagen till att i sammanhang med anslagets höjande till 50,000 kronor uttrycka den åsigt, att för år 1886 ett belopp af 22,000 kronor måtte, om Eders Kongl. Maj:t funne sådant möjligt, afses för sådana vägundersökningar, som af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande föranstaltades. Då vid fördelningen af anslaget för 1886, likasom äfven framdeles, Eders Kongl. Maj:t icke lär underlåta att taga tillbörlig hänsyn till hvad af anslaget må för vägundersökningar kunna anvisas, utan åsidosättande af de öfriga behof, som skola af anslaget tillgodoses, hvilket också Eders Kongl. Maj:t förståndigat Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att vid fördelningsförslagens uppgörande taga i öfvervägande, synes en uttrycklig föreskrift om hvad af anslaget må för ena eller andra ändamålet disponeras icke vara af nöden.

På grund af hvad jag sålunda anfört och under åberopande för öfrigt af hvad till statsrådsprotokollet den 12 Januari 1885 angående detta anslag af mig andragits, hemställer jag att Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen

att det under anslaget till »väg- och vattenbyggnadsstaten» uppförda reservationsanslag till »undersökningar och expenser för allmänna arbeten» må från och med år 1887 höjas från 50,000 kronor till 60,000 kronor;

kommande, i händelse detta bifalles, anslaget till »väg- och vattenbyggnadsstaten» att ökas från 116,400 kronor till 126,400 kronor.

Gästgifvares friheter.

[9.]
Utbyte af
indelnings-
ersättningar
mot bestämdt
anslag.

Sedan Riksdagen i underdånig skrifvelse den 11 Maj 1876 till vinnande af enkelhet och reda i rikets räkenskaper anhållit om utredning i syfte att vissa af statsverket såsom ersättning för indragna ränte- och tiondeanslag utgående belopp, som för närvarande vore beroende af hvarje års markegång, måtte bestämmas till oföränderliga penningeanslag, har statskontoret i häröfver den 31 December 1883 afgifvet underdånigt utlåtande, hvad angår de under sjette hufvudtiteln

såsom ersättningar för indragna och afskrifna räntor och tionden uppförda belopp, erinrat att sådana i kolumnen för »indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag, ersättningar» då förekommo under anslagen till: *landsstaterna i länen, gästgifvares friheter, färjor och färjekarlar, befrämjande i allmänhet af bergsbruket, Sala bergslag och jordförluster genom kanal- och väganläggningar.*

Det under anslaget till *landsstaterna i länen* vid tiden för statskontorets utlåtande i nämnda kolumn upptagna belopp har numera från riksstaten uteslutits, sedan jemlikt nådiga brefvet den 30 Maj 1884 landshöfdingelöneregleringsfonden, till hvilken de ersättningar, som af berörda belopp skulle bestridas, förut ingingo, blifvit till statsverket indragen, till följd hvaraf beträffande dessa ersättningar ingen vidare åtgärd erfordras uti det af Riksdagen angifna syfte; och hvad angår det under *Sala bergslag* uppförda beloppet, så lär, då på Eders Kongl. Maj:ts nådiga afgörande är beroende väckt fråga om förändradt ordnande af förhållandet mellan staten och Sala bergslag, Eders Kongl. Maj:t, i sammanhang med pröfning af denna fråga, taga under öfvervägande hvad med detta anslagsbelopp har samband.

Beträffande de ersättningar af ifrågavarande slag, som utgå ifrån öfriga å sjette hufvudtiteln upptagna, här ofvan omförmälda anslag, hafva, jemlikt statskontorets för hvar och ett af dessa anslag gjorda hemställanden, Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, enligt nådigt beslut den 23 Oktober 1884, blifvit anbefalde att infordra yttranden från vederbörande ersättningstagare, huruvida de vore villige att utbyta de på markegång beroende ersättningarna mot bestämda årliga belopp. Yttranden hafva ännu icke inkommit från samtliga desse, och öfver en del af de inkomna yttrandena, deribland alla dem, som angå ersättningarna under anslaget för *jordförluster genom kanal- och väganläggningar*, har det befunnits nödigt inhemta statskontorets underdåniga utlåtanden, hvilka ännu icke till Eders Kongl. Maj:t afgifvits; men då detta oafsedt redan nu föreligga yttranden till ett icke ringa antal från ersättningstagare, hvilka förklarar sig bifalla det föreslagna utbytet, lär hinder icke möta att uti dessa delar framlägga förslag till den af Riksdagen äskade förenkling. Återkommande till denna fråga vid behandlingen af anslagen till *färjor och färjekarlar* och till *befrämjande i allmänhet af bergsbruket*, åligger det mig nu att redogöra för hvad som i förevarande hänseende rör anslaget till *gästgifvares friheter*. Under detta anslag upptages i kolumnen »indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag, ersättningar» ett belopp af 11,900 kronor; och utgå häraf till åtskilliga gästgifverier inom riket

ersättningar dels för till statsverket indragna räntor och tionde enligt förordningen den 23 Juli 1869, och dels för afskrifna qvarnräntor enligt nådiga kungörelsen den 30 December 1863. Den del af dessa ersättningar, som är på markegång beroende, utgår efter tioårigt medelmarkegångspris med tillagd forsellön, der sådan ifrågakommer. Ersättningar för afskrifna qvarnräntor tillkomma endast gästgifveriet Vinteråsa Sanna i Örebro län för dels penningaränta och dels persedelränta samt gästgifveriet i Falkenberg för persedelränta. Ersättningar åter för indragna räntor och tionde utgå till en mängd gästgifverier inom de län, hvilka upptagas i den vid statskontorets utlåtande fogade bil. Litt. F. En del af de till dessa gästgifverier anslagna räntor har bestått endast af penningaräntor, men öfriga till understöd för gästgifvare anvisade ränteanslag hafva utgjorts både af penninge- och persedelräntor. Äfven ersättningarna för indragna eller afskrifna penningaräntor utgå från ifrågavarande anslag; och då det ej synes vara lämpligt att, derest förenklingen kan för gästgifveri, som åtnjuter ersättning för såväl persedel- som penningaränta, genomföras i afseende å den förra, och till följd deraf ett mot persedelräntan svarande kontant belopp uppföres under anslaget »gästgifvares friheter» i kolumnen »anvisning i kontant», den samma gästgifveri tillkommande ersättningen för penningaräntan bibehålles i nuvarande kolumnen, torde jemväl ersättningen för penningaräntan böra öfverföras till kolumnen »anvisning i kontant». I sammanhang härmed lärer äfven till vinnande af förenkling i räkenskaperna ersättningarna till de gästgifverier, hvilkas räntor bestått endast af penningaräntor, böra öfverföras till kolumnen »anvisning i kontant». De län, beträffande hvilka jag nu är i tillfälle att ifrågasätta förenklingar, äro Stockholms, Upsala, Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kalmar, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Vermlands, Kopparbergs, Gefleborgs, Vesterbottens och Norrbottens län, äfvensom Örebro och Hallands län, det sistnämnda endast i fråga om ersättningen för afskrifna qvarnräntan till Falkenbergs gästgifveri, och Örebro län, hvad angår ersättning så väl för afskrifna qvarnräntan till gästgifveriet Vinteråsa Sanna som ock för indragna penninge- och persedelräntor. Antalet gästgifverier, som inom dessa län uppbära ersättningar för indragna räntor och tiondeanslag, äfvensom räntornas beskaffenhet af penningaräntor eller persedelräntor inhemtas af ofvannämnda bil. Litt. F, hvarvid dock bör uppmärksammas, att enligt från statskontoret lemnade upplysningar det i bilagan upptagna antalet af gästgifverier inom Stockholms län numera utgör 10, hvaraf ett åtnjuter ersättning för endast penningaränta, att likaledes antalet

gästgifverier i Kristianstads län utgör endast 7, af hvilka 6 uppbära ersättning för endast penningaräntor, att af de 14 gästgifverierna i Östergötlands län 5 haft sig anslagna endast penningaräntor samt att af det i nämnda bilaga för Örebro län upptagna antalet 13 gästgifverier 4 numera lära upphört, till följd hvaraf någon åtgärd i afseende å de till dessa sistnämnda förut utgående ersättningarna för närvarande icke erfordras. Då den ifrågasatta öfverföringen i riksstaten af ersättningarna för penningaräntorna ej inverkar på ersättningstagarnes rätt, har deras yttrande derom ej behöft infordras. Från innehafvarne af de gästgifverier åter, hvilka haft sig anvisade persedelräntor, hafva enligt Eders Kongl. Maj:ts förenämnda nådiga beslut af den 23 Oktober 1884 infordrats yttranden, huruvida de vore villige att i utbyte mot de efter medelmarkegång utgående ersättningarna mottaga bestämda årliga belopp, beräknade efter medeltalet af de tio sista årens medelmarkegångspris med tillagd forsellön; och hafva sådana yttranden inkommit från alla, utom från två i Stockholms län, nemligen innehafvarne af Bloka och Sättra gästgifverier, hvarför om dem nu icke är fråga, liksom ej heller om Grisslehamns gästgifveri i samma län samt Gagnbro, Buskåkers och Rusgårdens gästgifverier i Kopparbergs län, i afseende å hvilka ansetts nödigt inhemta statskontorets vidare yttrande. Innehafvarne af Gränsta, Rimbo och Kumla gästgifverier i Stockholms län hafva afslagit den ifrågasatta förenklingen, hvaremot alla öfrige såväl i Stockholms län som i de andra ifrågavarande länen förklarat sig villige ingå på omsättningen ej mindre för indragna räntor än äfven för afskrifna qvarnräntor; och utgöra, jemlikt i statskontoret verkställd uträkning, ersättningarnes värden för de gästgifverier, hvilka åtnjutit både persedel- och penningaräntor och hvilkas innehafvare bifallit förändringen, följande:

		Penningar.		Forsollön.		Persedlar- nes värde.		Summa: ersättnin- gens värde.	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Stockholms län.									
Kragsta gästgifveri		9	56	—	58	21	22	31	36
Rilanda "		3	07	—	10	6	62	9	79
Länna "		13	57	—	43	13	51	27	51
Säger		26	20	1	11	41	35	68	66
Upsala län.									
Dalkarlsbo gästgifveri		14	44	1	83	52	70	68	97
Södermanlands län.									
Stensjö gästgifveri		42	64	3	12	130	60	176	36
Hvittarps "		36	33	4	75	198	03	239	11
Svardsbro "		7	37	—	98	35	43	43	78
Säger		86	34	8	85	364	06	459	25
Östergötlands län.									
Örsatters gästgifveri		32	01	2	51	81	60	116	12
Tjellmo "		38	76	2	02	87	34	128	12
Brinks "		24	73	4	01	118	71	147	45
Bjorsatters "		14	48	2	70	80	49	97	67
Dala "		5	19	—	25	7	28	12	72
Hesters "		13	50	—	55	30	35	44	40
Östads "		16	30	1	32	46	29	63	91
Mjölby "		7	20	—	94	28	21	36	35
Nykyrke "		8	35	—	68	27	26	36	29
Säger		160	52	14	98	507	53	683	03
Jönköpings län.									
Byarums gästgifveri		10	07	—	22	20	06	30	35
Barnarps "		7	43	—	69	42	84	50	96
Jära "		8	99	—	21	19	53	28	73
Unnaryds "		15	39	—	64	47	05	63	08
Säger		41	88	1	76	129	48	173	12

	Penningar.		Forsellön.		Persedlar- nes värde.		Summa: ersättnin- gens värde.	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Kristianstads län.								
Nöbbelöfs gästgifveri	7	50	—	34	11	34	19	18
Hallands län.								
Falkenbergs gästgifveri (qvarnränta)	—	—	—	—	107	84	107	84
Vermlands län.								
Åtorps gästgifveri	7	85	—	40	26	—	34	25
Råda ".....	9	28	—	35	18	44	28	07
Säger	17	13	—	75	44	44	62	32
Örebro län.								
Lennäs gästgifveri	12	34	—	42	27	59	40	35
Kumla—Blacksta ".....	10	88	—	21	29	58	40	67
Råå ".....	27	83	—	67	56	83	85	33
Guldsmeshyttan ".....	1	10	—	—	22	39	23	49
Vinteråsa Sanna "..... (qvarnränta)	—	9	—	—	96	14	96	23
Säger	52	24	1	30	232	53	286	07
Kopparbergs län.								
Borgårdets gästgifveri	5	91	—	—	54	60	60	51
Strands ".....	20	22	—	—	234	—	254	22
Smedsbo ".....	7	47	—	—	54	60	62	07
Fågeby " (förut Uppbo)	7	47	—	—	54	60	62	07
Smedby ".....	7	47	—	—	54	60	62	07
Rörshyttans ".....	7	47	—	—	54	60	62	07
Bykyrkeby ".....	7	41	—	—	55	20	62	61
Avesta ".....	7	41	—	—	55	20	62	61
Finnhyttans ".....	7	41	—	—	55	20	62	61
Säters ".....	7	—	—	—	33	60	40	60
Komtillmätta ".....	2	37	—	—	54	60	56	97
Helgbo ".....	2	37	—	—	55	12	57	49
Norets (= Leksands Norets) "	1	97	—	—	55	12	57	09
Karlsviks " (förut Utby)	1	97	—	—	55	12	57	09

	Penningar.		Forsellön.		Persedlar- nes värde.		Summa: ersättnin- gens värde.	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Ofvanmyra gästgifveri	—	86	—	—	11	92	12	78
Arfvets »	—	87	—	—	11	92	12	79
Böle »	5	91	—	—	54	60	60	51
Smedjebackens »	11	89	—	57	17	10	29	56
Bommarsbo »	13	74	—	57	17	10	31	41
Viks »	5	81	—	28	8	40	14	49
Björbo »	1	81	—	—	21	84	23	65
Svedens »	1	81	—	—	21	84	23	65
Nordanåkers » (förut Skamheds)	1	81	—	—	21	84	23	65
Säger	138	43	1	42	1,112	72	1,252	57
Gefleborgs län.								
Ofvansjö gästgifveri	20	09	—	34	34	29	54	72
Hille »	34	24	—	64	66	06	100	94
Hamrånge »	28	56	—	51	48	80	77	87
Högbo »	16	72	—	41	39	94	57	07
Torsåker »	23	95	—	40	38	50	62	85
Hedesunda »	16	68	—	32	32	19	49	19
Norråla »	19	47	1	—	70	98	91	45
Mo »	38	94	2	—	141	96	182	90
Regnsjö »	17	64	—	91	64	32	82	87
Skog »	19	47	1	—	70	98	91	45
Segersta »	10	95	—	56	39	93	51	44
Hanebo »	10	95	—	56	39	93	51	44
Bollnäs »	10	95	—	56	39	93	51	44
Alfta »	10	95	—	56	39	93	51	44
Ofvanåkers »	2	43	—	04	6	36	8	83
Enångers »	19	19	1	01	71	24	91	44
Njutångers »	19	19	1	01	71	24	91	44
Forsa »	10	79	—	57	40	08	51	44
Tuna »	19	19	1	01	71	24	91	44
Rogsta »	19	19	1	01	71	24	91	44
Harmångers »	19	19	1	01	71	24	91	44
Gnarps »	19	19	1	01	71	24	91	44

	Penningar.		Forsellön.		Persedlar- nes värde.		Summa: ersättnin- gens värde.	
	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.	Kr.	öre.
Bergsjö gästgifveri	10	79	—	57	40	08	51	44
Norrbo "	10	79	—	57	40	08	51	44
Bjuråkers "	10	79	—	57	40	08	51	44
Delsbo "	10	79	—	57	40	08	51	44
Ilso "	5	68	—	30	21	14	27	12
Ljusdals "	10	79	—	57	40	08	51	44
Arbrå "	10	79	—	57	40	08	51	44
Undersviks "	10	79	—	57	40	08	51	44
Jerfsö "	10	79	—	57	40	08	51	44
Färila "	20	39	1	07	75	70	97	16
Kårböle "	6	—	—	31	22	26	28	57
Krögaren på Heden	4	75	—	25	17	81	22	81
Säger	531	06	22	93	1,699	17	2,253	16
Vesterbottens län.								
Afva gästgifveri	23	39	—	54	24	49	48	42
Lefvar "	35	07	—	82	36	70	72	59
Stocksjö "	1	10	—	28	17	80	19	18
Innertaftle "	1	10	—	28	17	80	19	18
Säfvar "	—	56	—	14	8	88	9	58
Rickleå "	—	56	—	14	8	88	9	58
Grimsmark "	1	10	—	28	17	80	19	18
Gumboda "	1	10	—	28	17	80	19	18
Säger	63	98	2	76	150	15	216	89
Norrbottens Län.								
Luleå gamla stads gästgifveri	—	29	—	—	4	74	5	03
Ersnäs gästgifveri	—	27	—	—	4	46	4	73
Töre "	—	55	—	—	8	92	9	47
Månsby "	—	55	—	—	8	92	9	47
Rånbyn "	—	02	—	—	—	37	—	39
Jemtö "	—	52	—	—	8	36	8	88
Säger	2	20	—	—	35	77	37	97

Summa Kronor 5,689: 03

För de inom ifrågavarande län indelta, men till statsverket indragna räntor, som bestått uteslutande af penningar, utgå, enligt jämväl från statskontoret lemnad utredning, ersättningar till följande gästgifverier med de vid hvart och ett af dem angifna belopp, nemligen i Stockholms län till Djurö gästgifveri..... — 75.

i Östergötlands	»	»	Häljelöth	»	1: 50.	
»	»	»	Åby	»	1: 50.	
»	»	»	Backarebo	»	— 75.	
»	»	»	Nyby	»	1: 12.	
»	»	»	Motala	»	— 37:	5: 24.
i Kalmar	»	»	Rockneby	»	2: —	
»	»	»	Ålem	»	2: —	
»	»	»	Mönsterås	»	2: —	
»	»	»	Emmekalf	»	2: —	
»	»	»	Norrby	»	2: —	10: —
i Kristianstads	»	»	Fagerhult	»	8: 66.	
»	»	»	Örkelljunga	»	7: —	
»	»	»	Östra Ljungby	»	10: —	
»	»	»	Åstorp	»	9: 62.	
»	»	»	Tyringe	»	5: —	
»	»	»	Fjelkinge	»	6: —	46: 28.
i Malmöhus	»	»	Dahlby	»	5: 25.	
»	»	»	Efverlöf	»	2: 25.	
»	»	»	Åkarp	»	4: 50.	
»	»	»	Röstånga	»	8: 02.	
»	»	»	Östraby	»	7: 53.	
»	»	»	Sjöbo	»	8: 23.	
»	»	»	Hörby	»	7: 23.	
»	»	»	Anderslöf	»	5: 67.	
»	»	»	Tranås	»	11: 94.	
»	»	»	Herrestad	»	5: 79.	66: 41.
i Göteborgs	»	»	Hede	»	2: 24.	
»	»	»	Kyrkeby	»	4: 27.	
»	»	»	Qvistrum	»	6: 16.	12: 67.
i Örebro	»	»	Vinteråsa Sanna	»	2: 75.	
»	»	»	Dylta	»	1: 50.	
»	»	»	Edsbergs Sanna	»	1: 50.	
»	»	»	Lekhytta	»	1: 50.	
»	»	»	Blixterbo	»	1: 50.	8: 75.

Summa kronor 150: 10.

Sammanlagda beloppet af samtliga, här ofvan uppräknade indelningersättningar, hvilka således kunna utbytas mot bestämda årliga belopp eller eljest till vinnande af en förenklad uppställning af riksstaten torde böra å penningeanslaget öfverflyttas, utgör 5,839 kronor 13 öre; och hemställer jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen

att, med bifall till dels ifrågavarande utbyten af ränteersättningar mot bestämda årliga belopp och dels öfriga af mig omnämnda förenklingar, penningeanslaget under »gästgifvares friheter», utgörande 1,040 kronor, höjes med i jemnt tal 5,840 kronor, eller sålunda till 6,880 kronor;

och deremot det å anslaget till »gästgifvares friheter» under rubriken »indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag, ersättningar» uppförda belopp 11,900 kronor minskas med 5,840 kronor till 6,060 kronor.

Färjor och färjekarlar.

Från det under detta anslag i kolumnen »indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag, ersättningar» uppförda belopp 210 kronor utgår, enligt hvad statskontoret i sitt under förra punkten omnämnda utlåtande af den 31 December 1883 anmält, godtgörelse till innehafvaren af en färja inom Gefleborgs län och till 13 färjekarlar inom Kopparbergs län för räntor, som indragits enligt förordningen den 23 Juli 1869. Då infortrade yttranden, huruvida desse ersättningstagare äro villige att i utbyte mot de delar af ersättningarna, som äro på markgång beroende, mottaga visst årligt belopp, beräknadt efter medeltalet af 1873—1882 års medelmarkegångspris med tillagd forsellön, ännu icke inkommit utom från Gefleborgs län, der ende ersättningstagaren, innehafvaren af Söderala färja, förklarat sig villig ingå på ett dylikt utbyte, kan jag för närvarande, och då beloppet af denna ersättning, som afser indragen penninge- och persedelränta, efter nämnda beräkningsgrund utgör 1 krona 19 öre, samt enär hela det under ifrågavarande anslag i kontant anvisade belopp, 150 kronor, enligt hvad i statskontoret uppgifvits, tages i anspråk till bestridande af dermed afsedda utgifter, endast hemställa, att Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

att, med bifall till ifrågavarande utbyte, penningeanslaget under

[10.]

Utbyte af
indelningser-
sättning mot
bestämt
belopp.

anslaget »färjor och färjekarlar» höjes med ett jemnadt belopp af 2 kronor från 150 kronor till 152 kronor;

och deremot det i kolumnen »indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag, ersättningar» uppförda belopp af 210 kronor minskas med motsvarande belopp till 208 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

[11.]

Agrikultur-
kemiska sta-
tioner.

Bland utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel finnas sedan flera år några på extra stat årligen uppförda anslag, som afse att fylla behof, hvilkas stadigvarande beskaffenhet erfarenheten till fullo ådagalagt. Då emellertid så väl vid den årligen återkommande utredningen inom departementet om statsverkets tillstånd och behof, som ock vid den pröfning af Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition derom, hvilken inom Riksdagen årligen verkställes, det skulle leda till förenkling i arbetet, derest berörda proposition icke onödigtvis belastades med framställningar om anslag för ändamål, hvilkas berättigade kraf att tillgodoses ingen med fog ifrågasatt eller lärers ifrågasätta, har jag trott det vara lämpligt, att anslag af antydda beskaffenheten blefve å ordinarie stat öfverflyttade.

De extra anslag, som härvid företrädesvis synas mig böra ifrågakomma, äro under anslagstiteln: »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar» anslaget för bidrag till underhåll af kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof samt under anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af slöjderna» anslaget till befrämjande af hussløjden och anslaget för bidrag till upprätthållande af väfskolan i Borås och till aflönande af en andre lärare vid samma skola.

Hvad angår de två sistnämnda anslagen, anhåller jag att få återkomma till frågan om dem vid behandlingen af den anslagstitel, hvarunder de äro uppförda. Beträffande åter anslaget till kemiska stationer torde jag, med åberopande af den utredning, som lemnats i mitt anförande till statsrådsprotokollet den 12 Januari 1885 i fråga om anslag till två nya sådana stationer, nu endast behöfva erinra, att 1876 års Riksdag på extra stat för år 1877 beviljade tillsammans 12,000 kronor för att sätta Eders Kongl. Maj:t i tillfälle att anvisa bidrag till underhåll med 3,000 kronor för hvarje af fyra kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof inom de orter, der hushållningssäll-

skapen förbunde sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till desse och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna till laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof; att anslaget vid 1881 års riksdag höjdes till 15,000 kronor för att bereda tillgång till bidrag för inrättande af ytterligare en dylik station; och att slutligen sistlidne Riksdag än vidare ökade de för bidrag till kemiska stationerna dittills utgående anslag till 21,000 kronor, så att för närvarande medel äro anvisade till underhåll af sju dylika anstalter med 3,000 kronor för hvarje. De anslagna medlen utgå för närvarande till kemiska stationerna i Kalmar, Skara, Halmstad, Vesterås, Örebro, Hernösand och Jönköping.

I samma mån, som befolkningens förtroende till dessa anstalter vuxit, har ock nyttan af desamma varit i stigande; och numera torde deras tillvaro för jordbruksnäringens främjande ej vidare kunna undvaras. Landtbruksakademien har ock i underdånig skrifvelse den 21 September 1885 gjort framställning om fortfarande anvisande af 21,000 kronor för ifrågavarande ändamål.

Jag hemställer alltså, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

att såsom bidrag till underhåll af *sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, der hushållningssällskapen förbundit sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till desse och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — på ordinarie stat från och med 1887 uppföres ett anslag af 3,000 kronor för hvarje station eller tillsammans 21,000 kronor.

I händelse af bifall härtill skulle ordinarie anslaget till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar» komma att höjas från 45,450 kronor till 66,450 kronor.

Befrämjande i allmänhet af slöjderna.

Såsom jag i nästföregående punkt under behandlingen af anslagen till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar» haft anledning nämna, böra enligt min åsigt de anslag till befrämjande af husslöjden och för bidrag till upprätthållande af väfskolan i Borås och

till aflönande af en andre lärare vid samma skola, som Riksdagen under flera år på extra stat uppfört, numera öfverflyttas på ordinarie stat.

[12.]

Befrämjande
af hussløjden.

I underdånig skrifvelse den 11 Maj 1872 uttalade Riksdagen sin önskan, att åtgärder vidtoges för att i enlighet med tidens framsteg och anspråk höja den på flere orter inom landet sedan gammalt bestående *hussløjden*, och vid samma och påföljande års riksmöten blefvo för befrämjande af nämnda slöjd å ordinarie stat anvisade medel till belopp af tillhopa 10,000 kronor, hvilket belopp fortfarande finnes i riksstaten uppfördt under anslaget till »befrämjande i allmänhet af slöjderna». Anslaget till hussløjden, hvaraf 2,000 kronor användes till arfvode åt en af landtbruksakademiens förvaltningskomité antagen kringresande undervisare i husslöjd, medan återstoden fördelades mellan de län, hvilka företrädesvis syntes sakna andra utvägar att anskaffa erforderliga medel för anordnande af undervisning i slöjd antingen genom kringresande undervisare eller vid folkskolorna, äfvensom för anskaffande af tidsenliga modeller, visade sig emellertid snart otillräckligt. Den 9 Januari 1875 anmälde dåvarande chefen för civildepartementet inför Eders Kongl. Maj:t, hurusom från hushållningssällskapen och föreningen »Handarbetets vänner» ingått framställningar om statsbidrag för ifrågavarande ändamål till ett sammanräknadt belopp af 26,500 kronor. De härför tillgängliga medlen, deri inberäknadt det belopp, som kunde för ändamålet utanordnas från de till manufakturernas befrämjande anslagna medel, uppgingo icke ens till hälften af de sålunda ifrågasatta bidragens belopp; och då hushållningssällskapen uti infordrade utlåtanden i ämnet ganska allmänt uttalat den åsigt, att hussløjdens och hemflitens ständiga utveckling och förkofran icke kunde betryggas, såvida icke det uppväxande släktet bibragtes undervisning särskildt med afseende å vinnande af slöjdskicklighet vare sig i särskilda slöjdskolor eller i folkskolorna, i enlighet med hvilken åsigt ock anordningar blifvit inom flera län vidtagna för meddelande af sådan undervisning, ansåg departementschefen de gjorda framställningarna om bidrag af statsmedel för ändamålet väl förtjenta af uppmärksamhet, samt att, såvida från statens sida ett i någon mån verksamt understöd åt hushållningssällskapens, slöjdföreningarnas och enskildes inom de särskilde orterne sträfvan i öfvermålda hänseende skulle kunna lemnas, det till hussløjdens befordrande anvisade anslag borde åtminstone fördubblas. Uppå tillstyrkan af departementschefen föreslog derpå Eders Kongl. Maj:t Riksdagen att till befrämjande af hussløjden för år 1876 ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande, utöfver det ordinarie anslaget för samma ändamål, ett extra anslag å enahanda belopp som detta

eller 10,000 kronor. Det äskade extra anslaget beviljades, och anvisades vid 1876 års riksmöte samma belopp för det påföljande året. I 1877 års statsverksproposition föreslog härefter Eders Kongl. Maj:t Riksdagen förevarande anslags uppförande å ordinarie stat, och hade, enligt det propositionen bilagda protokoll, departementschefen till stöd för sin i ämnet gjorda hemställan anfört, att vunnen erfarenhet till fullo ådagalagt, det ifrågavarande extra anslag vore och allt framgent komme att blifva för ändamålet erforderligt. Riksdagen fann väl de behof, som vore afsedda att genom anslaget tillgodoses, vara af den betydelse, att staten icke borde undandraga sig att därför ikläda sig uppoftningar, men ansåg tillräcklig erfarenhet icke vara vunnen beträffande lämpligaste sättet för fyllandet af ifrågavarande behof, hvadan Riksdagen fortfarande anvisade det begärda anslaget å extra stat. Vid påföljande riksmöten har enahanda belopp blifvit å sådan stat beviljad.

Under senare tider hafva förslag försports om, att anslagets belopp borde höjas, och ehuru dessa icke vunnit bifall, torde sådant ingalunda berott derpå att anslagets nuvarande belopp antagits vara för högt eller att det dermed afsedda ändamålet ansetts icke böra vidare understödjas.

Då erfarenheten numera torde hafva till fullo ådagalagt, att det sätt, hvarpå de af statsmedel anvisade bidrag till höjande af den i synnerhet för landtbefolkningen å vissa orter inom landet så viktiga hemslöjden blifvit använda, varit tjenligt och medfört afsevärdt gagn, samt det icke kan antagas, att statens hjälp skall hädanefter i ringare mån än hittills behöfva tagas i anspråk för tillgodoseende af de behof, anslaget är afsedt att fylla, hvadan de betänkligheter, som mot anslagets öfverförande å ordinarie stat blifvit af Riksdagen, på sätt nyss anmärkts, uttalade, torde hafva förfallit, hemställer jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att höja det under denna anslagstitel på ordinarie stat särskildt till befrämjande af husslöjden uppförda belopp 10,000 kronor till 20,000 kronor eller med 10,000 kronor, motsvarande det nu på extra stat för ändamålet anvisade belopp.

Förhållandet synes mig vara väsentligen enahanda i fråga om behofvet af nyss behandlade anslag och de anslag, som anvisats i syfte att höja den särskilda art af hemslöjd, hvilken redan af ålder idkats inom en betydlig del af Elfsborgs län, nemligen *väfnadskonsten*. Den 4 januari 1868 blef inför Kongl. Maj:t anmäld en af direktionen för tekniska elementarskolan i Borås väckt fråga om understöd af statsmedel för anordnande vid nämnda läroanstalt af en särskild väfskola,

[13.]
Väfskolan i
Borås.

och hade till stöd härför andragits, bland annat, att en undervisning i den del af väfnadskonsten, som kallades jaquardväfveri, ansåges böra blifva till oberäkneligt gagn för den vidt utbredda handväfnaden, hvilken såsom husslöjd idkades af allmogen i Marks, Kinds m. fl. härad, samt att, då öfvertygelsen vore allmän derom, att väfnadsslöjdens fortfarande bestånd ovilkorligen betingade en stor och hastig förbättring i varornas beskaffenhet till sammansättning, mönster, färger och appretur, en väfskola, såsom stödjepunkt för de enskilda ansträngningarna i denna rigtning, åtminstone för husslöjden vore en verklig lifsfråga. Efter det framställningen i fråga blifvit på det kraftigaste understödd såväl af länsstyrelsen som af kommerskollegium, tillstyrkte dåvarande departementschefen, med afseende å vigten af denna industris utveckling, Kongl. Maj:t att hos Riksdagen äska, förutom ett anslag för en gång af 4,500 riksdaler för väfskolans ordnande, tills vidare årligen på extra stat för skolans underhåll ett lika belopp eller 4,500 riksdaler. I anledning af derpå gjord framställning till 1868 års riksdag, förklarade Riksdagen sig väl finna nyttan och behovet af den ifrågakända skolan samt svårigheten att utan understöd af allmänna medel åvägabringa densamma ådagalagda, men ansåg billigt att länet och orten redan från början deltog i kostnaderna för skolans årliga underhåll med belopp, motsvarande hälften af statsanslaget, hvarför Riksdagen beviljade, jemte anslag för en gång till skolans ordnande, på extra stat för år 1869 3,000 riksdaler för skolans underhåll under villkor, att från länets landsting eller eljest inom orten tillsköttes det belopp af ytterligare 1,500 riksdaler, som jemte statsbidraget dertill beräknats erforderligt. Enahanda belopp blef härefter vid riksdagarne 1869—1871 anvisadt, och då Elfsborgs läns landsting under dessa år beviljade det från landstinget ifrågasatta tillskottet, hade skolans direktion till sitt förfogande 4,500 riksdaler årligen. Men detta anslag blef snart så otillräckligt, att betänkliga svårigheter uppkommo för skolans upprätthållande. För erhållande af en fullt skicklig och sakkunnig lärare vid skolan vore nödigt, att lärarens aflöning, som utginge med det högsta belopp, skolans tillgångar medgäfv, blefve förhöjd, hvarjemte det ansåges önskvärdt erhålla någon tillgång dels till inköp efter hand af nyare maskiner och redskap, dels ock till anskaffande af materialier till de s. k. profstolarne. Kommerskollegium, till hvilket direktionen, under framhållande hurusom skolans verksamhet redan i flera hänseenden visat sig fruktbringande, vändt sig med sin framställning om beredande af ytterligare anslag af statsmedel för nyssberörda ändamål, ansåg de anslagssummor, som för skolans upprätthållande årligen erfordrades utöfver redan beviljade medel, sammanräknade utgöra 1,200

kronor, hvaraf, jemlikt förut tillämpad beräkningsgrund, två tredjedelar borde utgå af statsmedel. I anledning af hvad sålunda förekommit beviljade, på framställning af Kongl. Maj:t, 1872 års Riksdag ett från förut utgående 3,000 kronor till 3,800 kronor höjdt extra anslag såsom bidrag till väfskolans upprätthållande, med vilkor att från länets landsting eller eljest inom orten ett belopp, motsvarande minst hälften af detta anslag, blefve tillskjutet. Enahanda belopp har ock sedermera af Riksdagen för nämnda ändamål anvisats.

Men redan 1880 blef fråga ånyo väckt om beredande af ytterligare medel för skolan. I en till Eders Kongl. Maj:t stäld skrift anmälde styrelsen för tekniska elementarskolan i Borås, hvilken handhade skolans angelägenheter, att väfskolan, hvars lärjungeantal, från att hafva under de två första åren efter densammas öppnande utgjort allenast tolf, under hvarterna af åren 1878 och 1879 ökats till fyratio, egde blott en lärare, hvilken icke utan öfveranstängning förmådde, så som önskligt vore, handhafva undervisningen, samt att landstinget för år 1881 anslagit till aflöning åt en andre lärare vid skolan 1,000 kronor, ett belopp, som emellertid icke vore för ändamålet tillräckligt. Vid underdånig föredragning häraf anförde departementschefen, hurusom behovet af anställande utaf ytterligare en lärare vid skolan genom hvad i ärendet upplysts vore till fullo ådagalagdt, hvadan och då denna läroanstalt otvifvelaktigt verkade till gagn för landet i dess helhet, det syntes departementschefen endast af billighet påkalladt, att statsverket med halva beloppet bidroge till åstadkommande af den för ändamålet erforderliga aflöning, hvilken skäligen icke kunde sättas lägre än 2,000 kronor. Uppå derom af Eders Kongl. Maj:t vid 1881 års riksmöte gjord framställning anvisade Riksdagen, som likaledes fann anställandet af en ytterligare lärare vid skolan af verkligt behof påkalladt, på extra stat för år 1882 1,000 kronor såsom bidrag till aflönande af en andre lärare vid väfskolan, under vilkor att enahanda belopp blefve för ändamålet tillskjutet från länets landsting eller eljest inom orten; och har äfven detta anslag vid påföljande riksdagar förnyats. I afseende särskildt å sistberörda anslag har jag att anmäla en till Eders Kongl. Maj:t stäld, af kommerskollegium med underdånig skrifvelse den 23 sistlidne Oktober öfverlemnad skrift af styrelsen för tekniska elementarskolan i Borås, deri styrelsen andragit att vid skolan, som fortfarande af allmänheten omfattades med förtroende och hvilken årligen besöktes af 30 å 40 elever, behovet af en andre lärare numera blifvit oafvisligt, emedan skolan med en undervisningstid af tio timmar dagligen under tio månader af året i ganska afsevärd grad

utvidgat området för sin verksamhet, i det att å för ändamålet inköpta s. k. virkningsmaskiner särskild undervisning meddelades i förfärdigandet af hvarjehanda slags fantasi-, mode- och monteringsartiklar, hvarigenom en jemförelsevis ny gren af väfnadsindustrien inom landet torde vinna allt större utbredning, på samma gång som personer, kunniga i skötseln af dessa synnerligen komplicerade maskiner, vid skolan utbildades utan att, såsom förut varit nödvändigt, utländingar behöfde inkallas af fabriksidkarne; i anledning af hvilka förhållanden styrelsen, — under åberopande derjemte af skolans för hela landet gagnande verksamhet och af svårigheten att vid skolan fortfarande fästa en skicklig andre lärare, då med afseende å dennes aflöning visshet förefunnes endast för ett år i sänder, — i underdånighet anhållit, att Eders Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta proposition om ett årligt anslag å 1,000 kronor såsom bidrag till aflöning åt en andre lärare vid ifrågavarande väfskola; och har kommerskollegium tillstyrkt bifall till denna framställning.

Då af det anförda torde till fyllest framgå, att väfskolan i Borås verkar till gagn för icke allenast den ort, hvarinom den är belägen, utan jemväl landet i dess helhet, och då den känsla af otrygghet i afseende å skolans bestånd, som måste vara en följd deraf att de till dess upprätthållande erforderliga medel anvisas endast år för år, otvifvelaktigt måste i mer eller mindre mån inverka hämmande på skolans utveckling, tillstyrker jag Eders Kongl. Maj:t föreslå Riksdagen medgifva, att under anslaget till »befrämjande i allmänhet af slöjderna» på ordinarie stat från och med år 1887 uppföres till väfskolan i Borås ett belopp af 4,800 kronor att användas

dels med 3,800 kronor såsom bidrag till upprätthållande af skolan, med vilkor att från Elfsborgs läns landsting eller eljest tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften af dessa 3,800 kronor;

dels ock med 1,000 kronor såsom bidrag till aflönande af en andre lärare vid samma skola, under vilkor att enahanda belopp varder för ändamålet från Elfsborgs läns landsting eller eljest tillskjutet.

Derest Eders Kongl. Maj:t täckes godkänna hvad jag sålunda under denna anslagstitel föreslagit och Riksdagen dertill lemnar sitt bifall, skulle ordinarie anslaget till »befrämjande i allmänhet af slöjderna» komma att höjas från dess nuvarande belopp, 40,500 kronor till 55,300 kronor.

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket.

Å detta anslag förekommer i kolumnen för indelningsersättningar ett belopp af 15 kronor, som, enligt hvad statskontoret i sitt förenämnda utlåtande af den 31 December 1883 upplyst, är afsedt till bestridande af godtgörelse, jemlikt nådiga kungörelsen den 30 December 1863, till Borgviks bruksegare i Vermlands län för en afskrifven qvarnränta, som utgått i penningar och spanmål, hvilken spanmål skulle godtgöras räntetagaren efter tioårigt medelmarkegångspris.

Enligt hvad statskontoret vidare upplyst, hade enligt nådigt bref den 27 April 1854 medgifvits att ett till dåvarande bostället för härads-höfdingen i Öfre Fryksdals m. fl. tingslag, Arnäs i Borgviks socken, hörande qvarnställe i Borgviks ström finge till Kungsborgs bruks bolag utbytas mot erbjudet vederlag, bestående af, bland annat, rätt för boställsinnehafvaren till fri förmalning å de bolaget tillhöriga qvarnar i Borgviks ström af 15 tunnor (= 94,5 kubikfot) råg och 20 tunnor (= 126 kubikfot) hafre, samt under iakttagande i öfrigt att räntan å qvarnen, som inginge i Arnäs boställsränta och således äfven i boställshafvarens löneindelning, skulle derifrån i jordeboken utbrytas och särskildt påföras qvarnen, med anteckning att boställsinnehafvaren i stället för att uppbära räntan egde åtnjuta fri förmalning af nyssnämnda spanmålsbelopp. När qvarnräntorna derefter enligt nådiga kungörelsen den 30 December 1863 afskrefvos, hade Borgviks bruksegare blifvit berättigade att för räntan undfå godtgörelse i den ordning i samma kungörelse vore föreskrifven. Till följd af den senaste löneregleringen för häradshöfdingarne hade bostället Arnäs blifvit till statsverket indraget och utarrenderadt för en tid af 20 år till midfastan 1896, och enligt kontraktet vore arrendatorn tillförsäkrad rättigheten att årligen å Kungsborgs i Borgviks ström belägna qvarnar fritt förmåla nämnda spanmålskvantiteter.

Vid nu anförda förhållanden har statskontoret ansett annan ändring i afseende å detta ränteersättningsanslag för närvarande icke kunna ske, än att detsamma blefve utbytt mot ett bestämdt årligt belopp, efter beräkning af medium af 1873—1882 årens medelmarkegång, eller 10 kronor 57 öre, hvarjemte statskontoret ifrågasatt, huruvida icke vid en blifvande utarrendering af Arnäs den arrendatorn nu tillkommande förmån af fri förmalning kunde upphöra, då något hinder enligt statskontorets åsigt ej vidare borde förefinnas för ersättningsanslagets indragning.

[14.]

Utbyte af
indelnings-
ersättning mot
bestämt
belopp.

I sistberörda afseende hafva, efter domänintendentens hörande, såväl Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vermlands län som domänstyrelsen i afgifna utlåtanden ansett i fråga varande förmån af fri förmalning kunna utan olägenhet upphöra; och har beträffande det föreslagna utbytet af ersättningen mot visst årligt belopp disponenten för Borgviks aktiebolag förklarat, att bolaget för sin del härtill samtyckte.

Vid sådant förhållande möter ej något hinder att ur kolumnen för indelningsersättningar utesluta ifrågavarande ersättningsbelopp, 15 kronor, hvaremot ersättningen till räntetagaren med 10 kronor 57 öre i stället kan utgå af det kontanta penningeanslaget under anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af bergsbruket», utan att detta därför behöfver förhöjas; och lärer Eders Kongl. Maj:t vilja framdeles anbefalla domänstyrelsen att, då förnyadt utarrenderande af förra bostället Arnäs ifrågakommer, efter vederbörandes hörande underställa Eders Kongl. Maj:ts afgörande, huruvida förmånen af fri förmalning å Borgviks qvarnar bör upphöra, mot det att indelningsersättningen till Borgviks bruksegare jemväl upphör.

Jag hemställer alltså, att Eders Kongl. Maj:t tacktes föreslå Riksdagen

att, med bifall till ifrågasatta utbytet af ränteersättningen mot visst årligt belopp, det under anslaget till »befrämjande i allmänhet af bergsbruket» i kolumnen »indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag, ersättningar» uppförda belopp 15 kronor från riksstaten uteslutes och samma anslag till följd deraf nedsättes från 8,715 kronor till 8,700 kronor.

Skiften och afvittringar.

På sätt den 4 December 1885 blifvit af mig i underdånighet anmältdt, hade, sedan Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kopparbergs-, Vesterbottens- och Norrbottens län till landtmäteristyrelsen inkommit med uppgifter och beräkningar rörande de belopp, som under innevarande och nästkommande år ansåges erforderliga för storskiftes- och afvittringsverken, landtmäteristyrelsen uppgjort och uti underdånigt memorial den 18 November 1885, med öfverlemnande af öfvermålade uppgifter och beräkningar, understält Eders Kongl. Maj:ts pröfning förslag till stat för storskiftes- och afvittringsverken under

innevarande år och i sammanhang dermed gjort anmälan om det anslag, som för år 1887 erfordrades för samma verk.

De stater för storskiftes- och afvittringsverken, som på grund af förenämnda handlingar af Eders Kongl. Maj:t blifvit för innevarande år fastställda, sluta å ett sammanlagdt belopp af 280,200 kronor, hvaraf belöpa på

Kopparbergs län	kronor	80,700: —
Vesterbottens »	»	87,700: —
Norrbottens »	»	111,800: —

Staterna för år 1885 slutade å en sammanlagd summa af 289,600 kronor, hvaraf för

Kopparbergs län	kronor	80,200: —
Vesterbottens »	»	95,700: —
Norrbottens »	»	113,700: —

Staternas slutsumma för storskiftes- och afvittringsverken under år 1886 understiger således med 9,400 kronor staterna för år 1885, men öfverskjuter likväl de för år 1886 till dessa ändamål anslagna medel 250,000 kronor med 30,200 kronor, till betäckande af hvilket sistnämnda belopp dock förefinnes behållning å anslagen till ifrågasvarande arbeten vid 1885 års utgång. Enligt en i statskontorets riksbokslutsbyrå den 11 November 1885 uppgjord och vid landtmäteristyrelsens förenämnda memorial fogad kalkyl uppgår denna behållning till 89,103 kronor 77 öre, detta under beräkning att de i de fastställda staterna för år 1885 upptagna belopp till fullo tagits i anspråk för arbeten under samma år. Behållningen till 1886 bör dock, enligt hvad landtmäteristyrelsen uplyser, minskas med 24,795 kronor 41 öre, utgifna för under år 1884 verkställda arbeten, ehuru de afförts i räkenskapen först år 1885, eller till 64,308 kronor 36 öre. Utöfver denna behållning förefinnes dock, såsom landtmäteristyrelsen i sitt memorial anmärker och jag numera ytterligare inhemtat, en icke obetydlig besparing å de i staterna för 1885 fastställda utgiftsbelopp.

I fråga om anslagsbehofven för år 1887 har landtmäteristyrelsen i dess förenämnda underdåniga memorial anført, hurusom Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kopparbergs län föreslagit, att anslaget för storskiftesverket för nämnda år skulle, för att medgifva användandet af ytterligare tre extra landtmätare till biträde inom Elfdals socken, höjas med 16,000 kronor och för verkställande af karterenovationer till generallandtmäterikontoret med ytterligare 4,000 kronor, eller tillsammans med 20,000 kronor utöfver det belopp 80,700 kronor, hvarå staten för 1886 slutar; att landtmäteristyrelsen ansåge sig böra på det kraftigaste

förorda nådigt bifall till dessa förslag, emedan dels betydande ekonomiska intressen för såväl staten som enskilde berodde derpå, att storskiftena inom Kopparbergs län och isynnerhet inom Elfdals socken blefve så snart som möjligt afslutade, och dels renovation af kartor torde erfordras ej mindre för generallandtmäterikontoret än äfven för domänstyrelsen samt utfördes både fort och billigt på ackord af de extra biträdena; och att i fråga om utgifterna för Vesterbottens och Norrbottens län landtmäteristyrelsen funne dessa böra förslagsvis beräknas till ungefärligen samma belopp som för år 1886, eller till 199,100 kronor. På grund af hvad sålunda anförts har landtmäteristyrelsen funnit, att hela anslagsbehofvet till storskiftes- och afvittringsverken för år 1887 skulle belöpa sig till 299,800 kronor, eller i rundt tal 300,000 kronor.

Till fyllande af detta behof har landtmäteristyrelsen beräknat dels hvad af förenämnda behållning från föregående år 64,308 kronor 36 öre återstår, sedan derifrån afgått det belopp 30,200 kronor, som, på sätt redan är nämnt, för 1886 års arbeten erfordras utöfver för samma år anslagna medel, eller i jemnt tal 34,000 kronor, dels ordinarie anslaget 63,000 kronor och dels extra anslag 203,000 kronor;

Varande af styrelsen anmärkt att den besparing, som, efter hvad jag förut nämnt, uppkommit å de för år 1885 fastställda staternas slutsumma, hvilken besparing icke är inbegripen i den behållning af 34,000 kronor, styrelsen påräknat för 1887 års utgifter, hufvudsakligen syntes hafva föranledts deraf, att den regniga väderleken under tiden för fältarbetena försvårat desamma och förminskat landtmätarnes inkomster af arbeten efter taxa.

Slutligen har landtmäteristyrelsen hemställt, att åt styresmännen, föredragandena samt landtmätarne vid storskiftes- och afvittringsverken måtte beredas enahanda löneförmåner för år 1887, som för flera föregående år dem medgifvits.

Enligt landtmäteristyrelsens förslag skulle de för bestridande af utgifterna, 300,000 kronor, för storskiftes- och afvittringsverken under 1887 erforderliga medel, sedan ordinarie anslaget 63,000 kronor och den af styrelsen för dessa arbeten påräknade besparingen från 1885 tagits i anspråk, uppgå till 203,000 kronor, hvilket sistnämnda belopp — som med 16,000 kronor öfverskjuter hvad Riksdagen för innevarande år på extra stat anslagit, eller 187,000 kronor — styrelsen

ansett vara hvad som borde på extra stat för 1887 af Riksdagen äskas. Styrelsen har dock härvid beräknat den för 1887 års arbeten disponibla besparingen från 1885 till allenast 34,000 kronor; men, såsom jag förut nämnt, lär derutöfver på de fastställda staterna för 1885 vara att tillgå en ytterligare, ingalunda obetydlig behållning. Ehuru denna nu icke kan till siffrorna bestämdt angifvas, kan jag likväl på grund af uppgifter, som, efter det styrelsen afgaf sitt förslag, till departementet inkommit, med säkerhet antaga att dess belopp öfverskjuter den af styrelsen föreslagna anslagsförhöjningen af 16,000 kronor. Vid sådant förhållande synes extra anslagssumman för 1887 kunna bibehållas vid enahanda belopp 187,000 kronor, som Riksdagen för detta år anvisat, och deremot till betäckande af de utgifter för 1887, hvartill öfriga därför tillgängliga medel ej lemna tillgång, böra anlitas de af landtmäteristyrelsen i dess förslag ej beräknade besparingarna å staterna för 1885, äfven om deraf skulle blifva en följd att för ett kommande år en större anslagsförhöjning måste på en gång hos Riksdagen äskas.

På grund häraf och med hänsyn till hvad landtmäteristyrelsen i öfrigt hemställt, tillstyrker jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum,

dels att för år 1887 bevilja förhöjning i årsarfvodet med 400 kronor till hvarje storskifteslandtmätare i Kopparbergs län, som icke kommer att åtnjuta arfvode efter taxa, samt i styresmannens för storskiftesverket årsarfvode likaledes med 400 kronor; att medgifva, att de belopp, hvarmed inkomsterna af tjensten under år 1887 för afvittringslandtmätare i Vesterbottens och Norrbottens län och de storskifteslandtmätare i Kopparbergs län, hvilka åtnjuta arfvode efter taxa, kunna komma att understiga 2,500 kronor för dem, som tillhöra första lönegraden, och 3,000 kronor för dem, som på grund af ålder i tjensten åtnjuta arfvodesförhöjning, må desse tjenstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken; att för år 1887 åt föredragandena af afvittringsärendena i Vesterbottens och Norrbottens län samt till skrifbiträde åt dem bevilja en tillökning af 400 kronor i det åt hvarje af dem anslagna belopp, samt att bevilja tillfällig förhöjning i styresmannens för afvittringsverket i Vesterbottens län årsarfvode för år 1887 med 200 kronor,

dels ock att, till bestridande af kostnaderna för storskiftes- och afvittringsverken under år 1887, för samma år, utöfver ordinarie anslaget 63,000 kronor, på extra stat anvisa 187,000 kronor.

[15.]

Höjning i årsarfvodet för storskifteslandtmätare m. fl.

[16].

Anslag till storskiftes- och afvittringsverken.